

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Με το 20ό τεύχος του *Δελτίου Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας*, που εκδίδεται και σε ηλεκτρονική μορφή, συνεχίζεται η προσπάθεια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για τη βιβλιογραφική ενημέρωση της επιστημονικής και ερευνητικής κοινότητας· μια προσπάθεια που συμπληρώνει ήδη έναν κύκλο δέκα χρόνων. Υπενθυμίζουμε ότι το Δελτίο κυκλοφόρησε για πρώτη φορά το Δεκέμβρη του 1992 και έκτοτε έχει καθιερωθεί ως χρήσιμο εργαλείο από τους εκπαιδευτικούς και ερευνητές.

Στο τεύχος αυτό οι αναγνώστες θα διαπιστώσουν ότι άρχισε η αποδελτίωση των περιοδικών «Γέφυρες», «Δείκτες Εκπαίδευσης» και «Τσιγγάνικος Λόγος», ενώ απαλείφθηκαν από την ύλη του Δελτίου οι βιβλιοπαρουσιάσεις και βιβλιοκριτικές. Το ερώτημα κατά πόσον η αποδελτίωσή τους εξυπηρετεί ουσιαστικά τους στόχους του *Δελτίου Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας*, όπως και μια σειρά άλλων ερωτημάτων που αφορούν τα γενικά κριτήρια αποδελτίωσης των βιβλιογραφούμενων πηγών, αποτελούν εδώ και καιρό αντικείμενο συστηματικής μελέτης στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Με το παρόν τεύχος συνεχίζεται, επίσης, η προσπάθεια εξοικείωσης του αναγνωστικού κοινού με τις δυνατότητες που προσφέρει η ανάρτηση του Δελτίου στο Διαδίκτυο. Στις επόμενες σελίδες περιγράφεται βήμα προς βήμα η αναζήτηση του Δελτίου στον ηλεκτρονικό κατάλογο, ο οποίος έχει καταρτιστεί από τη Βιβλιοθήκη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και συγκεντρώνει όλους τους τίτλους που έχουν δημοσιευτεί κατά το παρελθόν στο ΔΕΑ από το τεύχος 4 και εξής.

Είμαστε βέβαιοι ότι, αξιοποιώντας κάθε γόνιμο διάλογο, θα συνεχίσουμε να συμβάλλουμε στην βιβλιογραφική σας ενημέρωση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Π. Ι.

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΑΛΑΧΙΩΤΗΣ

*Καθηγητής Γενετικής & πρώην Πρύτανης
του Πανεπιστημίου Πατρών*

Αναζήτηση στον κατάλογο του Δελτίου Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας

Πως γίνεται μια αναζήτηση;

Υπάρχουν δύο μορφές αναζήτησης στον κατάλογο του *Δελτίου Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας*: η απλή και η σύνθετη.

Για να κάνει ο χρήστης μια αναζήτηση στον κατάλογο του Δελτίου Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας πληκτρολογεί την ηλεκτρονική διεύθυνση της βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου:

www.pi-schools.gr/library

Από την αρχική σελίδα επιλέγει «**ΟΡΑC: Βιβλιογραφική και αρθρογραφική αναζήτηση**» για να συνδεθεί με τον κατάλογο.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
Βιβλιοθήκη

Συλλογές

- Περιεχόμενο Συλλογών
- Κατάλογος Περιοδικών
- Κατάλογος Ψηφιακού και Οπτικοακουστικού Υλικού

Πληροφορίες

- Δεξαμενές και Υπηρεσίες
- Εξοπλισμός και Χώρος
- Κανονισμός Δανεισμού
- Προσωπικά
- Έργο "Απολλόδωρος": Πόσος & Προοπτικές

Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη

- ΟΡΑC: Βιβλιογραφική & Αρθρογραφική Αναζήτηση
- On line περιοδικά
- Συνόψεις
- Δελτίο Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας
- Κατάλογος Βιβλιοθηκών

Ανακοινώσεις

- Νέες Σελίδες
- Νέα της Βιβλιοθήκης
- Νέοι Τίτλοι

Επιλέγει τη γλώσσα στην οποία θα εμφανίζεται το μενού των επιλογών.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Επιλογή Γλώσσας / Language Selection

- >> ΓΛΩΣΣΑ
- >> ENGLISH

Επιλέγει τον δεύτερο κατά σειρά κατάλογο, τον «**Κατάλογο Δελτίου Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας**».

Επιλογή Βάσης:

Κατάλογοι της Βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου:

1. Κεντρικός Κατάλογος Βιβλιοθήκης
Αναζήτηση στον κατάλογο ΟΒΒίων, Περιοδικών και άλλου υλικού ...
2. Κατάλογος Δελτίου Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας
Αναζήτηση Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας ...
3. Κατάλογος ΚΕΣΥΠ
Κατάλογος Κέντρου Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Πως γίνεται μια απλή αναζήτηση;

Στην οθόνη αναζήτησης που εμφανίζεται, ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να ψάξει για άρθρα που έχουν δημοσιευτεί σε ελληνικά περιοδικά, τα οποία βρίσκονται στη συλλογή της βιβλιοθήκης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Ποια είναι τα μέρη της οθόνης αναζήτησης

Η οθόνη αναζήτησης έχει τρία βασικά πεδία. Στο πρώτο πεδίο (1) εμφανίζονται οι παράμετροι αναζήτησης από τις οποίες ο χρήστης επιλέγει αυτή που θέλει. Στο δεύτερο πεδίο (2), συμπληρώνει τον όρο που ψάχνει. Στο τρίτο πεδίο (3) επιλέγει τον τρόπο συνδυασμού δύο έως τριών όρων (ΚΑΙ /AND, Η΄/OR, ΟΧΙ/NOT). Επίσης, στο κάτω μέρος της οθόνης (4) επιλέγει πόσες εγγραφές θέλει να εμφανίζονται κάθε φορά στην οθόνη (10, 20, 50).

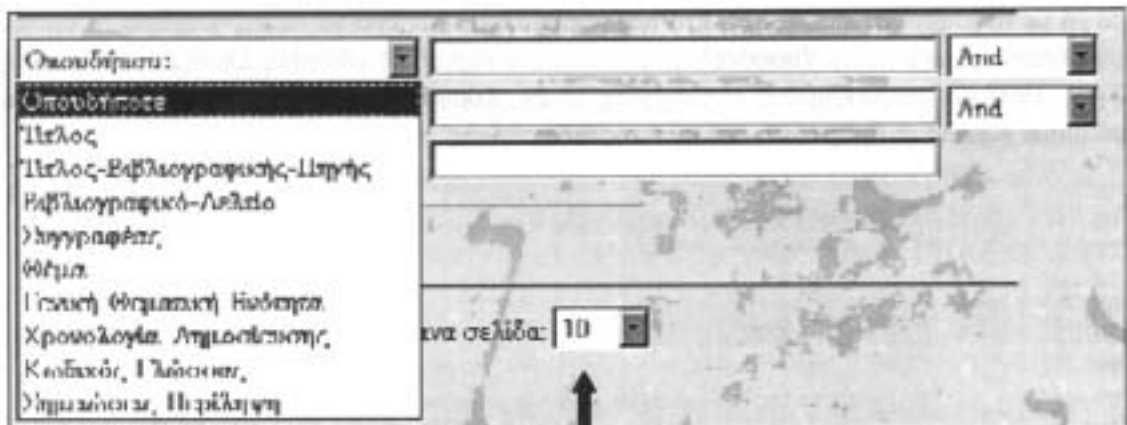
Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα, μπορεί να γίνει αναζήτηση με τις εξής παραμέτρους:

- το όνομα ενός συγγραφέα
- λέξεις μέσα στον τίτλο του άρθρου
- τη γενική θεματική ενότητα (π.χ. διδακτική)
- λέξεις κλειδιά (θέμα)
- το τίτλο του περιοδικού
- τη χρονολογία δημοσίευσης του άρθρου

(1)

(2)

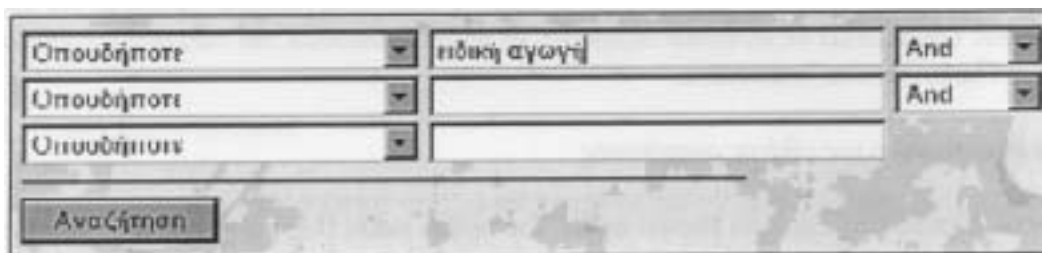
(3)

The image shows a search interface with three input fields. The first field is a dropdown menu labeled 'Οπουδήποτε' (Anywhere) with a list of categories: 'Τίτλος', 'Τίτλος-Βιβλιογραφικής-Πηγής', 'Βιβλιογραφικό-Λεξιλόγιο', '> Συγγραφέας', 'Όχι', 'Γενική Θεματική Ενότητα', 'Χρονολογία Δημοσίευσης', 'Κωδικός Περιοδικού', and '> Δημοσίευση, Περίληψη'. The second field is empty. The third field is empty and has a dropdown menu with 'And' selected. Below the fields, there is a label 'ενα σελίδα:' followed by a dropdown menu with '10' selected. An arrow points to the '10' dropdown.

(4)

Για να γίνει μια απλή αναζήτηση επιλέγει μόνο μία παράμετρο και συμπληρώνει μόνο το δεύτερο πεδίο με τον όρο που τον ενδιαφέρει. Στην απλή αναζήτηση μπορεί να επιλέξει την παράμετρο «Οπουδήποτε» για να εντοπιστεί ο όρος ταυτόχρονα σε όλα τα πεδία που μπορεί να εμφανίζεται (π.χ. στον τίτλο, στις λέξεις κλειδιά, στην περίληψη κτλ).

Στο παράδειγμα που ακολουθεί χρησιμοποιήθηκε ο όρος «Ειδική Αγωγή». Πατώντας το κουμπί «Αναζήτηση» εμφανίζεται η λίστα των αποτελεσμάτων.

The image shows a search interface with three rows of criteria. Each row consists of a dropdown menu, a text input field, and an 'And' dropdown menu. The first row has 'Οπουδήποτε' in the dropdown, 'ειδική αγωγή' in the text field, and 'And' in the dropdown. The second row has 'Οπουδήποτε' in the dropdown, an empty text field, and 'And' in the dropdown. The third row has 'Οπουδήποτε' in the dropdown, an empty text field, and an empty dropdown. Below these rows is a button labeled 'Αναζήτηση'.

Μόλις εντοπίσει τα άρθρα που τον ενδιαφέρουν, τα επιλέγει με διπλό κλικ για να ανοίξει η εγγραφή με τα πλήρη στοιχεία τους. Στο παράδειγμα έχει επιλεγεί το δεύτερο άρθρο το οποίο, όπως βλέπουμε στο πεδίο **Υποσύνολο**, βρίσκεται στο περιοδικό «Ανοιχτό Σχολείο», στο τεύχος 63 του 1997 και συγκεκριμένα στις σελίδες 18-24. Σύμφωνα με αυτά τα στοιχεία μπορεί να εντοπιστεί εύκολα το άρθρο στη συλλογή της βιβλιοθήκης

Σε όποια πεδία τα γράμματα εμφανίζονται με **μπλε χρώμα** (Συγγραφέας, Θέματα, Λέξεις κλειδιά) δίνεται στο χρήστη η δυνατότητα αυτόματης αναζήτησης. Στο παράδειγμα που προηγήθηκε, αν κάνει κλικ επάνω στο όνομα του συγγραφέα θα εμφανιστούν αυτόματα όλα τα άρθρα του που περιλαμβάνονται στο *Δελτίο Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας*.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΕ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ	7
I. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ	
Θεματικές Κατηγορίες	
1. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	9
2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	11
3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	14
4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	15
4.1. ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	16
4.2. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	19
4.3. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	22
4.4. ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	22
4.5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	23
4.6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	23
4.7. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	24
5. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	30
6. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ – ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ	31
και Αναλύσεις που αφορούν στα Γνωστικά Αντικείμενα του Σχολικού Προγράμματος	
6.1. ΓΛΩΣΣΑ	32
6.2. ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	38
6.3. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	51
6.4. ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	53
6.5. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	57
6.6. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	59
6.7. ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	61
6.8. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	63
6.9. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	65
7. ΕΙΔΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	67
7.1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	68
7.2. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	71
7.3. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ	72
7.4. ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ	72
8. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	73
9. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	78
10. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ	79
11. ΜΑΘΗΣΗ	81
12. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	84
13. ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	90
14. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	94
15. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	96
16. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	96
17. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	99
18. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	99
II. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΕΤΗΡΙΔΕΣ	107
III. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ	116
IV. ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ	125
V. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	131
VI. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ	132
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	
α. Περιοδικά	133
β. Επιστημονικές Επετηρίδες	134
γ. Βάσεις Δεδομένων	134
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ	138

ΜΙΚΡΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ

σε ελληνικά παιδαγωγικά περιοδικά που ολοκλήρωσαν τη διαδρομή τους

ΕΡΜΗΣ Ο ΛΟΓΙΟΣ (1811 – 1821)

Είναι παράδοξο, αλλά τη μακρινή εκείνη εποχή της Τουρκοκρατίας, στον ελληνικό πνευματικό χώρο, στο χώρο της καθ' ημάς Ανατολής, ο ελληνισμός, αναζητώντας την εθνική του ταυτότητα, φώτιζε με επιστημονικά έργα, σημαντικά, τη Βαλκανική χερσόνησο.

Ήταν η εποχή που λόγιοι, όπως ο Αδαμάντιος Κοραΐς, ο Κωνσταντίνος Βαρδαλάχος, ο Ευγένιος Βούλγαρις, ο Θεόφιλος Καΐρης, ο Κωνσταντίνος Κούμας, ο Βενιαμίν Λέσβιος, ο Ρήγας, ο Νικηφόρος Θεοτόκης, ακολουθώντας το ρεύμα του ευρωπαϊκού διαφωτισμού, συνέθεταν ένα ευρύτερο πνευματικό κίνημα που θα οδηγούσε στη Νεοελληνική Αναγέννηση.

Συλλογική έκφραση αυτού του κινήματος αποτελεί το περιοδικό Ερμής ο Λόγιος. Βασισμένο σε ευρωπαϊκά πρότυπα περιοδικών ποικίλης εγκυκλοπαιδικής ύλης, κυκλοφόρησε με συνέχεια και συνέπεια για μια ολόκληρη δεκαετία, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη διάχυση και διάδοση της επιστημονικής σκέψης και στη θεμελίωση και ανάπτυξη των ανθρωπιστικών σπουδών.

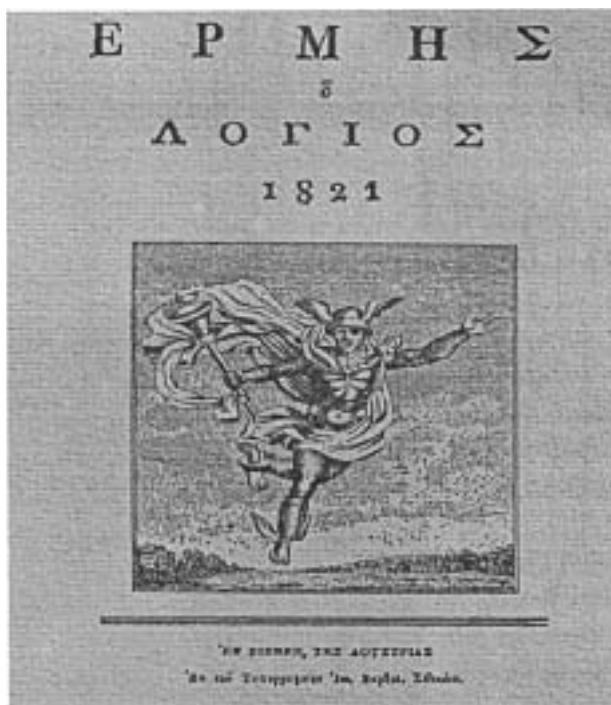
« Η παρούσα φιλολογική Εφημερίς, ..., δίδη ειδήσεις φιλολογικάς, αναφερομένας κυρίως εις τας γνώσεις των Επιστημών και Μαθήσεων, εις τας παρατηρήσεις της Ελληνικής Γλώσσης, ..., εις τας ειδήσεις των νεοφανών βιβλίων Ελληνικών τε και αλλογλώσσων, ..., εις τας νέας εφευρέσεις των Τεχνών και Επιστημών, εις την Αρχαιολογίαν, Γεωγραφίαν, Ιστορίαν, Χρονολογίαν, Οικονομικήν, και εις άλλα τοιαύτα ωφέλιμα, συντείνοντα εις την πρόοδον των μαθήσεων. »

γράφει ο Άνθιμος Γαζής, πρώτος εκδότης του περιοδικού.

Σημαντικό τμήμα των άρθρων, που φιλοξένησε στις στήλες του ο Λόγιος Ερμής, αφορά σε εκπαιδευτικά-παιδαγωγικά θέματα, τόσο ειδικού, όσο και γενικότερου ενδιαφέροντος. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, η καταγραφή του αναλυτικού προγράμματος και του τρόπου διδασκαλίας όλων των μαθημάτων στην Ακαδημία του Βουκουρεστίου. Από το άρθρο αυτό ενδεικτικά σταχυολογούμε:

«Ο διδάσκαλος των Επιστημών θέλει διδάσκει την πειραματικήν Φυσικήν τη Δευτέρα και Τετάρτη. Την Τρίτη και Παρασκευή την Μαθηματικήν οδόν. Καθ' εκάστην να κάμνη της Φυσικής τα πειράματα».

Κι ακόμη:

«Ο διδάσκαλος της Ελληνικῆς γλώσσης θέλει ἐξηγεί ἐν ἀπό τους ἀρίστους Συγγραφεῖς ἀνάλογον με τας δυνάμεις των μαθητῶν...Ο σκοπός δεν εἶναι ν' ἀναγνώσῃ ὅλους τους Συγγραφεῖς εἰς το σχολεῖον, καταγῆράσκων ἐν αὐτῷ. Εἰς το σχολεῖον πρέπει νὰ λάβῃ καλῆς ἀρχάς, νὰ διδαχθῆ τὸν τρόπον του νὰ σπουδάσῃ καθ' εαυτὸν εἰς το ἐξῆς...Ἡ ἐξήγησις του Συγγραφέως πρέπει νὰ γίνεταί εἰς μίαν γλώσσαν καταληπτὴν εἰς τὸν μαθητὴν, ...νὰ μὴ καταβαρύνεταί των νέων ο νούς, βιαζόμενος νὰ μανθάνῃ συνεχῶς ἀπὸ στήθους. Πρέπει νὰ μελετᾷ, καὶ νὰ νοή».

Ο ἀναγνώστης του Λόγιου Ἑρμῆ, θα βρεῖ, χωρὶς νὰ καταβάλῃ ἰδιαιτέρη προσπάθεια, πολλὰ ἀρθρα παιδαγωγικοῦ προβληματισμοῦ που χαρακτηρίζονται ἀπὸ «νεωτερικὸ πνεῦμα», ἀπὸ πνεῦμα προοδευτικὸ καὶ δημιουργικὸ.

Καὶ ἀν σε μὴ ἐποχὴ που ὅλα «τα' σκιαζε ἡ φοβέρα καὶ τὰ πλάκωνε ἡ σκλαβιά» ἡ ἐλληνικὴ ἐκπαίδευσις, ἡ ἐλληνικὴ Παιδεία, εὑρίσκει τρόπο νὰ κάνει τὰ ἀνθη τῆς γνώσεως νὰ μοσχοβολοῦν, εἶναι ἐξαιρετικὰ δύσκολο νὰ μὴν προβληματιστοῦμε γιὰ αὐτὴ ἡ εὐωδιά δεν γίνεται σήμερα ἀντιληπτὴ, τουλάχιστον εὐκόλα, ἀπὸ ὅσους μετέχουν σε αὐτὴ τὴ διαδικασία.

I. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

1. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «Αφιέρωμα: Δημήτρης Γληνός», *Αντιτετράδια της Εκπαίδευσης*, τχ.60-61 (2002), σσ.41-59.

* Δημήτρης Γληνός * Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση * Ζωή * Ιδεολογία

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΗΣ ΝΙΚΟΣ, «Η σωματική ποινή στο σχολείο», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.236-243.

* Σχολείο * Κανονισμός * Αυταρχικότητα * Παραπρωματικότητα * Σωματική τιμωρία * Επισκόπηση

ΓΚΟΓΚΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ, «Ο σκοπός της προσχολικής αγωγής. Μια ιστορική αναδρομή το 19ο αιώνα», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.120/120-121 (2001), σσ.93-100.

* Προσχολική αγωγή * Εκπαίδευση - Ελλάς * Εκπαιδευτικό ίδρυμα * Ιεραποστολές * Εκπαίδευση και κράτος * Νηπιαγωγείο

ΔΑΝΙΗΛΙΔΟΥ ΝΤΑΙΖΗ, «Προσανατολισμοί εκπαιδευτικής πολιτικής στην ιστορία της εκπαίδευσης των δασκάλων», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.4 (2002), σσ.6-12.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Δάσκαλος * Εκπαιδευτική πολιτική * Χρ. Λέφας * Δημ. Γληνός * Παιδαγωγικές Ακαδημίες

ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Ν., «Για το συνδικαλιστικό κίνημα των εκπαιδευτικών (1974-1983)», *Φιλολόγος*, τχ.106 (2001), σσ.624-637.

* Εκπαίδευση * Εκπαιδευτική πολιτική * Συνδικαλισμός * Συνδικάτο * Ιστορία * Αξιολόγηση

ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ, «Ο Celestin Freinet και το κίνημά του. Οι πολιτικές διαστάσεις του μοντέρνου σχολείου», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.59 (2001), σσ.36-41.

* Celestin Freinet * Παιδαγωγικές τάσεις * Κοινωνική σύγκρουση

ΚΑΡΑΦΥΛΛΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ, «Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών Α/θμιας εκπαίδευσης στην περίοδο της Δικτατορίας (1967-1974), σύμφωνα με τις Έκθέσεις υπηρεσιακής ικανότητας εκπαιδευτικών λειτουργών δημοτικής εκπαίδευσης», *Αντιτετράδια της Εκπαίδευσης*, τχ.60-61 (2002), σσ.104-109.

* Αξιολόγηση εκπαιδευτικών * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Διοίκηση της εκπαίδευσης * Ελλάς-Ιστορία (1967-1974) * Δικτατορία

ΚΟΝΤΑΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, «Ιστορία της παιδαγωγικής, ιστορία ή ιστοριογραφία της εκπαίδευσης. Μια κριτική προσέγγιση της προβληματικής στην ιστορική παιδαγωγική», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.2 (2001), σσ.57-68.

* Επιστήμες της Αγωγής * Ιστορία * Θεωρία * Κριτική

- Die vorliegende Studie beabsichtigt eine kritische Auseinandersetzung mit dem Wissenschaftsverständnis der kritisch-rationalistischen pädagogischen Richtung, so wie es sich im Werk von Brenzinka manifestiert, mit einem Rückblick auf die geschichtliche und inhaltliche Entwicklung der Disziplin 'Geschichte der Pädagogik'. Es wird dafür plädiert, dass eine positivistisch-rationalistische Differenzierung innerhalb des Faches 'Geschichte der Pädagogik' aus metatheoretischer Sicht zwar sinnvoll erscheint, aus handlungspädagogischer Perspektive erweist es sich jedoch als reduktionistisch und realitätsfern, da eine möglichst atheoretische deskriptive Historiographie keine Aussagekraft mehr besitzt. Das pädagogische Positivum der Vergangenheit kann nur im gesamtanthropologischen Kontext verstanden werden. Dafür ist die Hermeneutik unentbehrlich, damit wir auch die Erziehungswirklichkeit verstehen, auslegen und pädagogisch nutzen können. Nur ein allgemeines Fach 'Geschichte der Pädagogik' vermag alle Einzeldaten, auch in der vorwissenschaftlichen Phase der 'Geschichte der Erziehung' sinnvoll auszuwerten und pädagogisch zu nutzen.

ΜΑΝΤΑΣ ΚΩΣΤΑΣ, «Σύντομη αναδρομή στην ιστορία της γυναικείας εκπαίδευσης», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.90-94.

* Εκπαίδευση * Γυναίκα * Διακρίσεις * Σεξισμός

- The history of the education of women from antiquity until the nineteenth century can be epitomized in a few pages, since only a limited and questionable information comes from Archaic and Classic period. The Hellenistic and Roman era offer more information and reliable sources, mainly inscriptions and papyri, still general conclusions cannot be drawn, because the public education system has not existed before modern times. The sources dating from late antiquity and the Middle Ages simply refer to the Christianization of Classic education and the role of monasticism as an alternative solution for the pious ladies. As for the nineteenth century, it signals the establishment of the girl's school as an institution and transformation of teaching into a 'female' profession.

ΜΑΡΓΑΡΩΝΗΣ ΚΩΣΤΑΣ, «Ιστορικά στοιχεία από την εξέλιξη της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης», *Το Δικό μας Βήμα*, τχ.19 (2002), σσ.30-32.

* Ελλάδα * Τεχνική Εκπαίδευση * Επαγγελματική Εκπαίδευση * Εκπαιδευτική πολιτική

ΜΠΕΡΕΔΗΜΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «Έντυπα εικονογραφημένα ελληνικά αλφαβητάρια (1481-1830)», *Εικαστική Παιδεία*, τχ.17 (2001), σσ.20-26.

* Έντυπα * Διδακτικό βιβλίο * Αλφαβητάριο * Εικονογράφηση * Ελλάδα (1481-1830)

ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ ΑΝΤΩΝΗΣ, ΚΑΛΛΙΤΣΗΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ, ΤΖΗΜΑΣ ΝΙΚΟΣ, «Το Μουσείο Φυσικής της Χίου», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.14-20.

* Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Πείραμα * Όργανο μέτρησης * Μουσείο * Χίος * 19ος αιώνας

ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, «Η δυναμική της μεταίωσης: μια απόπειρα προσέγγισης του γλωσσικού ζητήματος από κοινωνιολογική άποψη», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.62-76.

* Γλώσσα * Πρόβλημα * Δημοτικιστές * Σύστημα αξιών * Σύστημα εκπαίδευσης * Μεταρρύθμιση

ΠΑΜΟΥΚΤΣΟΓΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «Η εκπαίδευση και η κατάρτιση των εκπαιδευτικών στην προοπτική του μέλλοντος», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.77-91.

* Εκπαιδευτική πολιτική * Ιστορία * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Μεταρρύθμιση * Επιμόρφωση
* Θεωρία

ΡΑΠΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ., «**Η μετεκπαίδευση των δασκάλων στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Γύρω από το χρονικό της ίδρυσης (1922-1924)**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.1(439) (2002), σσ.51-59.

* Μετεκπαίδευση καθηγητών * Δ. Γληνός * Ν. Εξαρχόπουλος * Εκπαιδευτική νομοθεσία
* Σχέδιο μεταρρύθμισης * Επισκόπηση

ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΑΝΤΩΝ. Η., «**Η παιδαγωγική εμπειρία των αρχαίων**», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.481, 482, (2001), σσ.166-169, 165-169.

* Εκπαίδευση, αρχαία * Φιλοσοφία της Αγωγής * Πλούταρχος * Κοϊντιλιανός * Σχέση καθηγητή - μαθητή * Σχέση γονιού - παιδιού * Ανάπτυξη προσωπικότητας

ΦΑΣΑΤΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ, «**Η έκθεση του Ιωάννη Κοκκώνη για τα δημοτικά σχολεία το 1836**», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.107-119.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Σύστημα εκπαίδευσης * Διοίκηση της εκπαίδευσης * Έκθεση επισκόπησης * Ιωάννης Κοκκώνης

ΧΑΡΙΤΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ., «**Το σχολείο των 'Αδελφών του Αγ. Ιωσήφ της Εμφανίσεως' ως όργανο ιδεολογικού επηρεασμού**», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.90-99.

* Ιδιωτικό σχολείο * Τάγμα των Αδελφών του Αγ. Ιωσήφ της Εμφανίσεως * Σύστημα εκπαίδευσης * Παιδαγωγικές τάσεις * Ιδεολογία * Επιρροή

2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΛΕΩΝΙΔΑΣ, «**Γενικές αναφορές για την ελληνόγλωσση παιδεία και την διάδοση του πολιτισμού στο Ουζμπεκιστάν**», *Ελληνική Διεθνής Γλώσσα*, τχ.3(47) (2001), σσ.275-279.

* Ελληνική γλώσσα - σπουδή και διδασκαλία * Ουζμπεκιστάν * Εκπαιδευτικό έλλειμμα * Συνθήκες μάθησης * Εκπαιδευτικός προγραμματισμός

ΒΑΡΜΑΖΗΣ Ν. Δ., «**Από τη Μέση Εκπαίδευση προς το Πανεπιστήμιο και τανάπαλιν. Σχέσεις υποταγής και υπονόμευσης των εκπαιδευτικών βαθμίδων**», *Νέα Παιδεία*, τχ.100 (2001), σσ.79-87.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Πανεπιστήμιο * Αλληλεπέργεια
* Πρόβλημα * Κριτικό πνεύμα

ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ ΑΛΚΗΣΤΙΣ, «**Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και σχολικές βιβλιοθήκες**», *Aspects*, τχ.66 (2001), σσ.12-14.

* Βιβλιοθήκη * Πρόγραμμα * Σχολείο * Χρήση * Μάθηση με ανακάλυψη * Μέθοδος διδασκαλίας

ΓΡΟΛΛΙΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, «Παγκοσμιοποίηση και εκπαίδευση», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.73-79.

* Παγκοσμιοποίηση * Ποιότητα εκπαίδευσης * Τεχνολογία * Πληροφορική * Κεφαλαιοκρατία

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΜΗΝΑΣ, «Η δομή, η οργάνωση και η λειτουργία των Κέντρων Διάγνωσης Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Κ.Δ.Α.Υ.) των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.14 (2001), σσ.4-12.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Εκπαίδευση * Νομοθεσία * Υπουργείο Παιδείας * Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

ΗΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Προσομοίωση, εξομοίωση, ομοιώματα και η αναπόφευκτη πραγματικότητα», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.50-51.

* Ελλάδα * Σύστημα εκπαίδευσης * Μετάβαση στην τριτοβάθμια εκπ. * Φροντιστήριο * Εισαγωγικές εξετάσεις

ΚΑΓΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, «Το άνοιγμα του σχολείου στην πολυγλωσσία και τον πολυπολιτισμό: περίπτωση διαθεματικής προσέγγισης», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.37-48.

* Ξένες γλώσσες * Γλωσσική ανάπτυξη * Πολιτιστική ανταλλαγή * Διαθεματικότητα * Ευρωπαϊκή Ένωση * Εκπαιδευτική πολιτική * Μέθοδος διδασκαλίας

- Μια από τις δράσεις της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής που συμβάλλει στη βελτίωση της κατανόησης και γνωριμίας των πολιτιστικών αγαθών των διαφόρων λαών είναι το πρόγραμμα 'Αφύπνιση στη διαφορετικότητα των γλωσσών και των πολιτισμών'. Το πρόγραμμα αυτό, μέσα από την αξιοποίηση της πολιτισμικής πολυμορφίας και της πολυγλωσσίας, ευαισθητοποιεί τους μαθητές στη διαφορετικότητα των γλωσσών ως προς το άκουσμα, τη γραφή τη δομή, τη σύνταξη της γλώσσας κτλ., με στόχο οι μαθητές να είναι σε θέση να εξοικειώνονται σταδιακά, γλωσσικά και πολιτισμικά με περισσότερες της μιας γλώσσες.

ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΗΣ, ΚΟΥΤΟΥΖΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, «Ανάλυση των αποτελεσμάτων του πρώτου διαγωνισμού του Α.Σ.Ε.Π. για την πρόσληψη δασκάλων και νηπιαγωγών. Διαπιστώσεις, σκέψεις και προβληματισμοί», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ.2-3 (2001), σσ.77-99.

* Διορισμός των εκπαιδευτικών * Επετηρίδα * Διαγωνισμός Α.Σ.Ε.Π. * Κριτική * Αποτέλεσμα έρευνας

- The present work outlines the main results reported in a study conducted by the Center for Educational Research in 1999 in order to evaluate the results pertaining to the performance of Nursery and Primary school teachers obtained in the first national examination for the appointment of teachers carried out by the Supreme Board for the Selection of Personnel (A.S.E.P.). The aim of the study was to investigate whether there is a relation between the performance of teachers in the above examination and factors such as sex, age, teaching experience, grade of the degree, place of origin and institution of graduation. The results showed that the grade of the degree and the institution of graduation were significant predictor variables in teachers' performance. The results are discussed in relation to the predicted variables and address a number of questions which seek further investigation. (Περικοπή περίληψης)

ΚΟΝΤΗ ΜΑΡΙΝΑ, «**Η γυάλα, τα ψάρια και το ψάρωμα**», *Ο Πολίτης*, τχ.98 (2002), σσ.34-35.
* Αρχές της εκπαίδευσης * Ποιότητα της εκπαίδευσης * Πολιτισμός, Σύγχρονος * Τεχνολογία
* Πληροφορική

ΜΑΝΩΛΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ι., «**Μερικές προτάσεις για τη στήριξη και αναβάθμιση των σχολικών βιβλιοθηκών**», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.153-157.
* Εκπαίδευση * Σχολείο * Βιβλιοθήκη * Οργάνωση * Χρήση * Εκσυγχρονισμός

ΜΩΡΑΪΤΗΣ Γ., «**Ο συλλογικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης: προβλήματα, ανάγκες και απεικόνισή τους στην εκπαίδευση**», *Θέματα Παιδείας*, τχ.7 (2001), σσ.59-63.
* Ιστορία της εκπαίδευσης * Εκπαίδευση και κοινωνία * Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση * Αρχές της εκπαίδευσης * Κοινωνική εκπαίδευση * Πνευματική καλλιέργεια

ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΞΑΝΘΟΣ, «**Ολοήμερο σχολείο (Β')**», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.14 (2001), σσ.17-18.
* Ολοήμερο σχολείο * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Σχολικά κτίρια * Κριτήριο επιλογής * Οργάνωση

ΠΑΓΚΑΚΗΣ ΓΡ., «**Προγραμματισμός αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό και στελέχωση της εκπαίδευσης**», *Διοικητική Ενημέρωση*, τχ.22 (2002), σσ.5-14.
* Εκπαιδευτική ανάγκη * Ανθρώπινο δυναμικό * Προγραμματισμός * Σύστημα εκπαίδευσης
* Διορισμός των εκπαιδευτικών

ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΟΣ, «**Προβληματισμοί και προτάσεις περί της δομής του εκπαιδευτικού μας συστήματος**», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.1 (2001), σσ.93-106.
* Σύστημα εκπαίδευσης * Αξιολόγηση * Πρόβλημα * Διαφοροποίηση

- Στην σύντομη αυτή μελέτη θέτουμε το ερώτημα του ενδεικνυομένου τρόπου δομήσεως του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Εξετάζουμε τρία μοντέλα δομήσεως εκπαιδευτικών συστημάτων: 1. το 'μονοδρομικό' 2. το 'παράλληλο και ισότιμο' και 3. το 'πολλαπλό εις βάθος χρόνου'. Προκρίνουμε το 'πολλαπλό εις βάθος χρόνου' ή 'πολυμερές' μοντέλο, διότι κατά τη γνώμη μας ικανοποιεί πληρέστερα τις εγγενείς τάσεις/κλίσεις/ενδιαφέροντα των ανθρώπων σύμφωνα με την θεωρία περί νοημοσύνης του Howard Gardner. Χρησιμοποιούμε το πρότυπο αυτό για να στηρίζουμε τις γενικές και τις εξειδικευμένες προτάσεις μας, τις οποίες καταθέτουμε στην παρούσα μελέτη. (Περικοπή περίληψης)

ΣΙΜΕΝΗ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ Α., ΜΠΑΚΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, «**Το ολοήμερο Δημοτικό σχολείο - σχολείο διευρυμένου ωραρίου – και η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1997**», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.179-192.
* Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση (1997) * Δημοτικό σχολείο * Ολοήμερο σχολείο * Στόχοι της εκπαίδευσης * Κριτική

ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΩΣΤΑΣ, «**Σχολικές βιβλιοθήκες. Το ελληνικό σχολείο προσπαθεί να βρει το σύγχρονο δηματισμό του**», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.138-152.
* Εκπαίδευση * Σχολείο * Βιβλιοθήκη * Διδασκαλία * Αλληλενέργεια * Εκσυγχρονισμός

ΦΡΑΓΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, «**Γιατί η 'Μεταρρύθμιση' δεν έγινε Μεταρρύθμιση**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117 (2001), σσ.27-34.
* Εκπαίδευση, Μέση * Μεταρρύθμιση * Τεχνολογική εκπαίδευση * Επαγγελματική εκπαίδευση
* Συγκριτική έρευνα

ΧΑΝΙΩΤΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ Ι., «Παιδαγωγική και κοινωνιολογική θεμελίωση του ολοήμερου σχολείου», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.160-178.

* Εκπαιδευτική ανάγκη * Ολοήμερο σχολείο * Σχολικό περιβάλλον * Οικογένεια * Κοινωνική αλληλεπίδραση

3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Τάσεις στην έρευνα για τον αποτελεσματικό διευθυντή», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.252-262.

* Αποτελεσματικότητα του σχολείου * Διευθυντής * Ρόλος * Ικανότητα * Έρευνα

ΑΝΔΡΕΟΥ ΑΠ., «Τα επίκαιρα προβλήματα της οργάνωσης και της διοίκησης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος», *Διοικητική Ενημέρωση*, τχ.21 (2001), σσ.20-26.

* Σύστημα εκπαίδευσης * Διοίκηση της εκπαίδευσης * Επιμόρφωση * Αξιολόγηση εκπαιδευτικού * Ελλάδα

ΖΑΒΙΤΣΑΝΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ, «Απόψεις και προτάσεις για το ρόλο του διευθυντή στο σημερινό Δημοτικό σχολείο», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.3(441) (2002), σσ.178-181.

* Εκπαιδευτική νομοθεσία * Δημοτικό σχολείο * Διευθυντής * Ρόλος * Εκπαιδευτικό έργο

ΠΑΜΟΥΚΤΣΟΓΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «Αποτελεσματικό σχολείο: χαρακτηριστικά και αντιλήψεις σε μια προσπάθεια αξιολόγησής του», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.81-91.

* Αποτελεσματικότητα του σχολείου * Ποιότητα εκπαίδευσης * Συνθήκες μάθησης * Ρόλος του καθηγητή * Σχέση καθηγητή - μαθητή * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η εργασία μας ασχολείται με τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών και των αντιλήψεων για το αποτελεσματικό σχολείο και τον αποτελεσματικό δάσκαλο, όπως προσδιορίζονται από τη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία. Επίσης, παρουσιάζονται τα πρώτα ευρήματα μιας έρευνας, που διεξάγεται σε εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και του σχετικού θέματος στο μάθημα 'Παιδαγωγικά', των γραπτών δοκιμασιών για την πρόσληψη εκπαιδευτικών, στο διαγωνισμό του Α.Σ.Ε.Π.

ΣΑΪΤΗ ANNA, «Management στη Δημόσια Εκπαίδευση: η περίπτωση χρηματοδότησης των σχολικών μονάδων», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.92-109.

* Σχολείο * Διοίκηση και οργάνωση * Εκπαιδευτική ανάγκη * Εκπαιδευτική πολιτική * Ίσες ευκαιρίες * Χρηματοδότηση

ΣΑΪΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, ΓΟΥΡΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «Η αναγκαιότητα προγραμματισμού για τη δημιουργία διοικητικών στελεχών στην εκπαίδευση», *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.75-90.

* Εκπαιδευτική πολιτική * Σχολείο * Διοίκηση * Διευθυντής * Επιμόρφωση * Εκσυγχρονισμός

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΗΡΑΚΛΗΣ, ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΦΩΚΑΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ, «Έρευνα δράση: μια πορεία - πρόκληση μάθησης για τον δάσκαλο και τους μαθητές του. Πρακτικά προβλήματα και ηθικά διλήμματα. Η ελληνική πραγματικότητα», *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.69-74.

* Εκπαιδευτική πολιτική * Εκσυγχρονισμός * Εκπαιδευτική καινοτομία * Έρευνα δράσης
* Πρόβλημα * Αξιολόγηση

ΚΥΝΙΓΟΣ, CHRONIS, «New practices with new tools in the classroom: Educating teacher trainers in Greece to generate a 'School Community' use of new technologies», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.4 (2001), σσ.381-399.

* Πληροφορική * Σχολείο * Εκπαιδευτική ανάγκη * Εκπαιδευτικοί * Επιμόρφωση * Εκπαιδευτική καινοτομία

- This paper analyses the design rationale for a teacher professional development course funded as part of a large-scale initiative in Greece to infuse the use of CICT in the basic educational system. The aim of the course was to train experienced teachers to become teacher educators in using CICT in their respective subjects. A first attempt to critically evaluate the implementation of the course is made, with respect to its role in the wider setting of Educational policy to infuse the use of CICT in the Greek school system. The results show the trainees making use of the course in a variety of ways and personally engaging in using CICT for reflection on teaching and learning. They give rise to a discussion of the potential for gradual institutionalization of CICT-based educational innovation.

ΚΥΡΙΔΗΣ ΑΡΓΥΡΗΣ, [κ.ά.], «Ζητήματα λειτουργίας των ολιγοθέσιων σχολείων της ελληνικής υπαίθρου σύμφωνα με τις απόψεις των εκπαιδευτικών», *Επισήμες Αγωγής*, τχ.2-3 (2001), σσ.113-120.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Αγροτικό περιβάλλον * Μέγεθος σχολείου * Συνθήκες εργασίας
* Βελτίωση * Αποτέλεσμα έρευνας

- The image of the Greek small rural primary schools in the Greek bibliography is complex and multidimensional. Both theoretical and research studies present convincingly the advantages, the disadvantages and the problems of small rural schools. The main aim of this particular piece of research is to elucidate the beliefs of primary school teachers working in such schools concerning the advantages, disadvantages and the problems of running small, rural primary schools. The methodology adopted is the classical content analysis (both qualitative and quantitative) of the written opinions of 23 teachers working in such kind of schools. The data analysis indicated the operational advantages and disadvantages of Greek small rural primary schools pointed out by the teachers themselves.

ΜΑΡΟΥΔΑΣ ΗΛΙΑΣ, «Προοπτικές και διαφοροποιήσεις στο παιδαγωγικό έργο με την εφαρμογή του ολόημερου σχολείου. Από το δάσκαλο στον εμπυχωτή και από το σχολικό τμήμα στην οργανωμένη ομάδα», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.193-204.

* Ολόημερο σχολείο * Δάσκαλος * Εμπυχωτής * Μαθητής * Δυναμική ομάδας * Αλληλεπέργεια

ΜΠΑΝΟΥ ΑΙΜΙΛΙΑ, «Η δημιουργία έντυπου εκπαιδευτικού υλικού με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η εμπειρία από το Πρόγραμμα Σπουδών 'Σπουδές στον Αρχαίο Πολιτισμό' του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου», *Νέα Παιδεία*, τχ.100 (2001), σσ.70-78.

* Ανοικτό Πανεπιστήμιο * Πρόγραμμα σπουδών * Οργάνωση * Διδακτικά βοηθήματα * Διδακτική πείρα * Αξιολόγηση

ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ Μ., «Αναφορά στο ολιγοθέσιο (μικρό) σχολείο», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.9(438) (2001), σσ.461-470.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Αγροτικό σχολείο * Μέγεθος σχολείου * Οργάνωση * Διδακτική πρακτική

VOSNIADOU, STELLA; KOLLIAS, VASSILIOS, «Information and communication technology and the problem of teacher training: Myths, dreams, and the harsh reality», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.4 (2001), σσ.341-365.

* Εκπαιδευτικοί * Επαγγελματική κατάρτιση * Παραδοσιακή εκπαίδευση * Κοινωνία της Πληροφορίας * Εκπαιδευτική ανάγκη * Εκπαιδευτική καινοτομία

- There is a widespread belief that the more introduction of ICT is going to restructure education and encourage students to be more critical and thoughtful. This is the myth referred to in the title of the paper. It is argued that although ICT has certain important characteristics that can be used to facilitate learning, these characteristics can only be taken advantage of if they are accompanied by major changes in our educational objectives, in teacher training, and in our national curricula. In this paper we examine the evidence from various evaluation studies done in Greece and we conclude that the reality indicated that the introduction of ICT has not brought about significant changes in teacher practices in the Greek schools. We also conclude this paper by describing certain characteristics of the Greek educational system that hinder changes in teacher training along the lines mentioned above and by providing recommendations for changes in our educational objectives at the national level in order to take advantage of the characteristics of ICT that facilitate learning. (Summary abridged)

4.1. ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΓΚΛΙΑΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ, «Γραφή - ανάγνωση. Πρακτικές εφαρμογές», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.22 (2001), σσ.16-18.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Γραφή * Ανάγνωση * Στρατηγική της μάθησης * Βιβλιοθήκες, σχολικές * Δημιουργικές δραστηριότητες

ΓΚΛΙΑΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ, «Η Μέθοδος Project. Η σπουδαιότητα της μεθόδου. Τι είναι τελικά Project. Η Μέθοδος Project στο νηπιαγωγείο», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.25 (2002), σσ.14-19.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Νηπιαγωγείο * Μέθοδος Project * Ομαδική μάθηση * Εμπειρική μάθηση * Παιδικό βιβλίο

ΓΚΛΙΑΟΥ-ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ, «Η ποίηση στο νηπιαγωγείο», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.140-146.

* Νηπιαγωγείο * Παιδική λογοτεχνία * Ποίηση * Ανάπτυξη προσωπικότητας * Εκπαιδευτικό έλλειμμα * Μέθοδος διδασκαλίας

- Στο άρθρο αυτό αρχικά τονίζεται η σημασία της ποίησης στη γλωσσική αγωγή του μικρού παιδιού. Στη συνέχεια, γίνεται μια μικρή αναφορά για τη θέση της ποίησης στη σύγχρονη παιδική λογοτεχνία και για την αναγκαιότητα της ένταξής της στο χώρο του νηπιαγωγείου. Τέλος, προτείνονται τρόποι προσέγγισης και αξιοποίησης της ποίησης στο νηπιαγωγείο και τονίζεται η συμβολή της στη διαμόρφωση του συναισθηματικού και διανοητικού κόσμου του παιδιού.

ΖΕΡΒΑ ΜΑΡΙΑ, «Ένα Παιδικό Κέντρο στο Ίλιον», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.80 (2001), σσ.9-13.

* Παιδί * Οικογένεια * Κέντρο παιχνιδιών * Εθελοντική οργάνωση * Παιδοκομία * Εργαζόμενα μητέρα

ΚΟΜΝΗΝΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ, «Δυνατότητες εφαρμογής βιωματικής - επικοινωνιακής διδασκαλίας (Μέθοδος Project) στο ελληνικό νηπιαγωγείο (με βάση το ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα)», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.42 (2001), σσ.89-96.

* Μέθοδος Project * Πρόγραμμα σπουδών * Νηπιαγωγείο

ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΚΗ ΣΤΕΛΛΑ, «Αναδυόμενος γραμματισμός. Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων ανάγνωσης και γραφής στην πρώιμη παιδική ηλικία», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ.2-3 (2001), σσ.59-76.

* Αναδυόμενος γραμματισμός * Προσχολική ηλικία * Πρώιμη ανάγνωση * Δεξιότητα * Παιδί * Περιβάλλον * Αλληλενέργεια

- The concept of emergent literacy has evolved during the past decades as a result of new information of how young children develop an understanding of reading and writing. This view has been adopted more and more widely by reading researchers and educators. Emergent literacy may be described as the process in which the child constructs concepts about the forms and functions of print, based on experiences and meaningful language, facilitated by interactions with adults. The present article presents a literature-based review of emergent literacy, its main theoretical principles and its educational implications.

ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, «Ιδέες και αναπαραστάσεις παιδιών προσχολικής ηλικίας σχετικά με την ανάπτυξη και την αναπαραγωγή των φυτών», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ.2-3 (2001), σσ.121-130.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Περιβάλλον * Φυτά * Ανάπτυξη * Ιδέα, Αναπαράσταση της * Αποτέλεσμα έρευνας

- We believe it will be useful to plot a didactic course for the teaching of the concepts of the natural environment which will be based on research data and compatible with the view of knowledge as the product of social and didactic interaction. To this end we have explored the original ideas and mental representations of young children concerning the growth and reproduction of plants, in order to design and implement a programme of didactic intervention for the nursery school. The intervention aims to reorganize possible initial mistaken models of interpretation associated with theme and to assist the child to construct a body of empirical knowledge and thus facilitate the learning process. (Περικοπή περίληψης).

ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΣΠΥΡΟΣ, «Σχολική προετοιμασία στο νηπιαγωγείο», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.21 (2001), σσ.7-11, 76-77.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Πρώιμη μάθηση * Πρώιμη ανάγνωση * Διανοητική ανάπτυξη
* Άσκηση * Παιγνίδι

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ, «**Η Κοκκινোসκουφίτσα στο νηπιαγωγείο**», *Διαδρομές*, τχ.3 (2001), σσ.240-243.

* Παραμύθι * 'Η Κοκκινোসκουφίτσα' * Κριτικό πνεύμα

ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, «**Πρωτομαθηματικές έννοιες, προβολικές σχέσεις - προοπτική**», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.21 (2001), σσ.63-68.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Μαθηματικά * Ανάπτυξη αντίληψης * Μέθοδος διδασκαλίας
* Παιγνίδι * Μάθηση με ανακάλυψη

ΡΕΚΑΛΙΔΟΥ ΓΑΛΗΝΗ, «**Οι συνιστώσες της προσχολικής αγωγής για την προσέγγιση και συνεκπαίδευση των παιδιών με ιδιαίτερα δικαιώματα**», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.21 (2001), σσ.70-74.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Νηπιαγωγοί * Πρόγραμμα σπουδών * Αξιολόγηση * Σχέση γονιού - σχολείου * Συνθήκες μάθησης

ROTH, ELLEN; SCHNEIDER, WOLFGANG, «**The effectiveness of kindergarten programs which aim at preventing reading and spelling problems in school: A comparison of three different approaches**», *Ψυχολογία*, τχ.3 (2001), σσ.313-329.

* Παιδί * Δυσλεξία * Παρέμβαση * Παιδικοί σταθμοί * Πρόγραμμα * Γερμανία

- A training study was conducted in German kindergartens to explore the efficiency of programs that aim at preventing subsequent reading and spelling problems. There were two major research goals. First, the general assumption was tested that training programs focusing on children's phonological awareness and letter knowledge should help in preventing subsequent reading and spelling problems in elementary school. Second, the validity of the so-called 'phonological linkage hypothesis' (Hatcher, Hulme, & Ellis, 1994) was addressed. That is, it was assumed that a combination of phonological awareness and letter-sound training should be more successful than phonological awareness and letter-sound training alone. Three groups of children at risk for dyslexia were randomly assigned to these three training approaches and compared with a control group of 'normal' kindergarten children. (Summary abridged)

ΤΑΦΑ ΕΥΦΗΜΙΑ, «**Η ανάδυση της ανάγνωσης και της γραφής στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας: ο ρόλος των παιδαγωγών**», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.21 (2001), σσ.12-20.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Ρόλος του καθηγητή * Πρώιμη μάθηση * Διδασκαλία γλώσσας
* Συνθήκες μάθησης * Παιδαγωγικές τάσεις

ΤΖΙΜΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, «**Βιωματικές νοητικές παραστάσεις παιδιών προσχολικής ηλικίας για το ηλεκτρικό ρεύμα και τις εφαρμογές του. Μια μελέτη περίπτωσης**», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.2-3 (2001), σσ.271-284.

* Προσχολική ηλικία * Γνωστική διαδικασία * Φυσικές Επιστήμες * Έννοια * Αποτέλεσμα έρευνας * Μελέτη περίπτωσης

- Η εργασία αυτή αποτελεί μια μελέτη περίπτωσης, στην οποία καταγράφονται και διερευνώνται οι αντιλήψεις παιδιών της προσχολικής ηλικίας (5-6 ετών) για το ηλεκτρικό ρεύμα και τις εφαρμογές του στην καθημερινή ζωή. Από τα αποτελέσματά μας προκύπτει ότι τα παιδιά, στην πλειονότητα τους, αναγνωρίζουν συσκευές που λειτουργούν με ηλεκτρικό ρεύμα και είναι εξοικειωμένα με αυτές. Τα περισσότερα παιδιά χρησιμοποιούν τους όρους ρεύμα και ηλεκτρισμός, ενώ αρκετά γνωρίζουν για την προέλευση και τον τρόπο μεταφοράς του ηλεκτρικού ρεύματος. Μπορούν να κάνουν συλλογισμούς και να συγκροτούν πρώιμες νοητικές παραστάσεις και στοιχειώδεις προσεγγίσεις για το ηλεκτρικό ρεύμα με βάση τις επικεντρώσεις τους σε διάφορα τεχνολογικά αντικείμενα ή/και φαινόμενα της καθημερινής ζωής. (Περικοπή περίληψης)

ΤΣΙΑΛΙΜΕΝΗ ΤΑΣΟΥΛΑ, «**Γραφή και ανάγνωση στην προσχολική εκπαίδευση**», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.24 (2001), σσ.66-70.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Νηπιαγωγείο * Διδασκαλία γλώσσας * Γραφή * Ανάγνωση
* Ερωτηματολόγιο * Αποτέλεσμα έρευνας

ΤΣΙΜΠΙΡΙΔΟΥ ΕΥΑ, «**Δημιουργία επιτυχημένης σχέσης νηπιαγωγού - παιδιού**», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.22 (2001), σσ.56-57.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Σχέση καθηγητή - μαθητή * Ψυχολογία του Παιδιού * Νηπιαγωγείο

ΤΣΙΤΟΥΡΙΔΟΥ, ΜΕΛΠΟΜΕΝΙ; ΒΡΥΖΑΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «**Early childhood education students' attitudes towards information technology**», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.4 (2001), σσ.425-443.

* Πληροφορική * Ενσωμάτωση * Νηπιαγωγείο * Εκπαιδευτικοί * Επαγγελματική κατάρτιση
* Συναισθηματική συμπεριφορά

- The present study employed a questionnaire to explore the attitudes to computers and Information Technology of 133 early childhood education students. Five different factors involved in students' attitudes were explored: enthusiasm/enjoyment, anxiety, acceptance, impact on society and productivity. Attitudes were also studied in relation to the sociocultural status of the students, their knowledge/experience of computers, whether or not they had a computer at home and access to Internet. The results of this research showed that in general the students have positive attitudes, although some feelings of anxiety were detected. Attitudes appear to be influenced significantly by the students' degree of knowledge/experience of computers.

ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΙΑΝΝΗΣ, STEFANICH, GREG, «**Ο αέρας μπαίνει στο νηπιαγωγείο: δραστηριότητες από τις Φυσικές Επιστήμες**», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.80 (2001), σσ.5-8.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Νηπιαγωγείο * Μάθηση με ανακάλυψη * Ανάπτυξη αντίληψης
* Φυσική * Θετικές Επιστήμες

4.2. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΒΕΝΤΙΣΙΑΝ-ΠΑΓΟΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΝΑ, ΚΟΥΜΠΙΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΓΙΑΒΡΙΜΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «**Σύνδρομο επαγγελματικής εξουθένωσης: το χρόνιο άγχος των δασκάλων και η μετεξέλιξή του σε επαγγελματική εξουθένωση**», *Μέντορας*, τχ.5 (2002), σσ.103-127.

* Δάσκαλοι * Επαγγελματική ικανοποίηση * Αυτοαντίληψη * Συναισθηματική διαταραχή * Αλληλενέργεια * Αποτέλεσμα έρευνας

- Το σύνδρομο επαγγελματικής εξουθένωσης (burnout) εξετάστηκε σε ένα δείγμα 411 εκπαιδευτικών που εργάζονται σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της ευρύτερης περιοχής της Αττικής. Βρέθηκε ότι οι εκπαιδευτικοί που έχουν πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας παρουσίασαν μεγαλύτερη συναισθηματική εξάντληση, αίσθημα αποπροσωποποίησης για τους μαθητές τους και μειωμένο αίσθημα προσωπικής επίτευξης σε σχέση με τους συναδέλφους τους που έχουν πτυχίο Παιδαγωγικών Τμημάτων Δημοτικής Εκπαίδευσης. Το αίσθημα της αποπροσωποποίησης ήταν επίσης αυξημένο στους άγαμους εκπαιδευτικούς που δίδασκαν στις μικρές τάξεις, οι έγγαμοι εκπαιδευτικοί, ανεξαρτήτως φύλου, είχαν μεγαλύτερο αίσθημα προσωπικής επίτευξης. Τέλος, οι εκπαιδευτικοί που επέλεξαν οικειοθελώς να ασκήσουν το επάγγελμα του εκπαιδευτικού παρουσίασαν μικρότερη συναισθηματική εξάντληση από τους συναδέλφους τους οι οποίοι, αν τους δινόταν η δυνατότητα, θα επέλεγαν διαφορετικό επάγγελμα. (Περικοπή περίληψης)

ΓΙΑΝΝΙΚΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ, ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ, «**Η σχολική επίδοση και μορφές συμπεριφοράς των τριγυνοπαίδων των σχολείων της Α/θμιας Εκπ/σης Άνω Λιοσίων και Ζεφυρίου**», *Τριγγάνικος Λόγος*, τχ.7, 8 (2001), σσ.13-15, 19-23.

* Τριγγάνοι * Επίδοση στις σπουδές * Σχολείο * Ποσοστό φοίτησης * Συμπεριφορά * Αποτέλεσμα έρευνας

ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ, «**Ρατσισμός - αντιρατσιστική αγωγή και θρησκευτικό μάθημα**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.9(438) (2001), σσ.453-460.

* Μετανάστης * Πολυπολιτισμική κοινωνία * Ρατσισμός * Σχολείο * Ρόλος του καθηγητή * Θρησκευτικά

ΛΑΜΠΡΙΝΟΣ Ν., ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΕΛΗΣ Θ., ΓΡΑΤΣΩΝΙΔΗΣ Α., «**Η άποψη των μαθητών της ΣΤ' τάξης του Δημοτικού σχολείου για το μάθημα της Γεωγραφίας**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2002), σσ.102-108.

* Γεωγραφία - Σπουδή και διδασκαλία * Μαθητής * Γνώμη * Τρόπος διδασκαλίας * Διδακτικά βοηθήματα * Αποτέλεσμα έρευνας

ΜΗΓΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «**Η συμβολή του δασκάλου στην αποτροπή προβλημάτων συμπεριφοράς στην τάξη**», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.80 (2001), σσ.28-31.

* Συμπεριφορά * Πειθαρχία * Σχέση καθηγητή - μαθητή * Φιλοσοφία της Αγωγής * Αντιαυταρχική εκπαίδευση * Έπαινος * Τιμωρία

ΜΟΥΣΤΑΪΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΣΚΑΡΤΣΙΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «**Οι στάσεις, οι αντιλήψεις και η επίδοση των μαθητών του Δημοτικού σχολείου στα μαθηματικά και στη μελέτη του περιβάλλοντος και η διαφοροποίησή τους σε σχέση με το φύλο, τον τόπο κατοικίας και ανάλογα με την προσπάθεια**», *Αντιπετράδια της Εκπαίδευσης*, τχ.60-61 (2002), σσ.88-103.

* Μαθηματικά * Φυσικές Επιστήμες * Στάση του μαθητή * Επίδοση στις σπουδές * Κοινωνική αλληλεπίδραση

ΜΠΑΣΕΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «**Δομικός πραγματισμός, κονστрукτιβιστικός δομισμός και**

διδασκαλία βασικών αριθμητικών πράξεων και εννοιών στο σχολείο», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.2 (2001), σσ.29-43.

* Εκπαίδευση * Δημοτικό σχολείο * Μαθηματικά * Δομητική προσέγγιση * Μάθηση με ανακάλυψη * Διδακτική πρακτική

- Στην εργασία αυτή παρουσιάζονται κατ' αρχάς οι βασικές απόψεις του δομικού πραγματισμού και του κονστρουκτιβιστικού δομισμού για την οικοδόμηση των γνώσεων, όπως αυτές συναντώνται στην πιαζετιανή και νεοπιαζετιανή γνωστική Ψυχολογία και μάλιστα μέσα από το παράδειγμα της οικοδόμησης των βασικών αριθμητικών πράξεων και εννοιών στα παιδιά. Στη συνέχεια αναδεικνύονται μέσα από τη θεωρητική αυτή αντίληψη βασικές παιδαγωγικές και διδακτικές αρχές για την οικοδόμηση των βασικών αριθμητικών πράξεων στο σχολείο (γνωστική μάθηση, ευρετική μάθηση, ενεργηματική σκέψη, αυτοενίσχυση, κτλ., οι οποίες και αντιπαραβάλλονται με τη σύγχρονη πρακτική της διδασκαλίας των αριθμητικών πράξεων στο Δημοτικό σχολείο. (Περικοπή περίληψης)

ΠΑΜΟΥΚΤΣΟΓΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «Αντιλήψεις και παραστάσεις των δασκάλων για το 'Βιβλίο για το Δάσκαλο': παράδειγμα για μελέτη», *Μέντορας*, τχ.5 (2002), σσ.128-145.

* Εκπαιδευτική πολιτική * Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση * Εκπαιδευτική καινοτομία * Οδηγός για το δάσκαλο * Αξιολόγηση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Το άρθρο μας παρουσιάζει εν συντομία μια εμπειρική έρευνα, η οποία διεξήχθη στην επικράτεια το ακαδημαϊκό έτος 1998-99 με σκοπό να καταγράψει τις αντιλήψεις και τις παραστάσεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το 'Βιβλίο για το δάσκαλο'. Η έρευνα προσπαθεί να προσδιορίσει αν η θέσπιση του βιβλίου επέφερε μεταβολή ή βελτίωση στη διδακτική μεθοδολογία και εάν εξακολουθεί να ικανοποιεί τα αίτια της αρχικής του έκδοσης. Στην έρευνα συμμετείχαν 640 εκπαιδευτικοί και των δυο φύλων. Τα πορίσματα της έρευνας κατέδειξαν ότι η πλειονότητα των εκπαιδευτικών του δείγματος διάκειται θετικά ως προς τη χρησιμότητα της ύπαρξης του βιβλίου, ως βοηθητικού εργαλείου, για την επίλυση των καθημερινών διδακτικών αναγκών, επειδή η θέσπισή του βοήθησε στη βελτίωση της μεθοδολογίας, προσέγγισης των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων και κατ' επέκταση λειτούργησε ως μια ταχύρυθμη επιμόρφωση. (Περικοπή περίληψης)

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΤΣΙΑΓΚΗΣ ΙΚΑΡΟΣ, «Το ολόήμερο σχολείο: ερευνητική θεώρηση μιας καινοτομίας», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.2, 3 (2000, 2001), σσ.26-40, 21-35.

* Καινοτομία * Εκπαίδευση * Έρευνα * Αποτέλεσμα έρευνας * Ολόήμερο σχολείο

ΡΑΠΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ., «Μια λογοτεχνική ανάγνωση των κειμένων 'Η γλώσσα μου' στο Δημοτικό σχολείο. Νύξεις για μιαν απόπειρα μεθοδολογικής πρόσβασης», *Διαδρομές*, τχ.3 (2001), σσ.206-211.

* Προγραμματισμένο διδακτικό βιβλίο * Γλώσσα * Λογοτεχνία * Μεθοδολογία * Διδακτική πρακτική

ΣΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ, «Η γλώσσα του ήλιου και των αστεριών. Παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου», *Φιλολόγος*, τχ.106 (2001), σσ.638-642.

* Λόγος * Προφορική έκφραση * Γραπτή έκφραση * Διαθεματικότητα * Δημοτικό σχολείο * Διδακτική πρακτική

ΤΖΗΚΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, «Το μάθημα των 'Θρησκευτικών' στο Δημοτικό», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.210-215.

* Δημοτικό σχολείο * Θρησκευτικά * Προγραμματισμένο διδακτικό βιβλίο * Κριτική

ΧΡΙΣΤΟΓΙΑΝΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «Αναγνώσεις και γραφές με αφορμή το λογοτεχνικό βιβλίο στην τάξη», *Διαδρομές*, τχ.3 (2001), σσ.199-205.

* Παιδική λογοτεχνία * Επικοινωνία * Ανάγνωση * Γραφή * Δημιουργικές δραστηριότητες

4.3. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

* * *

4.4. ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΣΠΡΙΔΗΣ Γ., «Η ανάπτυξη της διοικητικής επιστήμης στην Ελλάδα και η συμβολή της διδασκαλίας της στα Πανεπιστήμια και Ιδρύματα», *Διοικητική Ενημέρωση*, τχ.22 (2002), σσ.34-44.

* Επιστήμες της Διοίκησης * Πανεπιστημιακές σπουδές * Προπτυχιακές σπουδές * Μεταπτυχιακές σπουδές * Ελλάδα

ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ, «Για μια άλλη φιλοσοφική προσέγγιση του θεσμού της Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στη χώρα μας», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2002), σσ.134-142.

* Ανοικτό Πανεπιστήμιο * Σπουδές από απόσταση * Φιλοσοφία * Ανθρωπισμός * Κρίση του πολιτισμού * Κεφαλαιοκρατία

ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, «Κριτική προσέγγιση πανεπιστημιακών σημειώσεων για το μάθημα 'Ιστορία του μεταπολεμικού κόσμου'», *Θέματα Παιδείας*, τχ.7 (2001), σσ.70-77.

* Ιστορία, νεότερη - 20ος αι. * Ιστορία - Σπουδή και διδασκαλία * Πανεπιστήμιο * Προγραμματισμένο διδακτικό βιβλίο * Βιβλιοκρισία

ΚΥΡΙΔΗΣ ΑΡΓΥΡΗΣ, [κ.ά.], «Οι φοιτητές περιγράφουν τον 'ιδανικό' πανεπιστημιακό δάσκαλο», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2002), σσ.78-87.

* Πανεπιστημιακοί καθηγητές * Προσωπικότητα * Ποιότητα διδασκαλίας * Σπουδαστής/φοιτητής * Αξιολόγηση * Αποτέλεσμα έρευνας

ΜΟΡΙΧΟΒΙΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ Α., «Η πρώτη φάση της διδακτικής μεθοδολογίας και πρακτικής άσκησης στο Παιδαγωγικό Τμήμα της Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.2 (2001), σσ.45-56.

* Πανεπιστημιακές σπουδές * Επιστήμες της Αγωγής * Πρόγραμμα σπουδών * Κριτική * Φλώρινα

- This article focuses on first phase of didactic methodology and students practice in Pedagogical Faculty of Florida. After Pedagogical Academies upgrading in tertiary education level, a necessity of program modification with high standards appears. Practice regarded as an essential lesson in our Pedagogical Department attached to didactic methodology in all semesters (third model). Three models were applied form 1990 to

2001. According to first model, the first phase lasts three semesters (A, B, C). The author supports the second model which contracts the three parts in two (B and C) semesters and aims in familiarization of the student with the subjects and the problems of the pedagogy of the school. In third model the first phase comprises only the first part (introduction to the theory and practice at school) and lasts one semester (B).

ΠΑΝΑΓΩΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Θ., «**Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο: πραγματικά ‘ανοικτό’ τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα;**», *Μέντορας*, τχ.5 (2002), σσ.146-162.

* Ανοικτή εκπαίδευση * Στόχοι της εκπαίδευσης * Φοιτητής * Προσωπικότητα * Αξιολόγηση
* Αποτέλεσμα έρευνας

- Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) είναι το πρώτο ανοικτό τριτοβάθμιο εκπαιδευτικό ίδρυμα στην Ελλάδα το οποίο άρχισε πρόσφατα να λειτουργεί εφαρμόζοντας αποκλειστικά τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης για την παροχή προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών. Η πλήρης λειτουργία του ξεκίνησε την ακαδημαϊκή χρονιά 1999-2000 με την εισαγωγή 4.537 φοιτητών. Στη μελέτη αυτή αναλύονται κυρίως τα στοιχεία του προφίλ των εισαχθέντων φοιτητών και εξετάζεται κατά πόσο μερικοί στόχοι του ΕΑΠ έγιναν πράξη και σε ποιο βαθμό. Με βάση την ανάλυση των δεδομένων, οι βασικοί στόχοι του ΕΑΠ έχουν αρχίσει να υλοποιούνται. Ωστόσο, ο δρόμος είναι ακόμα μακρύς, μακρύς μέχρι να γίνει πράξη η ανοικτή, η ανοικτή και δια βίου εκπαίδευση στη χώρα μας, όσο αυτό εξαρτάται από το ΕΑΠ. (Περικοπή περιλήψης)

ΣΟΦΙΑΝΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ, ΜΠΑΚΟΜΗΤΡΟΥ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ, ΚΑΛΑΝΤΖΗ-ΑΖΙΖΙ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «**Άτομα με ειδικές ανάγκες και τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το παράδειγμα του Συμβουλευτικού Κέντρου του Πανεπιστημίου Αθηνών**», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.15 (2001-2002), σσ.28-38.

* Άτομα με ειδικές ανάγκες * Μετάβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση * Πανεπιστήμιο Αθηνών * Κοινωνικές υπηρεσίες * Συμβουλευτική * Επαγγελματική ένταξη

ΤΣΑΡΔΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «**Από τον Όργανο στα Παιδαγωγικά Τμήματα**», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.225-235.

* Επιστήμες της Αγωγής * Πανεπιστήμιο * Οργάνωση και διοίκηση

4.5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ Α., «**Κριτήρια αξιολόγησης διδακτικών βιβλίων μαθημάτων ειδικότητας της ΤΕΕ**», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.130-137.

* Επαγγελματική εκπαίδευση * Σχολικό βιβλίο * Συγγραφή * Αξιολόγηση με αναφορά σε κριτήριο

4.6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΜΑΥΡΟΕΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Γ., ΤΥΠΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «**Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών: τεχνική και μεθοδολογία επιμορφωτικών σεμιναρίων (σε σχέση με το Νόμο 1566/85)**», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.147-154.

* Διδακτικό προσωπικό * Επιμόρφωση * Μετεκπαίδευση καθηγητών * Εκπαιδευτική πολιτική
* Εκπαιδευτική νομοθεσία

- Το παρόν άρθρο αναφέρεται στα χαρακτηριστικά των επιμορφωτικών διαδικασιών που προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο, που ως βάση του έχει το Νόμο 1566, καθώς και στην πρακτική του διάσταση, σύμφωνα με τη μέχρι τώρα λειτουργία της Επιμόρφωσης στο χώρο της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης. Επίσης, γίνεται μια προσπάθεια προσέγγισης του βαθμού αρμονίας μεταξύ του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, του τρόπου λειτουργίας και των αποτελεσμάτων εφαρμογής της επιμόρφωσης κατά την τριετία 1997-2000. Για την επίτευξη των παραπάνω αξιοποιούνται στοιχεία τα οποία παρασχέθηκαν από το Τμήμα Επιμόρφωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και από τη Διεύθυνση Προγραμμάτων του ΥΠΕΠΘ. (Περικοπή περίληψης)

ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ, «Πολιτικές και πρακτικές της διαρκούς εκπαίδευσης», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.2, 3 (2000, 2001), σσ.11-14, 13-18.

* Ιδεολογία * Έρευνα * Διαβίου εκπαίδευση * Κοινωνία * Πολιτική

4.7. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΑΛΕΥΡΙΑΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «Κατανόηση της παρομοίωσης από τυφλά παιδιά και παιδιά με φυσιολογική όραση: μια γνωστική προσέγγιση», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.120/120-121 (2001), σσ.26-36.

* Παιδί * Τυφλότητα * Μεταφορά (φιλολογία) * Γλωσσική δεξιότητα * Αποτέλεσμα έρευνας

ΑΛΕΥΡΙΑΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «Σύνδρομο Turner και σύνδρομο Williams: το νευροψυχολογικό τους προφίλ και η ψυχοπαιδαγωγική τους αντιμετώπιση», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.15 (2001-2002), σσ.51-61.

* Σύνδρομο Turner * Σύνδρομο Williams * Ατομικά χαρακτηριστικά * Ψυχολογικά χαρακτηριστικά * Γνωστική ανάπτυξη * Παρέμβαση

- Το παρόν άρθρο παρουσιάζει δεδομένα για τη συχνότητα εμφάνισης, καθώς και για τη γνωστική και συμπεριφορική λειτουργία δύο συνδρόμων: α) του συνδρόμου Turner και β) του συνδρόμου Williams. Η παρούσα κριτική σύνθεση αναφέρεται διεξοδικά στο νευροψυχολογικό προφίλ, στα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας και στα προγράμματα ψυχοπαιδαγωγικής παρέμβασης των παραπάνω συνδρόμων. Τα ευρήματα αυτά είναι χρήσιμα για τους παιδαγωγούς ως προς το σχεδιασμό της εξατομικευμένης παρέμβασης, αλλά και γενικότερα στη βελτίωση της παρεχόμενης διδασκαλίας.

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, «Παράγοντες που διαμορφώνουν τις επαγγελματικές προτιμήσεις των δυσλεκτικών μαθητών. Τρόποι παρέμβασης στη διαδικασία του επαγγελματικού προσανατολισμού», *Νέα Παιδεία*, τχ.100 (2001), σσ.145-161.

* Εκπαίδευση * Μαθητής * Δυσλεξία * Επαγγελματικός προσανατολισμός * Επαγγελματική ένταξη * Αποτέλεσμα έρευνας

ΑΣΤΕΡΗ ΘΕΟΔΩΡΑ, «Ειδική Αγωγή. Σχέδια επί χάρτου για τη σχολική ένταξη των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (α.μ.ε.ε.α.)», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.60 (2001-2002), σσ.42-45.

* Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση * Άτομα με ειδικές ανάγκες * Πρόγραμμα σπουδών * Ενσωμάτωση

ΒΑΣΔΕΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ν., «Ειδικές σχολικές μονάδες και οικογένεια - γονείς», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.3 (2001), σσ.44-45.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Ειδικό σχολείο * Γονείς

ΓΚΟΝΕΛΑ ΕΛΕΝΗ, «Κώφωση - βαρνοκία. Ορολογία - προσεγγίσεις ρόλων», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.14 (2001), σσ.74-87.

* Ακοή * Ακουστικά μειονεκτών * Κωφότητα * Βαρνοκία * Κωφαλαλία * Επικοινωνιακή ικανότητα

ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ, «Δυσλεξία και Νέες Τεχνολογίες», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.121/120-121 (2001), σσ.19-25.

* Δυσλεξία * Ατομικά χαρακτηριστικά * Ψυχολογία της Μάθησης * Νέες Τεχνολογίες * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΔΡΟΣΙΝΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Ειδικές Τάξεις ή Τμήματα Ένταξης. Μια άλλη ανάγνωση στο νόμο 2817/2000 και σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», *Κοινωνική Εργασία*, τχ.64 (2001), σσ.225-239.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες – Εκπαίδευση * Εκπαιδευτική νομοθεσία * Καινοτομία * Σχολικό περιβάλλον * Ενσωμάτωση

- Η εφαρμογή του νέου νόμου 2817/2000 για την ειδική αγωγή βρίσκεται ακόμη στη φάση μιας περισσότερο προσεκτικής ανάγνωσης από τους άμεσα ενδιαφερόμενους. Ελάχιστοι εκπαιδευτικοί στο σύνολό τους γνωρίζουν ότι στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο έχει συσταθεί νέο τμήμα ειδικής αγωγής. Η παρούσα μελέτη προσπαθεί να φωτίσει και να προβληματίσει τους εργαζόμενους με τα αντίστοιχα θέματα για τις αλλαγές που υπαγορεύει η υλοποίηση του νόμου. Αυτές επικεντρώνονται κατά βάση στην αμφίδρομη ένταξη των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο κοινό σχολείο, με τη δημιουργία των ΚΔΑΥ (Κέντρων Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης), την μετονομασία των ειδικών τάξεων σε τάξεις ένταξης και τη διεύρυνσή τους στη δευτεροβάθμια και στην τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση. (Περικοπή περίληψης)

ΔΡΟΣΙΝΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Προγράμματα και υπηρεσίες σε παιδιά με ειδικές ανάγκες στο Πίτσμπεργκ των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.42 (2001), σσ.28-48.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Διαπολιτισμική εκπαίδευση * ΗΠΑ * Δάσκαλος * Πρόγραμμα κατάρτισης

- Το Pressley Ridge Schools υποστηρίζει την εκπαίδευση των παιδιών στο Πίτσμπεργκ των Ηνωμένων Πολιτειών από το 1832. Εξυπηρετεί περισσότερα από 1500 παιδιά και τις οικογένειές τους, καθημερινά. Οι υπηρεσίες τους βασίζονται στη φιλοσοφία της επανεκπαίδευσης, με έμφαση στη θεραπεία μέσα από την ενεργό διδασκαλία, στο περιβάλλον που ζει και μεγαλώνει το παιδί και η οικογένεια. Σήμερα, το Pressley Ridge Schools λειτουργεί σαν οργανισμός με διευρυμένες αρμοδιότητες. Σαν οργανισμός έχει τη δυνατότητα να αναπτύσσει καινοτόμα προγράμματα που σχετίζονται με την εκπαίδευση, την ψυχική υγεία, τη νοτική καθυστέρηση, την υποστήριξη της οικογένειας και του ζευγαριού, καθώς επίσης προγράμματα σε παιδιά που έχουν προβλήματα με το νόμο και είναι κάτω από δικαστικές αποφάσεις. (Περικοπή περίληψης)

ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ Γ., «**Μαθητές με μαθησιακά προβλήματα και η εκπαίδευσή τους στο 'κανονικό' σχολείο. Μία πρόταση**», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.81 (2001), σσ.31-32.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Μειονεκτών * Δυσκολία μάθησης * Μετεκπαίδευση καθηγητών
* Εκπαιδευτική καινοτομία * Παιδαγωγικές τάσεις

ΙΩΑΝΝΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ, [κ.ά.], «**Νοπτική υστέρηση και φυσική αγωγή**», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.16 (2002), σσ.36-43.

* Φυσική Αγωγή * Γνωστική ικανότητα * Παιδί με ειδικές ανάγκες * Αποτέλεσμα έρευνας

- Σκοπός της μελέτης ήταν να καταγραφούν οι αλλαγές στη συμπεριφορά παιδιών-μαθητών ειδικού Δημοτικού σχολείου, κατά τη διάρκεια του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, στο οποίο συμμετείχαν μαζί με παιδιά προσχολικής αγωγής. Οι μέθοδοι έρευνας που επιλέχθηκαν ήταν η άμεση παρατήρηση και η καταγραφή της συμπεριφοράς από τρεις παρατηρητές. Η καταγραφή της συμπεριφοράς των παιδιών με νοπτική υστέρηση έδειξε σημαντική μείωση της συχνότητας εμφάνισης αρνητικών μορφών συμπεριφοράς (επιθετικότητα, καταστροφική διάθεση, άρνηση) και αύξηση θετικών μορφών (συνεργασία, συμμετοχή, ολοκλήρωση δραστηριότητας) στην πειραματική ομάδα και κατά πολύ μικρότερες αλλαγές στη συμπεριφορά των παιδιών της ομάδας ελέγχου.

ΚΟΥΤΑΝΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «**Η ανάπτυξη των ακουστικών ικανοτήτων για παιδιά και εφήβους με μειωμένη όραση**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.115-120.

* Παιδί * Έφηβος * Ελάττωμα όρασης * Ακουστική αντίληψη * Ακρόαση * Σύστημα καθοδήγησης * Μέθοδος διδασκαλίας

ΜΑΛΕΤΣΚΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, «**Αντιλήψεις και στάσεις του Έλληνα εκπαιδευτικού απέναντι στις ειδικές κοινωνικές ομάδες: τα αποτελέσματα έρευνας**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.121/120-121 (2001), σσ.11-18.

* Εκπαιδευτικοί * Προκατάληψη * Εξαιρετικό παιδί * Κοινωνικά μειονεκτών * Ερωτηματολόγιο
* Αποτέλεσμα έρευνας

MARTOS, FRANCISCO J., «**Are visual deficits a possible cause of dyslexia?**», *Ψυχολογία*, τχ.3 (2001), σσ.368-383.

* Παιδί * Ελάττωμα όρασης * Ανάγνωση * Δυσλεξία

- Although most authors claim that deficits in verbal and phonemic processes are the main cause of dyslexia, there also exists a wide number of investigations which support the idea that developmental dyslexia has an etiology linked to alteration in visual perception. The main aim of this paper was to review different hypotheses which have related dyslexia with a deficit in visual perception, namely: the lack of eye dominance; problems in parafoveal vision; deficit in oculomotor control; deficit in early stages of visual processing and magnocellular pathway dysfunctions. It is concluded that there is sufficient evidence to justify the conclusion about the existence of a perceptual dysfunction linked to the etiology of dyslexia. (Summary abridged)

ΜΑΥΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «**Θεωρητική διερεύνηση της δυσλεξίας**», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.2 (2001), σσ.125-134.

* Δυσλεξία * Θεωρία * Διαφοροποίηση * Συγκριτική ανάλυση

- Σ' αυτό το άρθρο επιχειρείται μια σφαιρική θεωρητική παρουσίαση της αιτιολογίας της δυσλεξίας, έπειτα από νευρολογική, βιολογική και γνωστική προσέγγιση. Αρχικά ερμηνεύεται ο όρος 'δυσλεξία' και στη συνέχεια επιχειρείται μια σύντομη ιστορική αναδρομή στη σύγχρονη ελληνική και ξένη βιβλιογραφία. Ακολουθεί μια επιστημονική τεκμηρίωση των επικρατέστερων θεωρητικών προσεγγίσεων, καθώς επίσης και των πιο σημαντικών επικρίσεων που έχουν μέχρι τώρα διατυπωθεί για τις συγκεκριμένες θεωρίες. Συνοψίζοντας, επισημαίνεται ότι η επιστημονική διένεξη για τα αίτια της δυσλεξίας συνεχίζεται και ότι θα χρειασθεί να γίνουν ακόμη εκτεταμένες έρευνες, και ιδιαίτερα στο χώρο της νευροψυχολογίας προκειμένου να δοθεί μια οριστική απάντηση στα αίτια, την ερμηνεία και την κατανόηση του φαινομένου της δυσλεξίας στο εγγύς μέλλον. (Περικοπή περιλήψης)

ΜΠΟΥΡΜΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑ, «**Αυτισμός: εκπαιδευτική προσέγγιση των προβλημάτων συμπεριφοράς**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.121/120-121 (2001), σσ.49-56.

* Παιδί * Αυτισμός * Συμπεριφορά * Σχολικό περιβάλλον * Παρέμβαση * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΜΠΟΥΤΣΚΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, «**Αξιολόγηση προγραμμάτων λογισμικού που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση της δυσλεξίας**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2002), σσ.117-123.

* Παιδί * Δυσλεξία * Γλωσσική ανάπτυξη * Εκπαιδευτικό λογισμικό * Νέες τεχνολογίες * Μέθοδος διδασκαλίας

ΝΙΚΟΛΑΡΑΪΖΗ ΜΑΓΔΑ, ΠΑΝΤΕΛΙΑΔΟΥ ΣΟΥΖΑΝΑ, «**Η διδασκαλία της γραφής σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες**», *Γλώσσα*, τχ.53 (2001), σσ.59-70.

* Γλώσσα * Γραπτή έκφραση * Θεωρία μάθησης * Εκπαίδευση μειονεκτούντων * Διαδικασία μάθησης * Διδακτική πρακτική

NIND, MELANIE, (Μτφρ., απόδοση και προσαρμογή στα ελληνικά: Μαρία Δροσινού), «**Έντονη αλληλεπίδραση και αυτισμός: μια χρήσιμη προσέγγιση;**», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.14, 15 (2001), σσ.36-42, 62-69.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Αυτισμός * Δυσκολία μάθησης * Παρέμβαση * Σχέση καθηγητή - μαθητή * Αλληλενέργεια

ΣΑΡΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «**Το θεατρικό παιχνίδι ως επικοινωνιακό διάμεσο για παιδιά με ακουστική μειονεξία: η διαμεσολαβητική λειτουργία του σωματικού σχήματος**», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.16 (2002), σσ.10-25.

* Ακουστικά μειονεκτών * Επικοινωνία * Σχολικό θέατρο * Παιδαγωγικό παιχνίδι * Διαδικασία μάθησης * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στο άρθρο αυτό διερευνάται ο ρόλος του σωματικού σχήματος (schéma corporel), ως διαμεσολαβούσης και διαμεσολαβημένης μαθησιακής εμπειρίας, στην επανεκπαίδευση παιδιών με ακουστική μειονεξία. Υποθέσαμε ότι η δυσλειτουργία στην επικοινωνία των κωφών παιδιών με τον 'Άλλο' οφείλεται, κυρίως, στη μη άρτια επεξεργασία του σωματικού τους σχήματος, δυσλειτουργία η οποία προκαλείται από την ελλειμματική ακοή τους. Για τη μελέτη της ανωτέρω υπόθεσης χρησιμοποιήσαμε το θεατρικό παιχνίδι, ως εργαλείο διδακτικής διαμεσολάβησης (médiation didactique) και ως μέθοδο έρευνας, την έρευνα δράσης (recherche action), κατάλληλη για τη διερεύνηση της υπόθεσής μας και την αξιολόγηση της όλης διδακτικο-βιωματικής παρέμβασης.

ΣΙΝΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ Δ., «**Η εξέλιξη του αυτιστικού συνδρόμου. Αντιμετώπιση - αποκατάσταση**», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.80, 81 (2001), σσ.42-45, 46-49.

* Αυτισμός * Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Θεραπεία * Εκπαίδευση * Παιδαγωγικές τάσεις

- Το Σύνδρομο της 'αυτιστικής' συμπεριφοράς εμφανίστηκε σε πρώτη φάση σχετικά ομοιογενές, αλλά στο κλινικό βάθος έδειξε ένα μεγάλο πολυμορφισμό. Έτσι, δημιουργήθηκε ο όρος των 'αυτιστικών συνδρόμων'. Σήμερα, ο αυτισμός χαρακτηρίζεται σαν μια διαταραχή της ανάπτυξης και υπάρχει μια τάση προς την πολυαξονική προσέγγιση της 'αυτιστικής συνδρομής'. Πρόκειται για μια σύνθετη διαταραχή, της οποίας η προέλευση είναι ουσιαστικά άγνωστη. Η πρόοδος στη μελέτη της σημειολογίας και η αναγνώριση των διαφόρων κλινικών απόψεων για τον παιδικό αυτισμό προϋποθέτει την πραγματοποίηση μιας όσο το δυνατό πιο πλήρους αξιολόγησης όλων των παραμέτρων που θα επιτρέψουν την επικύρωση της διάγνωσης. Το ενδιαφέρον αυτής της αξιολόγησης έγκειται στην πρόγνωση, αλλά και στις θεραπευτικές ενδείξεις. (Περικοπή περίληψης)

ΣΙΝΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ Δ., «**Ψυχοπαιδευτικές στρατηγικές για την αντιμετώπιση των ατόμων του αυτιστικού φάσματος: στόχος η σχολική-κοινωνική και επαγγελματική ενσωμάτωση**», *Κοινωνική Εργασία*, τχ.63 (2001), σσ.156-166.

* Αυτισμός * Διάγνωση * Ψυχολογία της Εκπαίδευσης * Σχολικό περιβάλλον* Ενσωμάτωση

* Επαγγελματική ένταξη * Κοινωνική προσαρμογή

- Το αυτιστικό φάσμα περιλαμβάνει αναπτυξιακές διαταραχές με μια βιολογική βάση, που οδηγεί σε μια διαφορετική και χαρακτηριστική πατέντα αντίληψης, σκέψης και μάθησης. Η κατάλληλη διδακτική προσέγγιση και το κατάλληλο εκπαιδευτικό περιβάλλον καθιστούν ικανό το παιδί με αυτισμό να αναπτύξει και να μάθει πολλά, καθώς επίσης να κάνει σημαντική πρόοδο. Δεν υπάρχει απλή προσέγγιση, εφόσον υπάρχει σημαντική ατομική μεταβολή και διαφορά στις μαθησιακές ανάγκες. Οποσδήποτε, δεν μπορούμε να αποφασίσουμε για το είδος των προσεγγίσεων που θα χρησιμοποιήσουμε, γιατί αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν μια διερεύνηση της ταξινόμησης των αναγκών και τις αποτελεσματικές προσεγγίσεις σε διασταύρωση με τις ανάγκες. (Περικοπή περίληψης)

ΣΟΥΛΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «**Βία και νοτική υστέρηση**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.121/120-121 (2001), σσ.37-48.

* Διανοητικά μειονεκτών * Βία * Παιδί - Ψυχολογία * Πρόληψη * Οικογένεια * Κοινωνικές υπηρεσίες

ΣΟΥΛΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, «**Η 'ενδυνάμωση' στην Ειδική Παιδαγωγική: ένας νέος όρος ή μια ενδράσει ιδέα;**», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.15 (2001-2002), σσ.39-50.

* Άτομα με ειδικές ανάγκες * Διανοητική αναπηρία * Αυτοαντίληψη * Κοινωνική πρόνοια

* 'Ενδυνάμωση' * Εκπαιδευτικό έργο

ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ Α., «**Παραδοσιακά και σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα εκπαίδευσης, διδασκαλίας και επικοινωνίας και ο ρόλος τους στη σχολική, εκπαιδευτική και κοινωνική ενσωμάτωση του παιδιού με προβλήματα όρασης (τυφλό παιδί, παιδί με ελαττωμένη όραση)**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.1(439) (2002), σσ.33-44.

* Παιδί * Ελάττωμα όρασης * Τυφλότητα * Στόχοι της εκπαίδευσης * Διδακτικά βοηθήματα

* Ηλεκτρονικός εξοπλισμός

ΣΠΕΤΣΙΩΤΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ Μ., «**Παιδιά με μυϊκή δυστροφία**», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.485 (2001), σσ.261-266.

* Παιδί * Μυϊκή δυστροφία * Εκπαίδευση * Πρόγραμμα σπουδών

ΣΠΕΤΣΙΩΤΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ Μ., «**Παιδιά με σύνδρομο Charge**», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.16 (2002), σσ.55-58.

* Σύνδρομο Charge * Οπτικά μειονεκτών * Ακουστικά μειονεκτών * Αντιληπτικά μειονεκτών
* Σχολική προσαρμογή * Συγκριτική εκπαίδευση

ΣΤΑΥΡΟΥ ΛΑΜΠΡΟΣ, ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΑΚΗ ΖΩΗ, «**Ψυχοπαιδαγωγικές δοκιμασίες ανίχνευσης της αναπτυξιακής διαταραχής συντονισμού των κινήσεων σε παιδιά ηλικίας 4-8 ετών**», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.16 (2002), σσ.3-9.

* Σωματική ανάπτυξη * Πνευματική ανάπτυξη * Κίνηση * Χειρωνακτικές δεξιότητες * Αποτέλεσμα έρευνας

ΣΤΕΦΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «**Πρακτικές ένταξης και συνεκπαίδευσης στο γενικό σχολείο. Κριτική προσέγγιση**», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.15 (2001-2002), σσ.70-74.

* Άτομα με ειδικές ανάγκες * Γενική Παιδεία * Σχολείο * Ενσωμάτωση * Εκπαιδευτική πολιτική
* Κριτικό πνεύμα

ΤΑΦΑ ΕΥΦΗΜΙΑ, «**Απαραίτητες δεξιότητες παιδιών με ελαφρά νοητική υστέρηση για τη συνεκπαίδευσή τους στο γενικό σχολείο**», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.14 (2001), σσ.19-35.

* Παιδί * Διανοητικό μειονέκτημα * Μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό * Δεξιότητα
* Αποτέλεσμα έρευνας

ΤΖΙΜΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «**Προβλήματα στην εκπαίδευση και στον επαγγελματικό προσανατολισμό ατόμων με προβλήματα όρασης**», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.2 (2001), σσ.69-80.

* Οπτικά μειονεκτών * Εκπαίδευση * Επαγγελματική αποκατάσταση * Επαγγελματικός προσανατολισμός * Κοινωνική ένταξη * Αποτέλεσμα έρευνας

- Οι περισσότεροι τυφλοί δεν έχουν πρόβλημα στο να αποδεχτούν το μειονέκτημά τους. Αυτό όμως δεν γίνεται αυτόματα, αλλά μέσα από επίμονες και επίπονες προσπάθειες μέχρι την προσαρμογή τους. Διαλέγουν συγκεκριμένα επαγγέλματα, όχι διότι δεν μπορούν να κάνουν κάτι άλλο, αλλά διότι έτσι συνηθίζεται. Η συμβουλευτική και ο επαγγελματικός προσανατολισμός, αν και βρίσκεται σε αρχικό στάδιο, νομίζουμε ότι οδηγείται μέσα από σωστό δρόμο. Στην έρευνά μας αυτή φαίνονται ξεκάθαρα τα προβλήματα των τυφλών στην εκπαίδευση και στον Σχολικό Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Ζητούνται, επομένως, άμεσες και μακροπρόθεσμες λύσεις.

ΤΖΙΜΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι., «**Το υπερκινητικό παιδί: ψυχοβιολογική - κοινωνική και παιδαγωγική προσέγγιση**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117, 118 (2001), σσ.101-110, 101-109.

* Παιδί * Υπερδραστηριότητα * Διάγνωση * Έρευνα * Ιατρική περίθαλψη

ΤΡΕΥΛΑΚΗ ΝΙΚΗ, «**Η αντιμετώπιση της δυσπραξίας στο σχολείο και την οικογένεια**», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.16 (2002), σσ.44-54.

* Οικογένεια * Σχολείο * Αντιληπτικά μειονεκτών * Κινητική ανάπτυξη * Λεκτική συμπεριφορά
* Λογοθεραπεία

ΦΤΙΑΚΑ ΕΛΕΝΗ, «'Ειδική' εκπαίδευση: ένα προσωπικό όραμα», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.121/120-121 (2001), σσ.3-10.

* Εξαιρετικό παιδί * Ψυχολογία * Κλίμα της τάξης * Διαπροσωπικές σχέσεις * Σχολική ζωή
* Σύμπλεγμα * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΧΑΤΖΗΠΕΜΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ, «Εφαρμογή της κοινωνικής εργασίας στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής. (Μελέτη αντιλήψεων)», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.79, 80 (2001), σσ.43-45, 39-41.

* Κοινωνική λειτουργός * Κοινωνική εργασία * Καθηγητής ειδικού σχολείου * Συνεργασία
* Εκπαιδευτική καινοτομία * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στην έρευνα πήραν μέρος κοινωνικοί λειτουργοί, διευθυντές σχολείων και γονείς από 32 ειδικά σχολεία όλης της χώρας. Η έρευνα είχε την έγκριση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Καταγράφει απόψεις για τη διεπαγγελματική συνεργασία κοινωνικών λειτουργών - εκπαιδευτικών και απόψεις για την ανάδειξη του ρόλου του κοινωνικού λειτουργού στο χώρο του ειδικού σχολείου. Για την ανάδειξη του ρόλου και τη βελτίωση της διεπαγγελματικής συνεργασίας προτείνουμε: κοινές εκπαιδευτικές εμπειρίες εκπαιδευτικών και κοινωνικών λειτουργών (προπτυχιακές - μεταπτυχιακές), θεσμοθέτηση θέσεων συμβούλων κοινωνικής εργασίας κ.ά. (Περικοπή περίληψης)

ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ Γ., «Τα προγράμματα και τα βιβλία ειδικής αγωγής. Από τη θεωρία στην πράξη», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.16 (2002), σσ.26-35.

* Βιβλιογραφία * Πρόγραμμα σπουδών * Σχολικό βιβλίο * Κριτική

ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, «Ειδική Αγωγή. Ο καθρέπτης... της κοινωνίας», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.121/120-121 (2001), σσ.57-59.

* Άτομα με ειδικές ανάγκες * Ειδικό σχολείο * Κοινωνία * Ενσωμάτωση * Βιβλιογραφία * Υλικό αναφοράς

5. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΓΡΟΛΛΙΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, ΛΙΑΜΠΙΑΣ ΤΑΣΟΣ, «Ευέλικτη ζώνη και μέθοδος Project», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.60 (2001-2002), σσ.10-15.

* Ευέλικτη ζώνη * Μέθοδος διδασκαλίας * Παιδαγωγικό Ινστιτούτο * Κριτική * Μέθοδος Project

ΗΛΙΑΔΟΥ-ΤΑΧΟΥ Σ., «Από το εργαστήριο τοπικής ιστορίας στη διδακτική της τοπικής ιστορίας», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.120-133.

* Ιστορία * Τοπικές σπουδές * Πρόγραμμα σπουδών * Μεθοδολογία * Στόχος διδασκαλίας
* Φλώρινα

ΣΙΣΚΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, ΔΙΓΓΕΛΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, «Αξιολόγηση αναλυτικών προγραμμάτων», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.81 (2001), σσ.37-43.

* Αξιολόγηση * Συντρέχουσα αξιολόγηση * Συνεχής αξιολόγηση * Κριτήριο αξιολόγησης
* Έρευνα αναλυτικού προγράμματος * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ Γ., ΛΕΡΙΑΣ Γ., «Αναλυτικά προγράμματα και έρευνα: ο ρόλος του εκπαιδευτικού», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117 (2001), σσ.42-48.

* Πρόγραμμα σπουδών * Έρευνα αναλυτικού προγράμματος * Κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα

* Καθηγητής * Αξιολόγηση με αναφορά σε επίπεδα * Αξιολόγηση με αναφορά σε κριτήριο

6. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

ΛΕΝΑΚΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, «Το παιχνίδι και το θέατρο στο μάθημα της (Ελληνικής ως) ξένης γλώσσας. Μια διδακτική πρόταση», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.2 (2001), σσ.81-104.

* Γλώσσα * Διδασκαλία * Καινοτομία * Δραματοποίηση * Παρώθηση * Διδακτική πρόταση

- Dieser Beitrag versteht sich als Entwurf zur Entwicklung einer Didaktik des Unterrichts in Griechisch als Fremdsprache -aber auch jedes anderen Fremdsprachenunterrichts- mittels spiels- und theaterpaedagogischer Elemente. Er laesst sich von theoretischen Ueberlegungen und praktischen Beispeilen anhand von Erfahrungen im Feld untermauern. Zunaechst versuche ich mich auf andere Vertreter aehnlicher methodischen Ansaetze in der Geschichte des modernen Fremdsprachenunterrichts zu beziehen bzw. meinen eigenen Ansatz von diesen abzugrenzen. Im zweiten Kapitel wird anhand von vier Aspekten Spielen und Theaterspielen untersucht, Parallelen fuer den Fremdsprachenunterricht zu gewaehrleisten versucht und damit die Bedeutung meines Ansatzes zu begruenden. Die Spiel- und Theaterpaedagogik als Handlungsorientierte Fachwissenschaft beansprucht ihre Gueltigkeit in der Praxis mit einer Fuelle von Spielen und Uebungen, die in bezug auf den Fremdsprachenunterricht im dritten Kapitel herausgearbeitet werden. Ziel der vorliegenden Bemuehung ist letztendlich, meine Erfahrungen und Gedanken als Anregung zum Weiterforschen und Experimentieren in der Praxis verstanden zu wissen.

ΜΑΝΩΛΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ι., «Η συνθετική - δημιουργική εργασία στο Λύκειο. Μερικά εμπόδια στην κριτική σκέψη και η αντιμετώπισή τους», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.2 (2001), σσ.113-123.

* Δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας * Μέθοδος διδασκαλίας * Εργασία σπουδαστών * Κριτικό πνεύμα * Πρόβλημα * Διδακτική

- Σε μια προσπάθεια να απαντήσει στις απαιτήσεις της εποχής μας αλλά και να στηρίξει τις πρόσφατες προσπάθειες της πολιτείας για εκπόνηση συνθετικών-δημιουργικών εργασιών σε όλα τα Λύκεια της χώρας το άρθρο αυτό: 1) επισημαίνει και αναλύει τα κυριότερα εμπόδια στην κριτική σκέψη του μαθητή και, συγκεκριμένα, τον εγωκεντρισμό και την αντίσταση στην αλλαγή, το προσωπικό συμφέρον, τον εθνοκεντρισμό και τα στερεότυπα και 2) προσφέρει ένα σχήμα αντιμετώπισης των εμποδίων αυτών συνδυάζοντας τουλάχιστον τέσσερις διαφορετικές τεχνικές διδασκαλίας: τη διάλεξη-ενημέρωση, την ενσωμάτωση στο μάθημα της ημέρας, την κατ' ιδίαν συνάντηση του μαθητή με το δάσκαλο και την ομαδική συζήτηση. (Περικοπή περίληψης)

6.1. ΓΛΩΣΣΑ

ΑΓΓΕΛΑΚΟΣ ΚΩΣΤΑΣ, «**Η επιλογή του κειμένου. Σύμπτυξη και ανάπτυξη του λόγου**», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.12-18.

* Διδασκαλία γλώσσας * Γλωσσική ανάπτυξη * Γραπτή έκφραση * Διδασκαλία * Αξιολόγηση
* Ανάγκη κατάρτισης

ΑΔΑΛΟΓΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, «**Η διαφοροποίηση της επικοινωνιακής γλωσσικής ικανότητας του μαθητή ανάλογα με το είδος του παραγόμενου κειμένου**», *Γλώσσα*, τχ.53, (2001), σσ.17-41.

* Γραπτή έκφραση * Κοινωνικό περιβάλλον * Διαφοροποίηση * Αλληλενέργεια * Συγκριτική έρευνα

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗΣ, «**Διόρθωση εκθέσεων για τους μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης**», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.80 (2001), σσ.17-19.

* Διδασκαλία γλώσσας * Γραπτή έκφραση * Ελληνική γλώσσα – Γραμματική – Συλλαβισμός και ορθογραφία * Αξιολόγηση με αναφορά σε κριτήριο * Αυτοαξιολόγηση * Διανοητική ανάπτυξη

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ-ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ ANNA, «**Η ελληνική γλώσσα και το λεξιλόγιό της στον 21ο αιώνα**», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.9-21.

* Ελληνική γλώσσα * Ιστορία * Μορφολογία * Λεξιλόγιο * Χρήση * Ευρωπαϊκή Ένωση

ΑΝΤΩΝΙΟΥ-ΚΡΗΤΙΚΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, «**Γλωσσικές κοινωνικές αποκλίσεις. Ειδικές γλώσσες και ιδιογλωσσίες**», *Φιλολόγος*, τχ.107 (2002), σσ.85-94.

* Γλώσσα * Χρήση * Διαφοροποίηση * Κοινωνία * Ομάδα

ΑΥΤΖΟΓΛΟΥ, SOFIA, «**An account of B. Tomlinson's views on the multi-dimensional approach and the use of literature in teaching**», *Bridges*, τχ.7, (2001), σσ.34-36.

* B. Tomlinson * Διεπιστημονική προσέγγιση * Λογοτεχνία * Διδασκαλία

ΒΕΪΚΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «**Τέσσερις σημειώσεις κι ένα υστερόγραφο για την αξιολόγηση στο μάθημα της γλώσσας**», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.31-34.

* Διδασκαλία της γλώσσας * Γλωσσική ανάπτυξη * Γραπτή έκφραση * Προφορική έκφραση
* Αξιολόγηση * Θεωρία

ΒΕΛΟΥΔΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, «**Σημασιολογία της ελληνικής γλώσσας**», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.22-35.

* Γλώσσα * Σχηματισμός εννοιών * Σημασία * Εγώ * Χώρος και χρόνος

BERWICK, DOROTHY, «**From text to task: The whole language approach as a means to cultural understanding**», *Bridges*, τχ.7 (2001), σσ.12-13.

* Πολιτιστική ταυτότητα * Δημόσια εκπαίδευση * Στόχοι της εκπαίδευσης

BINDAKA, HELEN, «**The teaching of writing skills**», *Bridges*, τχ.7 (2001), σσ.32-33.

* Διδασκαλία * Γραπτή έκφραση * Λεκτική επικοινωνία

ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, «**Η ποίηση στη διάθεση της γραφής και το αντίστροφο**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.120/120-121 (2001), σσ.66-79.

* Παιδί * Γραπτή έκφραση * Ποίηση * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Προγραμματισμένο διδακτικό βιβλίο * Μέθοδος διδασκαλίας

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΟΥ ΖΩΗ, «Παροιμίες και μεταφορά», *Γλώσσα*, τχ.53 (2001), σσ.7-16.

* Γλωσσολογία * Χρήση * Παροιμία * Μεταφορά * Συγκριτική έρευνα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Β., [κ.ά.], «Το μέγεθος ως παράγοντας διευκόλυνσης της γραφής σε παιδιά της Α' Δημοτικού», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.66-72.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Παιδί * Γραφοκινητική δραστηριότητα * Αποτέλεσμα έρευνας * Μέθοδος διδασκαλίας

ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, «Η διδασκαλία της περίληψης», *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.133-139.

* Γλώσσα * Γραπτή έκφραση * Έκθεση * Περίληψη * Διδακτική πρακτική * Δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ.

FIJALKOW, JACQUES; PASA, LAURENCE, (Μτφρ.: Ασπασία Χατζηδάκη), «Η πρώτη επαφή με τον γραπτό λόγο: τα αποτελέσματα μιας μελέτης δύο τμημάτων Α' Δημοτικού που διαφοροποιούνται ως προς την προσέγγιση», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ.2-3 (2001), σσ.7-30.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Γραπτή γλώσσα * Θεωρία μάθησης * Στρατηγική της μάθησης * 'Ολική γλώσσα' * Αποτέλεσμα έρευνας

- Cet article présente les résultats d'une enquête menée dans deux classes de cours préparatoire qui se distinguent en raison de la méthodologie suivie par rapport à l'enseignement de la langue écrite (méthode 'mixte' à dominante phonique versus une approche du type 'langage entier'). L'objectif de cette étude était d'examiner les effets de ces deux approches différentes à l'entrée de l'enfant dans l'écrit afin de trouver des liens entre les pratiques didactiques adoptées et la façon dont les élèves approprient la langue écrite.

GOMBERT, JEAN EMILE; PEEREMAN, RONALD, «Training children with artificial alphabet», *Ψυχολογία*, τχ.3 (2001), σσ.338-357.

* Ανάγνωση * Παιδί * Αλφάβητο * Αναγνώριση λέξεων * Γαλλία * Αποτέλεσμα έρευνας

- The purpose of the paper was to confirm the use of analogy processes in the onset of reading acquisition and to delimit the special of rime in these processes in French. In tasks where children were required to learn to recognize some pseudowords, then to recognize other pseudowords written with the same letters, an artificial alphabet was used in order to eliminate any role of the knowledge young children might have acquired about printed words. (Summary abridged)

ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «Αφιέρωμα: Γλώσσα μητρική και γλώσσα επίσημη. Ο διεθνισμός απέναντι στον κοσμοπολιτισμό του κεφαλαίου», *Θέματα Παιδείας*, τχ.8 (2001-2002), σσ.19-48.

* Ελληνική γλώσσα * Παγκοσμιοποίηση * Διεθνισμός * Κεφαλαιοκρατία * Κοινωνικές τάξεις και γλώσσα * Ευρωπαϊκή Ένωση

ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ-ΚΟΝΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ, «**Εξέλιξη και μεταβολή στη γλώσσα. Μια ψυχο-γλωσσική προσέγγιση**», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.62-73.

* Γλώσσα * Εξέλιξη * Γλωσσολογία * Κοινωνιογλωσσολογία * Ψυχογλωσσολογία * Μορφολογία

ΚΑΖΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΜΕΝΕΞΕΣ ΘΩΜΑΣ, «**Η καλλιέργεια της γραπτής έκφρασης στο πρόγραμμα 'Διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας'**», *Επισήμες Αγωγής*, τχ.2-3 (2001), σσ.31-57.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Γραπτή έκφραση * Διδακτική πρακτική * Επεξεργασία κειμένου * Ανάπτυξη προγράμματος

- The following paper is a presentation of our attempt to apply in teaching practice the principles of the proposal 'The teaching of the functional view of language' for the development and improvement of students' writing. In the first place, we expose, by presenting samples of students' texts, the procedure we adopt to enable students to produce written texts. At the same time we compare it with the corresponding current practice in primary schools. The final part is an exposition of the way we attempt to help students realize the process, through which an effective text should be composed, comparing this with the current practice of 'correction'. (Summary abridged)

ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ Α., «**Γλώσσα και ελευθερία**», *Ελληνική Διεθνής Γλώσσα*, τχ.3(47) (2001), σσ.261-268.

* Κοραΐς * Ελληνική γλώσσα * Εκπαίδευση * Ελευθερία * Ανθρωπιστική ηθική

ΚΟΚΚΟΣ ΠΕΤΡΟΣ, «**Το γλωσσικό μάθημα στις τάξεις Α' και Β' Δημοτικού και ο ρόλος του δασκάλου**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.8(437) (2001), σσ.427-430.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Ρόλος του καθηγητή * Πρόγραμμα σπουδών * Διαδικασία μάθησης

ΚΟΝΟΛΙ ΝΤΕΪΒΙΝΤ, «**Η μεταγραφή ελληνικών κύριων ονομάτων στην αγγλική γλώσσα**», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.95-110.

* Μετάφραση * Ελληνική γλώσσα * Αγγλική γλώσσα * Κανόνες * Πρόβλημα

- Η εργασία μου αυτή έχει ως αφετηρία την παρατήρηση ότι δεν υπάρχει συνέπεια ή γενική συμφωνία στον τρόπο που τα ελληνικά κύρια ονόματα (ανθρωπωνύμια και τοπωνύμια) μεταγράφονται στην αγγλική γλώσσα. Παρά την ύπαρξη διάφορων προτύπων μετατροπής, τα οποία βασίζονται κυρίως στις αντίστοιχες φωνητικές αξίες των ελληνικών και λατινικών χαρακτήρων, κανένα απ' αυτά δεν λαμβάνει υπόψη του ορισμένους άλλους παράγοντες που παίζουν σημαντικό ρόλο στη μεταγραφή των κύριων ονομάτων. Οι παράγοντες αυτοί αφορούν την ιστορική και καθιερωμένη γραφή του ονόματος, την οπτική του εικόνα, την ιδιαίτερη προτίμηση του καθενός όσον αφορά τη μεταγραφή του ονόματός του και την ομοιότητα με αντίστοιχα ξένα ονόματα. Στην εργασία μου αυτή παρουσιάζω μερικά από τα προβλήματα αυτά και εξετάζω διάφορους παράγοντες που εμπλέκονται στη διαδικασία μετατροπής. (Περικοπή περιλήψης)

ΜΑΝΩΛΕΔΑΚΗΣ Ι., «**Η γλώσσα του Ποινικού Δικαίου**», *Φιλολόγος*, τχ.107 (2002), σσ.56-64.

* Συνέδριο * Γλώσσα * Χρήση * Δίκαιο * Εξουσία

ΜΑΡΙΔΑΚΗ-ΚΑΣΣΩΤΑΚΗ ΑΙΚ., «**Τα διδακτικά χειρίδια της σειράς 'Η γλώσσα μου': ερευνητική αξιολογική προσέγγιση**», *Γλώσσα*, τχ.53 (2001), σσ.42-58.

* Διδασκαλία της γλώσσας * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Σχολικό βιβλίο* Αξιολόγηση * Αποτέλεσμα έρευνας

ΜΑΡΤΙΝΙΔΗΣ ΠΕΤΡΟΣ, «**Η γλώσσα των κόμικς**», *Φιλολογος*, τχ.107 (2002), σσ.70-82.

* Συνέδριο * Γλώσσα * Διδασκαλία * Εικόνα * Γραφή * Αλληλενέργεια

ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «**Η ελληνική γλώσσα στον 21ο αιώνα**», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.111-117.

* Ελληνική γλώσσα * Ιστορία * Εξέλιξη * Πρόβλημα * Αξιολόγηση * Κριτική

NIEMI, PEKKA; POSKIPARTA, ELISA; VAURAS, MARJA, «**Benefits of training in linguistic awareness dissipate by grade 3?**», *Ψυχολογία*, τχ.3 (2001), σσ.330-337.

* Ανάγνωση * Τεστ με αναφορά σε επίπεδο * Άσκηση * Αποτέλεσμα έρευνας * Φινλανδία

- The maintenance of phonemic awareness training effects was studied in a longitudinal setting extending grades 1 through 3. A group of 11 readers-at-risk in grade 1 was superior to the controls, and comparable to average readers, in word recognition after training in grade 1, with the effect being sustained until the end of the grade. Towards the end of grade 2, the trained pupils were still superior to the controls in word recognition and lexical decision. By the end of grade 3, the differences between intervention and control groups had disappeared, with both groups performing more poorly than other preschool nonreaders even on lexical decision. The results suggest that initial success in word attack skills does not promote useful reading practices in the absence of incentives. Therefore, the trained children slowly fall back to the level of their controls in measures tapping the automatization of reading. This constitutes a limitation to the bright prospects usually associated with the training of phonemic awareness. (Summary abridged)

OLOFSSON, AKE, «**Towards a method for assessment of reading-related development in preschool children: Print awareness and metaphonological skills in practical application**», *Ψυχολογία*, τχ.3 (2001), σσ.300-312.

* Προσχολική ηλικία * Αλφαριθμητισμός * Ανάγνωση * Γραφή * Δεξιότητα ομιλίας * Σουηδία

- A method for systematic description and evaluation of preschool children's reading-related development was evaluated in a small pilot study. Longitudinal data were collected by the ordinary preschool teachers as part of their regular work. The focus was on the years immediately before school start and the onset of formal reading instruction (i.e., the age of three to five years). The aim of the testing was to describe the individual development of the concepts of reading and writing and the initial stages of language awareness. Children were followed for two years by repeated testing twice a year. Results indicated a substantive improvement in name-spelling and letter-naming abilities as well as in phonological awareness.

ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΠΗΝΕΛΟΠΗ, «**Γλωσσικές ασκήσεις. Παραγωγή λόγου και επικοινωνιακό πλαίσιο**», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.19-30.

* Διδασκαλία της γλώσσας * Γλωσσική ανάπτυξη * Γραπτή έκφραση * Σχολικά βιβλία * Κριτικό πνεύμα * Διδακτική πρακτική

ΠΑΠΑΛΕΞΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «**Τα βιβλία 'Η γλώσσα μου'**. Το νόημα της μορφής και του περιεχομένου», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.3 (2001), σσ.36-43.

* Διδακτικό βιβλίο * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

ΠΑΠΟΥΛΙΑ-ΤΖΕΛΕΠΗ Π., «**Γραμματισμός, οικογένεια και σχολείο: η εμπλοκή των γονέων και των δασκάλων στην εργασία στο σπίτι για το γλωσσικό μάθημα**», *Γλώσσα*, τχ.53 (2001), σσ.71-91.

* Γραμματισμός * Κατ' οίκον εργασία * Δάσκαλοι * Γονείς * Συνεργασία * Αποτέλεσμα έρευνας

PORPODAS, COSTAS D., «**Cognitive processes in first grade reading and spelling of Greek**», *Ψυχολογία*, τχ.3 (2001), σσ.384-400.

* Ελληνική γλώσσα * Παιδί * Αλφαριθμητισμός * Ανάγνωση * Γραφή * Γνωστική διεργασία

* Αποτέλεσμα έρευνας

- The aim of this study was to examine the processing strategies used in word reading and spelling by first grade Greek children who were either normal or low achievers in literacy development after six months of reading and spelling instruction. The participants were tested in word and nonword reading and spelling and their performance was assessed on the basis of reading time, accuracy level and error types. Based on the main findings, the following three conclusions were drawn: first, the children, regardless of their literacy achievement level, did not read logographically but instead employed a phonological recoding process in reading any type of Greek word; second, the elements of orthography used in the reading process are likely to be whole syllables, indicating a morphographic level of reading development; and third, the children seemed to spell by deriving the orthographic forms of a word on the basis of sound-spelling correspondence knowledge.

PRODROMOU, LUKE, «**The mother-tongue: Skeleton or bone?**», *Bridges*, τχ.7 (2001), σσ.47-49.

* Μητρική γλώσσα * Ελλάδα * Ερωτηματολόγιο * Αποτέλεσμα έρευνας

ΡΑΛΛΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, «**Δομή και σχηματισμός λέξεων της Κοινής Νεοελληνικής**», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.118-139.

* Ελληνική γλώσσα * Γλωσσολογία * Λέξη * Μορφολογία * Κανόνας

- Στις ακόλουθες παραγράφους δίνεται έμφαση στα μορφηματικά στοιχεία τα οποία αποτελούν τις βασικές μονάδες των μορφολογικά πολύπλοκων λέξεων, δηλαδή των λέξεων που αναλύονται σε περισσότερα του ενός συστατικά. Περιγράφονται οι τρεις διαδικασίες σχηματισμού λέξεων, η κλίση, η παραγωγή και η σύνθεση, και αναλύεται ο ρόλος τους στη δημιουργία του νεοελληνικού λεξιλογίου. Σε γενικές γραμμές, η προσέγγιση που ακολουθείται είναι αυτή της γενετικής μορφολογίας, σύμφωνα με την οποία ο σχηματισμός λέξεων, ο οποίος βασίζεται σε κανόνες και αρχές της γλωσσικής ικανότητας του φυσικού ομιλητή, λαμβάνει χώρα στο γραμματικό τομέα της μορφολογίας. Όπως φαίνεται στη συνέχεια, η συγκεκριμένη γλωσσολογική ανάλυση ερμηνεύει επαρκώς περιπτώσεις και φαινόμενα που αδυνατεί να εξηγήσει ή προσεγγίζει με λανθασμένο τρόπο η παραδοσιακή γραμματική. (Περικοπή περίληψης)

SEYMOUR, PHILIP H. K.; DUNCAN, LYNNE G. «**Learning to read in English**», *Ψυχολογία*, τχ.3 (2001), σσ.281-299.

* Αγγλική γλώσσα * Ελληνική γλώσσα * Ανάγνωση * Ορθογραφία * Δυσλεξία

- The paper provides an overview of the process of learning to read in English with special reference to a programme of research carried out at the University of Dundee in Scotland. Learning in a language such as English, which has a complex syllabic structure and deep orthography, is contrasted with learning in a language such as Greek, with its simpler syllabic structure and consistent grapheme-phoneme correspondence system. In the initial (foundation) phase children come to terms with the alphabetic basis of writing and develop explicit awareness of small linguistic units (phonemes). This phase may involve a dual (logographic + alphabetic) process in English. The orthographic phase involves the internalisation of the spellings of monosyllables. Inconsistency of English spelling is, to some extent, offset by grouping words in terms of rime (V + C) units. At a subsequent (morphographic) level higher-order units (syllables, morphemes) are formed. The whole process is much slower in English than in Greek, and all phases are vulnerable to dyslexic disturbance. (Summary abridged)

ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, «**Η γλώσσα της διεθνούς διπλωματίας. Στόχοι και παραμορφώσεις της**», *Φιλολόγος*, τχ.106 (2001), σσ.567-578.

* Γλώσσα * Πολιτική * Διπλωματία * Χρήση * Πρόβλημα * Θεωρία

TOENNESSEN, FINN E.; SKAUG, SIGDIS L., «**Auditory and linguistic abilities among children with phonological problems**», *Ψυχολογία*, τχ.3 (2001), σσ.358-367.

* Παιδί * Ακουστικό ελάττωμα * Προσοχή * Γλωσσική δεξιότητα * Έκφραση

* Ανάγνωση

- The aim of the present study was to find out whether auditory and linguistic problems are more prevalent among pupils with phonological problems than in the normal population. Nineteen pupils with phonological difficulties and 19 controls took part in this study. Participants were matched for grade level (pupil years) and gender. Two standardized tests of phonological ability were used in the sampling. The pupils with phonological problems had a combined z-score of -1,5 or lower. Each of the controls had a combined z-score of zero or higher. A paired samples t-test was used to compare the auditory and linguistic skills of the two groups. On all the tests we found that the experimental group scored significantly lower than the control group. Inappropriate use of attention is suggested as a possible common factor underlying auditory, phonological, and general linguistic problems.

ΤΣΟΛΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, «**Αχιλλέας Τζάρτζανος, ο μεγάλος λησμονημένος και ο προφητικός**», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.150-184.

* Ελληνική γλώσσα * Αχιλλέας Τζάρτζανος * Βιβλίο * Συντακτικό * Γραμματική * Αξιολόγηση προσωπικότητας

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «**‘Νόσις νοήσεως η γλώσσα’ (Αριστοτέλης)**», *Φιλολόγος*, τχ.107 (2002), σσ.3-20.

* Ελληνική γλώσσα * Ευρωπαϊκή Ένωση * Επιρροή * Ταυτότητα * Παράδοση

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «**Οι γλώσσες της γλώσσας. Τα πορίσματα του Ζ' Πανελληνίου Συνεδρίου για τη γλώσσα και τη διδασκαλία της**», *Φιλολόγος*, τχ.106 (2001), σσ.536-545.

* Συνέδριο * Διδασκαλία γλώσσας * Χρήση * Σχολικό βιβλίο * Ομιλία

ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ, «Ορθογραφικά προβλήματα της Νεοελληνικής», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.185-202.

* Ελληνική γλώσσα * Γραπτή έκφραση * Ορθογραφία * Διαφοροποίηση * Μέθοδος διδασκαλίας * Στόχος διδασκαλίας

ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗ ANNA, «Γλωσσικοί φάκελοι: μια εναλλακτική διδακτική προσέγγιση», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.203-213.

* Ελληνική γλώσσα * Δεύτερη ξένη γλώσσα * Διδασκαλία γλώσσας * Στόχος διδασκαλίας * Επικοινωνιακή ικανότητα * Διδακτική πρακτική

ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΙΔΗΣ ΣΩΦΡΟΝΗΣ, «Ο δημοσιογραφικός λόγος σε ελληνική γλώσσα: ρητές γλωσσικές επιλογές και υπόρρητες αναφορές», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.214-229.

* Ελληνική γλώσσα * Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης * Γραπτή έκφραση * Προφορική έκφραση * Αλληλενέργεια * Διδακτική

6.2. ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΑΒΔΕΛΑ ΕΦΗ, «Εμείς και οι ‘άλλοι’ στο μάθημα της Ιστορίας», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.59 (2001), σσ.23-25.

* Ιστορία * Διδασκαλία * Ετερότητα * Εθνική μειονότητα

ΑΓΑΠΗΤΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Α., «Ο θάνατος στο Βυζάντιο: αποσπασματικές εικόνες ενός αγνώστου κόσμου», *Νέα Εστία*, τχ.1737 (2001), σσ.269-286.

* Βυζάντιο * Θάνατος * Ιστορία * Λογοτεχνία * Παράδοση

ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΗΛΥΒΡΙΑΣ, «Η υμνολογία όμηρος της μουσικής», *Σύναξη*, τχ.81 (2001), σσ.5-17.

* Λατρεία * Ελλάδα * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία * Ύμνοι * Εκκλησιασμός * Θεολογία, πρακτική

ΑΛΕΞΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ, «Περιπέτειες σολωμικών κειμένων», *Νέα Εστία*, τχ.1736 (2001), σσ.7-11.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Διονύσιος Σολωμός * Ποίηση * Λογοτεχνική κριτική

ΑΡΓΥΡΙΔΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ, «Η λογοτεχνία για παιδιά στα Ανθολόγια του Δημοτικού. Πόσο ανταποκρίνεται στις ανάγκες των σημερινών παιδιών-μαθητών», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.8(437) (2001), σσ.384-386.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Λογοτεχνία * Ανθολογία * Ανάγκη πληροφόρησης

ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, «Ένα στάδιο κορύφωσης της ποίησης του Σικελιανού», *Νέα Εστία*, τχ.1737 (2001), σσ.289-298.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Άγγελος Σικελιανός * Α. Αργυρίου * Ανάλυση περιεχομένου * Κριτικό πνεύμα

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «Έτος Ανδρέα Εμπερικού - 20 Ιουνίου 2001. Έρωτας και ερωτισμός με τον τρόπο του Α. Εμπερικού.», *Φιλολογική*, τχ.76 (2001), σσ.6-15.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Ανδρέας Εμπερικός * Ερωτισμός στη ζωή * Ανάλυση περιεχομένου * Συγκριτική ανάλυση

ΑΡΚΑΔΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Εξουσία και Εκκλησία: πολιτικές όψεις της Εσχατολογικής Εκκλησιολογίας», *Σύναξη*, τχ.79 (2001), σσ.89-97.

* Εκκλησία και κράτος * Εκκλησία και κοινωνία * Εσχατολογία * Ελληνικός κλήρος * Ενορίες * Θεολογία

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΕΣ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «Αφιέρωμα: Το όνειρο στο Βυζάντιο», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.79 (2001), σσ.6-51.

* Βυζάντιο * Όνειρο * Ερμηνευτική * Επιρροή * Χρήση * Πολιτιστική κληρονομιά * Ενσωμάτωση

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΕΣ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «Αφιέρωμα: Το όνειρο στη Νεώτερη Ελλάδα», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.80 (2001), σσ.8-39.

* Όνειρο * Ερμηνευτική * Ιστορία * Ψυχολογία * Κοινωνική ανθρωπολογία * Θρησκεία

ΒΑΓΕΝΑΣ ΝΑΣΟΣ, «Η κρίση του ελεύθερου σίχου», *Νέα Εστία*, τχ.1734 (2001), σσ.721-727.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Κρίση * Κριτική * Πρόβλημα, Λύση του

ΒΑΣΙΛΑΡΑΚΗΣ Ι. Ν., «Για το ποιητικό 'παιχνίδι' στο σχολείο, με τους όρους: προφορικότητα, παιδί-λάος, ποιητής-δάσκαλος», *Νέα Παιδεία*, τχ.100 (2001), σσ.88-96.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Λάμπρος Πορφύρας * 'Το σερνό παραμύθι' * Ανάλυση περιεχομένου * Διδακτική πρακτική

ΒΕΛΟΥΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, «Το στέμμα και η λύρα. Η 'αυλική' ποίηση στην εποχή του Όθωνα (1832/33- 1862)», *Ελληνικά*, τχ.51 (2001), σσ.335-362.

* Ιστορία * Εξουσία * Λογοτεχνία * Ποίηση * Αλληλενέργεια * Συγκριτική μελέτη

ΒΕΡΤΟΥΔΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Π., «Η πλατωνική αλληγορία του σπηλαίου ήτοι μύθος περί παιδείας και απαιδευσίας», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.110-120.

* Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Πλάτων * 'Πολιτεία' * Μύθος * Χρήση * Ανάλυση περιεχομένου

ΒΙΤΤΗΣ ΕΥΣΕΒΙΟΣ, «Προσεγγίσεις στο δράμα του Ιώβ», *Κοινωνία*, τχ.1 (2002), σσ.25-39.

* Βίβλος - Παλαιά Διαθήκη - Ιώβ * Άνθρωπος (Θεολογία) * Θεός - Βιβλική διδασκαλία * Ιησούς Χριστός * Ψυχολογία

ΒΛΕΤΣΗΣ ΕΛΕΥΘ., «Η Αγία Γραφή, οι ερμηνευτές της, πατέρες της Εκκλησίας καθώς και υμνογράφοι ομιλούν για την Θείαν Ενανθρώπιση», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.486 (2001), σσ.292-296.

* Ιησούς Χριστός * Ενανθρώπιση * Πατέρες της Εκκλησίας * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία * Ύμνοι

ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ ΑΘΗΝΑ, «Γιατί βαθιά μου δόξασα'. Η ρητορική στην υπηρεσία του λυρικού», *Νέα Εστία*, τχ.1740 (2001), σσ.944-952.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση, Λυρική * Άγγελος Σικελιανός * Ρητορική * Ανάλυση περιεχομένου * Λογοτεχνική κριτική

ΓΑΒΡΙΗΛ ΑΡΧ., «Αναζπώντας την Ελένη», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.9-24.

* Ευριπίδης * Τραγωδία, 'Ελένη' * Ανάλυση περιεχομένου * Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ.

ΓΑΡΑΝΤΟΥΔΗΣ ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ, «Η μορφολογία της σικελιανής ποίησης», *Νέα Εστία*, τχ.1735 (2001), σσ.926-932.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Άγγελος Σικελιανός * Καινοτομία * Μορφολογία * Λογοτεχνική κριτική

ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΑΓΑΘΗ, «Ο Σωκράτης στον Αριστοφάνη: μια σύνθεση αντιθέτων», *Φιλολογική*, τχ.77 (2001), σσ.14-19.

* Γραμματεία, Αρχαία ελληνική * Αριστοφάνης * Σωκράτης * Προσωπικότητα * Διαφοροποίηση * Ανάλυση περιεχομένου

ΓΙΑΓΚΑΖΟΓΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ, «Μυστηριακός ησυχασμός: οι εκκλησιολογικές προϋποθέσεις της θεολογίας του αγίου Γρηγορίου Παλαμά», *Σύναξη*, τχ.81 (2001), σσ.39-49.

* Μυστικισμός * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία * Ησυχασμός * Προσευχή * Μυστήριο

ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ ΠΑΣΧΑΛΙΑ, «Παιδαγωγικές και διδακτικές διαμεσολαβήσεις στη διδασκαλία της περίληψης για το Γυμνάσιο», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.116 (2001), σσ.52-64.

* Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ. * Διδακτική πρακτική * Περίληψη * Αντίληψη * Κατανόηση

ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, «Ο Μακρυγιάννης του Βλαχογιάννη», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ.78-79 (2001), σσ.89-101.

* Στρατηγός Μακρυγιάννης * Λαϊκή λογοτεχνία * Ελληνική γλώσσα, Δημοτική * Δημοτικισμός και δημοτικιστές * Ελλάς-Ιστορία, Επανάσταση του 1821 * Ρομαντισμός * Γ. Βλαχογιάννης

ΓΡΑΙΚΟΥΣΗΣ ΠΑΝΑΓΗΣ Β., «Γιώργου Σεφέρη 'Ο γυρισμός του ξενιτεμένου' (Η αληθδών του νόστου). Φιλολογική και ψυχαναλυτική ερμηνεία», *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.112-132.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Γ. Σεφέρης * 'Ο γυρισμός του ξενιτεμένου' * Ψυχανάλυση * Ανάλυση περιεχομένου

ΔΑΛΛΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, «Καβάφης - Εγγονόπουλος: ο διάλογος δυο κειμένων. (Αυτοβιογραφία ή παρωδία;)», *Νέα Εστία*, τχ.1737 (2001), σσ.349-355.

* Νεοελληνική ποίηση * Κωνσταντίνος Καβάφης * Νίκος Εγγονόπουλος * Συγκριτική έρευνα

ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Η δύναμη της άρνησης και η μαρξική διαλεκτική», *Αντιπετράδια της Εκπαίδευσης*, τχ.58, 59, 60-61 (2001), σσ.50-56, 24-29, 35-40.

* Φιλοσοφία * Ελλάδα, Αρχαία * Μαρξισμός * Διαλεκτική

ΔΑΣΚΑΛΕΑ ΓΑΡΥΦΑΛΙΑ, «**Με τη λύρα του Ανδρέα Κάλβου**», *Θέματα Παιδείας*, τχ.7 (2001), σσ.12-15.

* Ελληνική λογοτεχνία * Ποίηση - Κοινωνικές απόψεις * Ρομαντισμός * Ανδρέας Κάλβος
* Κλασικισμός στην τέχνη

ΔΙΑΒΑΖΩ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «**Αφιέρωμα: Άγγελος Σικελιανός (1884-1951) - 50 χρόνια από το θάνατό του**», *Διαβάζω*, τχ.424 (2001), σσ.112-159.

* Άγγελος Σικελιανός * Ελληνική ποίηση * Δελφική ιδέα * Λογοτέχνες * Κλασικισμός στην τέχνη * Ποίηση - Ιστορία και κριτική

ΔΙΑΒΑΖΩ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «**Αφιέρωμα: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης (1851-1911) - 150 χρόνια από τη γέννησή του και 90 χρόνια από το θάνατό του**», *Διαβάζω*, τχ.422 (2001), σσ.87-119.

* Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης * Ελληνική λογοτεχνία * Πεζογράφοι, Έλληνες * Λογοτέχνες
* Λογοτεχνία - Ιστορία και κριτική

ΔΙΑΒΑΖΩ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «**Αφιέρωμα: Ανδρέας Εμπειρικός (1901-1975) - 100 χρόνια από τη γέννησή του**», *Διαβάζω*, τχ.421 (2001), σσ.79-138.

* Ανδρέας Εμπειρικός * Ελληνική ποίηση * Σουρεαλισμός * Λογοτέχνες * Ποίηση - Ιστορία και κριτική

ΔΟΥΝΔΟΥΛΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Κ., «**Μαρτυρίες για τη βάπτιση των αποστόλων στην Χριστιανική γραμματεία**», *Κοινωνία*, τχ.4 (2001), σσ.416-421.

* Εκκλησιαστική ιστορία - Πρώιμη Εκκλησία, π. 30-600 μ.Χ. * Απόστολοι * Βάπτισμα * Πεντηκοστή * Μυστήριο

ΖΑΜΑΡΟΥ ΡΕΝΑ, «**Θέατρο και ποίηση στο έργο του Α. Εμπειρικού**», *Ο Πολίτης*, τχ.93 (2001), σσ.28-35.

* Ανδρέας Εμπειρικός * Ελληνική ποίηση * Ποίηση, σύγχρονη - 20ος αι. * Σουρεαλισμός
* Λογοτεχνία - Ιστορία και κριτική

ΘΕΟΚΡΙΤΟΦ ΕΛΙΖΑΜΠΕΘ, (Μτφρ.: Εύη Βουλγαράκη-Πισίνα), «**Φυσικός συμβολισμός και δημιουργία**», *Σύναξη*, τχ.81 (2001), σσ.32-38.

* Χριστιανική τέχνη και συμβολισμός * Συμβολισμός στη Βίβλο * Θεός * Δημιουργία * Χριστιανισμός και άλλες θρησκείες - Ειδωλολατρία

ΘΕΟΤΟΚΑΣ ΝΙΚΟΣ, «**Ο Γιαννάκης του Λιδωρίκη. Μυθοπλασίες και προβλήματα ταυτίσεων για τα νεανικά χρόνια του Μακρυγιάννη**», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ.78-79 (2001), σσ.102-116.

* Αγωνιστές του 1821 * Στρατηγός Μακρυγιάννης * Εαυτός * Βιογραφία * Παιδική ηλικία
* Μύθος * Λαϊκή λογοτεχνία

ΘΕΡΜΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, π., «**Το σώμα του Χριστού μεταξύ έθνους και κοινωνίας**», *Σύναξη*, τχ.79 (2001), σσ.73-87.

* Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία * Ελλάδα * Πολιτιστική και πολιτισμική κληρονομιά * Εθνικισμός * Πολυπολιτισμική κοινωνία * Πολιτιστική προσαρμογή

ΙΛΙΝΣΚΑΓΙΑ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΝΙΑ, «Ξαναδιαβάζοντας τα 'Καβαφικά' του Σεφέρη και του Τσίρκας», *Ο Πολίτης*, τχ.97 (2002), σσ.27-3.

* Νεοελληνική φιλολογία * Κ. Καβάφης * Γ. Σεφέρης * Σ. Τσίρκας * Ποίηση - Ιστορία και κριτική

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΝΙΚΟΣ, «Στοιχειοθεσία και αξιολόγηση του μαθήματος της Ιστορίας στο Δημοτικό», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.59 (2001), σσ.26-29.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Ιστορία * Στόχος διδασκαλίας * Αξιολόγηση * Διδασκαλία

ΚΑΖΑΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ν., «Συγγράφοντας ένα σχολικό εγχειρίδιο: η περίπτωση του νέου βιβλίου της Λυρικής Ποίησης για τη Β' Ενιαίου Λυκείου», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.74-94.

* Αρχαία Ελληνικά * Λυρική ποίηση * Σχολικό βιβλίο * Αξιολόγηση * Διδακτική * Δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ.

ΚΑΚΡΙΔΗ ΕΛΕΝΗ Ι., ΛΑΤΑ-ΜΑΚΡΗ ΒΕΑΤΡΙΚΗ, «Ιλιάδα. Λύσεις ανάγκης», *Φιλολόγος*, τχ.106 (2001), σσ.579-604.

* Αρχαία Ελληνικά * Όμηρος * 'Ιλιάδα' * Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ. * Διδακτική

ΚΑΚΡΙΔΗΣ Ι. Θ., «Το νόημα της ελληνικής ελευθερίας», *Φιλολόγος*, τχ.107 (2002), σσ.29-41.

* Ιστορία * Έλληνας * Ελευθερία * Μίμηση * Αυτογνωσία * Ταυτότητα

ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ, «Ο πειρασμός του Ιούδα...: από την ιστορία της θείας οικονομίας στην ιστορία της εθνικής παλιγγενεσίας», *Σύναξη*, τχ.79 (2001), σσ.51-65.

* Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία, Ελληνική * Ελληνισμός και Χριστιανισμός * Βίβλος - Καινή Διαθήκη - Ιστορία εποχής * Εκκλησία * Εσχατολογία

ΚΑΛΛΙΓΕΡΗ ΔΗΜΗΤΡΑ Σ., «Ο Θουκυδίδης και ο Αλκιβιάδης σε σχέση με την Σικελική εκστρατεία», *Ελληνική Διεθνής Γλώσσα*, τχ.2(46) (2001), σσ.187-193.

* Αλκιβιάδης * Ρόλος * Σικελική εκστρατεία * Θουκυδίδης * Ιστορία * Κριτικό πνεύμα

ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ Π., «Αυτοματισμός αλά Γκρεκ. (Απορίες διαβάζοντας τα θεωρητικά κείμενα του Ανδρέα Εμπειρικού)», *Ο Πολίτης*, τχ.96 (2002), σσ.29-34

* Ανδρέας Εμπειρικός * Ελληνική ποίηση * Ποίηση, σύγχρονη - 20ος αι. * Σουρεαλισμός * Δοκίμια * Ποιητική

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ, «Με τη λύρα του Βασίλη Ρώτα. Φωνή λαού που φτάνει ως τ' άστρα τ' ουρανού», *Θέματα Παιδείας*, τχ.8 (2001), σσ.12-15.

* Ελληνική λογοτεχνία * Βασίλης Ρώτας * Ποίηση - Κοινωνικές απόψεις * Παγκόσμιος Πόλεμος, 1939-1945 * Αντιστασιακά κινήματα - Ελλάδα * Αντίσταση στη λογοτεχνία

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, «Ευριπίδη 'Ελένη'. Γενική θεώρηση. (Διδακτική εφαρμογή)», *Νέα Παιδεία*, τχ.100 (2001), σσ.97-117.

* Γραμματεία, Αρχαία ελληνική * Ευριπίδης * 'Ελένη' * Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ. * Διδακτική πρακτική

ΚΑΡΑΜΠΕΤΣΟΥ ΑΘΗΝΑ, «**Θεός, άνθρωπος, ελευθερία στο έργο του Φ. Ντοστογιέφσκυ**», *Κοινωνία*, τχ.2, 3 (2001), σσ.128-135, 287-292.

* Φ. Ντοστογιέφσκυ * Ρωσική λογοτεχνία * Τέχνη και θρησκεία * Χριστιανική ηθική * Ελευθερία

ΚΑΡΙΜΑΛΗ ΛΙΑ, «**Όψεις και αναγνώσεις της νεολιθικής εποχής: η περίπτωση του Αιγαίου**», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, (2001), σσ.67-71.

* Αρχαιολογία * Ιστορία * Νεολιθική εποχή * Αιγαίο * Επιρροή * Ερμηνευτική

- The Neolithic era was incorporated in the main body of the Aegean prehistory, when Christos Tsountas published the results of his research into the two Neolithic acropoleis of Dimini and Sesklo (1908). Throughout the years that followed, however, the way that scholars have perceived the Neolithic era has not been either uniform or common. The reason is that the understanding of each cultural unity and the relevant questions that follow derive from the broader scientific problematic of the period to which each scholar belongs; therefore, the cultural physiognomy of the Neolithic assumed quite many aspects through time, depending on the very nature of the interpretational procedure. In the framework of this brief note on the Neolithic era in the Aegean we will present the history of the Neolithic through the story of our knowledge about it, outlining the main turning-points of the archaeological thought, with reference both to the thematic topics that developed from time to time and to the circumstances of their appearance. (Περικοπή περιλήψης)

ΚΑΣΤΡΙΝΑΚΗ ΑΓΓΕΛΑ, «**Σωτήρης Πατατζής: η εποχή της ανάτασης και η αστραπή της έμπνευσης**», *Νέα Εστία*, τχ.1734 (2001), σσ.813-833

* Λογοτεχνία * Σωτήρης Πατατζής * Προσωπικότητα * Συγγραφή * Ανάλυση περιεχομένου

* Λογοτεχνική κριτική

ΚΕΚΚΟΥ ΜΑΡΙΑ, «**Άγγελου Σικελιανού, 'Μήτηρ Θεού': μια συγκριτική μελέτη θανάτου**», *Φιλολογική*, τχ.76 (2001), σσ.3-5.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Άγγελος Σικελιανός * Θάνατος * Ανάλυση περιεχομένου

ΚΟΙΝΩΝΙΑ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «**Αφιέρωμα: Κωνσταντίνος Δωρ. Μουρατίδης**», *Κοινωνία*, τχ.3 (2001), σσ.225-286.

* Κωνσταντίνος Δωρ. Μουρατίδης * Θεολογία * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία * Τριτοβάθμια εκπαίδευση * Λογοτεχνική κριτική

ΚΟΚΚΙΝΑΚΗ ΝΕΝΑ, «**Νεότερη μεταπολεμική γενιά: μικρά εισαγωγικά**», *Φιλολογική*, τχ.77 (2001), σσ.39-41.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση, σύγχρονη * Θεωρία * Λογοτεχνική κριτική

ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, «**Η διδακτική προσέγγιση των ιστορικών εννοιών**», *Φιλολογική*, τχ.77 (2001), σσ.43-52.

* Ιστορία * Έννοια * Θεωρία * Διδακτική * Συγκριτική ανάλυση

ΚΟΜΝΗΝΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ, «**Διδακτική ιστορία της Γ' Γυμνασίου**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.121-127.

* Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ. * Ιστορία, Νεότερη * Διδακτική

ΚΟΝΔΥΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, (Μτφρ.: Μιχάλης Παπανικολάου), «**Η ερμηνεία του Χέγκελ από τον Λούκατς και ο μαρξιστικός εγγελιανισμός της αριστεράς**», *Νέα Εστία*, τχ.1736 (2001), σσ.15-29.

* Φιλοσοφία * Χέγκελ * Ένγκελς * Λούκατς * Αλληλεπενέργεια * Κριτική

ΚΟΤΖΙΑ ΕΛΙΣΑΒΕΤ, «**Λέσχη ή Νυκτερίδα; Μια κριτική προσέγγιση**», *Νέα Εστία*, τχ.1736 (2001), σσ.15-29.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Πεζογραφία * Στρατής Τσίρκας * Λογοτεχνική κριτική

ΚΟΤΡΩΤΣΟΥ ΜΑΡΙΑ, «**Η ομηρική Ελένη και η 'Ελένη' του Ευριπίδη**», *Φιλολογική*, (2001), σσ.21-27.

* Γραμματεία, Αρχαία ελληνική * Όμηρος * Ευριπίδης * 'Ελένη' * Συγκριτική ανάλυση

ΚΟΥΡΓΙΑΝΤΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Σ., «**Αντικειμενικές δυσκολίες στη διδακτική διαδικασία του μαθήματος της Ιστορίας**», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.140-146.

* Ιστορία * Μέθοδος διδασκαλίας * Διαδικασία μάθησης * Δυσκολία μάθησης

ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, «**Ο Σωκράτης και οι παιδαγωγικές του ιδέες**», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.40 (2001), σσ.75-88.

* Σωκράτης * Ατομικά χαρακτηριστικά * Ηθική αγωγή * Φιλοσοφία της αγωγής * Παιδαγωγός

ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑΣ ΔΗΜ. Γ., (Επιμ.), «**Νικόλαος Ι. Λούβαρις: ο Καθηγητής της Θεολογίας, ο Δάσκαλος, ο Ακαδημαϊκός, ο Μύστης, ο Αποδημητής**», *Κοινωνία*, τχ.4 (2001), σσ.376-382.

* Νικόλαος Ι. Λούβαρις * Θεολογία * Βίβλος - Θεολογία * Φιλοσοφία και θρησκεία

ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, «**Ο ιδεολογικός κόσμος του Άγγελου Σικελιανού**», *Ο Πολίτης*, τχ.97 (2002), σσ.13-18.

* Άγγελος Σικελιανός * Ελληνική λογοτεχνία * Λογοτέχνες * Ποίηση - Κοινωνικές απόψεις

* Λογοτεχνία - Ιστορία και κριτική

ΚΥΡΤΑΤΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «**Το πυρ της κολάσεως**», *Ο Πολίτης*, τχ.95 (2001), σσ.40-43.

* Χριστιανισμός και άλλες θρησκείες * Εσχατολογία * Κόλαση * Βίβλος, Κ.Δ. * Πλάτων * Ελληνισμός και Χριστιανισμός

ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΖΩΗ, «**Η γυναίκα στο έργο του Στράτη Μυριβήλη**», *Φιλολογική*, τχ.76 (2001), σσ.63-70.

* Νεοελληνική πεζογραφία * Στράτης Μυριβήλης * Βιβλία * Γυναίκα * Ανάλυση περιεχομένου * Αξιολόγηση

ΜΑΓΡΙΠΛΗΣ Δ. Γ., «**Η θρησκεία υπό το φως των νέων συνθηκών**», *Νέα Εστία*, τχ.1736 (2001), σσ.176-184.

* Θρησκευτικά * Θρησκεία * Κοινωνία, σύγχρονη * Ρόλος * Θεωρία

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ, «**Ηθικός ορθολογισμός: ο Σωκράτης και η θεμελίωση της ηθικής στο λόγο**», *Δημόσιος Τομέας*, τχ.183 (2002), σσ.32-33.

* Φιλοσοφία, Αρχαία ελληνική * Ιδεαλισμός * Ηθική * Γνώση * Πολιτική και ηθική * Σωκράτης

ΜΑΝΩΛΕΔΑΚΗΣ Ι., «Πόλεμος και Δικαιοσύνη. Μια αέναν υπαρξιακή αντιπαράθεση», *Φιλολογος*, τχ.106 (2001), σσ.554-566.

* Κοινωνική ανισότητα * Πολιτική * Πόλεμος * Δικαιοσύνη * Ειρήνη * Αλληλενέργεια

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΘΑΝΑΣΗΣ, «Ντίνος Χριστιανόπουλος. Το ποίημα κορμί», *Φιλολογική*, τχ.77 (2001), σσ.34-37.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Ντίνος Χριστιανόπουλος * Προσωπικότητα * Συγγραφή * Λογοτεχνική κριτική

ΜΑΡΤΙΔΟΥ-ΦΟΡΣΙΕΡ ΔΕΣΠΟΙΝΑ, «Αφοσίωση και πατριωτισμός στις νουβέλες του Ηρόδοτου», *Φιλολογική*, τχ.77 (2001), σσ.2-12.

* Γραμματεία, Αρχαία ελληνική * Ηρόδοτος * Πατρίδα * Άτομο * Συμπεριφορά * Ανάλυση περιεχομένου

ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ., «Ο αφορισμός ενός 'αφορισμένου': ο αφορισμός του Ανδρέα Λασκαράτου στο φως των θρησκευτικών του πεποιθήσεων», *Κοινωνία*, τχ.4 (2001), σσ.359-375.

* Ανδρέας Λασκαράτος * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία * Ευλογία και Κατάρα * Επάνησα - Ιστορία * Σάτιρα, ελληνική * Ελληνικός διαφωτισμός * Εκκλησιαστική ιστορία

ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. «Ορθοδοξία και ελληνισμός: ένωση ασύγκυτη και αδιαίρετη», *Κοινωνία*, τχ.1 (2002), σσ.6-17.

* Ελληνισμός και Χριστιανισμός * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία * Ανθρωπισμός * Ελληνική γλώσσα - Ιστορία * Εκκλησία και κοινωνικά προβλήματα * Θεολογία * Παγκοσμιοποίηση

ΜΙΣΣΙΟΣ ΚΩΣΤΑΣ Γ., «Συμβολή στη 'Λεσβιακή Βιβλιογραφία'. (Αποδελτίωση συνεργασιών-και αναφορών από τρίτους- Μυτιληνίων λογίων, λογοτεχνών κλπ. από 'Ημερολόγια' και περιοδικά 'Λόγου και Τέχνης' των ετών 1874-1945)», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.38(2000), σσ.15-64.

* Βιβλιογραφία (1874-1945) * Λέσβος * Λογοτέχνες * Περιοδικά * Έντυπα

ΜΟΥΛΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «Νεοελληνικές σπουδές: παρόν και μέλλον», *Ο Πολίτης*, τχ.96 (2002), σσ.13-17.

* Νεοελληνική φιλολογία * Πανεπιστημιακές σπουδές * Ποιότητα εκπαίδευσης * Πολιτιστική κρίση, Σύγχρονη * Λογοτεχνία - Σπουδή και διδασκαλία

ΜΟΥΤΖΑΛΗ ΑΦΕΝΤΡΑ Γ., «Ιατροί, ευαγή ιδρύματα και περίθαλψη ασθενών στο Βυζάντιο», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.102-108.

* Βυζάντιο * Ιατρική * Οργάνωση * Κράτος * Εκκλησία

- The emperors, both as public officials and private philanthropists; the prelates of the Official Church and the monastic leaders; the lay aristocrats and, for many centuries, the professional healers, all have sought to found medical institutions. These have been purposed to provide consolation and help to the lower and middle social class. Philanthropic institutions have taken special measures to aid the sick, the crippled, the blind and the elderly poor. Byzantine sources call xenodochoi, were originally members of the clergy. By the tenth century the physicians have taken considerable control over the

therapeutic practices in the hospitals. Professional medical assistants and nurses, the *hypourgoi*, were helping the doctors in curing the sick. The hospitals in the years of the Byzantine Empire have greatly contributed to the development of medicine, which throughout this period, displays originality and innovation.

ΜΠΑΛΤΑ ΣΟΦΙΑ, «**ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ**», 1977-2001. **Εκατό τεύχη μιας γόνιμης διαδρομής**», *Νέα Παιδεία*, τχ.100 (2001), σσ.16-48.

* Περιοδικό * Ιστορία * Επικοινωνία * Επιμόρφωση * Πηγή πληροφοριών * Αξιολόγηση

ΜΠΟΥΡΝΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ν., «**Θρησκευτικός φανατισμός και μισαλλοδοξία**», *Κοινωνία*, τχ.1 (2002), σσ.41-47.

* Θρησκευτική συμπεριφορά * Ψυχολογία, Θρησκευτική * Χριστιανισμός και άλλες θρησκείες * Μίσος * Βία * Λιτότητα * Χριστιανική ηθική

ΝΑΣΑΙΝΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΠ., «**Επικρίσεις στο έργο της Πηνελόπης Δέλτα**», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.42 (2001), σσ.17-27.

* Πηνελόπη Δέλτα * Παιδική λογοτεχνία * Εθνικισμός * Μαρξισμός

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «**Αφιέρωμα στη σύγχρονη γερμανόφωνη λογοτεχνία**», *Νέα Εστία*, τχ.1733 (2001), σσ.527-659.

* Γερμανική λογοτεχνία, Σύγχρονη* Θεωρία * Συγγραφείς * Κρίση, Πολιτιστική * Συγκριτική ανάλυση * Αξιολόγηση της λογοτεχνίας

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «**Αφιέρωμα στον Γρηγόριο Ξενόπουλο**», *Νέα Εστία*, τχ.1738 (2001), σσ.372-514.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Γρηγόριος Ξενόπουλος * Προσωπικότητα * Συγγραφή * Παιδαγωγός * Κοινωνία * Αναγνώριση

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «**Αφιέρωμα στον Σικελιανό**», *Νέα Εστία*, τχ.1740 (2001), σσ.789-985.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Άγγελος Σικελιανός * Ποίηση * Συγγραφή * Επιρροή * Σταδιοδρομία * Ανάλυση περιεχομένου * Αξιολόγηση προσωπικότητας

ΝΙΚΗΤΑΡΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «**Ο ρεαλισμός και ο ρομαντισμός της του Χριστού Γεννήσεως**», *Κοινωνία*, τχ.4 (2001), σσ.341-344.

* Ιησούς Χριστός - Γέννηση * Ενανθρώπιση * Εκκλησία * Πατέρες της Εκκλησίας * Γρηγόριος Νύσσης

ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ-ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ ΣΜΑΡΩ, «**Το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου στα Έλληνικά του Ξενοφώντα και στην Ίστορία του Θουκυδίδη**», *Φιλολογική*, τχ.76 (2001), σσ.27-30.

* Αρχαία ελληνικά * Ξενοφών * Θουκυδίδης * Πελοποννησιακός πόλεμος * Διαφοροποίηση * Συγκριτική ανάλυση

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΟΥΖΑΝΝΑ-ΜΑΡΙΑ, «**Βασικές προσεγγίσεις της σχέσης μεταξύ Δημόκριτου και Πλάτωνος**», *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.106-111.

* Γραμματεία, Αρχαία ελληνική * Δημόκριτος * Πλάτων * Θεωρία * Διαφοροποίηση
* Συγκριτική ανάλυση

ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ, TORELLI, MARIO, «Οι Ετρούσκοι», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.80 (2001), σσ.81-86.

* Ιστορία * Ετρούσκοι * Έλληνες * Ρωμαίοι * Αλληλενέργεια * Κριτικό πνεύμα

- Until the 1st of July, 2001, the visitors of the Palazzo Grassi in Venice could admire an extremely interesting archaeological exhibition, which reviewed the Etruscan history from its birth to its decline. The Etruscan civilization flourished from the mid-eighth to the late fifth century BC, and the Etruscans firmly dominated almost the entire Italian peninsula. The exhibition tried to answer to some of the major questions, concerning the history of the Etruscans: their origin, language, everyday life and society; as well as to solve the puzzle of their total disappearance from the stage of history after the first century AD. A large part of the exhibition was dedicated to the famous Etruscan funerary monuments, which represent our main source of information. Finally, the enormous impact of the Greek and Roman civilization on the evolution of the Etruscan history was examined. (Summary abridged)

Ο ΠΟΛΙΤΗΣ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «Αφιέρωμα στον Μποστ», *Ο Πολίτης*, τχ.95 (2001), σσ.7-32.

* Μ. Μποσαντζόγλου * Ελληνική λογοτεχνία * Σάτιρα * Γελοιογραφίες * Ηθογραφία

ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, (Επιμ.: Ελένη Κοζίνη-Παναγοπούλου), «Η πολιτική μαρτυρία του Ευαγγελίου: οι σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας στο φως του Ευαγγελίου», *Κοινωνία*, τχ.4 (2001), σσ.345-358.

* Ιησούς Χριστός και κοινωνικά προβλήματα * Ευαγγέλιο * Χριστιανισμός και πολιτική * Εκκλησία και κράτος * Πολιτική συμπεριφορά

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ Ν., π., «Ο Κοραής για τις μειονότητες», *Νέα Εστία*, τχ.1734 (2001), σσ.763-769.

* Α. Κοραής * Θρησκεία * Εκκλησία * Πολιτική * Μειονότητες * Πρόβλημα, λύση του

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ-ΤΣΟΧΑΤΖΙΔΟΥ ΧΑΡΙΣ-ΟΛΓΑ, «Το ημερολόγιο και η συμβολή του στην ανάπτυξη της στοχαστικής διδασκαλίας», *Φιλολογος*, τχ.106 (2001), σσ.605-623.

* Φιλολογία * Γλώσσα * Καθηγητής * Ημερολόγιο * Διδακτική πρακτική * Αποτέλεσμα έρευνας

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜ., «Περί ποιήσεως και ποιητών», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.483, 485 (2001), σσ.201-203, 269-272.

* Λογοτεχνία και ιστορία * Ποίηση * Ποιητές * Πλάτων * Αριστοτέλης * Τέχνη * Φιλοσοφία
* Αισθητική

ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, «Πορφύραν εκ Πορφύρα...», *Νέα Εστία*, τχ.1737 (2001), σσ.299-306.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Λ. Πορφύρας * Πληροφορίες * Προσωπικότητα * Συγγραφή

ΠΑΠΑΤΣΙΜΠΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ε., «*Ipsium bonum non est opinionibus, sed natura* (LEG. 1, 17,

46). Κικέρων και Πρωταγόρας για τη φύση του Δικαίου», *Ελληνικά*, τχ.51 (2001), σσ.283-294.

* Κικέρων * Πρωταγόρας * Δίκαιο * Αντίληψη * Διαφοροποίηση * Συγκριτική ανάλυση

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΣΤ., «Ο Σωκράτης: 2400 χρόνια από τον θάνατό του», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.40 (2001), σσ.17-74.

* Σωκράτης * Ενεργός ζωή * Φιλοσοφία * Μέθοδος διδασκαλίας * Επιρροή

ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ ΕΛΕΝΑ, «Πορφυρές, φονικές και ματωμένες: ο χορός ως τραγικός συνειρμός στις Φοίνισσες του Ευριπίδη», *Νέα Εστία*, τχ.1739 (2001), σσ.688-708.

* Αρχαία ελληνικά * Ευριπίδης * 'Φοίνισσες' * Χορός * Ανάλυση περιεχομένου * Κριτικό πνεύμα

ΠΕΣΚΕΤΖΗ ΜΑΡΙΑ, «Απορίες διδάσκοντας Κάλβο», *Φιλολογική*, τχ.77 (2001), σσ.28-32.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Α. Κάλβος * Προσωπικότητα * Συγγραφή * Διδακτική πρακτική

ΠΙΝΑΚΟΥΛΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, π., «Εκκλησία και Ελληνισμός στη νεότερη Ελλάδα», *Σύναξη*, τχ.79 (2001), σσ.36-50.

* Ελληνισμός και Χριστιανισμός * Πολιτισμός, βυζαντινός * Νεοελληνικός διαφωτισμός * Ελλάς-Ιστορία-19ος-20ος αι. * Εθνικισμός * Εκκλησία * Θεολογία

ΠΟΛΥΖΟΣ ΝΙΚΟΣ, «Η παρουσία των δύο φύλων στα βιβλία των θρησκευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης», *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.91-105.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Θρησκευτικά * Σχολικό βιβλίο * Φύλο * Συγκριτική ανάλυση * Κριτικό πνεύμα

ΠΟΛΥΖΟΣ ΝΙΚΟΣ, «Ο μύθος της Δήμητρας και της Περσεφόνης και η παιδαγωγική του διάσταση: πρόταση για μια διαθεματική προσέγγιση», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.81 (2001), σσ.5-7.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Μύθοι, ελληνικοί * Μυθολογία, σπουδή και διδασκαλία * Λαογραφία * Θρησκεία * Ελευσίνια μυστήρια * Διαθεματικότητα

ROMILLY, JACQUELINE, DE, (Μτφρ. και σημ.: Άγγ. Στέφος), «Δημοκρατία και δημαγωγία στον αιώνα του Περικλή», *Νέα Παιδεία*, τχ.100 (2001), σσ.49-59.

* Αρχαία Ελλάδα, 5ος αι. π.Χ. * Γραμματεία, Αρχαία ελληνική * Υλικό αναφοράς * Δημοκρατία * Πρόβλημα * Ανάλυση περιεχομένου

ΣΑΜΟΥΗΛ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, «Εκφράσεις της 'Θεωρίας του περιβάλλοντος' στον ελληνικό χώρο πριν από τον Ροϊδη», *Νέα Εστία*, τχ.1739 (2001), σσ.709-721.

* Λογοτεχνία * Περιβάλλον * Ελλάδα * Συγκριτική έρευνα * Κριτικό πνεύμα

ΣΜΥΡΝΑΙΟΣ ΑΝΤΩΝΗΣ Λ., «'Η παράδοση γοντεία της χριστιανικής ειδωλολατρίας': η αμφισβήτηση της ιεραποστολής του John Hill στην Αθήνα του 19ου αιώνα», *Σύναξη*, τχ.81 (2002), σσ.59-83.

* Εκκλησιαστική ιστορία * Ελλάς, Ιστορία νεότερη, 19ος αι. * Προτεσταντισμός * Ιεραποστολές * Εκπαιδευτικό ίδρυμα * John Hill

ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ, «Οι επιδράσεις της Μικρασιατικής καταστροφής στην ποίηση του Γιώργου Σεφέρη», *Φιλολογική*, τχ.76 (2001), σσ.57-62.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Γ. Σεφέρης * Ελλάδα, Μικρασιατική καταστροφή * Επιτροπή * Ανάλυση περιεχομένου

ΣΤΕΦΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, «Μια γαλλική κριτική ματιά για τον ελληνισμό του Σεφέρη», *Φιλολογική*, τχ.76 (2001), σσ.31-34.

* Νεοελληνική ποίηση * Γ. Σεφέρης * Γαλλία * Φιλέλληνες * Αξιολόγηση προσωπικότητας * Μετάφραση

ΣΥΝΑΞΗ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «Αφιέρωμα: Ή θεολογία ως σπουδή και ως δημιουργία: δεκαπέντε χρόνια μνήμης του Παναγιώτη Νέλλα, είκοσι χρόνια κυκλοφορίας της Σύναξης», *Σύναξη*, τχ.80 (2001), σσ.3-94.

* Παναγιώτης Νέλλας * Θεολογία-Σπουδή και διδασκαλία * Φιλοσοφία και θρησκεία * Χριστιανισμός και φιλοσοφία * Έρευνα * Περιοδικό * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία

ΤΑΪΦΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι., «Το ερωτικό στοιχείο στην ποίηση της Μαρίας Πολυδούρη», *Φιλολογική*, τχ.78 (2002), σσ.59-63.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Μαρία Πολυδούρη * Συμπεριφορά * Συγγραφή * Αξιολόγηση προσωπικότητας

ΤΖΑΒΑΡΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, «Παιδαγωγικές και γνωσιολογικές υποτυπώσεις του Παρμενίδη», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.1 (2001), σσ.82-92.

* Φιλοσοφία * Παρμενίδης * Παιδαγωγική * Γνώση * Κριτικό πνεύμα * Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Das Gedicht des vorsokratischen Denkers Parmenides aus Elea wird unter drei Lehrinhalten eingestuft: a) als Offenbarung der goettlichen Wahrheit. B) als Darstellung der menschlichen Meinungen (Doxai), und c) als Einsicht des Zusammenhangs der Meinungen und des Seienden. Es wird betont, dass der didaktische Charakter des parmenideischen Gedichtes nicht mit einer Mitteilung von Erkenntnissen, sondern mit einem tiefen Verstaendnis sowohl des goettlichen als auch des menschlichen Seins zu tun hat. Erst aber die Reduktion auf den goettlichen Ursprung des Seienden macht die menschlichen Meinungen 'ausprobiert'.

ΤΖΗΚΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, «Η λογοτεχνία στο Δημοτικό σχολείο», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.60 (2001-2002), σσ.36-41.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Λογοτεχνία * Διδασκαλία * Εμπειρική μάθηση

ΤΟΜΠΡΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Η ελευθέρωση του σονέτου», *Νέα Εστία*, τχ.1736 (2001), σσ.106-117.

* Ποίηση * Σονέτα * Ποίηση-τεχνική * Θεωρία * Κριτικό πνεύμα * Συγκριτική έρευνα

ΤΣΙΜΠΡΟΓΛΟΥ ΜΑΚΡΙΝΑ, «Η ΄Φαίά άρκτος΄ του Τόλη Νικηφόρου», *Φιλολογική*, τχ.78 (2002), σσ.71-72.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Τόλης Νικηφόρου * Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ. * Σχολικό βιβλίο * Ανάλυση περιεχομένου

ΦΑΡΙΝΟΥ-ΜΑΛΑΜΑΤΑΡΗ ΓΕΩΡΓΙΑ, «Αφήγηση/Αφηγηματολογία. Μια επισκόπηση», *Νέα Εστία*, τχ.1735 (2001), σσ.972-1017.

* Θεωρία * Αφήγηση * Λογοτεχνία * Ιστορία * Κριτική

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «Αφιέρωμα: ΙΣΤ' Σεμινάριο Ομηρικής και Οδυσσειακής Φιλολογίας Κέντρου Οδυσσειακών Σπουδών ΠΕΦ, Δήμου Ιθάκης, Αύγουστος 2001», *Φιλολογική*, τχ.78 (2002), σσ.5-57.

* Σεμινάριο * Όμηρος * Ίλιάδα * Οδύσσεια * Καινοτομία * Συναισθηματική συμπεριφορά * Πολιτική συμπεριφορά * Ανάλυση περιεχομένου

ΦΟΛΚΕΡ ΓΚΕΡΧΑΡΤ, (Μτφρ.: Κώστας Κουτσουρέλης), «Σκέψη και απόφαση. Δοκίμιο για τον Παναγιώτη Κονδύλη», *Νέα Εστία*, τχ.1736 (2001), σσ.30-46.

* Φιλοσοφία * Παναγιώτης Κονδύλης * Θεωρία * Ατομικότητα * Αποφάσεις, Λήψη των * Κυριαρχία

ΦΡΑΓΚΟΥ-ΚΙΚΙΛΙΑ ΡΙΤΣΑ, «Αγγελου Σικελιανού, 'Πρόλογος στη Ζωή': προκλήσεις, διασταυρώσεις και υπαινιγμοί», *Φιλολογική*, τχ.76 (2001), σσ.3-5.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Ποίηση * Άγγελος Σικελιανός * 'Πρόλογος στη Ζωή' * Ανάλυση περιεχομένου * Συγκριτική ανάλυση

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, «Μεγάλοι σύγχρονοι λογοτέχνες και φιλόσοφοι για το νόημα και το σκοπό της ζωής», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.485 (2001), σσ.272-275.

* Λογοτεχνία * Φιλοσοφία, σύγχρονη * Άνθρωπος * Ζωή * Πολιτισμός, Σύγχρονος * Χριστιανισμός

ΧΑΡΙΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, «Ορισμένα προβλήματα διδασκαλίας της φιλοσοφίας στη γενική εκπαίδευση. Σκέψεις με αφορμή ένα διδακτικό εγχειρίδιο για το Λύκειο», *Θέματα Παιδείας*, τχ.7 (2001), σσ.64-69.

* Φιλοσοφία-Σπουδή και διδασκαλία (Μέση) * Προγραμματισμένο διδακτικό βιβλίο * Βιβλιοκρισία * Ποιότητα της εκπαίδευσης * Μέθοδος διδασκαλίας

ΧΑΤΖΗ ΕΛΕΝΗ, «Αρχαιολογία και επική ποίηση. Αναφορά στην Ίλιάδα», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.76-80.

* Αρχαιολογία * Ιστορία * Όμηρος * Ίλιάδα * Ανάλυση περιεχομένου * Κριτικό πνεύμα

- A series of evaluations and judgements has been made even since antiquity, regarding the historical background of the Homeric epic poetry. As time passed by, the relevant questions have been reinforced and related originally to the social environment of that period, which is represented in the epic, and consequently to the issue of dating its final composition, estimated about 700 BC. In this framework, Philology, Archaeology and History collaborate in a common field of research in order to define some, more or less objective, criteria for the dating of the cultural material which is reflected in the Homeric poems.

ΧΑΤΖΗΚΟΚΟΛΗ-ΣΥΡΑΚΟΥ ΣΟΦΙΑ, ΣΥΡΑΚΟΥ ΑΘΗΝΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ, ΣΥΡΑΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, «Ελληνική μυθολογία και τα ιδεολογικά χαρακτηριστικά της έννοιας του θεραπευτικού περιβάλλοντος», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.81-85.

* Αρχαία Ελλάδα * Ασκληπιός * Θεραπευτική * Περιβάλλον * Ιδεολογία * Διαφοροποίηση

- The ideological characteristics of a concept can be understood through the study of the phenomena expressing this concept and mainly, through the search for the fundamental substance and the provenance of the archaeological and mythological origins, lying under the manifold phenomena of the sensible world. Thus, these characteristics of the basic concept of the Healing Environment in our civilization should be searched in the Hellenic culture: in the Hellenic mythology and especially in the Asclepios' myth, the healing of the ancient Hellenic pantheon. According to that myth, the ideological characteristics of the concept of the Healing Environment coincide with the typical features of the healing powers of nature, being equally divine.

ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ-ΤΖΙΚΑ ΑΛΙΚΗ, «**Η επίδραση των κανόνων Δικαίου στο δομημένο περιβάλλον και στη φυσιογνωμία της πόλης. (Παράδειγμα: η κλασική Αθήνα)**», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.79 (2001), σσ.69-72.

* Αρχαία Ελλάδα * Πόλις * Ανάπτυξη * Δίκαιο * Περιβάλλον * Αλληλεπίδραση

- Taking classical Athens as a representative example, we observe that the 'polis' (=city) is the nucleus around which civilization is created, given that its foundation signals the development of society as a vehicle of ideology with a religious, political and law-abiding content.

ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ Χ., «**Το παραμύθι των Ινδοευρωπαίων**», *Θέματα Παιδείας*, τχ.8 (2001-2002), σσ.49-58.

* Ινδοευρωπαίοι * Έλληνες * Πολιτισμός-Ιστορία * Γλώσσα και πολιτισμός * Παλαιοντολογία * Γλωσσολογία

ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, «**Ο κακοδαίμων Σωκράτης στις αριστοφανικές 'Νεφέλες'**», *Φιλολογος*, τχ.107 (2002), σσ.95-112.

* Γραμματεία, Αρχαία ελληνική * Αριστοφάνης * 'Νεφέλαι' * Ανάλυση περιεχομένου * Ερμηνευτική

ΧΡΟΝΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, «**Η γυναικεία παρουσία μέσα από τα κείμενα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη στα σχολικά βιβλία Γυμνασίου και Λυκείου. Μια προσέγγιση**», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.121-129.

* Νεοελληνική λογοτεχνία * Πεζογραφία * Αλ. Παπαδιαμάντης * Γυναίκα * Σχολικό βιβλίο * Συγκριτική ανάλυση

ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, «**Χριστιανισμός και Ελληνισμός**», *Κοινωνία*, τχ.3 (2001), σσ.298-304.

* Ελληνισμός και Χριστιανισμός * Αλληλεπίδραση * Πολιτισμός, ελληνικός * Πολιτισμός, βυζαντινός * Διαφωτισμός * Αναγέννηση * Γ. Σεφέρης

6.3. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

ΒΟΣΚΟΓΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΓΡ., «**Μέτρηση των ικανοτήτων μάθησης στα Μαθηματικά**», *Μέντορας*, τχ.5 (2002), σσ.3-13.

* Διαδικασία μάθησης * Μέθοδος διδασκαλίας * Μάθηση με ανακάλυψη * Διδακτική πρακτική

- Η ικανότητα των σπουδαστών (μαθητών) να μαθαίνουν Μαθηματικά απαιτεί μέτρηση και ο σκοπός αυτής της έρευνας είναι η παρουσίαση ενός μοντέλου μέτρησης, γι' αυτή την περίπτωση. Το μοντέλο αυτό, που προϋποθέτει τη χρήση της επαναανακάλυψης στη διδασκαλία των Μαθηματικών, βασίζεται στην προσαρμογή ενός μοντέλου επίλυσης προβλημάτων του Voss, το οποίο περιγράφει τη γενική διαδικασία της μάθησης. Η στοιχειώδης θεωρία πιθανοτήτων - και ειδικότερα η έννοια της δεσμευμένης πιθανότητας - είναι το μόνο μαθηματικό εργαλείο που απαιτείται για την ανάπτυξή του. Περιγράφεται επίσης ένα πείραμα στην τάξη, που πραγματοποιήθηκε στο Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου, το οποίο απεικονίζει τη χρησιμότητα της εφαρμογής του μοντέλου μας στη πράξη

ΓΑΒΑΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «**Η αίθουσα μαθηματικών: από τα 'Τεχνικά Μαθηματικά' στα 'Μαθηματικά του Νοήματος'**», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.22-36.

* Μέθοδος διδασκαλίας * Μαθητής * Γνωστική ανάπτυξη * Αποστήθιση * Κατανόηση * Εκπαιδευτική καινοτομία

- Αρχικά τεκμηριώνεται, με την επίκληση των απόψεων του Searle, ότι οι μαθητές λειτουργούν ως μηχανές οι οποίες διαχειρίζονται σύμβολα με τη βοήθεια κανόνων. Στη συνέχεια, θεωρούμε δύο είδη μαθηματικών, τα οποία ονομάζουμε 'Μαθηματικά του Νοήματος' και 'Τεχνικά Μαθηματικά' αντίστοιχα. Τα πρώτα σχετίζονται με έννοιες και σημασίες, λογική και νόημα, ενώ τα δεύτερα με αλγόριθμους, ευρετικές, κανόνες και εφαρμογή διαφόρων τεχνικών. Προτείνεται η αναβάθμιση των 'Μαθηματικών του Νοήματος' κατά τη διδασκαλία τους στο σχολείο. Η πρόταση αυτή στοχεύει στην αλλαγή νοοτροπίας των εμπλεκομένων έτσι ώστε να αντισταθμιστεί τελικά η υπεραξία που έχουν σήμερα, εξαιτίας της τεχνολογίας και των εφαρμογών, τα 'Τεχνικά Μαθηματικά' και να επέλθει ισορροπία μεταξύ αυτών των δυο πόλων. (Περικοπή περίληψης)

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ ΣΟΦΙΑ, «**Τα μαθηματικά στην προσχολική ηλικία**», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.21 (2001), σσ.60-62.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Αριθμητική * Πρακτικές ασκήσεις * Μέθοδος διδασκαλίας * Ρόλος του καθηγητή

ΜΠΑΡΑΛΗΣ Γ. Η., «**Ο Αντιφών ο σοφιστής και το έργο του**», *Ευκλείδης Β'*, τχ.41 (2001), σσ.2-5.

* Αντιφών * Προσωπικότητα * Έργο * Γεωμετρία * Επίλυση προβλημάτων

NUNES, TEREZINHA, «**Μπορούμε να κάνουμε κάθε παιδί 'ενάριθμο';**» *Γέφυρες*, τχ.1 (2001), σσ.54-61.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Παιδί * Διδακτική πρακτική * Αριθμητική * Κατανόηση

ΤΡΟΥΛΗΣ Γ. Μ., «**Οι πλάνες των μαθητών στους δεκαδικούς αριθμούς**», *Επισήμες Αγωγής*, τχ.2-3 (2001), σσ.101-111.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Αριθμοί, θεωρία των - προβλήματα, ασκήσεις κλπ. * Κλάσματα * Γράφημα * Λάθος

- Il y a à peu près deux siècles qu'on enseigne les nombres décimaux à l'école et ils n'ont pas cessé d'être source de difficultés énormes pour les élèves. Des recherches relatives ont montré que les élèves rencontrent des difficultés à comprendre le concept des nombres

décimaux et font des erreurs d'énonciation, d'écriture, d'ordre, d'opérations et de résolution des problèmes relatifs à ces nombres. On pourrait espérer que la diminution des difficultés pourrait se produire par la représentation graphique des opérations ainsi que par l'élaboration didactique d'exemples convenables.

ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΣ ΣΠΥΡΟΣ, «Ο ρόλος των δραστηριοτήτων στη μαθηματική εκπαίδευση», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.7-21.

* Μάθηση * Μάθηση με ανακάλυψη * Σχέση καθηγητή - μαθητή * Κριτικό πνεύμα * Αξιολόγηση * Εκπαιδευτική καινοτομία

- Στην παρούσα εργασία αρχικά παρουσιάζονται τα δύο βασικά ρεύματα που κυριαρχούν στο χώρο της διδακτικής των μαθηματικών. Στη συνέχεια αναλύεται η έννοια 'δραστηριότητα', δίνεται παράδειγμα του τρόπου διδασκαλίας των μαθηματικών με τη βοήθεια δραστηριοτήτων και γίνεται συζήτηση όσον αφορά στον επιτυχημένο τρόπο εφαρμογής των δραστηριοτήτων στη διδακτική των μαθηματικών.

ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΣ ΣΠΥΡΟΣ, «Ψυχολογική και σημειολογική προσέγγιση στον μαθηματικό συμβολισμό», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.80-91.

* Σύμβολο * Εννοιολογική παράσταση * Σημειολογία * Μέθοδος διδασκαλίας

6.4. ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΒΑΜΒΑΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ Ι., «Προσωκρατικοί: οι θεμελιωτές της φυσικής επιστήμης», *Χημικά Χρονικά*, τχ.10 (2001), σσ.279-281.

* Ιστορία των Επιστημών * Φυσική φιλοσοφία * Προσωκρατικοί

ΓΑΣΠΑΡΑΚΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ, «Περισκοπώντας τον αινιγματικό κόσμο της κβαντικής φυσικής», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.121/120-121, 122 (2001-2002), σσ.70-75, 144-148.

* Φυσική * Μικρόκοσμος και μακρόκοσμος * Κοσμολογία * Θεωρία των κβάντα * Ιστορία

ΖΕΡΒΟΠΟΥΛΟΥ-ΛΟΓΟΘΕΤΙΔΗ ΑΛΚΗΣΤΙΣ, «Η 'Ιδανική μηχανή' του Carnot, απαρχή της θερμοδυναμικής», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.22-25.

* S.Carnot * Ενέργεια * Θερμοδυναμική

ΚΟΒΑΤΣΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Β., «DNA, DNA, DNA... Για ποιο DNA μιλάμε; Αυτό των Crick και Watson (1944-1954 μ.Χ.) ή του Εμπεδοκλή (495-435);», *Χημικά Χρονικά*, τχ.9 (2001), σσ.248-249.

* Ιστορία των Επιστημών * Βιολογία * Εμπεδοκλής * DNA

ΚΟΚΟΝΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Q-balls. Ένα νέο σύμπαν στον μικρόκοσμο», *Περιοδικό της Επιστήμης*, τχ.257 (2002), σσ.52-61.

* Κβαντική Φυσική * Σύμπαν * Κοσμολογία * Αστρονομία

ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, DIMITRIS; ΡΑΒΑΝΙΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Didactic implications resulting from students' ideas about energy: An approach to mechanical, thermal and electrical phenomena», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.2-3 (2001), σσ.161-173.

* Φυσικές Επιστήμες * Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ. * Μαθητής * Ανάπτυξη αντίληψης
* Πρόγραμμα σπουδών * Μεταρρύθμιση

- Στην εργασία αυτή μελετώνται οι νοητικές αναπαραστάσεις μαθητών γυμνασίου σχετικά με την έννοια της ενέργειας και συζητούνται οι διδακτικές επιπτώσεις στο σχεδιασμό του περιεχομένου του αναλυτικού προγράμματος Φυσικής. Τα αποτελέσματα της εμπειρικής αυτής έρευνας, σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα της βιβλιογραφικής έρευνας, δείχνουν ότι οι μαθητές γυμνασίου είναι σε θέση να εκφράσουν αυθόρμητα ενεργειακούς συλλογισμούς κατ' αρχήν συμβατούς προς το αποδεκτό επιστημονικό πρότυπο, είτε σε μόνο-φαινομενολογικές (κυρίως στα ηλεκτρικά και θερμικά φαινόμενα) είτε σε πολύ-φαινομενολογικές καταστάσεις, όταν ενεργοποιούν τον λεγόμενο γραμμικό απιατό συλλογισμό. Τέλος, προτείνονται νέες προσεγγίσεις του αναλυτικού προγράμματος, οι οποίες υπερβαίνουν αφ' ενός την φορμαλιστική παραδοσιακή προσέγγιση που εισάγει την ενέργεια ως παράγωγη έννοια του μηχανικού έργου, αλλά και αφ' ετέρου τις νεότερες εμπειριστικές προσεγγίσεις που χρησιμοποιούν αδιακρίτως όλα τα φαινομενολογικά πεδία για να εισάγουν την ενέργεια ως ενοποιητική δια-φαινομενολογική έννοια. (Περικοπή περιλήψης)

ΚΟΥΜΑΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «**Διδακτικό υλικό για επιμόρφωση από απόσταση εκπαιδευτικών στην πειραματική διδασκαλία των φυσικών επιστημών**», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.60 (2001-2002), σσ.30-34.

* Επιμόρφωση * Δάσκαλος * Μέθοδος διδασκαλίας * Πείραμα * Σπουδές από απόσταση

ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, «**Ιστορική εξέλιξη του περιοδικού συστήματος**», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.6, 7 (2002), σσ.78-81, 26-31.

* Ιστορία των Επιστημών * Περιοδικός πίνακας * D.I. Mendeleev

ΛΑΖΑΡΑΚΗ ΝΟΤΑ, «**Οι πρόγονοι του ανθρώπου**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.255 (2001), σσ.26-43.

* Ανθρώπινη εξέλιξη * Παλαιοντολογία * Κρανίο * Εξέλιξη

ΛΑΝΤΖΟΥΝΗ ΜΑΡΙΝΑ, «**Ζώα που επικοινωνούν με υπόηχους**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.255 (2001), σσ.54-65.

* Επικοινωνία * Θαλάσσια πανίδα * Ακουστική * Ζώα * Φυσική

ΛΑΝΤΖΟΥΝΗ ΜΑΡΙΝΑ, «**Μεγαλόδων καρχαρίας. Ο θαλάσσιος τρόμος του Μειοκαίνου**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.257 (2002), σσ.20-31.

* Παλαιοντολογία * Θαλάσσια πανίδα * Απολίθωμα * Προϊστορία

ΛΑΚΚΑ ΛΑΟΚΡΑΤΙΑ, «**Η επιστημολογία της βιολογίας στη διδακτική έρευνα**», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.5 (2001), σσ.74-76.

* Βιολογία * Επιστημολογία * Εκπαιδευτική έρευνα

ΛΕΙΒΑΔΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «**Αόρατοι γαλαξίες. Οι κόσμοι της σκοτεινής ύλης**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.258 (2002), σσ.32-47.

* Αστρονομία * Σύμπαν * Κοσμολογία

ΜΙΧΑΗΛΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ, «**Καλλιέργειες με θαλάσσιο νερό**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.257 (2002), σσ.78-87.

* Βιολογία * Οικολογία * Θαλάσσια κλωρίδα * Γενετική

ΜΟΥΣΤΑΪΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ., «**Ερευνώ τον φυσικό κόσμο**», *Αναγέννηση*, τχ.379 (2002), σσ.11-15.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Φυσική - Σπουδή και διδασκαλία (στοιχειώδης) * Προγραμματισμένο διδακτικό βιβλίο * Πρόγραμμα σπουδών * Αξιολόγηση * Φιλοσοφία της Αγωγής

ΜΟΥΤΖΟΥΡΗ-ΜΑΝΟΥΣΟΥ ΕΙΡΗΝΗ, «**Οι εννοιολογικοί χάρτες στη διδασκαλία της Βιολογίας.**», *Νέα Παιδεία*, τχ.100 (2001), σσ.135-144.

* Φυσικές Επιστήμες * Διδασκαλία * Έννοια * Εννοιολογική παράσταση * Χάρτης * Διδακτική πρακτική

ΜΠΑΜΠΑΡΟΥΤΣΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, «**Συμμετρία και νόμοι διατήρησης. Μια διδακτική προσέγγιση**», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.93-95.

* Διδακτική προσέγγιση * Ενέργεια * Συμμετρία

ΞΥΛΟΠΑΡΚΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «**Αξιοποιώντας την ενέργεια του κενού**», *Περисκόπιο της Επιστήμης*, τχ.255 (2001), σσ.66-71.

* Ενέργεια * Κενό * Κβαντική θεωρία * Φυσική

ΠΑΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ, ΜΕΓΚΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, «**Θεωρητικός υπολογισμός της ελάστιγης γωνίας εκτροπής**», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.78-80.

* Πείραμα * Διδακτική πρακτική * Οπτική

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ., ΚΟΥΤΣΑΒΑΚΗ Μ., «**Θέματα καταστάσεων της ύλης. Η κατανόσή τους από μαθητές 10-12 χρόνων**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117 (2001), σσ.61-71.

* Φυσική – Σπουδή και διδασκαλία (στοιχειώδης) * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Ύλη * Δυσκολία μάθησης * Αύξηση επίδοσης * Αποτέλεσμα έρευνας

ΠΛΑΚΙΑΣ ΜΑΡΙΟΣ, «**Το μάθημα των Φυσικών Επιστημών**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.1(439) (2002), σσ.60-62.

* Επαγωγική μέθοδος * Στόχος διδασκαλίας * Πρότυπο διδασκαλίας

ΡΑΦΑΗΛΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, «**Δημήτρη Ιβάνοβιτς Μεντελέγιεφ. Μερικές πτυχές απ' τη ζωή του**», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.32-33.

* Χημεία * Μεντελέγιεφ * Βιογραφία

ΣΙΑΝΟΥΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Α., «**Μέτρηση της ταχύτητας του φωτός με τη βοήθεια ενός Laser pointer**», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.5 (2001), σσ.62-66.

* Πείραμα * Διδακτική * Μέτρηση * Ταχύτητα του φωτός * Σχολικό εργαστήριο

ΣΙΑΝΟΥΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Α., «**Περίθλαση φωτός από συμπαγή δίσκο CD**», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.74-77.

* Πείραμα * Διδακτική πρακτική * Οπτική

ΣΙΝΙΓΑΛΙΑΣ ΠΑΥΛΟΣ Ι., ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ, ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΣ ΘΩ-

ΜΑΣ, «**Αναλογίες: ένα χρήσιμο εργαλείο στη διδακτική της κβαντομηχανικής.**», *Νέα Παιδεία*, τχ.100 (2001), σσ.126-134.

* Φυσικές Επιστήμες * Διδασκαλία * Έννοια * Μέθοδος διδασκαλίας * Μάθηση με ανακάλυψη * Διδακτική πρακτική

ΣΚΟΥΝΤΖΟΣ ΑΝΤ. Π., ΣΚΟΥΝΤΖΟΣ ΠΑΝ. Α., «**Διδακτική προσέγγιση της κλασικής φυσικής υπό το πρίσμα της σύγχρονης**», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.6, 7 (2002), σσ.62-67, 84-86.

* Διδακτική * Κλασική Φυσική * Κβαντομηχανική

TSATSARONI, ANNA; COOPER, GEOFF, «**Transformation as knowledge: deconstruction, sociology of scientific knowledge and science education**», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.2-3 (2001), σσ.129-159.

* Φυσικές Επιστήμες * Κοινωνιολογία * Γνωστική διαδικασία * Κοινωνικός ρόλος * Αλληλενέργεια * Διδακτική

- Η μελέτη αυτή βασίζεται στην κριτική ανάλυση και αντιπαράθεση της βιβλιογραφίας που αντιστοιχεί σε τρεις διακριτές γνωστικές περιοχές, την Κοινωνιολογία της Επιστημονικής Γνώσης, Αποδόμηση και τη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών. (I) Διευκρινίζονται οι διαφορετικές σημασίες που αποδίδονται στον ισχυρισμό ότι η επιστημονική γνώση είναι κοινωνική κατασκευή. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται ερμηνείες που προτάθηκαν διαδοχικά για τον ορισμό της 'κοινωνικής διάστασης', μέσω των οποίων αποδομείται η θέση ότι η επιστήμη είναι σαφώς οριοθετημένη. (II) Αποτιμάται η όλο και μεγαλύτερη έμφαση που δίνεται στη σημασία του 'κειμένου' και της 'διακειμενικότητας' στις αναλύσεις των Φυσικών Επιστημών από τον εν λόγω χώρο. Ειδικότερα, εξετάζονται οι παραδοχές που εμπιρεύονται στην άποψη που αναγνωρίζει τον κεντρικό ρόλο των επιστημονικών κειμένων στην παραγωγή της επιστημονικής γνώσης, και στη προσπάθεια χρήσης του μοντέλου του 'κειμένου' για την περιγραφή της επιστημονικής πρακτικής. (Περικοπή περίληψης)

VICENTINI, MATILDE, «**New ways of teaching Physics**», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.2-3 (2001), σσ.115-128.

* Φυσική * Διδασκαλία * Μέθοδος * Δομισμός * Επικοινωνία * Μεταρρύθμιση

- Λαμβάνοντας ως αφετηριακό σημείο ένα σχόλιο του Dewey για το ζήτημα της νέας σε σχέση με την παραδοσιακή εκπαίδευση, η εργασία αυτή προσπαθεί να εστιάσει στα προβλήματα της πρακτικής της διδασκαλίας στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Η εκπαιδευτική έρευνα και η επίδρασή της στην πανεπιστημιακή διδασκαλία αναλύεται υπό το φως των αξιωμάτων του παραδοσιακού τρόπου που χρησιμοποιείται ακόμα ευρέως στα Ιταλικά Πανεπιστήμια. Κατόπιν, σχολιάζονται οι δυο βασικές κατευθύνσεις της αλλαγής που θα πρέπει να υιοθετηθούν. Η εργασία καταλήγει παραθέτοντας ένα κατάλογο ζητημάτων προς διερεύνηση από τη μελλοντική έρευνα. (Περικοπή περίληψης)

ΦΑΤΣΕΑ ΕΛΕΝΗ, «**Βακτήρια. Η αθανασία στο μικροσκόπιο**», *Περисκόπιο της Επιστήμης*, τχ.257 (2002), σσ.62-69.

* Βιολογία * Βακτήρια * Παλαιοντολογία

ΧΑΛΙΑΣΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, «**Σκέψεις πάνω στο θεώρημα Poynting**», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.106-108.

* Θεώρημα * Επίλυση προβλημάτων

6.5. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΒΑΛΛΙΑΝΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «**Νοπτικός έλεγχος**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.257 (2002), σσ.32-41.

* Νους * Έλεγχος * Ηλεκτρονική * Νευροφυσιολογία * Ρομπότ * Γενετική

ΒΑΛΤΖΗΣ ΣΤΕΛΙΟΣ, «**Το ηλεκτρονικό χαρτί**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.256 (2001), σσ.18-25.

* Τεχνολογία της Πληροφορίας * Ηλεκτρονικός υπολογιστής * Ηλεκτρονικό βιβλίο

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Α., «**Εφαρμοσμένη ιστομηχανική. Ανθρώπινα όργανα κατά παραγγελία!**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.257 (2002), σσ.42-51.

* Γενετική * Ιστός * Μεταμόσχευση οργάνων * Βιολογία

ΓΚΟΥΤΣΙΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, «**Επιμόρφωση στις νέες τεχνολογίες**», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.96-104.

* Εκπαιδευτικός * Τεχνολογία της Πληροφορίας * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Επιμόρφωση * Στάση του καθηγητή

ΓΚΥΡΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ., ΤΣΙΧΡΙΝΤΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α., «**Ενεργητική διερεύνηση αντικειμένων με κυματικούς παλμούς**», *Μέντορας*, τχ.5 (2002), σσ.14-38.

* Εικόνα * Μαθηματικό πρότυπο * Αλγόριθμος

- Στην εργασία αυτή γίνεται επισκόπηση μη γραμμικών αλγορίθμων περιθλαστικής τομογραφικής απεικόνισης για την αντιστροφή μετρήσεων σκεδασμένων πεδίων τα οποία μοντελοποιούνται από έναν αυθαίρετα μεγάλο (πιθανώς άπειρο) αριθμό όρων των σειρών Born ή Rytov. Οι αλγόριθμοι λαμβάνουν τη μορφή μη γραμμικών τελεστικών σειρών Volterra στις οποίες ο συνήθης αλγόριθμος φιλτραρισμένης οπισθοδιάδοσης της περιθλαστικής τομογραφίας αποτελεί τον κύριο (γραμμικό) όρο.

ΚΟΚΟΝΟΥ ΜΑΡΙΑ, «**Ένες φωτονικού κρυστάλλου. Το μέλλον των τηλεπικοινωνιών**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.255 (2001), σσ.44-53.

* Τεχνολογία της Πληροφορίας * Διάδοση της πληροφορίας * Τηλεπικοινωνίες

ΚΟΜΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, «**Μελέτη των βασικών εννοιών του προγραμματισμού στο πλαίσιο μιας οικοδομησιακής διδακτικής προσέγγισης**», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.2-3 (2001), σσ.243-270.

* Πληροφορική * Προγραμματισμός υπολογιστών * Διδασκαλία * Δομητική προσέγγιση

* Γνωστική διαδικασία * Διδακτική πρακτική

- Το παρόν άρθρο αναφέρεται σε ειδικά θέματα της Διδακτικής της Πληροφορικής, τα οποία αφορούν σε βασικές έννοιες του προγραμματισμού και στη διδακτική τους προσέγγιση. Ακόμα κι αν η διδασκαλία του προγραμματισμού στη γενική εκπαίδευση δε στοχεύει στη εκπαίδευση μελλοντικών προγραμματιστών, οι βασικές προγραμματιστικές έννοιες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της πληροφορικής κουλτούρας και κάτω από αυτό το πρίσμα ενδιαφέρουν τόσο τους ψυχολόγους της μάθησης, όσο και αυτούς που ασχολούνται με τη διδακτική της πληροφορικής. Στο πλαίσιο μιας οικοδομησιακής προσέγγισης της

δραστηριότητας του προγραμματισμού, μελετώνται σύντομα οι επιστημολογικές διαστάσεις βασικών εννοιών, ο τρόπος σχηματισμού τους από τους μαθητές και οι γνωστικές δυσκολίες που σχετίζονται με το χειρισμό τους. Παράλληλα, προσεγγίζονται τα κύρια διδακτικά εμπόδια που εμφανίζονται κατά τη διδασκαλία τους και προτείνονται κατάλληλες διδακτικές προσεγγίσεις. (Περικοπή περίληψης)

ΛΑΖΑΡΙΝΗΣ ΦΩΤΗΣ ΕΛ., «**Τεχνολογία επικοινωνιών Β' Ενιαίου Λυκείου: ένα χρήσιμο μάθημα;**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.118 (2001), σσ.110-116.

* Δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ. * Μάθημα προγράμματος * Διδακτικό βιβλίο
* Μαθητής * Γνώμη * Αποτέλεσμα έρευνας

ΛΕΙΒΑΔΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «**Διαστημικός ανεγκυστήρας**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.257 (2002), σσ.12-19.

* Διάστημα * Ανεγκυστήρας * Αστρονομία * Δορυφόροι

ΜΑΤΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, «**Το μάθημα των θρησκευτικών και ο ηλεκτρονικός γραμματισμός των μαθητών**», *Σύναξη*, τχ.80 (2001), σσ.95-103.

* Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Θεολογία-Σπουδή και διδασκαλία * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διαδίκτυο * Μέθοδος διδασκαλίας

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «**Εικονικός άνθρωπος. Κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση;**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.258 (2002), σσ.22-31.

* Άνθρωπος * Επεξεργασία πληροφοριών * Τεχνολογία της Πληροφορίας

ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ ΗΛΙΑΣ, «**Ιπτάμενες ανεμογεννήτριες**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.258 (2002), σσ.80-84.

* Τεχνολογία * Ηλεκτρική ενέργεια * Άνεμοι * Καύσιμα

PASSIG, DAVID; SHARBAT, AVIVA, «**Proposed international education mission for virtual reality in schools**», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.2-3 (2001), σσ.211-223.

* Εκπαίδευση * Διδακτική * Εικονική πραγματικότητα * Χρήση * Σχολείο * Καινοτομία

- Η διερεύνηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η εικονική πραγματικότητα, ως ένας δυναμικός εναλλακτικός χώρος για ανθρώπινες δραστηριότητες, θέτει μεγάλες προκλήσεις στη σύγχρονη σκέψη. Η εργασία αφορά σε μια ακαδημαϊκή συζήτηση σχετικά με την εικονική πραγματικότητα, την εισαγωγή και τις επιπτώσεις της στην εκπαιδευτική διαδικασία του μέλλοντος. Στόχος της είναι η εκτίμηση της αποστολής της, πριν από την πιθανή διευρυμένη χρήση της στη διδακτική πράξη. Στοχεύει στην αξιολόγηση των προτεινόμενων από ειδικούς επιστήμονες αναγκών και κατάλληλων παιδαγωγικών θεωρητικών μοντέλων, που θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη της εικονικής πραγματικότητας στην εκπαίδευση, πριν από τη χρήση της σε ευρεία κλίμακα. Η παρούσα μελέτη, που διεξήχθη με δείγμα 50 ειδικών στις τεχνολογίες της εικονικής πραγματικότητας παγκοσμίως, βοήθησε στην απεικόνιση της προτιμυέας παιδαγωγικής αποστολής της. (Περικοπή περίληψης)

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, «**Η χρήση της πληροφορικής από το θεολόγο καθηγητή**», *Κοινωνία*, τχ.1 (2002), σσ.48-54.

* Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Θεολογία-Σπουδή και διδασκαλία * Θρησκευτική Αγωγή * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διαδίκτυο * Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

6.6. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΑΛΕΞΙΟΥ ΘΑΝΑΣΗΣ, «Κοινωνικοποίηση και κοινωνικές αντιλήψεις για την υγεία: μια κοινωνιολογική προσέγγιση», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ.78-79 (2001), σσ.142-152.

* Υγεία * Ασθένεια * Διαταραχή συμπεριφοράς * Αντίληψη ρόλων * Κοινωνική τάξη * Κοινωνική ανισότητα

ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, «Κατασκευάζοντας την (παγκόσμια) πολιτική: ο ρόλος και η λειτουργία των επιστημονικών κοινοτήτων», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ.18 (2001), σσ.97-126.

* Επιστήμη-Κοινωνικές απόψεις * Επιστημονικοί οργανισμοί * Παγκόσμια πολιτική * Αλληλενέργεια * Διεθνείς σχέσεις * Πολιτική ισχύς

- Το άρθρο αυτό, χρησιμοποιώντας τις θεωρίες του κονστρουκτιβισμού και της συμβολικής διαντίδρασης, αφορά το ρόλο των επιστημονικών κοινοτήτων στην κατασκευή της πραγματικότητας της παγκόσμιας πολιτικής. Οι επιστημονικές κοινότητες, ασκώντας 'έξουσιαστική αρμοδιότητα' όσον αφορά τη γνώση, διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο στο 'παιχνίδι' των διαντιδράσεων που αναπαράγουν τις διυποκειμενικές νοπικές κατασκευές πάνω στις οποίες βασίζεται η πραγματικότητα της παγκόσμιας πολιτικής. (Περικοπή περιλήψης)

ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Ροές στην αγορά της εργασίας και ανεργία», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ.106 (2001), σσ.139-165.

* Ελλάς-Οικονομικές συνθήκες * Ανεργία * Στατιστικά δεδομένα * Αγορά εργασίας * Ανθρώπινο δυναμικό

- Το παρόν άρθρο διερευνά τις μεταβολές του εργατικού δυναμικού στην αγορά της εργασίας κατά τη χρονική περίοδο 1990-1998, υπό το πρίσμα της αύξησης της ανεργίας που σημειώθηκε το ίδιο διάστημα. Συγκεκριμένα, διερευνάται το κατά πόσον οι μεταβολές στην ηλικιακή σύνθεση και το μέγεθος του εργατικού δυναμικού συνδέονται με την καταγραφείσα αύξηση του ποσοστού της ανεργίας. Σύμφωνα με τα ευρήματα, ενώ οι μεταβολές στην ηλικιακή σύνθεση του εργατικού δυναμικού δεν συμβάλλουν στην αύξηση του ποσοστού της ανεργίας, η μεταβολή του μεγέθους του εργατικού δυναμικού εμφανίζεται να συνδέεται με την αύξηση, ιδιαίτερα κατά τα πρώτα έτη της δεκαετίας.

ΚΑΣΙΜΑΤΗ ΡΕΓΓΙΝΑ, «Γιατί αυτοκτόνησε η Έμμα; ή η λογοτεχνία ως μέθοδος για την διδασκαλία της Κοινωνιολογίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117 (2001), σσ.151-154.

* Κοινωνιολογία – Σπουδή και διδασκαλία (μέση) * Λογοτεχνία και κοινωνία * Μέθοδος διδασκαλίας * Διδακτικά βοηθήματα * Δυσκολία μάθησης * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, «Η εφαρμογή του μοντέλου των προκαταβολικών οργανωτών στη διδακτική της Οικιακής Οικονομίας», *Μέντορας*, τχ.5 (2002), σσ.67-81.

* Οικιακή οικονομία * Μέθοδος διδασκαλίας * Παραδοσιακή εκπαίδευση * Καινοτομία * Διαδικασία μάθησης * Διδακτική πρακτική

- Η παρούσα εργασία διερευνά τις δυνατότητες εφαρμογής του διδακτικού μοντέλου των προκαταβολικών οργανωτών κατά τη διδασκαλία του αντικειμένου της Οικιακής Οικονομίας. Το μοντέλο αυτό αξιοποιεί τις παραδοσιακές αρχές της μεθόδου της διάλεξης, συνδυασμένες όμως με την κατάλληλη προβολή, ανάλυση και εξέταση ενός σύνθετου γνωστικού ερεθίσματος, το οποίο λειτουργεί ως προκαταβολικός οργανωτής και με τη βοήθεια του οποίου οι μαθητές ωθούνται στη μελέτη ενός συναφούς αλλά γενικότερου γνωστικού πεδίου από αυτό στο οποίο αναφέρεται η συγκεκριμένη προς διδασκαλία ενότητα του σχολικού βιβλίου της Οικιακής Οικονομίας. Ο προκαταβολικός οργανωτής λειτουργεί ως εισαγωγικό ερέθισμα, ενώ η διδασκαλία της ενότητας ακολουθεί τα στάδια της παρουσίασης του προκαταβολικού οργανωτή. (Περικοπή περίληψης)

ΛΑΜΝΙΑΣ ΚΩΣΤΑΣ, «**Κοινωνιολογική ανάλυση διαφοροποιημένων εκπαιδευτικών πρακτικών**», *Μέντορας*, τχ.5 (2002), σσ.82-102.

* Εκπαιδευτική πολιτική * Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης * Επίδοση στις σπουδές * Κοινωνικοπολιτιστικό περιβάλλον * Αλληλενέργεια * Κριτικό πνεύμα

- Η συγκεκριμένη εργασία αξιοποιεί τις έννοιες της ταξινόμησης και της περιχάραξης του Bernstein, προκειμένου να θεματοποιήσει το πλαίσιο των εκπαιδευτικών πρακτικών οι οποίες συγκροτούνται, κυρίως, από κοινωνικά προσδιορισμένα στοιχεία. Ειδικότερα, το άρθρο αυτό επιχειρεί να αναλύσει τις κοινωνικές προϋποθέσεις της εσωτερικής δομής των εκπαιδευτικών πρακτικών, οι οποίες διαμορφώνονται με βάση: 1. Τις ιδεολογικές εξαρτημένες διακριτές μορφές της παιδαγωγικής επιστημονικής γνώσης. 2. Τα κοινωνικά προσδιορισμένα στοιχεία των 'ικανοτήτων' των μαθητών (της γνωστικής ικανότητας, της γλωσσικής, κτλ.) 3. Την κοινωνικά κατασκευασμένη επίσημη σχολική γνώση. Στο πλαίσιο αυτό η μελέτη εξετάζει τις σχέσεις ανάμεσα στη γνώση (σχολική και παιδαγωγική), τις ικανότητες των μαθητών και τις εκπαιδευτικές πρακτικές.

ΜΑΚΡΗΣ ΣΠΥΡΟΣ, «**Παγκοσμιοποίηση και πολιτισμός. Ο ρόλος της πολιτιστικής παγκοσμιοποίησης στην πολιτιστική διπλωματία**», *Νέα Εστία*, τχ.1733 (2001), σσ.696-708.

* Παγκοσμιοποίηση * Πολιτική * Διπλωματία * Πολιτιστική κληρονομιά * Πολιτιστική ταυτότητα * Σύγκρουση

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Ι., «**Κοινωνικό κεφάλαιο, κοινωνία πολιτών και δημόσια πολιτική: συλλογική δράση και δημόσια αγαθά στην εποχή της παγκοσμιοποίησης**», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ.106 (2001), σσ.43-65.

* Παγκοσμιοποίηση * Κοινωνική αλλαγή * Κράτος * Πολιτική * Καινοτομία * Συμμετοχή των πολιτών

- Το άρθρο αναφέρεται στο ρυθμιστικό ρόλο του κοινωνικού κεφαλαίου και της κοινωνίας πολιτών στη δημόσια πολιτική στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Το βασικό επιχείρημα είναι ότι η ανάδυση της παγκοσμιοποίησης θέτει σε αμφισβήτηση τον παραδοσιακό ρόλο του κράτους στη δημόσια πολιτική και υποσκάπτει τις κορπορατιστικές διευθετήσεις που αποτέλεσαν τη βάση του κοινωνικού συμβολαίου στις περισσότερες δυτικές δημοκρατίες κατά την πρώτη μεταπολεμική περίοδο, ευνοώντας την ανάδυση του πλουραλισμού ως σχεδόν κυρίαρχου παραδείγματος διαμεσολάβησης συμφερόντων. (Περικοπή περίληψης)

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ, «Προς μια παγκοσμιοποίηση της μετανάστευσης», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2002), σσ.153-154.

* Παγκοσμιοποίηση * Εργάτης * Ανθρώπινο δυναμικό * Μετανάστευση * Στατιστικά δεδομένα

ΤΟΥΛΙΑΤΟΣ ΣΠΥΡΟΣ, «Επιστήμη, Ιδεολογία και Ιστορία», *Φιλολογική*, τχ.76 (2001), σσ.37-44.

* Φιλοσοφία * Ιστορία της Φιλοσοφίας * Ιστορία των Επιστημών * Ιδεολογία * Αλληλενέργεια
* Συγκριτική έρευνα

VASSILIADOU, ALKISTIS, «Chatting Sociolinguistics, some time ago», *Aspects*, τχ.68 (2002), σσ.21-22.

* Αγγλική γλώσσα * Κοινωνιογλωσσολογία * Γλωσσική συμπεριφορά * Κοινωνική συμπεριφορά * Κοινωνικό περιβάλλον * Αλληλενέργεια

ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ, «Ποίηση και Κοινωνικές Επιστήμες: η ανάδυση του κοινωνικού στον ποιητικό λόγο», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117 (2001), σσ.155-159.

* Ποίηση * Λογοτεχνία και κοινωνία * Γλώσσα και πολιτισμός * Διεπιστημονική θεώρηση
* Αυτοπραγμάτωση * Φαντασία

6.7. ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΔΗΜΑΣ ΗΛΙΑΣ, «Η μετάλλαξη της πολιτιστικής δημιουργίας από την παραδοσιακή κοινωνία στην αντίστοιχη μεταβιομηχανική», *Φυσική Αγωγή, Αθλητισμός, Υγεία*, τχ.10-11 (2001), σσ.19-23.

* Πολιτισμός * Παράδοση * Κοινωνία * Χορός

ΚΑΜΠΙΩΤΗΣ ΣΠΥΡΟΣ, «Ενόργανη γυμναστική. Ένα άθλημα με βαθιά ελληνικές ρίζες», *Φυσική Αγωγή, Αθλητισμός, Υγεία*, τχ.10-11 (2001), σσ.105-116.

* Ελλάδα * Αθλητισμός – Ιστορία * Γυμναστική

- Η παρούσα εργασία αποτελεί μια βιβλιογραφική ιστορική έρευνα και έχει ως στόχο να αναδείξει και να καταγράψει την ιστορική διαδρομή του αθλήματος της ενόργανης γυμναστικής. Η βιβλιογραφία στην πλειονότητά της –ελληνική και ξένη– εμφανίζει τη Γερμανία ως τη χώρα εκείνη που γέννησε την ενόργανη γυμναστική τον 19ο αιώνα και τον Ludwing Jahm (1778-1852) ως τον πατέρα αυτής. Εμείς, χωρίς να αμφισβητούμε την τεράστια προσφορά του Jahm στην ενόργανη γυμναστική, έχουμε διαφορετική άποψη, τόσο για την προέλευσή της, όσο και για το περιεχόμενό της. (Περικοπή περίληψης)

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ ΦΩΤΙΟΣ, ΑΡΓΥΡΙΑΔΟΥ ΕΙΡΗΝΗ, «Μεθοδική διδασκαλία του κινητικού περιεχομένου των χορών. Μια προσέγγιση», *Φυσική Αγωγή, Αθλητισμός, Υγεία*, τχ.10-11 (2001), σσ.53-69.

* Μέθοδος διδασκαλίας * Χορός * Μάθηση * Αφομοίωση

- Η σκοπιμότητα της διδασκαλίας είναι η παροχή βοήθειας στην πορεία (διαδικασία) της εκμάθησης. Στο άρθρο αυτό αναπτύσσεται η σπουδαιότητα εφαρμογής των μέσων και μεθόδων διδασκαλίας στη διαδικασία εκμάθησης των ελληνικών χορών. Η διδασκαλία των

δημοτικών χορών στην παραδοσιακή κοινωνία ακολουθούσε διαδικασίες περισσότερο φυσικές-μυμτικές (βλέπω χορούς-μαθαίνω χορούς). Η εκμάθηση κινητικών δεξιοτήτων πρέπει να διέρχεται από τις τρεις φάσεις μάθησης (γνωστική, σταθεροποίησης και αυτοματοποίησης). Αυτές οι αρχές μάθησης πρέπει να διέπουν κάθε διδασκαλία και είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για κάθε διδάσκοντα που επιδιώκει τη διδασκαλία των κινητικών δεξιοτήτων του χορού. (Περικοπή περίληψης)

ΠΑΡΘΥΜΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν., «**Η αξιολόγηση της μαθητοκεντρικής και ομαδοκεντρικής μεθόδου διδασκαλίας κατά την εκμάθηση των ασκήσεων εδάφους**», *Φυσική Αγωγή, Αθλητισμός, Υγεία*, τχ.10-11 (2001), σσ.71-80.

* Μέθοδος διδασκαλίας * Αξιολόγηση * Γυμναστική

- Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η αξιολόγηση των μεθόδων διδασκαλίας, μαθητοκεντρικής και ομαδοκεντρικής, κατά την εκμάθηση των ασκήσεων εδάφους σε δευτεροετείς φοιτητές του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στην έρευνα έλαβαν μέρος 40 δευτεροετείς φοιτητές, οι οποίοι χωρίστηκαν σε δύο ισάριθμες ομάδες Α' και Β'. Η μαθητοκεντρική μέθοδος διδασκαλίας εφαρμόστηκε στην ομάδα Α' και η ομαδοκεντρική μέθοδος διδασκαλίας στην ομάδα Β'. Η διδασκαλία των ασκήσεων διήρκεσε τέσσερις μήνες (16 εβδομάδες επί 1 ώρα και 30' λεπτά την εβδομάδα, σύνολο 24 ώρες και 20' λεπτά) για κάθε ομάδα. Τα ευρήματα της μελέτης δεν έδειξαν διαφοροποιήσεις μεταξύ της ομαδοκεντρικής και της μαθητοκεντρικής μεθόδου διδασκαλίας.

ΤΣΙΓΓΙΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, ΠΑΤΜΑΝΟΓΛΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ, ΔΙΓΓΕΛΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, «**Ανασκόπηση των απόψεων για την εκπαιδευτική αλλαγή: καθοριστικοί παράγοντες για την επιτυχία μιας αλλαγής στην ελληνική Φυσική Αγωγή**», *Ανοικτό Σχολείο*, τχ.80 (2001), σσ.23-27.

* Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση * Σχέδιο μεταρρύθμισης * Θεωρία * Ρόλος του καθηγητή * Αρχές της εκπαίδευσης * Εκπαίδευση και κοινωνία

ΤΣΟΝΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ, «**Η επιρροή του προγράμματος της χειροσφαίρισης στην ποσοτική αύξηση των μορφολογικών χαρακτηριστικών στην πρώιμη εφηβική ηλικία**», *Φυσική Αγωγή, Αθλητισμός, Υγεία*, τχ.10-11 (2001), σσ.151-161.

* Έφηβος * Αθλητισμός * Σωματική ανάπτυξη

- Σκοπός της μελέτης αυτής ήταν να διερευνήσει κατά πόσο η συστηματική φυσική δραστηριότητα-ενασχόληση με μια μόνο αθλοπαιδιά (τη χειροσφαίριση), επηρεάζει την ανάπτυξη των μορφολογικών χαρακτηριστικών και των δεικτών της σωματικής ανάπτυξης, μέσα από την αυξητική 'έκρηξη' της πρώιμης εφηβείας. Για τη σημαντικότητα των διαφορών μεταξύ των ομάδων, χρησιμοποιήθηκε το υποπρόγραμμα της διακριτής ανάλυσης (Discriminant analysis). Στα πλαίσια της διακριτής ανάλυσης έγινε και σύγκριση μέσων όρων, για να διαπιστωθούν οι τυχόν ποσοτικές αλλαγές μεταξύ των ομάδων. Τα αποτελέσματα της διακριτής ανάλυσης των ποσοτικών αλλαγών στον ανθρωπομετρικό χώρο έδειξαν ότι το μάθημα της Φ.Α. με αντικείμενο τη χειροσφαίριση επηρέασε την ανάπτυξη των άνω άκρων και ιδιαίτερα του βραχίονα, καθώς και ολόκληρης της θωρακικής και ωμικής ζώνης. (Περικοπή περίληψης)

6.8. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

ALTAN, MUSTAFA ZULKUF, «**Teaching styles and their impacts on learning**», *Bridges*, τχ.8 (2002), σσ.15-20.

* Αγγλική γλώσσα * Τεχνική διδασκαλίας * Μάθηση

ALTAN, MUSTAFA ZULKUF, «**The power of English as a bridge for creating cultural understanding in EFL classes**», *Bridges*, τχ.7 (2001), σσ.8-10.

* Πολυπολιτισμική κοινωνία * Παγκοσμιοποίηση * Αγγλική γλώσσα

AYAKLI, CHRISTINA, «**Selecting coursebooks for mixed-level classes**», *Aspects*, τχ.67 (2001), σσ.21-22.

* Αγγλική γλώσσα * Διδασκαλία * Επίπεδο γνώσεων * Επιλογή * Σχολικό βιβλίο * Στρατηγική της μάθησης

BOWLER, BILL, «**The play's the thing!**», *Bridges*, τχ.8 (2002), σσ.37-40.

* Διδακτική πρακτική * Θέατρο * Γλώσσα

CHRYSHOCHOOS, JOSEPH E., «**Criteria for the selection of texts**», *Aspects*, τχ.67 (2001), σσ.10-12.

* Αγγλική γλώσσα * Επιλογή * Κριτήριο επιλογής * Υλικό διδασκαλίας * Επίπεδο γνώσεων * Μαθητής

COURI, LILIKA, «**To choose or not to choose... That is the question**», *Aspects*, τχ.67 (2001), σσ.23-24.

* Αγγλική γλώσσα * Διδασκαλία * Σχολικό βιβλίο * Επιλογή * Κριτήρια * Στρατηγική της μάθησης

DELIGIANNI, ANGELIKI, «**Language teacher education: Implications for a school advisor**», *Bridges*, τχ.8 (2002), σσ.3-7.

* Εκπαίδευση καθηγητών * Ελλάδα * Θεωρία * Πρακτική

ΔΕΝΔΡΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, «**Γλωσσικός πλουραλισμός και γλωσσική πολιτική στην Ε.Ε. Εκπαιδευτική πολιτική ξένων γλωσσών στην Ελλάδα**», *Aspects*, τχ.67 (2001), σσ.28-35.

* Αγγλική γλώσσα * Συνέδριο * Διδασκαλία γλωσσών * Ευρωπαϊκή Ένωση * Ελλάδα * Εκπαιδευτική πολιτική

HARITOU, MARIA, «**Creating your own syllabus based on the selected textbook**», *Aspects*, τχ.67 (2001), σσ.8-9.

* Αγγλική γλώσσα * Πρόγραμμα σπουδών * Συνεργασία * Καθηγητής * Μαθητής * Σχολικό βιβλίο

HARITOU, MARIA, «**ELT in the Balkans and the Mediterranean: issues of common interest and concern**», *Aspects*, τχ.67 (2001), σσ.41-42.

* Αγγλική γλώσσα * Συνέδριο * Γλώσσα * Επικοινωνία * Συνεργασία * Βαλκάνια-Μεσόγειος

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΣΕΡΓΗ ΕΛΕΝΗ, «Χρήση φακέλου υλικού στην ξενόγλωσση τάξη του Γυμνασίου: μια καινοτομία σε πειραματική εφαρμογή», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117 (2001), σσ.111-114.

* Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης * Μέθοδος διδασκαλίας * Πειραματισμός
* Γραπτή έκφραση * Αύξηση επίδοσης * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΠΑΣΧΑΛΙΣ, «**Child and adult second language acquisition (SLA): An overview of key differences and theories**», *Bridges*, τχ.7 (2001), σσ.23-31.

* Διδασκαλία γλώσσας * Δεύτερη ξένη γλώσσα * Γλωσσικές επιστήμες * Παιδί * Ενήλικος

ΡΟΠΟΒΙΤΣ, ΡΑΔΜΙΛΛΑ, «**Cross cultural stereotypes in foreign language teaching**», *Bridges*, τχ.7 (2002), σσ.5-7.

* Στερεότυπο * Πολιτιστική ανταλλαγή * Αγγλική γλώσσα

ΣΑΜΑΝΙΔΗ ΣΟΦΗ, «**Οι διαθέσεις των καθηγητών Αγγλικής ως προς τη λογοτεχνία για την ανάπτυξη του ενδιαφέροντος: μια μικρή έρευνα**», *Μέντορας*, τχ.5 (2002), σσ.163-176.

* Αγγλική γλώσσα * Διδασκαλία γλώσσας * Λογοτεχνία * Χρήση * Ενδιαφέρον * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η παρούσα έρευνα μελετά τις διαθέσεις των Ελλήνων καθηγητών Αγγλικής ως ξένης γλώσσας ως προς τη χρησιμοποίηση της λογοτεχνίας για την ανάπτυξη του ενδιαφέροντος. Επειδή οι διαθέσεις θεωρούνται σημαντικός παράγοντας για τη μάθηση και τη διδασκαλία, 39 καθηγητές κλήθηκαν να απαντήσουν σε ένα ερωτηματολόγιο. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι Έλληνες καθηγητές Αγγλικής έχουν θετικές διαθέσεις ως προς τη χρησιμοποίηση της λογοτεχνίας, θεωρώντας την ένα μέσο για να ξεφύγουν οι ίδιοι και οι μαθητές από την καθημερινότητα. Επιπλέον, σύμφωνα με τα αποτελέσματα, οι καθηγητές φάνηκαν να αποδέχονται το ρόλο της λογοτεχνίας ως κινητήριας δύναμης, καθώς πιστεύουν ότι το ενδιαφέρον των μαθητών τους στην τάξη μεγαλώνει. (Περικοπή περίληψης)

ΤΑΝΓΑΣ, ΠΕΡΙΚΛΗΣ, «**Suggestopedia, superlearning and ELT**», *Aspects*, τχ.66 (2001), σσ.24-30.

* Αγγλική γλώσσα * Διδασκαλία της γλώσσας * Διδακτική πρακτική * Μουσική * Ψυχολογία
* Αλληλεπίδραση

ΤΟΥΠΛΙΚΙΟΤΙ, ΣΟΦΙΑ, «**A critical review of the research on the question of optional age**», *Bridges*, τχ.8 (2002), σσ.25-31.

* Αγγλική γλώσσα * Διαδικασία μάθησης * Παράγοντας χρόνος * Ηλικία * Αποτέλεσμα έρευνας

ΤΣΑΓΓΑΡΙ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, «**Selecting coursebooks: How to go about it at the beginning of the school year. A mini-workshop**», *Aspects*, τχ.68 (2002), σσ.31-39.

* Αγγλική γλώσσα * Διδασκαλία της γλώσσας * Επιλογή * Διδακτικό βιβλίο * Αξιολόγηση με αναφορά σε κριτήριο * Διδακτική

ΤΣΟΤΣΟΛΙ, ΚΑΤΕΡΙΝΑ, «**Schema theory-applications to L2 reading. Classroom activities**», *Aspects*, τχ.68 (2002), σσ.23-30.

* Αγγλική γλώσσα * Διδασκαλία της γλώσσας * Ανάγνωση * Τεχνική διδασκαλίας * Διδακτική πρακτική

VASSILAKIS, GEORGE, «The open coursebook and its enemies», *Bridges*, τχ.8 (2002), σσ.21-24.

* Αγγλική γλώσσα * Διδακτικό βιβλίο * Karl Popper

ΧΡΙΣΤΙΔΗΣ Α. Φ., «Γλωσσική ομοιογένεια. Γλωσσική ποικιλομορφία», *Aspects*, τχ.67 (2001), σσ.36-38.

* Αγγλική γλώσσα * Συνέδριο * Γλώσσα * Επικοινωνία * Ταυτότητα * Κοινωνία

ΧΡΥΣΟΧΟΟΣ ΙΩΣΗΦ Ε., «Η διεπιστημονική - διαθεματική προσέγγιση και η διδασκαλία των ξένων γλωσσών (2)», *Aspects*, τχ.66 (2001), σσ.15-23.

* Αγγλική γλώσσα * Διδασκαλία * Διαθεματικότητα * Συνεργασία * Καθηγητές * Πληροφορίες

ZAFOSCHNIG, AXEL, «Heaven is... working with a multi-national group of English teachers», *Bridges*, τχ.8 (2002), σσ.8-14.* Επιμόρφωση * Καθηγητής * Αγγλική γλώσσα * Διδακτική * Ανταλλαγή εκπαιδευτικών

ZOUGANELI, CATHERINE, «Evaluating your coursebook in the classroom», *Aspects*, τχ.67 (2001), σσ.13-15.

* Αγγλική γλώσσα * Διδασκαλία * Αξιολόγηση * Σχολικό βιβλίο * Αυτοαξιολόγηση * Διδακτική

6.9. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΦΗ, «Γράμμα σ' έναν νέο ζωγράφο», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.79 (2001), σσ.81-83.

* Ζωγραφική * Καλλιτεχνική δημιουργία * Χρώμα * Χρήση * Άνθρωπος – Υγεία * Αλληλενέργεια

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ-ΤΡΕΧΛΗ ΖΩΗ, «Το αρχαϊκό άγαλμα: σπουδή στο χρόνο», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.79 (2001), σσ.73-75.

* Αρχαία Ελλάδα * Αρχαϊκή τέχνη * Γλυπτική * Χρόνος * Θάνατος * Καλλιτεχνική δημιουργία

ΒΑΜΒΑΚΙΔΟΥ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, «Οι μαθητές της Θράκης ζωγραφίζουν την ιστορία από κάτω: 'Verba volant, picturae manent'», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.134-139.

* Θράκη * Τοπικές σπουδές * Δημοτικό σχολείο * Καλλιτεχνική δημιουργία * Ζωγραφική

* Πολυπολιτισμική κοινωνία

ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑ, «Παραστάσεις αρχαίου δράματος στην Ελλάδα του 19ου αιώνα», *Φιλολογική*, τχ.76 (2001), σσ.47-51.

* Αρχαία ελληνικά * Τραγωδία * Θέατρο * Ελλάδα, 19ος αι. * Μέθοδος διδασκαλίας * Διαφοροποίηση

ΚΑΡΡΑ ΜΑΡΙΛΕΝΑ, «Βλέπω όνειρα μέσα στα μάτια μου», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.55-58.

* Όνειρο * Ζωγραφική * Giorgio de Chirico * Magritte * Νίκος Εγγονόπουλος * Συγκριτική ανάλυση

- In the art of the 20th century the dream is directly related with mainly two representational movements: metaphysical painting and surrealism. In both cases the reference to the dream is a fundamental element, both for the artistic act and experience and for the interpretational procedure. In the metaphysical painting, and in the oeuvre of its most important artist, Giorgio de Chirico, in particular the reference to the dream is apparent in the world represented in his paintings: a mysterious and enigmatic world. Everyday reality in the metaphysical pictures is approached by removing the veil, or the utilitarian dimension of things, that is blurring its poetic and metaphysical potential, like the dream: everyday scenes and situations are 'directed' in another framework beyond reality. These two artistic movements are epitomized in modern Greek art in the oeuvre of Nikos Eggonopoulos, whose pictures, both in word and painting, reveal that the painter poet was indeed seeing dreams in his eyes. (Summary abridged)

ΜΑΓΟΥΛΙΩΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ν., «Προσέγγιση των εικαστικών τεχνών στο σχολικό χώρο», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.23 (2001), σσ.8-13.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Νηπιαγωγείο * Καλλιτεχνική αγωγή * Καλές τέχνες * Εσωτερική διακόσμηση * Ανάπτυξη προσωπικότητας

ΜΗΤΤΑ ΔΗΜΗΤΡΑ, «Υπό το φως της Ελλάδος. Henry Moore. Ίδρυμα Β. και Ε. Γουλανδρή - Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Άνδρος 2000», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.79 (2001), σσ.105-107.

* Γλυπτική * Henry Moore * Αρχαία Ελλάδα * Καλλιτεχνική δημιουργία * Έκθεση

ΞΕΝΙΟΣ ΝΙΚΟΣ, «Το όνειρο και η νοσταλγία του κινηματογράφου», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.17-26.

* Όνειρο * Κινηματογράφος * Ταινία * Τέχνη * Ψυχαγωγία

- Through the spectrum and language of cinematography, dream was transformed into a very special kind of experience, that sealed the audience's conscience during the nineteenth century. With a quick retrospective into the films of the 'dream' or oneirical genre, one can jump to the conclusion that European movie-makers cultivated this special category in a meticulous and refined way, as opposed to their American counterparts who used the dream with certain clumsiness and naiveté. However, in both the continental and the US movies, remarkable creators have proven that the spectator, once the lights are turned off and magic starts, gives to the dream the preponderance it deserves, either through an identification process or through the adoption of the cinematographical codes and the conscious acceptance of this kind of illusionary 'reality'. According to Jean Cocteau's definition, 'Cinema is the art that can mainly describe the Dream', more than any other art form.

ΠΑΤΣΑΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, «Θέατρο σκιών, μέσο διδασκαλίας και μάθησης», *Εικαστική Παιδεία*, τχ.17 (2001), σσ.161-166.

* Θέατρο σκιών * Διδασκαλία * Διαδικασία μάθησης * Παρώθηση * Διδακτική πρακτική

ΠΑΥΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑΝΝΑ, «Ο ρόλος του πορτρέτου στην ιστορία των εικαστικών τεχνών», *Εικαστική Παιδεία*, τχ.17 (2001), σσ.42-49.

* Καλές Τέχνες * Άνθρωπος * Προσωπογραφίες * Επισκόπηση

ΣΙΓΑΛΑΣ ΓΙΩΡΓΗΣ, «Η ιστορία της τέχνης στο σχολικό μάθημα», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.120/120-121, 122 (2001-2002), σσ.50-65, 88-101.

* Δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ. * Τέχνη και ιστορία * Μάθημα προγράμματος * Πρόγραμμα σπουδών * Μεθοδολογία * Διδακτική * Αξιολόγηση

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ ΠΑΥΛΟΣ, «Ανακύκλωση γυαλιού στην αρχαία Ρόδο», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.79 (2001), σσ.76-80.

* Αρχαιολογία * Ρόδος * Ανασκαφές * Υαλογραφία-Τέχνη * Χρήση * Ανακύκλωση

ΤΡΙΜΗ ΕΛΛΗ, «Ανακυκλώνοντας μέσα από την τέχνη», *Εικαστική Παιδεία*, τχ.17 (2001), σσ.150-160.

* Σύγχρονη τέχνη-20ος αι. * Φύση * Υλικά * Ανακύκλωση * Διδακτικά βοηθήματα * Νηπιαγωγείο

7. ΕΙΔΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΛΑΪΑ Δ., «Ερωτήματα που σχετίζονται με τα σχέδια εργασίας: προετοιμάζοντας το πρόγραμμα 'Οι ξένοι περιηγητές στην Ελλάδα του 18ου - 19ου αιώνα'», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.49-56

* Ομαδική μάθηση * Εργασία σπουδαστών * Μέθοδος Project * Διαθεματικότητα * Εκπαιδευτικοί * Επιμόρφωση * Εκπαιδευτική καινοτομία

- Η προετοιμασία του προγράμματος των 'Ξένων περιηγητών στην Ελλάδα του 18ου - 19ου αιώνα' που εστιάζει στη διεπιστημονική-διαθεματική προσέγγιση της μάθησης και βασίζεται στην απόκτηση της γνώσης μέσω σχεδίων εργασίας (Projects), στάθηκε η αφορμή για τη διατύπωση, τεκμηρίωση και ανακεφαλαίωση μιας σειράς βασικών ερωτημάτων που παρουσιάζονται στο παρόν άρθρο και έχουν ως στόχο την επικοινωνία, ανταλλαγή και συμπλήρωση απόψεων, γνώσεων, προβληματισμών και εμπειριών, δηλαδή το διάλογο με όσους ασχολούνται με τη διαθεματικότητα και την εργασία με projects.

ΚΟΥΤΣΕΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Οδωνυμικά της πόλης του Αγίου Νικολάου», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.81 (2001), σσ.26-30.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Ανάπτυξη προγράμματος * Μάθηση με ανακάλυψη * Δημιουργικές δραστηριότητες * Εργασία σπουδαστών * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, «Πρόγραμμα κυκλοφοριακής αγωγής. Πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων. Κατασκευή κυκλοφοριακού πάρκου», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.2 (440) (2002), σσ.97-106.

* Περιεχόμενο της εκπαίδευσης * Εκπαίδευση μέτρων ασφαλείας * Κυκλοφοριακή αγωγή * Παιδί * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

ΜΠΟΥΛΟΥΜΠΑΣΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, « Η 'διδασκαλία' του ολόκληρου λογοτεχνικού έργου στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα)», *Διαδρομές*, τχ.3 (2001), σσ.212-216 και 233-234.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Λογοτεχνία * Πρόγραμμα * Ανάγνωση * Δημιουργικές δραστηριότητες

ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, «Η κυκλοφοριακή αγωγή στην προσχολική και πρωτοσχολική ηλικία», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.4 (2002), σσ.29-36.

* Προσχολική ηλικία * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Περιεχόμενο της εκπαίδευσης * Κυκλοφοριακή αγωγή * Αποτέλεσμα έρευνας

ΣΕΞΤΟΥ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ, « Η αφήγηση στην εκπαίδευση: το αγγλικό πρόγραμμα 'TASTE' και το ελληνικό σχολείο», *Διαδρομές*, τχ.3 (2001), σσ.191-198.

* Αγγλία * Ερευνητικό πρόγραμμα * Διαδικασία μάθησης * Διδασκαλία γλώσσας * Αφήγηση (Ρητορική)

- Αυτό το άρθρο παρουσιάζει επιλεκτικά την αγγλική εμπειρία σχετικά με την αφήγηση στην εκπαίδευση και το ρόλο της στη διδασκαλία της γλώσσας και στη διατήρηση της προσωπικής και συλλογικής ταυτότητας του κάθε ανθρώπου. Το άρθρο στοχεύει να ενημερώσει τους εκπαιδευτικούς για τις διεθνείς εξελίξεις γύρω από τη σημαντικότητα της αφήγησης και τη θέση που αυτή παίρνει στη 'νέα τάξη πραγμάτων' στην εκπαίδευση, χωρίς να θίγει διαστάσεις και λεπτομέρειες που αφορούν τη διδασκαλία του αγγλικού (National Curriculum) ή του ελληνικού αναλυτικού προγράμματος (Α.Π.) Βιβλιογραφική εκκίνηση γι' αυτό το εγχείρημα στάθηκε το άρθρο 'Tales for Millennial Teaching' του Grant Bage το οποίο παρουσιάζει το ερευνητικό πρόγραμμα 'TASTE' (Teaching as Story Telling). Το 'Taste' βασίστηκε στο πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ (School of Education) και συντέθηκε στο Γκρίνουιτς (London South East) και στο King's Lynn (Νόρφολκ). (Περικοπή περίληψης)

ΣΙΓΑΛΑΣ ΓΙΩΡΓΗΣ, [κ.ά], «Καινοτόμες δραστηριότητες στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση με θέμα 'Πολιτισμός-Τέχνες'», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.147-159.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Εκπαιδευτική καινοτομία * Διαθεματικότητα * Μέθοδος δραστηριοτήτων * Πολιτισμός * Τέχνη

7.1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΘΑΝΑΣΑΚΗΣ ΑΡΤΕΜΗΣ, «Οι αμφίσημες σημασίες της αειφόρου ανάπτυξης», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.52-53.

* Αειφόρος ανάπτυξη * Προστασία του περιβάλλοντος * Παραγωγικότητα * Πολιτική

ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «Ένα πιθανό σύστημα διαστρικής επικοινωνίας. Οπτικό πρόγραμμα SETI», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.256 (2001), σσ.82-88

* Αστρονομία * Επικοινωνίες * Δορυφόροι * Διαπλανητικά ταξίδια

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, «Μαμούθ. Γιατί εξαφανίστηκαν οι γίγαντες των πάγων», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.256 (2001), σσ.72-81.

* Προϊστορία * Ζώα * Παγετώνες * Παλαιοντολογία

ΓΟΥΠΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, «Αξιολόγηση των κοινωνικών παραγόντων που συμβάλλουν στη δημιουργία και καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης (από τους εκπαιδευτικούς της προσχολικής, Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης)», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.118 (2001), σσ.136-148.

* Οικολογική πολιτική * Παράθεση * Κοινωνική δομή * Καθηγητής * Γνώμη * Αποτέλεσμα έρευνας

ΓΟΥΠΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, «Αξιολόγηση των πολιτισμικών παραγόντων που συμβάλλουν στη δημιουργία και καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης από τους εκπαιδευτικούς της προσχολικής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.2-3 (2001), σσ.311-330.

* Εκπαιδευτικοί * Περιεχόμενο εκπαίδευσης * Περιβάλλον * Αξία * Συνείδηση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Το άρθρο διαπραγματεύεται και αξιολογεί τους πολιτισμικούς παράγοντες που κατά την άποψη των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης συμβάλλουν στη δημιουργία και καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης. Πραγματοποιήθηκε έρευνα στο σύνολο των εκπαιδευτικών και το τελικό δείγμα που συμμετείχε στη συγκεκριμένη έρευνα επιλέχθηκε ακολουθώντας τη στρωματώμενη δειγματοληψία. Η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων έγινε με τη χρήση του προγράμματος SPSS και χρησιμοποιήθηκαν οι τεχνικές της παραγοντικής ανάλυσης και της ανάλυσης διακύμανσης. Τα ευρήματα έδειξαν ότι οι σημαντικότεροι πολιτισμικοί παράγοντες είναι η ανάδειξη και η προστασία των αρχαιολογικών και ιερών χώρων, η δημιουργία μουσείων σχετικών με το περιβάλλον, καθώς και η ανάδειξη των χώρων ιστορικού ενδιαφέροντος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «Μοντέλα σκέψης πολιτών για το στρώμα του όζοντος», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.2-3 (2001), σσ.285-309.

* Περιβάλλον * Πρόβλημα * Άτομα * Αντίληψη * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στην εργασία αυτή παρουσιάζονται τα αποτελέσματα έρευνας που αφορούσε τις αντιλήψεις των πολιτών για το στρώμα του όζοντος. Το εμπειρικό υλικό της έρευνας αυτής συγκεντρώθηκε με ημιδομημένες συνεντεύξεις. Μελετήθηκαν οι αντιλήψεις τριάντα (30) πολιτών, δώδεκα (12) ανδρών και δεκαοκτώ (18) γυναικών. Η επιλογή του δείγματος έγινε με κριτήρια την περιοχική κατοικίας (αστική, ημιαστική, αγροτική), το επίπεδο εκπαίδευσης (πανεπιστημιακή, τεχνολογική, βασική) και την κατεύθυνση εκπαίδευσης (θετική, θεωρητική, βασική) για την ερμηνεία των αντιλήψεων τους με βάση τα δημογραφικά τους στοιχεία. Στόχος των συνεντεύξεων ήταν η διερεύνηση του τι σκέφτονται οι πολίτες για α) τη θέση και το ρόλο του όζοντος, β) τις διεργασίες καταστροφής του και γ) τις επιπτώσεις της καταστροφής του για το περιβάλλον. Η παρούσα εργασία προσπαθεί να συμβάλει προς την κατεύθυνση αυτή. (Περικοπή περίληψης)

ΔΙΑΚΟΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ, «Το βιβλίο του δασκάλου (Μελέτης του περιβάλλοντος) 'Εμείς και ο κόσμος'. Παρουσίαση - απόψεις - κριτική θεώρηση», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.1(439) (2002), σσ.27-32.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Προγραμματισμένο διδακτικό βιβλίο * Οδηγός για τον δάσκαλο * Ανάλυση περιεχομένου * Μέθοδος διδασκαλίας * Κριτική

ΕΥΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Ε. Π., ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ Ν., «Κίνδυνοι και επιπτώσεις από τη ραδιενέργεια των βομβών απεμπλουτισμένου ουρανίου στο Κόσσοβο», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.5 (2001), σσ.42-47.

* Προστασία περιβάλλοντος * Ουράνιο * Ραδιενέργεια

ΚΑΤΣΑΡΟΣ ΝΙΚΟΣ, «Χημικός πόλεμος», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.6 (2002), σσ.46-50.

* Χημεία * Πόλεμος * Προστασία περιβάλλοντος

ΚΟΡΜΠΑΚΗΣ Γ., ΚΑΛΔΕΛΛΗΣ Ι., «Παρούσα κατάσταση - προοπτικές μικρών υδροηλεκτρικών στη χώρα μας», *Τεχνικά*, τχ.171 (2001), σσ.57-62.

* Περιβάλλον * Νερό * Ηλεκτρική ενέργεια * Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας * Ελλάδα

ΚΟΥΣΟΥΡΗΣ Θ., «Το νερό, οι διαδρομές και η κατανομή του», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.36-40.

* Νερό * Προστασία του περιβάλλοντος * Γεωλογικές επιστήμες

ΛΕΙΒΑΔΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «Το επιπαχυνόμενο σύμπαν. Η εξέλιξη και το τέλος του», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.256 (2001), σσ.40-59.

* Αστρονομία * Σύμπαν * Κβαντική Φυσική * Κοσμολογία

ΛΟΥΠΑ-ΔΡΑΚΟΥ ΡΕΑ, «Η ατμοσφαιρική ρύπανση στους εσωτερικούς χώρους», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.6, 7 (2002), σσ.52-57, 41-44.

* Ατμόσφαιρα * Ρύπανση * Προστασία περιβάλλοντος

ΜΑΡΟΥΛΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «Εκπαίδευση για ένα βιώσιμο περιβάλλον; Τα βιβλία γλώσσας της Α' Δημοτικού», *Ανοικτό Σχολείο*, τχ.81 (2001), σσ.12-18.

* Περιβάλλον, προστασία του * Άνθρωπος - Οικολογία * Περιβάλλον - Σπουδή και διδασκαλία (στοιχειώδης) * Διδακτικό βιβλίο * Παιδιά - Γλώσσα * Αειφόρος ανάπτυξη * Αποτέλεσμα έρευνας

ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Η καταστροφή του ατμοσφαιρικού όζοντος», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.45-50.

* Ατμόσφαιρα * Όζον * Προστασία του περιβάλλοντος * Βιομηχανία

ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ, «Αποτίμηση της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης τη δεκαετία 1991-2000», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.155-166.

* Οικολογία * Περιεχόμενο της εκπαίδευσης * Διδακτική πρακτική * Δημιουργικές δραστηριότητες * Πρόγραμμα σπουδών * Εκπαιδευτική καινοτομία

- Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (Π.Ε.) θεσμοθετήθηκε με το Νόμο 1892/90 που έχει ως βασικό σκοπό την ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και δραστηριοποίηση των μαθητών/τριών σε θέματα Περιβάλλοντος - φυσικού, κοινωνικού, τεχνητού/δομημένου, ιστορικού -, με την οικοδόμηση γνώσεων, την ανάπτυξη ψυχοκινητικών δεξιοτήτων και την καλλιέργεια στάσεων και συμπεριφορών, οι οποίες θα τους επιτρέψουν ως αυριανούς ενεργούς πολίτες να τοποθετούνται υπεύθυνα πάνω σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον. Στο πλαίσιο της εργασίας αυτής έγινε μια προσπάθεια αποτίμησης της πορείας της Π.Ε. μέσα από μια σταχυολόγηση άρθρων και ερευνών σχετικών με την υλοποίηση προ-

γραμμάτων Π.Ε. στα σχολεία, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε θέματα Π.Ε., καθώς επίσης και την καταγραφή των απόψεων / προτάσεων εκπαιδευτικών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης.

ΣΤΑΥΡΙΝΟΥΔΑΚΗ ΦΛΩΡΑ, «**Βλαστοκύτταρα. Πανάκεια ή κουτί της Πανδώρας;**», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.256 (2001), σσ.26-38.

* Βιολογία * Γενετική * Κύτταρο

ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ-ΜΑΡΑΣΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, «**Παρουσίαση της μεθόδου Project με θέμα 'Απορρίμματα' στην βιωματική - επικοινωνιακή πράξη του Νηπιαγωγείου**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.121/120-121 (2001), σσ.85-94.

* Προσχολική αγωγή * Νηπιαγωγείο * Προστασία περιβάλλοντος * Εμπειρική μάθηση * Μέθοδος Project

7.2. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ, «**Πολυπολιτισμική εκπαίδευση στην Κύπρο. Το δικαίωμα στη διαφορετικότητα**», *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.37-50.

* Πολυπολιτισμική κοινωνία * Σχολείο * Μαθητής * Διαφοροποίηση * Πρόβλημα * Εκσυγχρονισμός

ΒΑΓΗ-ΣΠΥΡΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ, «**Προβλήματα ένταξης των τσιγγανοπαίδων στο ελληνικό σχολείο**», *Τσιγγάνικος Λόγος*, τχ.7, 8 (2001), σσ.18-21, 24-37.

* Τσιγγάνοι * Επίπεδο εκπαίδευσης * Μαθητής * Σχολικό περιβάλλον * Σχέση γονιού - σχολείου * Ενσωμάτωση

ΓΙΑΝΝΟΣ ΣΠΥΡΟΣ, «**Η εκπαίδευση των τσιγγανόπαιδων: αγώνας κατά της προκατάληψης και του αποκλεισμού**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.8(437) (2001), σσ.405-408.

* Τσιγγάνοι * Εκπαίδευση * Ρατσισμός * Προκατάληψη * Έλλειψη ανεκτικότητας

ΓΚΟΤΟΒΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ε., «**Γλωσσική ετερότητα και εκπαιδευτικοί οργανισμοί**», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.36-61.

* Σχολείο * Μειονότητα * Ταυτότητα * Ενσωμάτωση * Διαφοροποίηση * Εκπαιδευτική πολιτική

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, [κ.ά.], «**Με τον Αχμέτ και την Αγγέλα από το Άλφα ως το Ωμέγα**», *Γέφυρες*, τχ.1 (2001), σσ.24-32, 49-53.

* Θράκη * Μουσουλμάνοι στην Ελλάδα * Διδασκαλία * Γλώσσα * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «**Οι τσιγγάνοι στις Σέρρες και το μορφωτικό τους επίπεδο**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.2(440) (2002), σσ.109-115.

* Τσιγγάνοι * Σέρρες * Αποδέκτες της παιδείας

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, «**Η διδασκαλία της ελληνικής σε Αλβανούς μαθητές**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.2(440) (2002), σσ.71-79.

* Πολυπολιτισμική κοινωνία * Παιδί αλλοδαπού * Ελληνική γλώσσα * Διδασκαλία * Μεθοδολογία * Λεξιλόγιο

ΡΗΓΟΣ ΑΛΚΗΣ, «Ατομικά δικαιώματα και η έννοια του 'άλλου'», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.59 (2001), σσ.18-22.

* Μειονότητα * Ιστορία * Ετερότητα * Μουσουλμάνοι

ΣΚΟΥΦΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ, «Ξενοφοβία, ρατσισμός, εκπαίδευση», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.4 (2002), σσ.17-22.

* Ιδεολογία * Ρατσισμός * Έθνος * Πολιτιστική ταυτότητα * Εκπαίδευση

ΤΟΜΣΟΝ ΙΝΓΚΡΙΝΤ, ΧΡΥΣΟΧΟΟΣ ΙΩΣΗΦ Ε., «Η διαπολιτισμική προσέγγιση και η διαπολιτισμικότητα στην ελληνική εκπαίδευση», *Bridges*, τχ.8 (2002), σσ.32-36.

* Διαπολιτισμική προσέγγιση * Μέθοδος διδασκαλίας * Πολυγλωσσία * Πολιτισμός

7.3. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «Πρακτικά πανελληνίου συνεδρίου που έγινε στην Αθήνα στις 2-3 Δεκεμβρίου 2000 με τίτλο 'Διαφορετικότητα και ισότητα στον 21ο αιώνα και ο ρόλος της Συμβουλευτικής'», *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ.58-59 (2001), σσ.25-331.

* Ανάπτυξη προσωπικότητας * Ίσες ευκαιρίες * Ειδική αγωγή * Πολυπολιτισμική κοινωνία

* Διαφοροποίηση * Δεξιότητα * Κοινωνική ένταξη * Επαγγελματική ένταξη

7.4. ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ, «Η ατμοσφαιρική ρύπανση. Οι επιπτώσεις της στην υγεία των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.258 (2002), σσ.48-65.

* Ατμόσφαιρα * Ρύπανση * Υγεία

ΚΟΥΜΗ ΙΩΑΝΝΑ, ΤΣΙΑΝΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, «Πρόληψη του καπνίσματος στο χώρο του σχολείου: παρατηρήσεις από την εφαρμογή ενός πιλοτικού προγράμματος», *Ψυχολογία*, τχ.4 (2001), σσ.469-487.

* Αποτέλεσμα έρευνας * Έφηβος * Σχολείο * Κάπνισμα * Συμπεριφορά

- Το άρθρο περιγράφει την παρέμβαση η οποία υλοποιήθηκε σε δύο Γυμνάσια της Αθήνας με στόχο την πρόληψη του καπνίσματος και συνίστατο στη λειτουργία ομάδων εργασίας μαθητών στο χώρο του σχολείου. Μέσα από προσωπική ευαισθητοποίηση, οι μαθητές δημιούργησαν οπτικο-ακουστικό υλικό με αντικαπνιστικά μηνύματα. Για την αξιολόγηση της παρέμβασης μετρήθηκαν πριν, λίγες μέρες μετά, και 3 μήνες μετά την υλοποίηση της παρέμβασης, οι μεταβλητές της συμπεριφοράς καπνίσματος, πρόθεσης για κάπνισμα, αντικαπνιστικής στάσης, γνώσης για τους κινδύνους υγείας, γνώσεις για τους κινδύνους εθισμού, και αυτοεκτίμησης. (Περικοπή περίληψης)

ΜΑΡΚΑΔΑΣ ΣΩΤΗΡΗΣ, ΜΗΤΣΑ ΣΜΑΡΩ, ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΩΤΗΡΗΣ, «Επιληψία και κολύμβηση», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.14 (2001), σσ.59-62.

* Επιληψία * Αθλητισμός * Κολύμβηση

ΧΑΤΖΗΚΟΚΟΛΗ-ΣΥΡΑΚΟΥ ΣΟΦΙΑ, ΣΥΡΑΚΟΥ ΑΘΗΝΑ-ΧΡΙΣΤΙΝΑ, ΣΥΡΑΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, «Ελληνική μυθολογία: μια πηγή φιλοσοφικών και ιδεολογικών αρχών για τη φροντίδα υγείας», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.79 (2001), σσ.90-92.

* Μυθολογία * Ασκληπιός * Ιατρική * Περιβάλλον * Υγεία

8. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ Ι., ΒΛΑΧΟΣ Π., «Η μαθησιακή διαδικασία με χρήση ιστοσελίδων», *Διοικητική Εννημέρωση*, τχ.21 (2001), σσ.66-70.

* Νέες τεχνολογίες * Τεχνολογία της Πληροφορίας * Διαδίκτυο * Μάθηση * Σύστημα εκπαίδευσης

ΒΑΚΑΛΟΥΔΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Δ., «Η συμβολή των νέων τεχνολογιών στην αξιοποίηση των πηγών της Ιστορίας και της Τέχνης (Με δύο διδακτικές προτάσεις)», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.80 (2001), σσ.53-58.

* Ιστορία * Διδασκαλία * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διαθεματικότητα * Διδακτική πρακτική

BELESSIOTIS, V. S.; ALEXANDRIS, N.; PANAYIOTOPOULOS, T., «The knowledge engineering of history graphs and their application on the outbreak of the Greek War of Independence», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.2-3 (2001), σσ.225-241.

* Ελλάδα, 19ος αι. μ.Χ. * Ιστορία * Διδασκαλία * Λογισμικό * Γράφημα * Καινοτομία

- Πρόσφατα έχει προταθεί ένα ευφύες σύστημα μοντελοποίησης Ιστορίας. Το σύστημα αυτό προτείνει μεθόδους αναπαράστασης ιστορικών γεγονότων καθώς και των εξαρτήσεών τους, αναπαριστώντας σχετικό ιστορικό σενάριο με ένα γράφημα. Με τον κατάλληλο μηχανισμό που το σύστημα διαθέτει, μπορεί κάποιος να θέτει ερωτήσεις και να αντλεί ενδιαφέρουσες πληροφορίες σχετικά με τις αλληλεξαρτήσεις των ιστορικών γεγονότων του σεναρίου. Η εργασία αυτή αναλύει τη διαδικασία αναπαράστασης της γνώσης στο ιστορικό γράφημα και προτείνει τη μεθοδολογία που πρέπει να ακολουθείται για τη δημιουργία του από τα ιστορικά κείμενα. (Περικοπή περίληψης)

ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΥ ΤΕΡΕΖΑ, «Δίκτυα και οθόνες. Βήματα προς μια νέα σχέση με το γραπτό λόγο», *Φιλολόγος*, τχ.107 (2002), σσ.126-135.

* Ηλεκτρονικοί υπολογιστές * Γραφή * Διαφοροποίηση * Διαδίκτυο * Λογοτεχνία * Κριτικό πνεύμα

ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ, «Η πληροφορική στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.4 (2002), σσ.14-16.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Κοινωνία της τεχνολογίας * Ηλεκτρονικός υπολογιστής * Μέθοδος διδασκαλίας

ΔΕΛΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «Γλώσσα η ελληνική. Οι περιπέτειες των λέξεων. Η αξιοποίηση ενός εκπαιδευτικού λογισμικού στη γλωσσική διδασκαλία», *Φιλολογική*, τχ.77 (2001), σσ.61-65.

* Γλώσσα * Διδασκαλία * Λογισμικό * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διδακτική πρακτική * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

ΔΕΛΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «Εκπαιδευτική τεχνολογία. Δημόσιος και ιδιωτικός βίος στην Αρχαία Ελλάδα. Παρουσίαση ενός εκπαιδευτικού λογισμικού (CD-ROM) και πρόταση αξιοποίησής του στη μαθησιακή διαδικασία», *Νέα Παιδεία*, τχ.100 (2001), σσ.118-125.

* Αρχαία Ελλάδα * Διδασκαλία * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Λογισμικό * Αλληλεγγύη * Διδακτική πρακτική

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «Αξιοποιώντας τη λογοτεχνία στο Δημοτικό σχολείο με τις νέες τεχνολογίες. Διαδικτυακός Λογοτεχνικός Διαγωνισμός της Βιβλιοπαμπαγονίας 2000-2001: 'Ένα ταξίδι στο...'», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.136-139.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διαδίκτυο * Διαγωνισμός * Λογοτεχνία

HARTZOULAKIS, VASSILIS, «Searching the Internet for teaching materials», *Aspects*, τχ.67 (2001), σσ.18-20.

* Αγγλική γλώσσα * Διδασκαλία * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διαδίκτυο * Πηγή πληροφοριών * Διδακτική

ΚΑΡΑΜΗΝΑΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ, «Διαδίκτυο και εκπαιδευτική διαδικασία: θεωρητική προσέγγιση και μια πρόταση για την διδακτική αξιοποίησή του στο Δημοτικό σχολείο», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.121/120-121 (2001), σσ.76-84.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διαδίκτυο * Σχέση καθηγητή - μαθητή * Μέθοδος διδασκαλίας * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ ΓΙΑΝΝΟΣ, [κ.ά], «Η γραφική παράσταση, μέσο μελέτης των ευθύγραμμων κινήσεων στο Γυμνάσιο, σε περιβάλλον Εργαστηρίου Νέων Τεχνολογιών», *Μέντορας*, τχ.5 (2002), σσ.39-66.

* Γράφημα * Σχεδίαση * Ερμηνευτική * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διδακτική πρακτική * Αποτέλεσμα έρευνας

- Τα γραφήματα είναι το κατ' εξοχήν επικοινωνιακό μέσο στις Φ.Ε. Οι μαθητές όμως αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες στην κατασκευή και την ορθή ερμηνεία του. Υποστηρίζουν ότι οι δυσκολίες οφείλονται στον αναποτελεσματικό ή εντελώς ακατάλληλο τρόπο ένταξης τους στη διδασκαλία. Προτείνουμε, η κατασκευή και ερμηνεία των γραφημάτων να γίνεται σε περιβάλλον του Εργαστηρίου Νέων Τεχνολογιών (ENT). Το ENT εξασφαλίζει την κατασκευή του γραφήματος, ενώ εξελίσσεται το παρατηρούμενο φαινόμενο, απελευθερώνει τους μαθητές από τη λήψη και καταγραφή δεδομένων, ώστε να εξοικονομείται χρόνος για πολλαπλή επανάληψη και εμπέδωση. Η εργαστηριακή άσκηση πραγματοποιείται με όργανα και διατάξεις του κλασικού εργαστηρίου και μόνο η λήψη και η επεξεργασία των μετρήσεων γίνεται με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών. (Περικοπή περιλήψης)

ΚΑΣΙΜΑΤΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, ΓΙΑΛΑΜΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, «Απόψεις εκπαιδευτικών για τη συμβολή των Νέων Τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.114-127.

* Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Ποιότητα διδασκαλίας * Καθηγητής * Γνώμη * Ερωματολόγιο * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στη συγκεκριμένη μελέτη καταθέτουμε τις απόψεις εκπαιδευτικών, οι οποίοι συμμετείχαν σε επιμορφωτικά σεμινάρια και απάντησαν σε σχετικά ερωτηματολόγια, ως προς τη χρήση των υπολογιστικών μέσων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων φαίνεται ότι οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι τα υπολογιστικά μέσα συνεισφέρουν στο να μετακινηθεί η διδασκαλία από το παραδοσιακό μοντέλο διδασκαλίας σε σύγχρονα μοντέλα, μετασχηματίζουν το παιδαγωγικό περιβάλλον της τάξης και συμβάλλουν στην πληρέστερη κατανόηση των εννοιών από τους μαθητές. Επισημαίνουν όμως την ανάγκη επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, τη δημιουργία κατάλληλων υπολογιστικών περιβαλλόντων και τη χρήση κατάλληλων λογισμικών. (Περικοπή περίληψης)

ΚΑΣΚΑΝΤΑΜΗ ΜΑΡΙΑ, «**Παιδαγωγική αξιοποίηση του Διαδικτύου στο μάθημα της Ιστορίας: μια διδακτική πρακτική**», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.128-130.

* Ιστορία * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Μάθηση με ανακάλυψη * Διαθεματικότητα * Εργασία σπουδαστών * Διδακτική πρακτική

ΚΕΚΕΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ι., ΜΥΛΩΝΑΚΟΥ-ΚΕΚΕ ΗΡΩ, «**Διαδίκτυο (Internet) και μάθηση: οι στρατηγικές για την 'πλοήγηση' και η διδακτική τους αξία**», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.92-113.

* Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Χαρακτηριστικά του χρήστη * Στρατηγική της μάθησης * Διαδίκτυο * Τεχνολογία της Πληροφορίας

KRON, FRIEDRICH; SOFOS, ALIVISOS, «**Neue Medien im Unterricht: Ein Kooperations - projekt der Johannes Gutenberg - Universität mit Mainzer Gymnasien**», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.1 (2001), σσ.67-82.

* Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Ερευνητικό πρόγραμμα * Γερμανία * Εκπαιδευτική καινοτομία * Διδακτική

- Η εισαγωγή νέων τεχνολογιών, π. χ. διαδίκτυο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στο εκπαιδευτικό σύστημα κατά τη διάρκεια των τελευταίων χρόνων εξελίσσεται με δραματικό ρυθμό. Εντός μικρού χρονικού διαστήματος πραγματοποιήθηκε μια έκρηξη εφαρμογής προγραμμάτων με εφαρμογή νέων τεχνολογιών στα σχολεία. Μόνο στο SchulWeb, ένα ηλεκτρονικό τμήμα μορφωτικών προγραμμάτων της Γερμανίας, είναι καταγραμμένα περίπου 3.354 προγράμματα μέσω. Εντός των ερχομένων δύο χρόνων θα έχουν όλα τα σχολεία στη Γερμανία (44.000) δωρεάν σύνδεση στο διαδίκτυο. Σποραδικά μονάχα πραγματοποιούνται επιστημονικές έρευνες που αναλύουν τα αποτελέσματα αυτής της ανάπτυξης. Το επικείμενο ερευνητικό πρόγραμμα σε μια προσπάθεια προώθησης των ερευνητικών δραστηριοτήτων ερευνά τις μαθησιακές διαδράσεις στο σχολείο που βασίζονται στα πολυμέσα.

ΜΑΚΡΙΔΟΥ-ΜΠΟΥΣΙΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ, ΤΣΟΠΟΓΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ, «**Η χρήση της πληροφορικής στην οικονομική εκπαίδευση: διεθνείς εμπειρίες – εκπαιδευτικό υλικό**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117 (2001), σσ.125-134.

* Οικονομικές σπουδές * Διοίκηση και Οργάνωση * Εφαρμογές πληροφορικής * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Ρόλος του καθηγητή * Συγκριτική εκπαίδευση

ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, «**Κάνουν οι νέες τεχνολογίες 'θαύματα'**»;», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.59 (2001), σσ 14-17.

* Νέες τεχνολογίες * Εκπαίδευση * Ελλάδα * Κριτική θεωρία

ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ ΣΟΦΙΑ, «**Η χρήση του εκπαιδευτικού λογισμικού στη διδασκαλία. Λογισμικό 'Ήρόδοτος'. Μερικές πρώτες σκέψεις και μια διδακτική πρόταση**», *Φιλολόγος*, τχ.107 (2002), σσ.113-125.

* Λογισμικό * Αρχαία ελληνικά * Ιστορία * Νεοελληνική λογοτεχνία * Διαθεματικότητα * Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ.

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, «**Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση**», *Νέα Παιδεία*, τχ.100 (2001), σσ.60-69.

* Ανοιχτή εκπαίδευση * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Λογισμικό * Φοιτητής * Καθηγητής * Αλληλενέργεια

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, «**Κοινωνικές επιπτώσεις της εισαγωγής της τεχνολογίας στην ελληνική εκπαίδευση: το παράδειγμα των ΗΠΑ**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.118 (2001), σσ.131-135.

* Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής * Εκπαίδευση * Νέες τεχνολογίες * Κοινωνική ανισότητα * Συγκριτική εκπαίδευση * Εκπαιδευτική καινοτομία

SOLOMONIDOU, CHRISTINA; KOLOKOTRONIS, DIMITRIS, «**Interactions between bodies: Students' (aged 11-16) empirical ideas and design of appropriate educational software**», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.2-3 (2001), σσ.175-210.

* Φυσικές Επιστήμες * Διδασκαλία * Λογισμικό * Δομητική προσέγγιση * Μάθηση με ανακάλυψη * Αποτέλεσμα έρευνας

- Περιγράφεται πιλοτική έρευνα που ανίχνευσε τις αρχικές ιδέες μαθητών/τριών 11-16 ετών για την έννοια της αλληλεπίδρασης μεταξύ σωμάτων, η οποία αποτελεί έννοια κλειδί για την οικοδόμηση του Νευτώνειου παραδείγματος. Η έρευνα στοχεύει στην ανάπτυξη ενός διδακτικού μοντέλου για την οικοδόμηση της έννοιας της αλληλεπίδρασης, της δράσης και της αντίδρασης και της Νευτώνειας Δυναμικής, με την ανάπτυξη και χρήση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και λογισμικού, μια πρώτη έκδοση του οποίου έχει αναπτυχθεί και αναφέρεται. Το εκπαιδευτικό λογισμικό που αναπτύσσεται με βάση τις αρχικές αυτές ιδέες των μαθητών/τριών στοχεύει στη διερεύνηση του εμπειρικού τους πεδίου αναφοράς, τους/τις εμπλέκει με τρόπο ενεργό και βιωματικό σε πραγματικές καταστάσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ σωμάτων, υποστηρίζει τη μοντελοποίηση των καταστάσεων αυτών με τη μέθοδο που εισήγαγε η L. Viennot (1979), με στόχο την εννοιολογική αλλαγή μέσα από διαδικασίες γνωστικής σύγκρουσης και την οικοδόμηση της επιστημονικής άποψης. (Περικοπή περίληψης)

ΣΤΑΧΤΕΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, «**Τηλεκπαίδευση: μία ειδικής μορφής τηλεργασία**», *Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων*, τχ.25 (2002), σσ.83-89.

* Τηλεπληροφορική * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Σπουδές από απόσταση * Σχέση καθηγητή - μαθητή * Κοινωνία της Πληροφορίας * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΤΖΙΜΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, «**Νέα τεχνολογικά περιβάλλοντα μάθησης και εκπαίδευσης των μικρών παιδιών**», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.46-61.

* Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Νηπιαγωγείο * Δημοτικό σχολείο * Ανάπτυξη παιδιού
* Δεξιότητα * Εκπαίδευση

ΤΖΙΜΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, «Προετοιμασία του Σχολείου της Κοινωνίας και της Πληροφορίας: προς ένα ολοκληρωμένο μοντέλο ένταξης των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας (στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα)», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2002), σσ.55-65.

* Κοινωνία της Πληροφορίας * Ελλάδα * Σύστημα εκπαίδευσης * Νέες τεχνολογίες * Ενσωμάτωση * Τεχνικός εξοπλισμός * Επιμόρφωση

ΤΟΥΡΝΑ ΧΑΡΙΝΕΛΑ, «Πρόταση για διαθεματική διδασκαλία της Φιλοσοφίας σ' ένα πολυτροπικό μαθησιακό περιβάλλον», *Φιλολογική*, τχ 77 (2001), σσ.67-71.

* Φιλοσοφία * Διδασκαλία * Λογισμικό * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διαθεματικότητα * Διδακτική πρακτική

USSHER-CRESPI, BARBARA, «Glossikos Υπολογιστής. Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας 2000-2001», *Aspects*, τχ.66 (2001), σσ.34-35.

* Αγγλική γλώσσα * Διδασκαλία της γλώσσας * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Πληροφορίες * Διαδίκτυο

USSHER-CRESPI, BARBARA, «Making the best of CD ROMs in the EFL classroom», *Aspects*, τχ.67 (2001), σσ.16-17.

* Αγγλική γλώσσα * Διδασκαλία * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διδακτική πείρα * Διδακτική πρακτική

ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Για μια (εκ)παιδευτική -και όχι μόνο- 'περιήγηση' στο διαδίκτυο (500 νέα ενδεικτικά... δρομολόγια)», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2002), σσ.66-77.

* Ηλεκτρονικός υπολογιστής * Διαδίκτυο * Σύστημα πληροφοριών * Χρήστης

ΨΥΧΑΡΗΣ ΣΑΡΑΝΤΟΣ, «Η λειτουργία νέων τεχνολογιών και του εκπαιδευτικού λογισμικού στο σχολείο. Ο νέος ρόλος του εκπαιδευτικού», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.7 (2002), σσ.88-92.

* Εκπαιδευτική καινοτομία * Εκπαιδευτικός * Τεχνολογία της Πληροφορίας * Λογισμικό

ΨΥΧΑΡΗΣ ΣΑΡΑΝΤΟΣ, [κ.ά], «Δημιουργία δικτυακού τόπου για τη δημιουργία περιβάλλοντος συνεργατικής μάθησης μεταξύ σχολείων-εκπαιδευτικών και μαθητών», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.6 (2002), σσ.73-77.

* Νέες τεχνολογίες * Τεχνολογία της Πληροφορίας * Συνεργατική μάθηση * Σχολείο * Διαδίκτυο

ZAFEIRIADOU, NELLY, (Compiler), «Educational resources and teaching materials: A selected bibliography», *Bridges*, τχ.7 (2001), σσ.40-42.

* Βιβλιογραφία * Διδακτικά βοηθήματα

9. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, «**Συμπεράσματα από τη βρετανική και αυστραλιανή εμπειρία 'αξιολόγησης' του πανεπιστημιακού έργου**», *Θέματα Παιδείας*, τχ.7 (2001), σσ.51-58.

* Πανεπιστήμιο * Συγκριτική εκπαίδευση * Πανεπιστημιακοί καθηγητές * Εκπαίδευση και κοινωνία * Ιδιωτικοποίηση * Κεφαλαιοκρατία

- Η αξιολόγηση της ποιότητας των ΑΕΙ έχει ήδη προωθηθεί και εφαρμοσθεί σε άλλες καπιταλιστικές χώρες. Ο θεσμός αυτός ξεκίνησε με πολλές αντιδράσεις και αμφισβητήσεις από αξιόλογο τμήμα του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού, οι οποίες στη συνέχεια αμβλύθηκαν. Είναι χαρακτηριστική η προσπάθεια της βρετανικής κυβέρνησης, πριν είκοσι χρόνια, να εξασφαλίσει λαϊκό έρεισμα για την εφαρμογή της αξιολόγησης με την προπαγανδιστική εκστρατεία ενάντια στους τεμπέληδες πανεπιστημιακούς που ζουν σε βάρος της κοινωνίας και δεν λογοδοτούν σ' αυτήν. Επίσης, χαρακτηριστικό το παράδειγμα της Αυστραλίας που προχώρησε την προηγούμενη δεκαετία στην αξιολόγηση, με πρόσχημα την 'ανωτατοποίηση' του μη πανεπιστημιακού τομέα, των Colleges of Advanced Education, δηλαδή των αντίστοιχων ΤΕΙ. Στη συνέχεια η αξιολόγηση εξαπλώθηκε από την Ινδία, το Χονγκ Κονγκ και τη Ν.Α. Ασία ως την Ολλανδία, τη Γερμανία, την Ισπανία, την Ιταλία, τη Γαλλία και τώρα προωθείται στις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ και της Ανατολικής Ευρώπης. (Περικοπή περίληψης)

ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «**Αφιέρωμα: Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών**», *Θέματα Παιδείας*, τχ.7 (2001), σσ.18-50.

* Αξιολόγηση εκπαιδευτικού * Πειθαρχία * Αυταρχικότητα * Εκπαίδευση και κοινωνία * Ιδιωτικοποίηση * Κεφαλαιοκρατία

ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ, «**Η αξιολόγηση δεν αφορά τους εκπαιδευτικούς**», *Θέματα Παιδείας*, τχ.8 (2001-2002), σσ.16-18.

* Εκπαίδευση, Μέση * Αξιολόγηση εκπαιδευτικού * Αυταρχικότητα * Ιδιωτικοποίηση * Αντίσταση στις αλλαγές * Αρχές της εκπαίδευσης

ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, «**Τα προβλήματα που επισημαίνονται κατά την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και η μετατροπή τους σε προγράμματα επιμόρφωσης**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.118 (2001), σσ.89-100.

* Καθηγητής * Επιμόρφωση * Συμβουλευτικό όργανο * Κριτήριο αξιολόγησης * Εκπαιδευτική πολιτική * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΝΟΥΤΣΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ, «**Εκπαιδευτικοί και φαντάσματα αξιολόγησης**», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.60 (2001-2002), σσ.24-29.

* Ρόλος του καθηγητή * Μέτρηση επίδοσης * Ιστορία της εκπαίδευσης * Σύστημα εκπαίδευσης * Κριτική

ΣΑΛΤΕΡΗΣ ΝΙΚΟΣ, «**Αξιολόγηση εκπαιδευτικών. Διοικητική πυραμίδα και ανάδειξη στελεχών εκπαίδευσης**», *Ο Πολίτης*, τχ.94 (2001), σσ.17-26.

* Καθηγητής * Έλεγχος επίδοσης * Σχέδιο μεταρρύθμισης * Διοίκηση της εκπαίδευσης * Εκπαιδευτική πολιτική

ΣΥΦΑΝΤΟΣ ΝΙΚΟΣ, «Αξιολόγηση και 'καλός' εκπαιδευτικός», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.59 (2001), σσ.12-13.

* Εκπαιδευτικός * Εκπαιδευτική σταδιοδρομία * Κοινωνικό σύστημα * Εκπαιδευτική πολιτική

ΤΣΑΓΚΑΡΛΗ-ΔΙΑΜΑΝΤΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, «Για την αξιολόγηση των μαθητών», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.484 (2001), σσ.130-134.

* Διδασκαλία με στόχους * Μέθοδος διδασκαλίας * Ψυχολογία της μάθησης

* Αξιολόγηση με αναφορά σε κριτήριο * Συνεχής αξιολόγηση * Εξεταστικό σύστημα

ΤΣΑΓΚΑΡΛΗ-ΔΙΑΜΑΝΤΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, «Ερωτήσεις διαλόγου και ερωτήσεις αξιολόγησης κατά τη διδασκαλία», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.485, 486 (2001), σσ.267-268, 304-306.

* Αξιολόγηση με αναφορά σε επίπεδα * Εξέταση * Βαθμολόγηση * Μέθοδος διδασκαλίας

* Διάλογος * Σχέση καθηγητή - μαθητή

10. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

ΒΑΪΡΑΜΙΔΟΥ-ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ Σ, «Η αξιολόγηση της σχολικής επίδοσης του μαθητή ως προϋπόθεση για τη διερεύνηση της σχέσης του ρόλου του εκπαιδευτικού με το μάθημα των θρησκευτικών», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ.104-105 (2001), σσ.89-119

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Χριστιανική Αγωγή * Αξιολόγηση * Συμπεριφορά του καθηγητή * Φιλοσοφία της Αγωγής * Αποτέλεσμα έρευνας

- Ο σκοπός της ερευνητικής μελέτης είναι να παρουσιάσει τη λειτουργικότητα της σχέσης της αξιολόγησης της σχολικής επίδοσης του μαθητή με τη διδασκαλία του μαθήματος των θρησκευτικών στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Θεωρώντας βασικό συντελεστή αυτής της σχέσης τον εκπαιδευτικό, διερευνήσαμε την απόδοση του ρόλου του στο συγκεκριμένο μάθημα ως παιδαγωγού και ως ορθόδοξου χριστιανού. Η μελέτη αναπτύσσεται σε τρία στάδια: i)στο θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας, ii)στη μεθοδολογία της και iii)στα αποτελέσματα - γενικά συμπεράσματα, που απορρέουν από αυτήν.

ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ, ΜΑΤΗ-ΖΗΣΗ ΕΛΕΝΗ, «Η αυτοεκτίμηση του δασκάλου και η επίδρασή της στη διαμόρφωση του ψυχολογικού κλίματος της τάξης και της αυτοεκτίμησης των μαθητών», *Ψυχολογία*, τχ.4 (2001), σσ.451-468.

* Δάσκαλος * Αυτοαξιολόγηση * Αυτοπεποίθηση * Μαθητής * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η παρούσα μελέτη σχεδιάστηκε προκειμένου να ανιχνευθεί το γενικότερο ερώτημα του εάν και ως ποιο βαθμό η αυτοεκτίμηση του δασκάλου επιδρά στην αυτοεκτίμηση του μαθητή, στον τρόπο, δηλαδή, που ο μαθητής αξιολογεί τις γνωστικές του ικανότητες και την κοινωνική και προσωπική του αξία. Διερευνήθηκαν: (α) αν η αυτοεκτίμηση του μαθητή επηρεάζεται από το ψυχολογικό κλίμα της τάξης του, και (β) αν η αυτοεκτίμηση του δα-

σκάλου συσχετίζεται με τις στάσεις και ενέργειές του κατά τη διαμόρφωση του ψυχολογικού πλαισίου της μάθησης. Στην έρευνα έλαβαν μέρος 240 μαθητές και μαθήτριες της έκτης τάξης καθώς και οι 15 δάσκαλοί τους, οι οποίοι εξετάστηκαν με ένα ερωτηματολόγιο αυτοεκτίμησης. Τόσο η αυτοεκτίμηση του δασκάλου όσο και αυτή των μαθητών φάνηκαν να συσχετίζονται θετικά με το ψυχολογικό κλίμα της τάξης τους. (Περικοπή περίληψης)

ΗΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ, «**Στο κατώφλι του νέου διδακτικού έτους: διεθνείς τάσεις δεσμεύσεις και εκπαιδευτικό προσωπικό**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.120/120-121 (2001), σσ.47-49.

* Καθηγητής * Πανεπιστημιακός καθηγητής * Συνθήκες εργασίας * Μισθός * Συνδικαλισμός * Επιμόρφωση

ΙΝΤΖΕΜΠΕΛΗΣ ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟΣ, «**Ποιος είναι σήμερα ο πετυχημένος δάσκαλος**», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.41 (2001), σσ.53-54.

* Προσωπικότητα * Ρόλος του καθηγητή * Σχέση καθηγητή - μαθητή

ΚΑΤΣΑΜΑΓΚΟΥ ΜΑΡΙΑ Β., «**Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην ανάπτυξη και διατήρηση δημοκρατικού κλίματος μέσα στη σχολική τάξη**», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.205-209.

* Ρόλος του καθηγητή * Σχέση καθηγητή - μαθητή * Συμπεριφορά του καθηγητή * Κλίμα της τάξης * Αλληλενέργεια

ΜΑΤΤΗΘΟΥΔΑΚΙ, ΜΑΡΙΝΑ, «**Human rights education**», *Bridges*, τχ.7 (2001), σσ.14-17.

* Ανθρώπινα δικαιώματα * Εκπαίδευση * Σχολικό περιβάλλον

ΜΑΥΡΟΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, «**Ο εκπαιδευτικός και το βιβλίο: αναζητώντας μια άλλη σχέση...**», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.60 (2001-2002), σσ.16-18.

* Εκπαιδευτική καινοτομία * Βιβλίο * Διδακτικό βιβλίο * Διδακτική πρακτική

ΜΩΡΑΪΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, «**Η λειτουργία του εκπαιδευτικού στο κατώτερο τμήμα του δωδεκάχρονου σχολείου βασικής υποχρεωτικής εκπαίδευσης**», *Θέματα Παιδείας*, τχ.8 (2001-2002), σσ.59-63.

* Ρόλος του καθηγητή * Σχέση καθηγητή - μαθητή * Ομαδική μάθηση * Ανάπτυξη προσωπικότητας * Υποχρεωτική εκπαίδευση * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΠΗΓΙΑΚΗ ΠΟΠΗ, «**Ο εκπαιδευτικός της πράξης και η έρευνα δράσης**», *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.51-68.

* Εκπαιδευτική πολιτική * Στόχοι της εκπαίδευσης * Εκσυγχρονισμός * Εκπαιδευτική καινοτομία * Εκπαιδευτικοί * Έρευνα δράσης

ΤΥΠΑΣ Γ., ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ Μ., «**Ο θεσμός της επιμόρφωσης και οι σύγχρονες προκλήσεις. Η ερευνητική διάσταση**», *Διοικητική Ενημέρωση*, τχ.22 (2002), σσ.85-95.

* Εκπαιδευτικοί * Γνώση * Ανάγκη κατάρτισης * Επιμόρφωση * Πρόγραμμα * Αποτέλεσμα έρευνας

11. ΜΑΘΗΣΗ

ΑΣΩΝΙΤΗΣ ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ, «Δραστηριότητες με την εικόνα στο νηπιαγωγείο και στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.2(440) (2002), σσ.85-88.

* Διδακτικά βοηθήματα * Εικόνα * Κατανόηση * Προσχολική ηλικία * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

ΑΥΓΗΤΙΔΟΥ ΣΟΦΙΑ, «Βιωματική προσέγγιση της μάθησης στην προσχολική αγωγή (πειραματική εφαρμογή)», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.22 (2001), σσ.8-11.

* Προσχολική αγωγή * Μέθοδος διδασκαλίας * Διδακτική πρακτική * Πειραματική εκπαίδευση * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΒΛΑΧΟΣ ΘΩΜΑΣ, ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΗΡΩ, ΜΑΝΤΑΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ, «Διδάσκοντας με στόχο την κατανόηση (Teaching for understanding)», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.80 (2001), σσ.37-38.

* Κατανόηση * Στόχος διδασκαλίας * Μέθοδος * Διαδικασία μάθησης * Αποστήθιση * (Αυτο-)αξιολόγηση * Θεωρία

ΓΙΑΒΡΙΜΗΣ Π., ΚΟΥΜΠΙΑΣ Ε. Λ., «Δυσλεξία: συνοπτικές θέσεις και απόψεις», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.41 (2001), σσ.21-52.

* Δυσκολία μάθησης * Δυσλεξία * Διάγνωση * Ταξινόμηση * Αιτιολογία * Νευροψυχολογία

ΙΑΤΡΙΔΗ ΜΑΙΡΗ, «Το εξωσχολικό βιβλίο», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.80 (2001), σσ.20-22.

* Παιδιά, Βιβλία και ανάγνωση για * Εκπαίδευση * Διδακτικά βοηθήματα * Παιδική λογοτεχνία * Τρόπος διδασκαλίας

ΚΑΚΟΥΡΟΥ-ΧΡΟΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ, «Ύδατογραφημένη πόλη'. Από την κλασική αρχαιότητα στον νεοκλασικισμό. Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Κουμανταρείου Πινακοθήκης Σπάρτης, παραρτήματος της Εθνικής Βιβλιοθήκης», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.117-119.

* Εκπαίδευση * Μουσείο * Πρόγραμμα σπουδών * Αλληλενέργεια * Δομισμός * Μάθηση με ανακάλυψη

ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ ΛΕΥΤΕΡΗΣ, «Η σχολική διδακτική δεοντολογία ως μεταποικιακός μηχανισμός επεξεργασίας ακατέργαστων παιδικών εμπειρικών γνώσεων», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.244-251.

* Σχολικό σύστημα * Γνώση * Προγραμματισμένη μάθηση * Διδακτική * Δεοντολογία

ΚΟΚΚΙΝΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ, «Πρόγραμμα ασκήσεως της δημιουργικής σκέψης των μαθητών μέσω του μαθήματος της Ιστορίας και ψυχοτεχνικών ασκήσεων», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.74-89.

* Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ. * Πρόγραμμα μαθήματος * Ιστορία * Συγκλίνουσα-αποκλίνουσα σκέψη * Τεστ δημιουργικότητας * Ασκήσεις, Πνευματικές

ΚΟΡΤΕΣΗ-ΔΑΦΕΡΜΟΥ ΧΑΡΑ, «Γραφή και ανάγνωση στο νηπιαγωγείο: ξεκινώντας από τα ονόματα των παιδιών», *Γέφυρες*, τχ.1 (2001), σσ.6-11.

* Γραφή * Ανάγνωση * Διδασκαλία * Νηπιαγωγείο * Δημιουργικότητα

ΚΟΥΤΣΟΥΒΑΝΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ, «Στοχασμοί και αναστοχασμοί για την πρώτη ανάγνωση και γραφή», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.23 (2001), σσ.14-18, 68-70.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Νηπιαγωγείο * Διδασκαλία γλώσσας * Γραφή * Ανάγνωση
* Μέθοδος διδασκαλίας

ΛΑΘΥΡΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, «Απρόσεκτος - αδιάφορος μαθητής», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.2(440) (2002), σσ.116-118.

* Μαθητής * Βαθμολογία * Απροσεξία * Σχολική αποτυχία

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΟΥΖΑΝΝΑ-ΜΑΡΙΑ, «Η μεθοδολογική διάσταση της διδασκαλίας της μάθησης», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.482 (2001), σσ.175-179.

* Στρατηγική της μάθησης * Συνθήκες μάθησης * Κριτικό πνεύμα * Σχέση καθηγητή - μαθητή
* Μέθοδος διδασκαλίας

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΛΗΣ, «Σχολική αποτυχία και λειτουργικός αναλφαβητισμός», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.116, 117 (2001), σσ.41-51, 49-60.

* Προσχολική αγωγή * Δυσκολία μάθησης * Λειτουργικός αναλφαβητισμός * Σχέση γονιού - σχολείου * Ρόλος του καθηγητή * Παιδαγωγική Ψυχολογία

ΠΑΠΑΝΗΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ Π., «Συγκριτική εξέταση φωνολογικής και συντακτικής ενημερότητας μαθητών σε προ-αναγνωστικό στάδιο: αλλοδαποί ενήλικες μαθητές, Έλληνες ενήλικες αναλφάβητοι, μαθητές με αναγνωστικές δυσκολίες και μαθητές Α' Δημοτικού. Εμπειρική μελέτη», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.42 (2001), σσ.57-80.

* Εμπειρική έρευνα * Προαναγνωστικό στάδιο * Φωνολογία * Συντακτικό * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στην παρούσα έρευνα συγκρίθηκαν οι φωνολογικές και συντακτικές δεξιότητες τεσσάρων ομάδων, που βρίσκονταν σε προ-αναγνωστικό στάδιο: παιδιά κατά τους πρώτους μήνες της φοίτησής τους στην Α' Δημοτικού, Έλληνες αναλφάβητοι ενήλικες, αλλοδαποί ενήλικες που άρχιζαν να μαθαίνουν ελληνική ανάγνωση και μαθητές Β' Δημοτικού, που είχαν δυσκολίες στην ανάγνωση. Οι ομάδες αυτές ήταν εξισωμένες αναφορικά με την αναγνωστική τους ικανότητα. Διαπιστώθηκε με μια σειρά από διπαραγοντικές αναλύσεις διασποράς ότι χαμηλές βαθμολογίες στις συντακτικές και φωνολογικές δραστηριότητες συνεπάγονται χαμηλή αναγνωστική ικανότητα και ότι η ομάδα που μειονεκτούσε περισσότερο ήταν αυτή των μαθητών της Β' Δημοτικού με δυσκολίες στην ανάγνωση. Επιπλέον, έγινε φανερός ο καταλυτικός ρόλος της συντακτικής ενημερότητας στην κατάκτηση της ανάγνωσης.

ΠΑΠΠΑ ΜΑΙΡΗ Χ., «Η δυναμική στη σχολική τάξη», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.4 (2002), σσ.26-28.

* Μαθητής * Διδασκαλία * Σχολικό περιβάλλον * Ομαδική διδασκαλία

PASCUCCI, MARINA, «'Αγαππé φίλε, σου γράφω...' Σχέσεις, συγκινήσεις και συναισθήματα στο νηπιαγωγείο», *Γέφυρες*, τχ.1 (2001), σσ.12-17.

* Προσχολική αγωγή * Γλώσσα * Συγκριτική εκπαίδευση * Γραφή * Ιταλία

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, «Οι μεταγνωστικές δεξιότητες στη διδακτική πράξη», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.6-7(435-436), 8(437) (2001), σσ.329-336, 386-394.

* Δεξιότητες * Δάσκαλος * Μαθητής * Σκέψη

ΠΑΤΣΑΛΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, «**Μαθητικό έντυπο και εκπαιδευτική διαδικασία**», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.42 (2001), σσ.97-105.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Εκπαιδευτική δραστηριότητα * Διαδικασία μάθησης * Σχολικό περιοδικό

ΠΟΡΠΟΔΑΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ, «**Το βάθος επεξεργασίας των πληροφοριών και ο ρόλος του στη μάθηση**», *Νέα Παιδεία*, τχ.98 (2001), σσ.38-45.

* Διαδικασία μάθησης * Μνήμη * Κατανόηση * Αλληλεπέργεια * Εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ ΤΕΡΨΙΘΕΑ, «**Δυσλεξία και Μαθηματικά**», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.81 (2001), σσ.19-22.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Μαθηματικά - Σπουδή και διδασκαλία * Δυσλεξία * Δυσκολία στην αριθμηση * Στρατηγική μάθησης * Θεωρία

ΣΟΥΣΑΜΙΔΟΥ-ΚΑΡΑΜΠΕΡΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ, ΖΑΦΕΙΡΙΑΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ, «**Τα κίνητρα στο Γυμνάσιο και οι παράγοντες που τα επηρεάζουν**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.118 (2001), σσ.117-124.

* Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ. * Ψυχολογία του παιδιού * Μαθητής * Ανταμοιβή * Συμπεριφορά * Αποτέλεσμα έρευνας

ΤΟΚΑΤΛΙΔΟΥ ΒΑΣΩ, «**Η διδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης και δεύτερης γλώσσας: ανάγκες και συμβατότητα γραμματικής και επικοινωνίας**», *Μέντορας*, τχ.4 (2001), σσ.140-149.

* Ελληνική γλώσσα * Δεύτερη ξένη γλώσσα * Διδασκαλία γλώσσας * Στόχος διδασκαλίας * Επικοινωνιακή ικανότητα * Μέθοδος διδασκαλίας

ΤΣΑΚΙΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ, ΠΑΠΑΡΟΥΝΑΣ ΗΛΙΑΣ, «**Οικογενειακές και κοινωνικές πηγές σχολικής αποτυχίας**», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ.2-3 (2001), σσ.139-148.

* Επίδοση στις σπουδές * Σχολική αποτυχία * Οικογένεια * Σχέση γονιού – παιδιού * Κοινωνικό περιβάλλον * Θεωρία

- Le sujet de l'échec scolaire tient une place exceptionnelle dans les études du domaine des Sciences pédagogiques ou dans l'intérêt des chercheurs et des enseignants. Plusieurs analyses ont déjà porté une contribution importante avec leurs réponses sur des problèmes comme les suivants: quelles sont les causes de l'échec scolaire? Comment ce problème s'accroît-il? Qu'est-ce qu'il représente pour l'élève et son entourage familial? Pour en parler en un seul mot, quelle est l'essence et les conséquences du phénomène? Le progrès toutefois des sciences pédagogiques, de la Psychologie et surtout de la Sociologie a éclairé d'un jour nouveau certains aspects et des facteurs qui jouent un rôle primordial à l'échec scolaire. L'approche que propose cet article est d'évoquer les origines familiales et sociales de ce phénomène. (Summary abridged)

12. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ ΠΑΝΟΣ Δ., «Σύνδρομο αποπροσωποποίησης και αποπραγματοποίησης», *Περισκόπιο της Επιστήμης*, τχ.258 (2001), σσ.66-79.

* Ατομική Ψυχολογία * Προσωπικότητα * Αυτοαντίληψη * Ψυχική υγεία

ΒΑΡΕΛΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, «Συμπεριφοριστική θεώρηση της θρησκευτικότητας», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ.2-3 (2001), σσ.131-137.

* Θρησκεία * Θρησκεία - Ψυχολογία * Θεωρία της Συμπεριφοράς * Θρησκευτική συμπεριφορά

- The theory of behaviorists about 'Tabula rasa' has influenced up to a certain degree the sciences that are related to human behavior. Some religious psychologists, educators, and psychologists have attempted to interpret the inward case of religiousness, based upon the behaviorist theory, and to suggest respective methods for its development. It is with the pattern S-O-R, not with S-R, that it is possible to interpret religiousness partly and to apply appropriate methods for its development. However, if certain basic conditions are not taken into account, the danger of considerable deviation is present.

ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, «Θεματολογία Γνωστικής Ψυχολογίας: Εγκώμιον Γιώργου Π. Μαραγκουδάκη (1925-2001)», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2001), σσ.42-44.

* Γιώργος Μαραγκουδάκης * Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση * Επιστήμες της Αγωγής * Νεκρολογία

ΓΑΛΑΝΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, «Το 'φανταστικό ακροατήριο' και ο 'προσωπικός μύθος' των εφήβων σε σχέση με τη ριψοκίνδυνη συμπεριφορά και την αντίληψη του κινδύνου», *Ψυχολογία*, τχ.4 (2001), σσ.411-430.

* Έφηβος * Συμπεριφορά * Εγωκεντρισμός * Αποτέλεσμα έρευνας

- Ο στόχος της παρούσας έρευνας ήταν να εξετάσει τις δυο κύριες εκδηλώσεις του εγωκεντρισμού των εφήβων, δηλαδή το 'φανταστικό ακροατήριο' και τον 'προσωπικό μύθο' σε σχέση με τη συχνότητα της ριψοκίνδυνης συμπεριφοράς και την αντίληψη του κινδύνου. Σε ένα δείγμα 297 εφήβων, ηλικίας 11-18 ετών περίπου, διαπιστώθηκε ότι ο προσωπικός μύθος (ορισμένες διαστάσεις του) είναι κυρίως η εκδήλωση του εγωκεντρισμού που σχετίζεται θετικά με τη συχνότητα της ριψοκίνδυνης συμπεριφοράς και αρνητικά με την αντίληψη του κινδύνου. Αντίθετα από το αναμενόμενο, το φανταστικό ακροατήριο με τη μορφή της υπερβολικής αυτο-συνειδησίας συσχετίζεται αρνητικά με τη συχνότητα της ριψοκίνδυνης συμπεριφοράς. (Περικοπή περίληψης)

ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ, «Η φύση και η δομή της ακαδημαϊκής αυτο-εικόνας, η σχέση της με τη σχολική επίδοση και οι επιδράσεις του παράγοντα "ηλικία" στη σχέση αυτή», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.120/120-121 (2001), σσ.101-110.

* Μαθητής * Επίδοση στις σπουδές * Γνωστική ικανότητα * Αυτοαντίληψη * Συμπεριφορά * Ανάπτυξη προσωπικότητας

ΔΟΪΚΟΥ ΜΑΡΩ, «Συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών και εφήβων με οπτική ανεπάρκεια», *Ψυχολογία*, τχ.4 (2001), σσ.431-450.

* Παιδί * Έφηβος * Οπτικά μειονεκτών * Κοινωνική συμπεριφορά * Συναισθηματική αντίληψη

- Στο άρθρο αυτό παρουσιάζονται οι κυριότερες συνιστώσες της συναισθηματικής και κοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών με οπτική ανεπάρκεια. Δίνεται έμφαση στη σχέση γονέα-παιδιού μέσα από την καταγραφή των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι γονείς προκειμένου να αποδεχθούν την αναπηρία του παιδιού τους, καθώς και των ιδιομορφιών της αλληλεπίδρασης τους με αυτό. Γίνεται αναφορά στη συναισθηματική αντίδραση των παιδιών με ανεπάρκειες όρασης απέναντι στην αναπηρία τους και στα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους που είναι πιθανό να επηρεάσουν αρνητικά την κοινωνική τους ανάπτυξη. Παρουσιάζονται ευρήματα σύγχρονων ερευνών σχετικά με τις αδυναμίες των παιδιών στην απόκτηση κοινωνικών δεξιοτήτων και την επίδρασή τους στη δημιουργία κοινωνικών σχέσεων. (Περικοπή περίληψης)

ΚΟΥΜΠΙΑΣ Ε. Λ., ΓΙΑΒΡΙΜΗΣ Λ., «Ψυχολογική αξιολόγηση αναγνωστικής ικανότητας, μαθησιακών δυσκολιών, προβλημάτων συμπεριφοράς και νοητικής ικανότητας πέντε παιδιών με διαταραχή ανάγνωσης», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.14 (2001), σσ.46-58.

* Ανάγνωση * Δυσλεξία * Δυσκολία μάθησης * Διαταραχή συμπεριφοράς * Γνωστική ικανότητα * Αξιολόγηση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η παρούσα μελέτη ασχολείται με την ψυχολογική αξιολόγηση πέντε παιδιών που φοιτούν στο Δημοτικό σχολείο και έχουν διαγνωστεί στα Κέντρα Ψυχικής Υγιεινής της Αθήνας με διαταραχή στην ανάγνωση. Η ψυχολογική αξιολόγηση των πέντε παιδιών περιελάμβανε: α) αξιολόγηση αναγνωστικής ικανότητας με την βοήθεια του τεστ Ανίχνευσης Αναγνωστικής Ικανότητας της Τάφα, β) αξιολόγηση των δυσκολιών μάθησης με την βοήθεια του Αθηνά Τεστ Δυσκολιών Μάθησης, γ) αξιολόγηση της νοητικής ικανότητας με τη βοήθεια του Ελληνικού WISC-III και δ) αξιολόγηση της προβληματικής συμπεριφοράς με τη βοήθεια του Ερωτηματολογίου Αξιολόγησης Προβληματικής Συμπεριφοράς CBCL του Achenbach. Τα παραπάνω στοιχεία, συνεξετάστηκαν και ερευνήθηκαν στα πλαίσια συμπεριλαμβανόμενων παραμέτρων.

ΛΟΪΖΟΥ Λ. Ν., «Σχέσεις των μοναχοπαιδιών με γονείς, φίλους και δασκάλους», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2002), σσ.109-116.

* Μοναχοπαίδι * Οικογένεια * Σχολείο * Φιλία * Διαπροσωπικές Σχέσεις * Αποτέλεσμα Έρευνας

ΛΟΪΖΟΥ ΛΟΪΖΟΣ Ν., «Το ελεύθερο παιδικό σχέδιο και η θεματολογία του. Ερμηνευτικές γνωστικές προσεγγίσεις», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.1 (2001), σσ.31-42.

* Ζωγραφική * Νηπιαγωγείο * Δημοτικό * Ανάπτυξη του Εγώ * Ερμηνευτική

- From the very moment the children begin to voluntarily draw on paper there is a consequence of gradual unfolding of their ability by lively hand movements, choice of certain lines and signs, as well as, by depicting objects from external reality. Among these objectives human figure is of special preference, thus becoming the main indication of the child's cognitive operations. The predominance of the child's drawings over other forms of expression (such as play, language, grimaces, etc.) in leaving a trace directly observable permits a relatively easy induction of inferences concerning the child's cognitive system. Our research findings indicate a strong influence of 'image'. Particularly of TV images and films, and of current events on the drawings' topics. The classification of these topics seems to be a complicated task of questionable value.

ΜΑΚΡΗ-ΜΠΟΤΣΑΡΗ ΕΥΗ, «**Είδη κοινωνικής στήριξης και ο ρόλος της άνευ όρων αποδοχής στη διαμόρφωση θετικής αυτοεκτίμησης**», *Ψυχολογία*, τχ.4 (2001), σσ.488-505.

* Αυτοπεποίθηση * Κοινωνία * Κοινωνική επιτυχία * Γονείς * Δάσκαλος * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στόχος της μελέτης ήταν: (α) Να διερευνήσει τη συνάφεια της αυτοεκτίμησης με τρία είδη κοινωνικής στήριξης, όπως η αποδοχή, το ενδιαφέρον και η καθοδήγηση από γονείς και εκπαιδευτικούς. (β) Να εξετάσει το ρόλο της άνευ όρων αποδοχής στην ανάπτυξη μιας θετικής αυτοεκτίμησης. (γ) Να διερευνήσει τη σχέση των υπό εξέταση ειδών κοινωνικής στήριξης με το φύλο και τη σχολική επίδοση. Τα ευρήματα της μελέτης με ένα δείγμα 304 μαθητών Γυμνασίου αποκάλυψαν ότι: (α) Την ισχυρότερη συνάφεια με την αυτοεκτίμηση έχει η αποδοχή των παιδιών από τους γονείς τους. (β) Μεταξύ μαθητών που αναφέρουν ένα υψηλό επίπεδο αποδοχής, οι μαθητές που νιώθουν ότι η αποδοχή τους είναι ανεπιφύλακτη, καταγράφουν υψηλότερη αυτοεκτίμηση από ό,τι οι μαθητές που νιώθουν ότι η αποδοχή τους γίνεται υπό όρους. (γ) Το φύλο και η σχολική επίδοση αποτελούν παράγοντες διαφοροποίησης τόσο του επιπέδου της κοινωνικής στήριξης, όσο και του βαθμού στον οποίο οι μαθητές αντιλαμβάνονται ότι η αποδοχή τους γίνεται υπό όρους ή άνευ όρων.

ΜΑΝΩΛΙΤΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι., «**Σχέση μεταγλωσσικών ικανοτήτων και εκμάθησης της ανάγνωσης: από το Νηπιαγωγείο στη Β' Δημοτικού**», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.1 (2001), σσ.9-30.

* Γνωστική Ψυχολογία * Γνωστική διαδικασία * Νηπιαγωγείο * Δημοτικό * Αλληλενέργεια

* Αποτέλεσμα έρευνας

- Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η διερεύνηση της σχέσης των μεταφωνολογικών και μετασυντακτικών ικανοτήτων των παιδιών του Νηπιαγωγείου με την αναγνωστική ικανότητα στη Β' τάξη του Δημοτικού. Πραγματοποιήθηκε μια διαχρονική έρευνα τριών ετών για να διερευνηθεί η παραπάνω σχέση. Τα ευρήματα έδειξαν ότι όλες οι μεταφωνολογικές και μετασυντακτικές ικανότητες που εκτιμήθηκαν στο Νηπιαγωγείο συνδέθηκαν με την αναγνωστική επίδοση στη Β' τάξη του Δημοτικού, όπως ακριβώς είχαμε παρατηρήσει και σε προηγούμενη μελέτη μας με τις αντίστοιχες επιδόσεις στην Α' Δημοτικού. Από τη συνολική θεώρηση των ευρημάτων μας προκύπτει ότι οι στόχοι του αναλυτικού Προγράμματος του Νηπιαγωγείου, σχετικά με την προετοιμασία των νηπίων για την εκμάθηση της ανάγνωσης, είναι ανάγκη να αναδομηθούν και ειδικότερα να εστιασθούν στην καλλιέργεια των μεταφωνολογικών και των μετασυντακτικών ικανοτήτων. (Περικοπή περίληψης)

ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π., «**Θέματα γνωστικής ψυχολογίας. Θέμα 2ο: Νοερό γνωστικό σύστημα δεαμεσολάβησης. Εισαγωγικά: Σύντομη διεπιστημονική προσέγγιση**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117 (2001), σσ.35-38.

* Γνωστική Ψυχολογία * Γνωστική διεργασία * Εγκέφαλος * Νοημοσύνη * Εννοιολογική παράσταση * Φαντασία

ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π., «**Θέματα γνωστικής ψυχολογίας. Θέμα 3ο: Η νέα επιστήμη της μάθησης**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.118 (2001), σσ.40-43.

* Γνωστική Ψυχολογία * Εγκέφαλος * Ανάπτυξη αντίληψης * Μάθηση * Πείραμα * Νέες τεχνολογίες

ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π., «**Θέματα γνωστικής ψυχολογίας. Θέμα 4ο: Το τρίπτυχο κατανόηση - συνειδητοποίηση - μάθηση. Διεπιστημονική προσέγγιση**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.45-49.

* Γνωστική Ψυχολογία * Νοημοσύνη * Μάθηση * Κατανόηση * Διεπιστημονική θεώρηση

ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π., «**Θέματα γνωστικής ψυχολογίας. Θέμα 5ο: Αλήθεια, πόσο διαπαιδαγωγούμε στα σχολεία μας; Διεπιστημονική προσέγγιση**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.120/120-121 (2001), σσ.43-46.

* Παιδί * Διαδικασία μάθησης * Συναίσθηση * Αντίληψη * Συναισθηματική συμπεριφορά
* Ανάπτυξη προσωπικότητας

ΜΠΙΜΠΟΥ-ΝΑΚΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, ΚΙΟΣΕΟΓΛΟΥ ΓΡΗΓΟΡΗΣ, ΣΤΟΓΙΑΝΝΙΔΟΥ ΑΡΙΑΔΝΗ, «**Δυνατότητες και δυσκολίες παιδιών σχολικής ηλικίας στο οικογενειακό και σχολικό πλαίσιο**», *Ψυχολογία*, τχ.4 (2001), σσ.506-525.

* Οικογενειακό περιβάλλον * Σχολικό περιβάλλον * Παιδί * Διαταραχή συμπεριφοράς * Αξιολόγηση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στο παρόν άρθρο διερευνήθηκε η αντιστοιχία που υπάρχει μεταξύ των τιμών των απαντήσεων που δίνουν γονείς και εκπαιδευτικοί στο Ερωτηματολόγιο Δυνατοτήτων και Δυσκολιών (ΕΔΔ. Goodman, 1994) για την αξιολόγηση της ψυχικής υγείας σε παιδιά σχολικής ηλικίας. Το φύλο, η ηλικία, ο δείκτης ψυχικής υγείας των οικογενειών και η σχολική επίδοση των παιδιών μελετήθηκαν ως πιθανοί ερμηνευτικοί παράγοντες του βαθμού συμφωνίας των γονέων και εκπαιδευτικών ως προς την αναγνώριση των δυνατοτήτων και των δυσκολιών των παιδιών. Οι αυξημένες δυσκολίες στη συμπεριφορά των παιδιών ερμηνεύονται από τη χαμηλή σχολική επίδοση για τους εκπαιδευτικούς, ενώ οι γονεϊκή δυσλειτουργία, σύμφωνα με την εκτίμηση του Ερωτηματολογίου Γενικής Υγείας, ερμηνεύει την αξιολόγηση των δυσκολιών από τους γονείς. (Περικοπή περιλήψης)

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «**Η επίδραση της ηλικίας στις αντιλήψεις και συμπεριφορές των μαθητών απέναντι στη φιλία**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.2(440), 3(441) (2002), σσ.80-85, 172-177.

* Παιδί * Διαπροσωπικές σχέσεις * Συναισθηματική ανάπτυξη * Φιλία * Ηλικία * Αποτέλεσμα έρευνας

ΠΑΠΟΥΛΗ ΕΛΕΝΗ, «**Συναισθηματική κακοποίηση και η επίδρασή της στην ανάπτυξη του παιδιού**», *Κοινωνική Εργασία*, τχ.65 (2002), σσ.20-27.

* Κακοποιημένο παιδί * Ανάπτυξη προσωπικότητας * Συναισθηματική διαταραχή * Διάγνωση
* Ανάγκη στοργής * Προσαρμογή

ΣΑΛΩΝΙΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «**Η παιδική επιθετικότητα ως κοινωνικό φαινόμενο**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.1 (439) (2002), σσ.10-20.

* Παιδί * Επιθετικότητα * Κοινωνικοποίηση * Οικογένεια * Σχολείο

ΣΙΝΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ Δ., «**Νευροψυχολογική - νευροανατομική οργάνωση της μνήμης και διαταραχές της μνημονικής διαδικασίας**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.6-7(435-436), 8(437) (2001), σσ.300-306, 421-425.

* Μνήμη * Μάθηση * Θεωρία * Γνωστική ανάπτυξη * Ανάμνηση

ΣΙΝΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ Δ., «**Σωματική και ψυχική κακοποίηση, παραμέληση παιδιών (ορισμός - αντιμετώπιση - πρόληψη)**», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.24 (2001), σσ.15-20.

* Κακοποιημένο παιδί * Δικαιώματα του παιδιού * Προστασία των παιδιών * Πρόληψη * Θεραπευτική * Κράτος πρόνοιας

ΣΟΥΣΑΜΙΔΟΥ-ΚΑΡΑΜΠΕΡΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ, «Εσωτερικά και εξωτερικά χαρακτηριστικά μη οικείων προσώπων: η περιγραφή τους σε σχέση με του προσανατολισμό των προσώπων από άτομα ηλικίας 7 έως 15 ετών», *Μέντορας*, τχ.5 (2002), σσ.177-193.

* Εξελικτική Ψυχολογία * Αναγνώριση * Ξένος * Ατομικά χαρακτηριστικά * Οπτική * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η παρούσα εργασία στόχευε: (α) στη μελέτη του ρόλου των εξωτερικών και των εσωτερικών χαρακτηριστικών στην αναγνώριση μη οικείων προσώπων και στον καθορισμό της σειράς σπουδαιότητας των χαρακτηριστικών στη λειτουργία αυτή και (β) στην εξέταση της επίδρασης που ασκεί ο διαφορετικός προσανατολισμός των προσώπων στην περιγραφή των χαρακτηριστικών. Από τα αποτελέσματα έγινε φανερό ότι τα εξωτερικά χαρακτηριστικά παίζουν σημαντικότερο ρόλο από τα εσωτερικά χαρακτηριστικά στην αναγνώριση των μη οικείων προσώπων και ότι τα μαλλιά είναι το χαρακτηριστικό που περιγράφεται καλύτερα και συμβάλλει στην αναγνώριση ενός μη οικείου προσώπου. Η περιγραφή των εξωτερικών χαρακτηριστικών εξαρτάται από τον προσανατολισμό των προσώπων, ενώ η ηλικία και το φύλο των συμμετεχόντων επηρεάζουν την περιγραφή των χαρακτηριστικών και των δυο κατηγοριών. (Περικοπή περίληψης)

ΣΤΑΥΡΟΥ ΛΑΜΠΡΟΣ, «Μελέτη των γονεϊκών εικόνων διαμέσου των προβολικών δοκιμασιών RORSCHACH, C.A.T. και DUSS στο παιδί ηλικίας 7-12 ετών με παραβατικούς γονείς», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ.15 (2001-2002), σσ.20-27.

* Παιδί * Ατομικά χαρακτηριστικά * Τεστ προσωπικότητας * Σχέση γονιού – παιδιού * Διαταραχή συμπεριφοράς * Αποτέλεσμα έρευνας

ΤΑΓΚΑΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ, ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ, «Ασκήσεις εγρήγορης για τη δημιουργία δυναμικής στην τάξη», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.42 (2001), σσ.81-88.

* Διδασκαλία * Νους * Προσοχή * Εκπαίδευση

ΤΑΜΒΑΚΗ ΑΓΓΕΛΑ, «Η *Hypnerotomachia poliphili* (1499) του Francesco Colonna. Οι παγανιστικές και ερωτικές ονειροφαντασιώσεις ενός αρχαιολάτρη του τέλους του 15ου αιώνα», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.36-54.

* Όνειρο * Αναγέννηση * Αρχαία Ελλάδα * Επιρροή * Τέχνη * Ψυχανάλυση

- This article briefly reviews the multifarious questions related to the *Hypnerotomachia Poliphili* (1499) - an often quoted but seldom read book in the word of E. Wind. The language, a most curious and purely individual mixture of Latin, Italian, Greek and elements of Hebrew and Arabic, may have been deliberately chosen as an appropriate vehicle for conveying the nature of dreams. (Summary abridged)

ΤΖΙΜΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι., «Σωματική διάπλαση - εμφάνιση και αυτοεκτίμηση στην κυρίως εφηβική ηλικία. Έρευνα», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.120/120-121 (2001), σσ.80-92

* Εφηβεία * Σωματική διάπλαση * Αυτοαντίληψη * Αποτέλεσμα έρευνας * Στατιστικά δεδομένα

ΤΟΤΛΗΣ ΣΑΚΗΣ, «Χώρος και συναίσθημα. Μια μέθοδος ερμηνείας των ονείρων», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.27-35.

* Όνειρο * Χρόνος * Χώρος * Συναισθηματικότητα * Ερμηνευτική

- In this article I present my space-emotional dream interpretation method and theory, which maintains that a subject/dreamer experiences first an actual initial event in broad daylight and, when he goes to sleep, this very same initial event reappears in his dream. This time it is disguised with suitable dream pictures, different yet similar to the initial event, that contain similar actions, causing during the dream similar emotions. Not all everyday events become dreams, however. Just the initial events that ended up abruptly, frustrated, with their emotions pending in mid air. The 'pending emotion' is the actual attempt of our consciousness to put in order a frustrated pending emotion. It is quite a manoeuvre. (Summary abridged)

ΤΣΕΡΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «Ψυχοπάθεια: προσέγγιση προβληματικής συμπεριφοράς στα παιδιά με ειδικές ανάγκες», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.486 (2001), σσ.309-312

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Διαταραχή συμπεριφοράς * Στατιστικά δεδομένα * Ψυχολογία, παθολογική - ταξινόμηση * Ειδική Αγωγή

- Σκιαγραφούνται οι μορφές παθολογικής συμπεριφοράς, ειδικά στα άτομα με ειδικές ανάγκες. Η ταξινόμηση είναι πολύπλοκη διαδικασία. Τεκμηριώνεται όμως ο λόγος με στατιστικά στοιχεία και πληρώνεται με επιστημονικά επιχειρηματολογία, η αποφυγή της ετικετοποίησης παιδιών με συναισθηματικές διαταραχές. Ωσαύτως, τεκμηριώνονται τα κριτήρια καθορισμού της παθολογικής συμπεριφοράς, το είδος και η συχνότητα προβληματικής συμπεριφοράς.

ΤΣΟΡΜΠΑΤΖΟΥΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, ΜΠΑΡΚΟΥΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, ΓΡΟΥΪΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «Προκαταρκτική μελέτη των ψυχομετρικών χαρακτηριστικών της Κλίμακας Ακαδημαϊκών Κινήτρων», *Ψυχολογία*, τχ.4 (2001), σσ.526-537.

* Παρώθηση για σπουδές * Ανταμοιβή * Γνωστική ανάπτυξη * Αξιολόγηση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Το πλαίσιο της θεωρίας της γνωστικής αξιολόγησης προσφέρεται για την πληρέστερη κατανόηση των κινήτρων στο σχολικό και ακαδημαϊκό χώρο. Στη θεωρία αυτή γίνεται διάκριση των κινήτρων σε εσωτερικά και εξωτερικά. Παράλληλα αναγνωρίζεται και η διάσταση της έλλειψης κινήτρων. Στα εσωτερικά κίνητρα αναγνωρίζονται ως σημαντικές πτυχές τα κίνητρα για απόκτηση γνώσης, για την επίτευξη και για βίωση διέγερσης, ενώ στα εξωτερικά κίνητρα αναγνωρίζονται η εξωτερική ρύθμιση και η ταύτιση. Για την εκτίμηση των έξι διαστάσεων των εσωτερικών και εξωτερικών κινήτρων και της διάστασης της έλλειψης κινήτρων δημιουργήθηκε από τον Vallerand et al. (1992) η Κλίμακα Ακαδημαϊκών Κινήτρων (ΚΑΚ). Η μετάφραση και η προσαρμογή της κλίμακας στην ελληνική γλώσσα, καθώς και η εξέταση των ψυχομετρικών της χαρακτηριστικών αποτέλεσε το σκοπό της παρούσας έρευνας. (Περίληψη)

ΧΑΡΤΟΚΟΛΛΗΣ ΠΕΤΡΟΣ, «Χρόνος και όνειρο», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.8-16.

* Όνειρο * Χρόνος * Χώρος * Αλληλενέργεια * Συναισθηματικότητα * Ερμηνευτική

- The time orientation of the dreamer is strictly towards the present. Any indication that any action in a dream represents memories or desires of the childhood - instigated by the desires of the past - is masqueraded sign and it must be interpreted through the coherence of the dreamer. The experience of the dreamer is ageless and represents his personality in

its everlasting features; furthermore, it functions as a notion of himself, a notion that is related closer with previous desires than with the present age and the social or professional status of the dreamer. Based on a series of cases Freud (1900, 1933) has pointed out that time in a dream is expressed in terms of spatial relations, where the apparent meaning of the dream transforms time into space. However, there are dreams in which the concept of time is perfectly clear as clock or calendar time and not as a time implied in pictures of space and motion. (Summary abridged)

ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ Χ., [κ. ά.], **«Αξιολόγηση του προγράμματος ψυχολογικής-συμβουλευτικής παρέμβασης»**, *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.28-36.

* Ψυχολογία της Εκπαίδευσης * Συμβουλευτική * Πρόγραμμα έρευνας * Μέθοδος έρευνας * Αποτέλεσμα έρευνας * Αξιολόγηση

ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ Χ., [κ. ά.], **«Προσαρμογή παλιννοστούτων και αλλοδαπών μαθητών στο σχολείο»**, *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.13-27.

* Παλιννόστηση * Μετανάστευση * Παιδί * Σχολείο * Πρόβλημα * Ψυχολογία της Εκπαίδευσης

ΨΑΡΡΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΖΕΡΒΟΥ ΜΑΡΙΑ, **«Η συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών με νέες δραστηριότητες στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα»**, *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.42 (2001), σσ.52-56.

* Μαθητής * Συναισθηματική ανάπτυξη * Ειδικό σχολείο * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Πρόγραμμα διδασκαλίας

ΨΕΜΜΑΣ ΝΙΚΟΣ, ΤΣΑΡΟΥΧΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, **«Οι πρώτες σχέσεις των παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας και πώς αυτές προσδιορίζουν τις προϋποθέσεις για ασφαλή συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη»**, *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.2(440) (2002), σσ.89-94.

* Παιδί * Προσχολική ηλικία * Ανάπτυξη προσωπικότητας * Κοινωνικοποίηση

13. ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ ΑΙΜΙΛΙΑ, **«Ο Μίλτος Κουντουράς και η εφαρμογή των αρχών του 'Σχολείου Εργασίας' στο διδασκαλείο Θηλέων Θεσσαλονίκης (1927-1930)»**, *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.156-161.

* Παιδαγωγική * Σχολείο Θηλέων * Θεσσαλονίκη * Μίλτος Κουντουράς * Πρότυπο πρόγραμμα * Πρότυπο διδασκαλίας

ΓΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, **«Το πρόσωπο. Ο J. Dewey. Η προοδευτική εκπαίδευση»**, *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.1 (2001), σσ.61-66.

* Παιδαγωγική * J. Dewey * Θεωρία * Κριτικό πνεύμα * Αξιολόγηση προσωπικότητας

- Το 1897 ο αμερικανός παιδαγωγός και βασικός εκπρόσωπος της Προοδευτικής Εκπαίδευσης J. Dewey δημοσιεύει τις θέσεις του για την Παιδαγωγική στο My Pedagogic Creed

(‘Το Παιδαγωγικό μου πιστεύω’) έργο αφηγηρικό μιας καινούριας προοπτικής για την εκπαίδευση. Κύριο μέλημα αυτής αποτελεί η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του μαθητή καθώς και της σχολικής ζωής, με την άσκηση όμως της κριτικής σκέψης που αναπτύσσεται και διαμορφώνεται από τις εμπειρίες και τα παραδείγματα που αντλεί ο ίδιος ο μαθητής από το περιβάλλον. Το άρθρο αναφέρεται σε βασικά σημεία των θέσεων του Dewey καθώς και στις επικρίσεις που η Προοδευτική Εκπαίδευση δέχτηκε, με σκοπό να εξετάσει τη στάση γενικότερα απέναντι στο μαθητή ως αυτοπροσδιοριζόμενο γίνεσθαι (πρόσωπο). (Περικοπή περίληψης)

ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, «Η μορφοποιητική-δημιουργική δύναμη του ανθρώπου και η προσχολική εκπαίδευση», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.2 (2001), σσ.105-111.

* Φιλοσοφία * Κ. Καστοριάδης * Εκπαίδευση * Φαντασία * Μέθοδοι διδασκαλίας * Θεωρία

- If the philosophy of education does not wish to seek refuge in ideology, then it must avoid the ever present danger of becoming trapped in one particular conceptual system. This requires the exercising of a criticism which must distance itself from both dogmatism and unbridled relativism. From this perspective the contribution made by Cornelius Castoriadis has been of catalytic importance. Attempting a logico-ontological examination of such objects as the psyche, society, history, the philosopher has opened a new avenue towards a different understanding of the human world. Having shown us that man is first and foremost a creature of imagination and of the imaginary -the individual imagination and the collective and social imaginary- he has enabled us not only to conceive of the sense of education in a different way, but also and as a consequence to pose in different terms the question of its purpose, being entirely bound by the responsibility for the choice we make. (Summary abridged)

ΚΑΚΟΥΡΗΣ ΗΛΙΑΣ, «Η παιδαγωγία και η μαθητεία», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.481, 482, 483 (2001), σσ.181-184, 170-174, 214-218.

* Φιλοσοφία της Αγωγής * Πλάτων * Ελληνισμός και Χριστιανισμός * Ανθρωπισμός * Σχέση καθηγητή - μαθητή * Μέθοδος διδασκαλίας * Κρίση του πολιτισμού

ΚΑΡΑΟΥΛΗΣ ΕΥΘ., «Αυταρχική και αντιαυταρχική εκπαίδευση: ψυχολογική προσέγγιση στο θέμα (Σπάρτη-Αθήνα-Ρώμη-Σάμμερχιλ)», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.484, 485 (2001), σσ.244-250, 276-280.

* Εκπαίδευση, Αρχαία * Αυταρχική εκπαίδευση * Αντιαυταρχική εκπαίδευση * Παιδαγωγός * Σάμμερχιλ * Φιλοσοφία της Αγωγής

ΚΑΦΑΝΕΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Κ., «Η κρίση του σχολικού θεσμού-P. Freire: αγωγή του καταπιεζομένου», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.3 (441) (2002), σσ.156-159.

* Αγωγή * Εκπαίδευση και κοινωνία * Σχολικό σύστημα * Παιδαγωγοί * Κριτικό πνεύμα * P. Freire

ΚΥΡΙΔΗΣ ΑΡΓΥΡΗΣ Γ., [κ.ά.], «Τι είναι το θρανίο; ‘Ανοιχτό βιβλίο’: καταγραφή των γραπτών μνημάτων των μαθητών στα θρανία τους», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.52-65.

* Μαθητής * Υποκουλτούρα * Επικοινωνία * Ελεύθερη έκφραση * Σχολείο * Αποτέλεσμα έρευνας

ΜΕΤΟΧΙΑΝΑΚΗΣ ΗΛΙΑΣ Γ., «Οι παιδαγωγικές ιδέες του Αγίου Νεκταρίου», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.486 (2001), σσ.298-303.

* Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία, Ελληνική * Άγιος Νεκτάριος * Ποιμαντική Θεολογία * Θρησκευτική εκπαίδευση * Χριστιανική Αγωγή

ΜΕΤΟΧΙΑΝΑΚΗΣ ΗΛΙΑΣ Γ., ΧΛΟΥΒΕΡΑΚΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ι., «Παράγοντες της οικογένειας που συμβάλλουν στην προσαρμογή του παιδιού στο Νηπιαγωγείο. Εμπειρική παιδαγωγική θεώρηση», *Παιδαγωγικός Λόγος*, τχ.1 (2001), σσ.43-60.

* Οικογενειακό περιβάλλον * Επιρροή * Παιδί * Ενσωμάτωση * Νηπιαγωγείο * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η αγωγή αποτελεί πρωταρχικό παράγοντα εξέλιξης και προόδου του ανθρώπου. Όλες οι ψυχοπαιδαγωγικές και κοινωνικές θεωρίες προσδίδουν μεγάλη σπουδαιότητα στη μορφοποιό δύναμη της οικογένειας. Αυτό δικαιολογείται από τις πολύχρονες στενές και δυναμικές σχέσεις αλληλεξάρτησης των μελών της οικογένειας. Στην παρούσα έρευνα εξετάσαμε την επίδραση των ακολούθων παραγόντων: α) τη σειρά γέννησης του παιδιού, β) τη μόρφωση των γονέων, γ) τον τύπο των γονέων και δ) τη γεωγραφική περιοχή της κατοικίας τους. Το δείγμα της έρευνας αποτελούσαν 800 νήπια, 437 αγόρια και 363 κορίτσια, ισομερώς κατανεμημένα σε Νηπιαγωγεία αστικών και αγροτικών περιοχών των Νομών Ρεθύμνης, Ηρακλείου και Αττικής. Η στατιστική ανάλυση έδειξε ότι το μορφωτικό-κοινωνικό επίπεδο και των δύο γονέων όπως και ο τύπος τους επηρεάζουν σημαντικά την προσαρμογή του παιδιού στο Νηπιαγωγείο. Αντίθετα, η σειρά γέννησης του παιδιού και η γεωγραφική περιοχή δεν φαίνεται να παίζουν σημαντικό ρόλο στην προσαρμογή τους στο Νηπιαγωγείο. (Περικοπή περίληψης)

ΝΙΚΗΤΑΡΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «'Δια βίου παιδεία', διασαφήνιση και ορισμοί», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.71-80.

* Διαβίου εκπαίδευση * Ανθρωπισμός * Πολιτική και Ηθική * Πολιτιστική κρίση * Φιλοσοφία της Αγωγής * Φιλοσοφία, Αρχαία ελληνική * Πλάτων

- Η 'δια βίου παιδεία' είναι πλήρης παιδευτική διαδικασία. Θεμελιώνεται σε αξιολογική προβληματική και επιδιώκει την κατάκτηση της διαλεκτικής και της αλήθειας. Γι' αυτό προϋποθέτει την πολιτική και ηθική εφαρμογή των αξιών της και συνεγείρει τους πολίτες στην κοινή δημοκρατική συμπόρευση. Είναι η κατάφαση της Δημοκρατίας και το αποτέλεσμα της νηφάλιας λειτουργίας των κοινωνικοπολιτικών της θεσμών. Αποτελεί την ύψιστη μορφή ατομικής, πολιτικής και κοινωνικής αυτοπραγμάτωσης και υπερέχει από τη μεταμοντέρνα 'δια βίου μάθηση'. Η μεταγλώττιση του όρου 'δια βίου παιδεία' σε 'δια βίου μάθηση' σημαίνει τη μετάπτωση του περιεχομένου της 'δια βίου παιδείας' σε περιεχόμενο αυτοματικής, τενοκρατικής και μηχανιστικής κατάρτισης για την εξυπηρέτηση των αναγκών της αγοράς εργασίας. (Περικοπή περίληψης)

ΝΙΚΗΤΑΡΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «Η αγωγή ως περιεχόμενο της πρακτικής φιλοσοφίας», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ.483, 484 (2001), σσ.205-206, 235-239.

* Εκπαίδευση, Αρχαία * Φιλοσοφία, Αρχαία (ελληνική) * Ψυχή * Σώμα, ανθρώπινο * Ανάπτυξη προσωπικότητας * Φιλοσοφική ανθρωπολογία

ΞΕΝΑΚΗ ΧΑΡΑ, «Το κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον και η συμβολή των κοινωνικών σχέσεων στην κοινωνικοποίηση των παιδιών», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.22 (2001), σσ.13-14.

* Ανάπτυξη παιδιού * Κοινωνικό περιβάλλον * Πολιτισμικό περιβάλλον * Κουλτούρα * Κοινωνικοποίηση

ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΣΠΥΡΟΣ, «**Η δίθην σοβαρότητα της ζωής**», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ.24 (2001), σσ.8-14.

* Παιδί προσχολικής ηλικίας * Νηπιαγωγείο * Σχέση γονιού – καθηγητή * Κοινωνικοποίηση * Πρόγραμμα σπουδών * Παιχνίδι

ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ, ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ ΚΩΣΤΑΣ, «**Επιθετικότητα. Θεωρητικές προσεγγίσεις. Παιδαγωγική αντιμετώπιση**», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.78, 79, 80 (2001), σσ.40-41, 34-36, 32-36.

* Ψυχολογία του παιδιού * Επιθετικότητα * Πρόβλημα, λύση του * Θεωρία * Σχέση γονιού - παιδιού * Οικογενειακή αγωγή

ΠΛΑΤΣΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ, «**Τα ηρωικά πρότυπα των παιδιών: ένα παράδειγμα εφαρμογής της εκπαίδευσης για την ηθική**», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.57-70.

* Ηθική αγωγή * Ηθική ανάπτυξη * Παιδί * Ήρωες * Ταύτιση * Χαρακτήρας

- Η ηθική Ψυχολογία μελετά τη φύση και τη δομή της έννοιας ηθική, όπως την αντιλαμβάνονται τα παιδιά και οι ενήλικες. Η ηθική εκπαίδευση έχει στόχο την εφαρμογή των κατάλληλων μεθόδων και προγραμμάτων, έτσι ώστε να προαχθεί η ηθική ανάπτυξη και να ενισχυθεί η εκδήλωση θετικής και κοινωνικής συμπεριφοράς στους εκπαιδευόμενους. Η μελέτη των ηρωικών προτύπων μπορεί να είναι ένας χρήσιμος και πρακτικός τρόπος για να μελετήσουμε τις ηθικές αξίες και πεποιθήσεις των παιδιών και τις απόψεις τους για το τι αποτελεί θετική κοινωνική συμπεριφορά. Στο άρθρο αυτό συνοψίζονται έρευνες που ασχολούνται με τη διερεύνηση του πώς τα παιδιά αντιλαμβάνονται την έννοια του ήρωα, ποιους θεωρούν ήρωες σε κάθε ηλικία και πώς μπορεί η μελέτη των ηρώων να χρησιμοποιηθεί για τους σκοπούς της ηθικής εκπαίδευσης.

ΠΛΑΤΣΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ, «**Τα ηρωικά πρότυπα. Η ψυχολογική δομή και ο παιδαγωγικός τους ρόλος**», *Νέα Παιδεία*, τχ.99 (2001), σσ.147-155.

* Παιδαγωγική * Ηθική ανάπτυξη * Παιδί * Πρότυπο * Αλληλενέργεια * Ανάπτυξη προσωπικότητας

ΦΩΤΙΑΔΟΥ ΤΕΡΕΖΑ, «**Το Portfolio ως μέσον ανάπτυξης δεξιοτήτων των μαθητών. Μια πρόταση**», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων*, τχ.5 (2001), σσ.128-139.

* Μαθητής * Δεξιότητα * Επίδοση * Αυτοαξιολόγηση * Ανάπτυξη προσωπικότητας * Εκπαιδευτική καινοτομία

- Το Portfolio είναι μια μέθοδος που έχει τις αρχές της στην ‘αυθεντική αξιολόγηση’ και βασίζεται στην παρατήρηση και την ποιοτική αξιολόγηση, αλλά και στην αυτοαξιολόγηση. Σύμφωνα με τη μέθοδο του Portfolio, οι μαθητές μπορούν να σχεδιάσουν τον προσωπικό τους φάκελο. Έτσι, ο κάθε μαθητής έχει τη δυνατότητα να ‘παρακολουθεί την πορεία του εαυτού του’ και να αυτοαξιολογείται, χρησιμοποιώντας στοιχεία τόσο από τη μαθητική όσο και από την εξωσχολική του ζωή, που τον βοηθούν στην αναπτυξιακή και εξελικτική του πορεία μέσα και έξω από το σχολείο. (Περικοπή περίληψης)

14. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, ΛΑΜΠΡΙΔΗ ΒΑΛΗ, «**Η Ελλάδα και η Κοινωνία της Πληροφορίας. Ιδιομορφίες και στρατηγικές επιλογές**», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ.78-79 (2001), σσ.134-138.

* Ελλάδα * Πληροφορική * Νέες τεχνολογίες * Πολιτική * Οικονομική ανάπτυξη * Ίσες ευκαιρίες

ΓΚΟΓΚΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ, «**Το διδακτήριο, το φυλακτήριο και η κοινωνική αναπαραγωγή**», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.4 (2002), σσ.37-41.

* Ολοήμερο σχολείο * Υλικοτεχνική υποδομή * Αντισταθμιστική εκπαίδευση

ΓΡΙΒΑ ΕΛΕΝΗ, «**Η κοινωνική και ταξική διάσταση της γλώσσας και ο ρόλος της στη σχολική επίδοση**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.121/120-121 (2001), σσ.60-68.

* Γλώσσα * Μαθητής * Γλωσσική δεξιότητα * Κοινωνική καταγωγή * Επίδοση στις σπουδές * Κοινωνιογλωσσολογία

ΔΡΕΤΤΑΚΗΣ ΜΑΝΟΛΗΣ Γ., «**Ξεπέρασαν το 5% του μαθητικού πληθυσμού τα παιδιά παλιννοσούντων και αλλοδαπών**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.38-44.

* Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Ελλάδα * Παιδί αλλοδαπού * Παιδί παλιννοσούντος * Στατιστικά δεδομένα * Αποτέλεσμα έρευνας

ΚΑΛΕΝΤΖΗ ΕΙΡΗΝΗ, «**Συνεργασία σχολείου και οικογένειας**», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.3 (2001), σσ.8-11.

* Συνεργασία * Δάσκαλος * Γονείς * Κοινωνικοποίηση

ΚΑΛΛΕΡΗ ΜΑΡΙΑ, «**Ψευδοεπιστήμες και δεισιδαιμονίες στην τάξη**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.120/120-121 (2001), σσ.16-20.

* Αστρολογία * Ωροσκόπια * Επιστήμη * Κοινωνικές απόψεις * Κοινή γνώμη * Ερωτηματολόγιο * Αποτέλεσμα έρευνας

ΚΑΝΤΑΡΤΖΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, «**Η εικόνα της γυναίκας στα βιβλία των μαθηματικών**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.118 (2001), σσ.56-67.

* Γυναίκα * Προκατάληψη * Μαθηματικά * Διδακτικό βιβλίο * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας

ΚΑΣΤΕΛΛΑΝΟΥ ΓΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ-ΦΩΤΕΙΝΗ, «**Παιδεία και πολυπολιτισμική κοινωνία**», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.216-224.

* Ευρωπαϊκή Ένωση * Πολυπολιτισμική κοινωνία * Ετερότητα * Ανθρωπιστική παιδεία * Σχέση σχολείου - κοινότητας

ΚΟΥΛΟΥΜΠΑΡΙΤΣΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, «**Κοινωνικές αξίες στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση: πρόσκληση σε διάλογο**», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ.59 (2001), σσ.30-35.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Ανάγνωση * Διάλογος * Γραφή * Κοινωνική αντίληψη

ΚΟΥΡΚΟΥΤΑ ΛΑΜΠΡΙΝΗ, [κ.ά.], «Οι εκπαιδευτικές ανισότητες των δήμων Αμπελοκήπων και Καλαμαριάς», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117 (2001), σσ.115-117.

* Ελλάς – Θεσσαλονίκη * Δημογραφική έρευνα * Κοινωνικές τάξεις * Εκπαιδευτική πολιτική
* Ίσες ευκαιρίες

ΚΥΡΙΔΗΣ ΑΡΓΥΡΗΣ Γ., ΔΡΟΣΟΣ, ΒΑΓΓΕΛΗΣ Θ., «Τριάντα χρόνια ανισότητας στην ελληνική ανώτατη εκπαίδευση: μελέτη των βασικών χαρακτηριστικών της ελληνικής εκπαιδευτικής ανισότητας για την 30ετία 1956-1986 με τη χρήση δεικτών ευκαιρίας πρόσβασης στα ελληνικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.118 (2001), σσ.68-79.

* Ελλάς * Τριποβάθμια εκπαίδευση * Κοινωνική τάξη * Σπουδαστές * Κοινωνική έρευνα * Στατιστικά δεδομένα

ΚΥΡΙΤΣΗ ΙΩΑΝΝΑ, ΤΣΙΜΠΟΥΚΛΗ ANNA, «Εκπαίδευση στελεχών πρόληψης: μακρόχρονα και βραχύχρονα πολυεπίπεδα προγράμματα εκπαίδευσης», *Κοινωνική Εργασία*, τχ.63 (2001), σσ.173-184.

* Τοξικομανία * Πρόληψη * Πρότυπο πρόγραμμα * Κατάρτιση σε ενότητες * Προσωπικό

- Η εκπαίδευση των στελεχών στον τομέα της αντιμετώπισης της τοξικοεξάρτησης αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα που απασχολούν τις ευρωπαϊκές χώρες και τη χώρα μας από τα μέσα της δεκαετίας του 1980. Τα πρώτα αιτήματα για εκπαίδευση στελεχών πρόληψης εμφανίστηκαν στα μέσα της δεκαετίας του 1980, ενώ ήδη στα μέσα του 1990 αυξήθηκαν δραματικά. Το πρώτο όμως ζήτημα που προέκυψε από τα αιτήματα των ενδιαφερομένων ήταν ότι η εκπαίδευση θα έπρεπε να είναι πολυεπίπεδη, ώστε να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες των στελεχών σε θεωρητικό επίπεδο, στο επίπεδο της απόκτησης πρακτικής εμπειρίας αλλά και στο επίπεδο της διερεύνησης των αναγκών της τοπικής κοινότητας. (Περικοπή περίληψης)

ΛΙΟΛΙΟΣ ΝΙΚΟΣ, «Τα ιδιαίτερα μαθήματα των παιδιών του Δημοτικού σχολείου», *Δείκτες Εκπαίδευσης*, τχ.3 (2001), σσ.2-6.

* Φροντιστήριο * Αποτέλεσμα έρευνας * Κοινωνία * Ιωάννινα

ΛΟΛΩΝΗΣ ΔΗΜ., «Οι γονείς οικοδόμοι της οικογένειας», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.8 (437) (2001), σσ.402-404.

* Οικογένεια * Παιδί * Διανομική ανάπτυξη * Κοινωνικοποίηση

ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ, «Κοινωνιολογία της Παιδείας. Η θεωρία του 'μορφωτικού κεφαλαίου' των Bourdieu-Passeron», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.42 (2001), σσ.106-111.

* Αστική τάξη * Σχολείο * Αποδέκτες της παιδείας * P. Bourdieu * Θεωρία

ΜΑΤΟΥΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «Αλληλοαποδοχή και αλληλοαπόρριψη τσιγγάνων και μη κατοίκων Άνω Λιοσίων Αττικής», *Τσιγγάνικος Λόγος*, τχ.8 (2001), σσ.4-18.

* Τσιγγάνοι * Ετερότητα * Κοινωνική αλληλεπίδραση * Πολιτιστική ταυτότητα * Εκπαίδευση
* Αποτέλεσμα έρευνας

ΣΤΑΜΕΛΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, ΚΑΡΑΝΑΤΣΗΣ ΚΩΣΤΑΣ, «Ανάγνωση μιας εξελισσόμενης συνάρτησης: εθνική ταυτότητα και εκπαίδευση», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.96-102.

* Ελλάς * Ταυτότητα * Εθνικισμός και εκπαίδευση * Ιστορία

ΧΟΥΡΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, «Οι αναντικατάστατοι παιδαγωγοί: η εκπαίδευση της οικογένειας. Σχολείο Γονέων», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.118 (2001), σσ.33-43.

* Οικογένεια * Σχέση γονιού-παιδιού * Εκπαίδευση γονέων * Διαπροσωπικές σχέσεις

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΕΑΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ, ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΕΑ ΕΛΕΝΗ, «Η δομή της κοινωνίας όπως ανανακλάται στα νέα εγχειρίδια της γλώσσας», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.6-7 (435-436), 8 (437), 9 (438) (2001), σσ.353-359, 411-418, 440-446.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Προγραμματισμένο διδακτικό βιβλίο * Γλώσσα * Κοινωνική δομή * Ιδεολογία * Πολιτική

15. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΚΟΝΙΟΡΔΟΣ ΜΙΧΑΛΗΣ, «Ο ρόλος της ανοικτής εκπαίδευσης στον 21ο αιώνα», *Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων*, τχ.26 (2002), σσ.78-85.

* Ανοικτή εκπαίδευση * Πληροφορική * Οικονομική ανάπτυξη * Σχέσεις εργασίας * Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση * Διαβίου εκπαίδευση

ΠΑΠΑΔΙΟΔΩΡΟΥ Γ. Β., ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ ΟΛ., ΛΙΝΑΡΑ ΠΑΡ., «Απασχόληση και ανεργία των νέων επιστημόνων: η περίπτωση των πτυχιούχων του Τμήματος Λογιστικής του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης κατά τη δεκαετία 1990-2000», *Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων*, τχ.25 (2002), σσ.38-46.

* Λογιστική-Σπουδή και διδασκαλία * Τεχνική Εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας * Απασχόληση * Αγορά εργασίας * Τριτοβάθμια εκπαίδευση

ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ Α., «Ο ρόλος της τεχνολογίας-καινοτομίας στην πραγματική σύγκλιση», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ.78-79 (2001), σσ.139-141.

* Νέες τεχνολογίες * Επιστημονική έρευνα * Οικονομική ανάπτυξη * Παραγωγικότητα * Ελλάς * Συγκριτική ανάλυση

ΠΕΤΡΙΔΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ, «Διοίκηση ποιότητας στην εκπαίδευση», *Διοικητική Ενημέρωση*, τχ.22 (2002), σσ.55-60.

* Σύστημα εκπαίδευσης * Στόχοι της εκπαίδευσης * Ανθρώπινο δυναμικό * Διοίκηση * Ποιότητα

ΣΑΛΩΝΙΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «Εκπαίδευση - οικονομία», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.42 (2001), σσ.112-122.

* Δαπάνες * Σχολείο * Ευρώπη * ΗΠΑ * Εκπαιδευτικός * Οικονομολόγος

16. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

CHRISOSTOMOU, CHARALAMBOS; SELWOOD, IAN, «A comparison of student behaviours on two types of ICT course», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.4 (2001), σσ.415-423.

* Πληροφορική * Κύπρος * Εκπαιδευτικοί * Επαγγελματική κατάρτιση * Πρόγραμμα σπουδών
* Ενσωμάτωση

- Experiences in Initial Teacher Education (ITE) have shown that the provision of only a stand-alone ICT course in the ITE programme of study does not effectively prepare student teachers to use ICT to support their teaching or their pupils' learning. The need to have ICT sessions within subject methodology courses, applying the use of ICT in the didactics of specific lessons, appears to be common demand in ITE institutions. This paper compares student teachers' behaviors on two types of ICT course. Systematic observation schedules were used to gather data regarding student teachers' categories of behavior and T-tests were used for testing the relationships between each individual category's mean time within the two kinds of course. The observations revealed significant differences in the amount of time spent by students in interacting with computers, the amount of time spent interacting with each other, and the amount of time spent of task.

CRAWFORD, ROGER; JENKINS, ISOBEL, «**Management strategies for delivering information and communication technology (ICT) in English secondary schools**», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.4 (2001), σσ.367-379.

* Αγγλία * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Πληροφορική * Εκπαιδευτική πολιτική * Διοίκηση της εκπαίδευσης * Αλληλενέργεια

- The effective delivery of Information and Communication Technology (ICT) in English secondary schools lies beyond the authority and scope of traditional concepts of departmental management. Secondary schools that assume that ICT can be implemented through traditional management roles and departmental organizational structures are unlikely to be effective as these are too restrictive (Owen, 1992). Models of educational management provide useful standpoints that can be analyzed to inform theorizing that seeks to identify possible features of a successful management strategy for delivering ICT in English secondary schools. In this paper, analysis of the different models of educational management identified by Bush (1995), i.e. the formal, collegial, political, subjective, ambiguity and cultural models, is used to inform theorizing and derive a management strategy for delivering ICT in English secondary schools. This strategy is broader and more firmly grounded in theory than earlier attempts to describe such a strategy, and there is evidence of its effectiveness in practice (Crawford, 2001b), however, more research is needed.

ΗΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ, «**Για τα Προγράμματα Σπουδών Επιλογής**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.118 (2001), σσ.44-46.

* Τριτοβάθμια εκπαίδευση * Ελλάδα * Πρόγραμμα σπουδών * Εκπαιδευτική πολιτική * Στατιστικά δεδομένα

ΗΛΙΟΥ ΜΑΡΙΑ, «**Ευρωπαϊστάσεις: ρητορική και αυτογνωσία στην εκπαίδευση**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2002), σσ.45-46.

* Ελλάδα * Σύστημα εκπαίδευσης * Εκπαίδευση γονέων * Ποιότητα εκπαίδευσης * Στατιστικά δεδομένα

HERRINGTON, IAN; HERRINGTON, ANTHONY, «**Learning with technology: An integrated approach**», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.4 (2001), σσ.401-413.

* Πληροφορική * Αυστραλία * Εκπαιδευτικοί * Επαγγελματική κατάρτιση * Πρόγραμμα σπουδών * Ενσωμάτωση

- The pervasiveness of technology in everyday life, and the enthusiasm with which it has been adopted by educational institutions, means that no teacher should remain unprepared to face the challenges of the information society. This paper describes an integrated approach to the use of technology in a pre-service teacher program in Australia, where both multimedia on CD-ROM and the Internet have been integrated into the curriculum to provide an environment where teachers not only learn content method, but also experience a situated use of technology within the course. The use of the technologies is compared to Russell's (1996) model of six stages in learning to use technology.

ΚΙΣΚΙΡΑ-SOEDERQUIST ΜΑΡΘΑ, «**Η κρατική εκπαίδευση στη Σουηδία: μερικά θέματα επικαιρότητας στο κατώφλι της τρίτης χιλιετίας**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.120/120-121 (2001), σσ.111-115.

* Εκπαίδευση * Σουηδία * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Ρόλος του καθηγητή * Ειδική αγωγή * Προσχολική αγωγή

ROTOLO, VINCENZO, «**Η ελληνική γλώσσα, αρχαία και νέα, στα παλιά Γυμνάσια - Κλασικά Λύκεια και Πανεπιστήμια**», *Φιλολόγος*, τχ.107 (2002), σσ.65-69.

* Συνέδριο * Γλώσσα * Ελληνική * Διδασκαλία * Ιταλία * Μεταρρύθμιση

SCHRETTENBRUNNER, HELMUT, «**Software for German geography classrooms. A case of innovation diffusion**», *Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση*, τχ.4 (2001), σσ.445-453.

* Πληροφορική * Ενσωμάτωση * Σχολείο * Γερμανία * Ρόλος του καθηγητή * Αποκέντρωση

- During the mid 1980s and the 1990s geography teachers in Germany were faced with the introduction of software for classroom purposes, at first on the DOS platform, later on the Windows platform. A long wave of innovation went through schools including the financial efforts to keep pace with hardware and technical standards. Factor analysis of the German data replicates most of the US findings about personal attributes an innovative teacher must have. Early adopters have a very specific personality profile and highly esteem the possibilities the computer offers (in general and for geography). They have very good equipment in their private homes: they are mostly engaged in in-service training and function as information center for colleagues (informal hot-line). And they apply the computer in school despite technical problems, overriding all deficiencies. So, once again, the diffusion of innovation depends much more on the spirit of the teacher, and not so much on the hardware in the school. It could also be explained why the distribution in space does not follow simple geographical principles as traditional theory would suggest but rather depends on the financial power a community has, and on the organizational structure of in-service programs. (Summary abridged)

ΦΡΑΝΤΖΗ ΠΗΝΕΛΟΠΗ, ΦΩΤΕΙΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «**Το θεσμικό πλαίσιο της εκπαίδευσης (σε επιλεγμένες χώρες). Εκπαιδευτικά συστήματα: I Ελλάδα - Αγγλίας, II Αιγύπτου, III Ισπανίας**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117, 118, 119 (2001), σσ.82-95, 80-88, 103-114.

* Αγγλία * Ισπανία * Αίγυπτος * Σύστημα εκπαίδευσης * Διοίκηση * Ιστορία

17. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΘΕΡΙΑΝΟΣ ΚΩΣΤΑΣ, «Έρευνες σχολικής αποτελεσματικότητας: μεθοδολογικά - πολιτικά ζητήματα», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.148-152.

* Μαθητής * Σχολική επίδοση * Σχολείο * Κοινωνική αλληλεπίδραση * Αποτελεσματικότητα του σχολείου * Τεχνική έρευνας * Αποτέλεσμα έρευνας

ΚΑΝΑΚΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ, «Η κοινωνική έρευνα», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.118 (2001), σσ.47-55.

* Κοινωνική έρευνα * Μέθοδος έρευνας * Τεχνική έρευνας * Επεξεργασία πληροφοριών * Αξιοπιστία * Αποτέλεσμα έρευνας

ΜΑΝΕΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Σ., ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ Δ., «Το τεστ και η έννοια της εγκυρότητας», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.3 (441) (2002), σσ.139-146.

* Επιστήμη * Εκπαιδευτική έρευνα * Τεστ * Αξιοπιστία * Εγκυρότητα

18. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΑΓΓΕΛΟΥ ΑΛΚΗΣ, «Η Κωνσταντινούπολη εκ των κάτω και εκ των έσω», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ.78-79 (2001), σσ.52-87

* Κωνσταντινούπολη-Ιστορία * Οθωμανική Αυτοκρατορία * Ελλάς-Ιστορία, 1453-1832 * Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως * Ελληνικές κοινότητες * Φαναριώτες * Πολυπολιτισμική κοινωνία

ΑΛΕΞΙΟΥ ΘΑΝΑΣΗΣ, «Κοινωνική πολιτική και κράτος πρόνοιας», *Ο Πολίτης*, τχ.96 (2002), σσ.8-12.

* Κράτος πρόνοιας * Κοινωνική πολιτική * Ελλάς * Οικονομία * Κοινωνική δομή

ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «Αφιέρωμα: Τάκης Μαύρος (1915-2001)», *Αναγέννηση*, τχ.378 (2001), σσ.1-32.

* Τάκης Μαύρος * Αργολίδα-Ιστορία-Ναύπλιο * Αρκαδία-Μοναστήρια-Ιστορία * Παγκόσμιος πόλεμος, 1939-1945 * Αντιστασιακά κινήματα-Ελλάς * Λαογραφία

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΑΤΖΑΚΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ, «Ψηφιδωτό δάπεδο με παράσταση του Αδάμ στο Μουσείο της Hama στη Συρία», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.81 (2001), σσ.139-142.

* Βυζάντιο * Ζωγραφική * Αγία Γραφή * Εικόνα * Ατομικότητα * Διαφοροποίηση

ΒΑΪΟΥ ΝΤΙΝΑ, ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ ΚΩΣΤΗΣ, «Η διαμόρφωση πολιτικής για το χώρο. Τάσεις και συγκρούσεις στην Ελλάδα τη δεκαετία 1990. Το χρονικό μιας απουσίας», *Ο Πολίτης*, τχ.94 (2001), σσ.27-32.

* Πολεοδομία * Χωροταξία * Περιβάλλον * Οικονομική ανάπτυξη * Ατική * Κυβερνητική πολιτική

ΒΩΡΟΣ Φ. Κ., «Ποιο το νόημα της διένεξης Λασκαράτου και Κλήρου-Εκκλησίας;», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.41-57.

* Ανδρέας Λασκαράτος * Εκκλησία * Κλήρος * Σύγκρουση

ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΑΣ Γ., «Σύγχρονες τεχνικές για την ανάπτυξη και βελτίωση διοικητικών δεξιοτήτων», *Δημόσιος Τομέας*, τχ.181 (2002), σσ.46-47.

* Δημόσια διοίκηση * Διοίκηση επιχείρησης * Διαβίου εκπαίδευση * Προσωπικό * Μέθοδος διδασκαλίας

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΝΙΚΟΣ Μ., ΚΑΤΣΟΡΙΔΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α., «Παγκοσμιοποίηση και σύγχρονη ελληνική διανόηση: μια πραγματικότητα, ένα ιδεολόγημα ή μια πολιτική;», *Θέσεις*, τχ.77 (2001), σσ.139-161

* Παγκοσμιοποίηση * Ελλάς * Διανοούμενοι * Άρχουσα τάξη * Πολιτική ιδεολογία * Σωβινισμός

ΓΡΥΝΤΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΑΝ., «Το βενιζελικό κίνημα του 1916 και η στάση των Κυπρίων», *Τα Εκπαιδευτικά*, τχ.61-62 (2001), σσ.58-73.

* Ελλάς-Ιστορία, 1916-1917 * Βενιζέλος * Κυπριακό ζήτημα * Πολιτική

ΔΕΝΔΡΙΝΟΥ ΦΙΛΙΑ, «Οι κώδικες της έντεχνης αφήγησης», *Διαδρομές*, τχ.3 (2001), σσ.235-239.

* Αφήγηση ιστοριών * Αφήγηση (ρητορική) * Προφορική έκφραση * Επικοινωνία

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, «Το ρωμαϊκό δράμα στη νέα ελληνική σκηνή», *Ο Πολίτης*, τχ.97 (2002), σσ.19-26.

* Δράμα, Ρωμαϊκό * Πλαύτος * Τερέντιος * Σενέκας * Θέατρο - Ελλάς

ΔΗΜΟΥΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Κοινωνία πολιτών και κοινωνικός μετασχηματισμός. Από τη φιλανθρωπία στον αντικαπιταλισμό», *Θέσεις*, τχ.77 (2001), σσ.25-52.

* Παγκοσμιοποίηση * Κεφαλαιοκρατία * Μη κρατικός οργανισμός * Εθελοντική οργάνωση * Κοινωνική σύγκρουση * Συμμετοχή των πολιτών

ΖΑΦΕΙΡΙΑΔΗΣ Κ., [κ.ά.], «Οι απουσίες μαθητών Γυμνασίου και παράγοντες με τους οποίους σχετίζονται», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117 (2001), σσ.96-101.

* Πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης * Αδικαιολόγητες απουσίες * Αιτιότητα * Αποτέλεσμα έρευνας * Εκπαιδευτικοί, εκπαίδευση των * Παιδαγωγική Ψυχολογία

ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΓΓΕΛΗΣ, «Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος. 'Ο άνθρωπος που θα επιθυμήσει κάποτε να με ιδεί σωστά θα πρέπει να με αναζητήσει μέσα στην πολλαπλότητά μου'», *Διαδρομές*, τχ.4 (2001), σσ.322-326.

* Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος * Παιδική λογοτεχνία * Κριτικό πνεύμα

ΚΑΚΟΥΡΟΥ-ΧΡΟΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ, «Μουσείο και σχολείο. Εκπαιδευτικά προγράμματα της Κουμανταρακείου Πινακοθήκης Σπάρτης - Παράρτημα της Εθνικής Πινακοθήκης», *Ανοιχτό Σχολείο*, τχ.80 (2001), σσ.14-16.

* Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε μουσεία * Διδασκαλία σε μουσεία * Σπάρτη - Τέχνη, Μουσεία και Πινακοθήκες * Εκπαιδευτικός * Στρατηγική της μάθησης * Παιδαγωγικές τάσεις

ΚΑΛΔΙΡΙΜΙΤΖΙΑΝ ΝΙΚΟΣ, «**Η πορεία του θεσμού του γάμου και της οικογένειας: η εξέλιξη του ρόλου της μητέρας όπως καταγράφεται μέσα από τα δημογραφικά στοιχεία των τελευταίων δεκαετιών**», *Κοινωνική Εργασία*, τχ.65 (2002), σσ.28-37.

* Γάμος * Διαζύγιο * Οικογενειακή κατάσταση * Ρυθμός γεννήσεων * Στατιστικά δεδομένα * Αποτέλεσμα έρευνας

ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ, «**Ο κοινός τόπος. Κριτήρια δημιουργικότητας και συνέπειας στην εκκλησιαστική μουσική**», *Σύναξη*, τχ.81 (2002), σσ.18-26.

* Λατρεία - Ελλάς * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία * Μουσική, βυζαντινή * Μουσική, ευρωπαϊκή * Αρμονία * Επιρροή

ΚΑΝΑΒΑ ΖΩΗ, «**Μικρό χάραγμα για τη Μελισσάνθη (1910-1991)**», *Διαδρομές*, τχ.4 (2001), σσ.330-333.

* Μελισσάνθη * Βιογραφία * Έργο

ΚΑΝΑΒΑΚΗ ΑΡΙΑΔΝΗ, «**Του χωριού οι κολασμένες και άλλοι. Η αμαρτία μέσα από μια λαϊκή βυζαντινή σκηνή**», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.79 (2001), σσ.87-89.

* Βυζάντιο * Καλλιτεχνική δημιουργία * Εικόνα * Τιμωρία * Γυναίκα * Ιδεολογία

- The properly arranged, perfectly sorted out figure, on which we comment here, belong to the iconographic cycle of the church of Agia Pelagia at Ano Viannos, Herakleion, Crete, and they were painted in 1360. They illustrate the scene of Hell - which is part of the Last Judgement theme -, perhaps the most complete among all relevant wall-paintings that decorated the churches of Crete in the Byzantine period. The study of such a representation underlines the deeply rooted belief of the common people in the original sin and in the almost full responsibility the woman has for it. (Summary abridged)

ΚΑΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, «**Περί πασχόντων**», *Νέα Εστία*, τχ.1734 (2001), σσ.728-762.

* Φιλοσοφία * Ψυχολογία * Πόνος * Ασθένειες - Θεωρία * Πρόβλημα, Λύση του

ΚΑΡΑΣΑΒΒΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ, «**Παιδί και ηλεκτρονικός υπολογιστής. Σχέσεις σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο**», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.41 (2001), σσ.65-73.

* Νέες τεχνολογίες * Άτομο * Κοινωνία * Παιδί * Παιγνίδι * Ηλεκτρονικός υπολογιστής

ΚΑΤΣΟΡΙΔΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ Α., «**Το ζήτημα της συνδικαλιστικής εκπροσώπησης. Προβλήματα μορφής και συγκρότησης των συνδικάτων στην εποχή του νεοφιλελευθερισμού**», *Θέσεις*, τχ.78 (2002), σσ.103-136.

* Συνδικαλισμός * Συνδικάτο * Σχέσεις εργασίας * Άνεργος * Μετανάστης * Κεφαλαιοκρατία

ΚΑΤΣΟΥΛΗ-ΣΥΜΕΩΝΟΓΛΟΥ ΑΣΠΑΣΙΑ, «**Κοσμάς ο Αιωλός, πάντα επίκαιρος**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.3(441) (2002), σσ.182-189.

* Κοσμάς ο Αιωλός * Ελλάς-Ιστορία * Τουρκοκρατία * Χριστιανική ηθική * Χριστιανισμός και κοινωνικά προβλήματα * Εκκλησία και εκπαίδευση * Διδασκαλία

ΚΕΦΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν., «Κριτική προσέγγιση του φαινομένου της ανεργίας. Ρεαλιστικοί και εφικτοί τρόποι αντιμετώπισής του στην Ελλάδα», *Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων*, τχ.26 (2002), σσ.17-21.

* Ανεργία * Αγορά εργασίας * Οικονομική πολιτική * Οικονομική ανάπτυξη * Διαβίου εκπαίδευση * Εκπαίδευση και κοινωνία

ΚΟΡΑΚΙΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, «Το ορθόδοξο ήθος ως πρότυπο ζωής», *Κοινωνία*, τχ.3 (2001), σσ.309-313.

* Χριστιανική ηθική * Τρόπος ζωής * Εκκλησία και κράτος * Χριστιανισμός και κοινωνικά προβλήματα * Μέλλουσα ζωή * Πατέρες της Εκκλησίας

ΚΟΡΜΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, «Αναφορά στα ήθη και έθιμα της Χιμάρας», *Ελληνική Διεθνής Γλώσσα*, τχ.2(46) (2001), σσ.141-147.

* Χιμάρα * Λαογραφία * Λαϊκή παράδοση * Ήθη και έθιμα

ΚΟΥΒΕΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «Ο μαθητής και το μουσείο: βιώματα και αντιλήψεις», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ.104-105 (2001), σσ.63-87.

* Μαθητής * Μουσείο * Στάση του μαθητή * Διδασκαλία σε μουσεία * Εκπαιδευτική πολιτική

* Αποτέλεσμα έρευνας

- Στο άρθρο αυτό παρουσιάζονται ορισμένα βασικά αποτελέσματα εμπειρικής κοινωνικής έρευνας που έγινε σε μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην περιφέρεια πρωτεύουσας και στην Ικαρία με αντικείμενο τη σχέση τους με το μουσείο. Στο κείμενο που ακολουθεί περιοριζόμαστε στα στοιχεία που αφορούν τους μαθητές της Αθήνας. Τα βιώματα των μαθητών προσεγγίζονται μέσα από τις συγκεκριμένες εμπειρίες τους με το χώρο 'μουσείο', όπως: πόσα και ποια μουσεία έχουν επισκεφθεί, με ποιον/ποιους έγιναν οι επισκέψεις, κατά πόσον τους δόθηκαν επεξηγήσεις για τα εκθέματα, συμμετοχή ή μη σε εκπαιδευτικά προγράμματα μουσείων, βαθμός ικανοποίησης από τις μέχρι τώρα επισκέψεις τους. (Περικοπή περίληψης)

ΛΕΦΕΒΡ ΑΝΡΙ, (Μτφρ.: Κατερίνα Δασκαλάκη), «Ο κόσμος κατά τον Κώστα Αξελό», *Νέα Εστία*, τχ.1737 (2001), σσ.229-243.

* Κ. Αξελός * Φιλοσοφία, Αρχαία Ελληνική * Φιλοσοφία, σύγχρονη * Συγκριτική έρευνα * Φιλοσοφία - κριτική

ΜΑΓΟΥΛΙΩΤΗΣ ΑΠ., «Ο Γρηγόριος Ξενόπουλος ως πατέρας του παιδικού νεοελληνικού κουκλοθέατρου», *Διαδρομές*, τχ.4 (2001), σσ.277-283.

* Γρηγόριος Ξενόπουλος * Παιδί * Ψυχαγωγία * Παιδικά θεατρικά έργα * Κουκλοθέατρο

ΜΑΚΡΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «Η αντίληψη για τη φύση του φωτός που επικρατούσε στα τέλη του 18ου αιώνα», *Φυσικός Κόσμος*, τχ.6 (2002), σσ.82-85.

* Ιστορία των Επιστημών * Αντουάν Φουρκρού * Θεωρία * Φυσική * 18ος αιώνας

ΜΑΚΡΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΒΑΡΒΟΓΛΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, «Αντουάν Φουρκρού, ένας Γάλλος χημικός του 18ου αιώνα και η ελληνική μετάφραση του βιβλίου του 'Χημική Φιλοσοφία'», *Χημικά Χρονικά*, τχ.12 (2001), σσ.347-349.

* Ιστορία των Επιστημών * Αντουάν Φουρκρούα * Χημεία * Νεοελληνικός Διαφωτισμός

ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ, «Ο 'Λαός του Θεού' ενάντια στον 'Λαό της Πολιτείας' ή η λαθραία υποκατάσταση της βούλησης του πολίτη από εκείνη του πιστού», *Ο Πολίτης*, τχ.94 (2001), σσ.7-13.

* Εκκλησία και κράτος * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία, Ελληνική * Συνείδηση, Ελευθερία της * Ελλάς - Συντάγματα * Δημοκρατία * Χριστιανισμός και πολιτική

ΜΑΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Η περί Χιμάρας βιβλιογραφία», *Ελληνική Διεθνής Γλώσσα*, τχ.2(46) (2001), σσ.148-149.

* Χιμάρα * Βιβλιογραφία

ΜΑΡΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, ΜΑΡΚΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, ΑΡΝΑΟΥΤΕΛΗ ΜΑΡΙΑ, «Νεοφιλελεύθερη ανάπτυξη και το πρόβλημα της μετανάστευσης», *Θέσεις*, τχ.78 (2002), σσ.137-165.

* Μετανάστευση * ΗΠΑ * Ευρωπαϊκή Ένωση * Ευρώπη-Πολιτική και διακυβέρνηση * Κράτος * Έθνη, μικρά * Κεφαλαιοκρατία

ΜΠΑΛΤΣΙΩΤΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ, [κ.ά.], «Η ελληνική μειονότητα της Αλβανίας», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ.78-79 (2001), σσ.24-51.

* Αλβανία - Σχέσεις - Ελλάς * Βόρειος Ήπειρος * Μειονότητες * Κουτσόβλαχοι * Εκπαίδευση * Εθνικισμός * Ανθρώπινα δικαιώματα

ΜΠΟΤΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, «Το θεατρικό έργο του Ερνέστου Ρενάν», *Νέα Εστία*, τχ.1734 (2001), σσ.770-787.

* Λογοτεχνία * Ερνέστος Ρενάν * Βιογραφία * Προσωπικότητα * Συγγραφή * Θέατρο

ΝΤΕΚΟΜΠ ΒΕΝΣΑΝ, (Μιφρ.: Νίκος Ζαρταμόπουλος), «Ρόρτυ εναντίον πολιτισμικής αριστεράς», *Νέα Εστία*, τχ.1735 (2001), σσ.895-920.

* Θεωρία * Πολιτική * Αριστερά * Αμερική * Ρόρτυ * Κριτική

ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΕΥΔΟΚΙΑ, «Τεχνικά επαγγέλματα και εργαστήρια στα νησιά του Αιγαίου», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ.78-79 (2001), σσ.125-133.

* Αιγαίο, Νησιά του * Κοινωνική γεωγραφία * Επαγγέλματα * Τεχνίτης * Δημιουργικό εργαστήριο * Χειροτεχνία

ΠΑΝΟΥΣΗΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ, «Ανάδοχη οικογένεια και αναμορφωτικά μέτρα ανηλίκων: 10 σημεία για συζήτηση», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.119 (2001), σσ.92-95.

* Παιδί * Ανάδοχη οικογένεια * Κοινωνικό Ίδρυμα * Κοινωνική πρόνοια * Δίκαιο

ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ-ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑ, «Αλέξανδρος Πάλλης. Μια νητική φυσιογνωμία του δημοτικισμού και ένας πρωτοπόρος της παιδικής ποίησης», *Διαδρομές*, τχ.4 (2001), σσ.288-295.

* Ελληνική γλώσσα, δημοτική * Δημοτικισμός και δημοτικιστές * Αλέξανδρος Πάλλης * Μετάφραση * Παιδική ποίηση

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ, «**Το παιχνίδι και η στάση της οικογένειας απέναντι στο παιχνίδι του παιδιού**», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.41 (2001), σσ.55-64.

* Παιχνίδι * Θεωρία * Ταξινόμηση * Ανάπτυξη παιδιού * Δημιουργικότητα * Στάση γονέων

ΠΑΠΑΖΩΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ Δ., «**Ο θώρακας και το ξίφος της Βεργίνας και η σχέση τους με την ταυτότητα του νεκρού βασιλιά του τάφου II**», *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τχ.79 (2001), σσ.52-57.

* Αρχαιολογία * Ιστορία * Πηγή πληροφοριών * Βεργίνα * Ταυτότητα * Μ. Αλέξανδρος

- The gold-embellished sword of Vergina shows a great resemblance to the one found in the battle field of Marathon, in Attica, and we believe that it served as the model for the Hellenistic weapon. The sword, today in the archaeological Museum of Vergina, was made in Cyprus and, according to Plutarch, was presented to Alexander by the king of Kition Roumyathon before the battle of Issos. (Περικοπή περίληψης)

ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ ΑΠ. Π., «**Γλώσσα, Εκκλησία και σχολείο στη Χιμάρα, τα θεμέλια του πατριωτισμού και της επιδιώσεώς της**», *Ελληνική Διεθνής Γλώσσα*, τχ.2(46) (2001), σσ.125-138.

* Χιμάρα * Ιστορία, Νεότερη * Ελληνισμός * Ελληνική γλώσσα * Εκκλησία * Σχολεία

ΠΑΠΑΡΟΥΣΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, «**Η αλληλογραφία Γρηγόριου Ξενοπούλου και Πηνελόπης Μαξίμου**», *Διαδρομές*, τχ.4 (2001), σσ.271-276.

* Γρηγόριος Ξενοπούλος * Πηνελόπη Μαξίμου * Αλληλογραφία * Παιδικό βιβλίο

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Ι., «**Κοινωνικό κεφάλαιο, διαδικασία μάθησης και θεωρία ολοκλήρωσης. (Συμβιβάζοντας την ορθολογική και την κοινωνιολογική νεοθεσμική προσέγγιση με βάση την εμπειρία της ευρωπαϊκής διαρθρωτικής πολιτικής)**», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ.17 (2001), σσ.141-173.

* Ευρωπαϊκή Ένωση * Ευρώπη - Πολιτική και διακυβέρνηση * Πολιτική επιστήμη * Νομοθεσία * Θεσμική έρευνα * Θεωρία

- Το παρόν άρθρο επιχειρεί, με βάση την εμπειρία της περιφερειακής πολιτικής, να συγκεράσει τις δύο βασικές νεοθεσμικές προσεγγίσεις στη διαδικασία ολοκλήρωσης, δηλαδή αυτήν της ορθολογικής επιλογής και την ιστορική/κοινωνιολογική, με την υιοθέτηση της ικανότητας για θεσμική εκμάθηση και προσαρμογή ως ένα νέο 'όριο' στη διαδικασία Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. (Περικοπή περίληψης)

ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΥ ΧΡΟΝΗΣ, «**Η ιδεολογία του εθελοντισμού: μια κριτική**», *Θέσεις*, τχ.77 (2001), σσ.53-65.

* Άρχουσα τάξη * Ανεπιτιμότητα * Εθελοντική οργάνωση * Μη κρατικός οργανισμός * Κεφαλαιοκρατία * Κοινωνική πολιτική

ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ ΘΕΟΔΟΣΗΣ, «**Τα κείμενα για παιδιά του Ανδρέα Λασκαράτου (1811-1901)**», *Διαδρομές*, τχ.4 (2001), σσ.284-287.

* Ανδρέας Λασκαράτος * Παιδική λογοτεχνία * Κριτικό πνεύμα

ΡΟΗΛΙΔΗΣ ΙΩΣΗΦ, «**Λόγος για τη ναοδομία**», *Σύναξη*, τχ.81 (2002), σσ.27-31.

* Χριστιανική τέχνη και συμβολισμός * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία * Ελλάδα * Ναοδομία * Αρχιτεκτονική, βυζαντινή * Εκκλησιαστική αρχιτεκτονική

ΡΟΥΓΓΟΣ ΔΗΜ., «**Επιδράσεις που διαμόρφωσαν το πνεύμα του Νίτσε**», *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, τχ.41 (2001), σσ.74-85.

* Φρ. Νίτσε * Παιδική ηλικία * Προσωπικότητα * Προσωκρατικοί φιλόσοφοι * Επιρροή * Πίστη

ΣΚΑΡΤΣΙΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «**Η κοινότητα και η κουλτούρα των κωφών**», *Το Σχολείο και το Σπίτι*, τχ.8(437), 9(438) (2001), σσ.395-401, 473-480.

* Ακουστικά μειονεκτών * Κωφότητα * Κοινωνικοποίηση * Εκπαίδευση * Κουλτούρα * Νοηματική γλώσσα

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «**Η πληθυσμιακή και κοινωνική σύνθεση των οικογενειών των τσιγγάνων Ζεφυρίου και ο κοινωνικός τους αποκλεισμός**», *Τσιγγάνικος Λόγος*, τχ.8 (2001), σσ.38-42.

* Τσιγγάνοι * Οικογένεια * Κοινωνικοοικονομική κατάσταση * Κοινωνικοποίηση * Αποτέλεσμα έρευνας

ΤΑΡΠΑΓΚΟΣ ΑΝΕΣΤΗΣ, «**Η αντισταθμιστική λειτουργία της αστικής οικογένειας στην απουσία κοινωνικής καθολικότητας**», *Θέσεις*, τχ.78 (2002), σσ.91-101.

* Οικογένεια * Κοινωνιολογία της οικογένειας * Γυναικεία εργασία * Άνδρας * Πολλαπλή απασχόληση * Εργατική τάξη * Αλλοτρίωση

ΤΖΕΛΦΕ-ΑΝΕΣΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ, ΣΤΑΜΑΤΑΚΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, «**Αγωγή καταναλωτή. Καταναλωτική συμπεριφορά των εφήβων: ψυχαγωγία**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.117 (2001), σσ.72-81.

* Νεολαία * Έφηβοι * Ελεύθερος χρόνος * Κατανάλωση * Αποτέλεσμα έρευνας * Εφηβική Ψυχολογία

ΤΣΙΓΚΑ ΕΛΕΝΗ, «**Σκέψεις, προβληματισμοί και θέσεις για το θέμα της ισότητας των δύο φύλων μέσα από τα έργα της Πηνελόπης Δέλτα**», *Αναγέννηση*, τχ.381 (2002), σσ.12-15.

* Λογοτεχνία και κοινωνία * Παιδική λογοτεχνία * Πηνελόπη Δέλτα * Γυναικείο απελευθερωτικό κίνημα * Γυναικείο φύλο * Ισότητα

ΤΣΙΛΙΜΕΝΗ ΤΑΣΟΥΛΑ Δ., «**‘Η εφημεριδούλα της θείας Λένας’**», *Διαδρομές*, τχ.4 (2001), σσ.296, 313-321.

* Αντιγόνη Μεταξά * Παιδικά περιοδικά * ‘Η εφημεριδούλα της θείας Λένας’ * Ανάλυση περιεχομένου * Διδακτική * Ψυχαγωγία

ΤΣΙΛΙΜΠΑΡΗ ΟΛΓΑ, «**Συνοπτικός αντίλογος στην έννοια της κανονικότητας για σχολική (και όχι μόνο) χρήση**», *Αντιπετράδια της Εκπαίδευσης*, τχ.60-61 (2002), σσ.85-86

* Κοινωνία * Ετερότητα * Σχολείο * Έφηβος * Κανόνας * Απόκλιση

ΤΣΙΝΙΣΙΖΕΛΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ Ι., ΧΡΥΣΟΧΟΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι., «**Οριοθετώντας τον ευρωπαϊκό πολιτειακό χώρο**», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ.18 (2001), σσ.5-32.

* Ευρώπη - Πολιτική και διακυβέρνηση * Ευρωπαϊκή Ένωση * Κοινοτικό Δίκαιο

* Δημοκρατία * Ιθαγένεια * Πολιτική

- Το άρθρο αυτό αναφέρεται στο πρόβλημα του ποιοτικού μετασχηματισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης από έναν ατελή και ασαφή πολιτικό χώρο σε μια δημοκρατικά οργανωμένη *res publica*. Ο μετασχηματισμός αυτός πρέπει να στηρίζεται στις αρχές της διαβουλευτικής δημοκρατίας και της ουσιαστικής εμπλοκής των πολιτών στη διαδικασία της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης μετά τη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Η έμφαση του άρθρου είναι στις κανονιστικές ιδιότητες των διαδικασιών μετασχηματισμού προς μια δημοκεντρική ευρωπαϊκή πολιτεία. (Περικοπή περίληψης)

ΤΣΙΟΥΡΙ ΓΚΑΕΤΑΝΟ, (Μιφρ.: Μιχάλης Κυριακός), «**Οι εκκλησίες των Γκραικάνων της Απουλίας**», *Ελληνική Διεθνής Γλώσσα*, τχ.3(47) (2001), σσ.286-290.

* Καλαβρία * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία και διασπορά * Μοναστήρια * Ναοί * Εκκλησιαστική αρχιτεκτονική

ΤΣΙΤΣΙΓΚΟΣ ΣΠΥΡΟΣ Κ., «**Η λιτότητα ως θυσία**», *Κοινωνία*, τχ.4 (2001), σσ.395-403.

* Χριστιανική ηθική * Κοινωνική ηθική * Θρησκεία και πολιτική * Τρόπος ζωής * Θυσία * Εκκλησία

ΤΣΟΚΑΛΙΔΟΥ ΡΟΥΛΑ, «**Η ελληνοφωνία στον Λίβανο και στη Συρία**», *Ελληνική Διεθνής Γλώσσα*, τχ.3(47) (2001), σσ.270-274.

* Λίβανος * Συρία * Γλωσσική κοινότητα * Ελληνόφωνοι * Έλληνες της διασποράς

ΦΙΛΙΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, «**Το 'Έθνος' ως ιστορική διαδρομή και σημερινή αναγκαιότητα**», *Σύναξη*, τχ.79 (2001), σσ.66-72.

* Ευρώπη, δυτική * Ελλάς * Κρίση του πολιτισμού * Πολιτιστική ταυτότητα * Συνείδηση * Εθνικισμός

ΧΑΛΑΖΙΑΣ ΧΡ., «**Ο αγώνας της γυναίκας για ίση μεταχείριση**», *Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων*, τχ.26 (2002), σσ.86-93.

* Γυναίκα - Δικαιώματα * Γυναικεία εργασία * ΗΠΑ * Συνδικαλισμός * Ισότητα * Παιδική μέριμνα * Ωράριο εργασίας

ΧΑΣΑΠΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «**Κοινωνία της Πληροφορίας: προλεγόμενα μιας συζήτησης σε εκκρεμότητα**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2002), σσ.52-54.

* Κοινωνία της Πληροφορίας * Θεωρητική έρευνα * Πληροφορική * Κοινωνική δομή * Οικονομική ανάπτυξη * Κεφαλαιοκρατία

ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «**Κοινωνία της Πληροφορίας: σε αναζήτηση ταυτότητας**», *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, τχ.122 (2002), σσ.47-51.

* Κοινωνία της Πληροφορίας * Εκπαίδευση * Πληροφορική * Διαδίκτυο * Κρίση του πολιτισμού * Πνευματική καλλιέργεια * Κοινωνική ανισότητα

II. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΕΤΗΡΙΔΕΣ

ΑΛΕΥΡΙΑΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «**Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών με νοητική υστέρηση**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7(2000), σσ.157-172.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Διανοητικό μειονέκτημα * Κοινωνική ανάπτυξη * Συναισθηματική ανάπτυξη * Κοινωνικότητα

- This review focuses on social and emotional development in children with mental retardation. Given the broad domain of social development, issues of sociability, including emotional and prosocial behavior, and peer relationships are separately discussed. Peer relationships are examined both in terms of peer interactions and friendship formation. Many of these topics constitute new forays of developmentally oriented research into the population of persons with mental retardation. As yet, we have little knowledge about how different social behaviors develop in children with mental retardation, or about how certain factors influence this development. Further research is needed to clarify the contributions of etiology and development.

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ, «**Εκπαίδευση και εκπαιδευτικός ως παράγοντες καλλιέργειας της ευρωπαϊκής μας ταυτότητας**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7(2000), σσ.17-26.

* Ευρωπαϊκή Ένωση * Πολιτιστική ταυτότητα * Κοινωνία * Ελλάδα * Εκπαιδευτικός

ΒΑΚΑΛΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ Γ., «**Ο ρόλος της μουσικής στα πλαίσια του σχολικού προγράμματος**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.155-160.

* Μουσική * Πρόγραμμα σπουδών * Γνώση

ΒΑΜΒΑΚΙΔΟΥ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, «**Η εκκλησιαστική εικόνα στο σύγχρονο μάθημα της τοπικής ιστορίας: η εικονογράφηση των νεομαρτύρων**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7(2000), σσ.199-216.

* Τοπικές σπουδές * Ιστορία * Εκκλησία * Εικόνα * Εικονογράφηση

ΒΡΕΤΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ε., «**Το ολοήμερο σχολείο ως πρόταση για εσωτερική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση: το πρόγραμμα διδασκαλίας και οι κατ' οίκον εργασίες**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.71-86.

* Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση * Ολοήμερο σχολείο * Διαθεματικότητα * Πρόγραμμα σπουδών * Εκπαιδευτικός

BRINKMANN, GUNTER; SCHWARK, WOLFGANG, (Μτφρ.: Π.Δ. Ξωχέλλης, Α. Κεσίδου), «**Το προφίλ του εκπαιδευτικού και η ποιότητα της διδασκαλίας**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7 (2000), σσ.259-266.

* Συγκριτική εκπαίδευση * Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση * Ποιότητα διδασκαλίας * Ευρωπαϊκή Ένωση

ΓΑΪΤΕΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση της πειθαρχίας στο Δημοτικό σχολείο», *Μακεδνόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7 (2000), σσ.235-245.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Μαθητής * Σχολικό περιβάλλον * Παραπρωματικότητα * Πειθαρχία

- Η αποτελεσματικότητα του σύγχρονου Δημοτικού σχολείου εξαρτάται εκτός των άλλων και από την εύρυθμη λειτουργία που συνδέεται με την κατάλληλη σχολική συμπεριφορά των μαθητών και τον ψυχοπαιδαγωγικό ρόλο του δασκάλου. Θεωρώντας το σχολικό και το οικογενειακό περιβάλλον του παιδιού ως τον κύριο παράγοντα που είναι υπεύθυνος για τη δημιουργία της παραπρωματικής συμπεριφοράς των μαθητών, επισημαίνονται οι αιτίες που προκαλούν συγκρούσεις στην καθημερινή σχολική πρακτική και αναζητούνται τρόποι και μέθοδοι, που θα βοηθήσουν τα παιδιά να ξεπεράσουν το πρόβλημα που τους απασχολεί. Ο παιδαγωγικός έλεγχος για την αλλαγή της συμπεριφοράς του μαθητή του Δημοτικού σχολείου είναι υπόθεση όλων των παραγόντων της σχολικής μονάδας και των γονέων του μαθητή, και οποιαδήποτε απόφαση κι αν ληφθεί, πάντοτε λαμβάνεται υπόψη η βασική αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας του παιδιού. (Περικοπή περιλήψης)

ΓΚΟΥΒΡΑ ΜΑΡΙΑΝΝΑ, «Αλκοόλ: επιπτώσεις στην υγεία και πρόληψη», *Μακεδνόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.45-52.

* Αλκοολισμός * Οινόπνευμα * Φυσιολογία

ΓΟΔΟΣΗ ΖΩΗ, «Προτάσεις για την προσέγγιση της λαϊκής τέχνης από τους μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης», *Μακεδνόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.161-178.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Λαϊκή τέχνη * Διδακτική πρακτική * Μάθηση

ΔΕΛΗΚΩΣΤΑΝΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Ευρωπαϊκή ταυτότητα της ορθοδοξίας - ορθόδοξη ταυτότητα της Ευρώπης», *Μακεδνόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7 (2001), σσ.27-34.

* Ευρωπαϊκή Ένωση * Πολιτιστική ταυτότητα * Ορθοδοξία

ΔΕΛΗΚΩΣΤΑΝΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Η αγωγή υγείας μεταξύ της βιοϊατρικής και της προσωποκεντρικής θεώρησης της υγείας και της νόσου», *Μακεδνόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.61-70.

* Ιατρική * Ασθένεια * Θεολογία * Ορθοδοξία

ΔΕΡΒΙΣΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ, «Νέο διδακτικό μοντέλο πρώτης ανάγνωσης», *Μακεδνόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.41 (2000), σσ.73-81.

* Ανάγνωση * Διδασκαλία γλώσσας * Διδακτική πρακτική * Παιδί * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

ΖΕΓΚΙΝΗΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ, «Δερβίσηδες και χριστιανο-ισλαμικές σχέσεις», *Μακεδνόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.235-247.

* Θρησκεία * Ισλαμισμός * Χριστιανισμός * Αίρεση

ΖΟΥΜΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ., «**Η συμβολή της θρησκευτικής αγωγής στην κοινωνικοποίηση των νηπίων**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.179-190.

* Νήπιο * Θρησκευτικά * Κοινωνικοποίηση

ΖΥΜΩΦ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «**Μια προσέγγιση στον κινηματογράφο της Ρωσίας - στα πλαίσια της διδασκαλίας της ρώσικης γλώσσας και πολιτισμού**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.249-254.

* Ρωσία * Γλώσσα * Πολιτισμός * Κινηματογράφος

ΗΛΙΑΔΟΥ-ΤΑΧΟΥ ΣΟΦΙΑ, «**Τα ιδρύματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών της ύστερης Τουρκοκρατίας**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.265-282.

* Φλώρινα * Δάσκαλος * Τουρκοκρατία * Ίδρυμα εκπαίδευσης ενηλίκων * Αποτέλεσμα έρευνας

ΙΑΚΩΒΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «**Η ανάπτυξη της αφαιρετικής ικανότητας ως εκπαιδευτικός σκοπός στα μαθήματα της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.113-132.

* Στόχοι της εκπαίδευσης * Αφαίρεση * Σχηματισμός εννοιών * Ψυχολογία της μάθησης * Διδακτική πρακτική

ΚΑΤΣΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΑΡΑΒΕΛΛΑ, «**Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στα προγράμματα σπουδών των Α.Ε.Ι. Οικολογικοποίηση και διεπιστημονικότητα**», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τχ.13 (2000), σσ.7-43.

* Τριτοβάθμια εκπαίδευση * Περιβαλλοντική εκπαίδευση * Άνθρωπος – Οικολογία * Πρόγραμμα σπουδών * Εκπαιδευτική καινοτομία * Διεπιστημονικότητα

- Η ουσιαστική συμβολή και παρουσία, σήμερα, της οικολογικής διάστασης σε όλες τις εκφάνσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας, απαιτεί τη δυναμική κινητοποίηση και δραστηριοποίηση όλων των φορέων που είναι σε θέση να συμβάλλουν στη διαμόρφωση στάσεων και αντιλήψεων οι οποίες συνάδουν με τα νέα περιβαλλοντικά δεδομένα. Πρωταγωνιστικό ρόλο στη διάπλαση του 'οικολογικού πολίτη' διαδραματίζει ο θεσμός της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Π.Ε.), στοιχείο που αιτιολογεί την ανάγκη καθιέρωσής της σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες. Στον πανεπιστημιακό χώρο η Π.Ε. μέσω των προγραμμάτων σπουδών έχει να επιτελέσει σημαντικό έργο στους τομείς ενιαιοποίησης των ποικίλων γνωστικών αντικειμένων, με επίκεντρο την ολιστική αντίληψη εξέτασης των περιβαλλοντικών προβλημάτων και τη διασπορά της γνώσης σε όλες τις κοινωνικές και επαγγελματικές ομάδες. Σημαντική προϋπόθεση στην κατεύθυνση αυτή αποτελεί η αναδιάρθρωση των προγραμμάτων σπουδών στα πλαίσια εφαρμογής των αρχών της οικολογικοποίησης και της διεπιστημονικότητας.

ΚΑΤΣΩΡΧΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, «**Εξαρτησιογόνες ή ψυχοτρόπες ουσίες. Χημική σύσταση και βιολογικές συνέπειες**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.41-44.

* Ναρκωτικό * Ψυχοφυσιολογία * Τοξικομανία

ΚΟΣΣΥΒΑΚΗ ΦΩΤΕΙΝΗ, «**Το ολιγοθέσιο σχολείο ως μια δυνατότητα αποσχολειοποίησης του πολυθέσιου Δημοτικού σχολείου**», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τχ.13 (2000), σσ.44-73.

* Δημοτικό σχολείο * Μέγεθος σχολείου * Σύνοψη της τάξης * Διαφοροποιημένη διδασκαλία * Σχέδιο (πρόταση) μεταρρύθμισης

- Το θέμα αυτό πραγματεύεται τις δυνατότητες, τις οποίες μεταξύ άλλων, προσφέρει η διαφορετική σύνθεση των συμπλεγμάτων τάξεων ή των τμημάτων στο ολιγοθέσιο σχολείο. Η πρώτη πτυχή του θέματος αναφέρεται στην κριτική που ασκείται στο σχολείο, προκειμένου αυτό να αποβάλλει τα αρνητικά χαρακτηριστικά. Η δεύτερη πτυχή αναφέρεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ολιγοθέσιου και του πολυθέσιου Δημοτικού σχολείου από τη σκοπιά των σύγχρονων απαιτήσεων και κυρίως των δυνατοτήτων που προσφέρει η μετατροπή τους σε ολοήμερο σχολείο. Η τρίτη πτυχή πραγματεύεται τις δυνατότητες που προσφέρει η διαφοροποιημένη διδασκαλία, έτσι ώστε τόσο το ολιγοθέσιο όσο και το πολυθέσιο σχολείο να αποκτήσει τα χαρακτηριστικά του ολοήμερου σχολείου με την προσφορά εναλλακτικών διδακτικών και μαθησιακών δραστηριοτήτων. (Περικοπή περίληψης)

ΚΥΡΙΔΗΣ ΑΡΓΥΡΗΣ Γ., «**Αγωγή υγείας και σχολεία. Διεθνής και ελληνική εμπειρία**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.21-40.

* Συγκριτική εκπαίδευση * Πρόγραμμα σπουδών * Εκπαιδευτική καινοτομία

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Ι., «**Η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού ως κοινωνική, παιδαγωγική και επαγγελματική αναγκαιότητα**», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τχ.13 (2000), σσ.75-87.

* Αξιολόγηση εκπαιδευτικού * Εκπαιδευτική ανάγκη * Στόχοι της εκπαίδευσης * Κριτήριο αξιολόγησης * Μεθοδολογία

- Καταρχήν επιχειρηματολογούμε ορθολογικά, για ποιο λόγο η αξιολόγηση θεωρείται μία κοινωνική αναγκαιότητα. Στη συνέχεια καθιστούμε σαφές, μέσα από παιδαγωγικά επιχειρήματα, ότι η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού επιβάλλεται προς το λειτουργικό και επαγγελματικό συμφέρον του ιδίου, των διδακτικών και μαθησιακών διαδικασιών και ασφαλώς του μαθητή, ο οποίος βρίσκεται στο κέντρο όλων των σχολικών λειτουργιών. Τα επόμενα σημεία διαπραγματεύονται αποτελούν οι στόχοι και οι μορφές αξιολόγησης, οι αξιολογητές, τα κριτήρια, η περίπτωση και η συχνότητα αξιολόγησης. Στις συγκεκριμένες παραμέτρους δίνουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στην πρακτική τους διάσταση.

ΚΩΤΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ., «**Η σημασία της εικονογράφησης στα διδακτικά βιβλία της Φυσικής**», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τχ.13 (2000), σσ.88-104.

* Φυσική * Διδακτικό βιβλίο * Εικονογράφηση * Διαδικασία μάθησης * Νόηση * Έννοια

- Στο εισαγωγικό μέρος της μελέτης αυτής επισημαίνεται ο σημαντικός ρόλος της όρασης και της εικόνας στη διαδικασία της μάθησης. Ακολούθως, εξηγείται γιατί η εικόνα έχει σημαντική και ισότιμη θέση με το κείμενο που συνοδεύει στην ανάπτυξη ενός νοητικού μοντέλου και το πώς αυτή συνεισφέρει στην περιγραφή μιας έννοιας. Επίσης, αναφέρεται η ανάγκη παρουσίασης των εννοιών της Φυσικής με ανάλογες εικόνες για την κατασκευή των νοητικών μοντέλων που τις περιγράφουν. Τέλος, περιγράφεται η σημερινή κατάσταση

της εικονογράφησης των διδακτικών βιβλίων της Φυσικής, όπου συμπεράσματα της σημειολογίας και της γνωστικής Ψυχολογίας μάλλον αγνοούνται, δημιουργώντας πιθανές παρανοήσεις στην κατανόηση και αφομοίωση εννοιών της Φυσικής που στηρίζονται κατά πολύ στην κατασκευή των ανάλογων νοητικών μοντέλων.

ΛΕΟΝΤΣΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «Πλαίσιο θεωρητικών και μεθοδολογικών αρχών ενός προγράμματος σπουδών της τοπικής ιστορίας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7(2000), σσ.35-63.
* Πρόγραμμα σπουδών * Τοπικές σπουδές * Μέθοδος δραστηριοτήτων * Θεωρία

ΛΟΪΖΟΣ ΛΟΪΖΟΣ Ν., «Γνωστικές όψεις του παιδικού σχεδίου κατά την προσχολική ηλικία», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.191-204.
* Προσχολική Αγωγή * Σχεδίαση * Παιδί * Γνωστική ανάπτυξη

ΜΑΚΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «Η κρίση της οικονομικής θεωρίας και το επιστημολογικό πρόβλημα της κλασικής οικονομικής», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.255-264.
* Θεωρία * Οικονομία * Κοινωνία * Επιστημολογία

ΜΑΥΡΙΚΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, «Η κυκλοφοριακή αγωγή στα αναλυτικά προγράμματα του Δημοτικού σχολείου», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7(2000), σσ.135-142.
* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Κυκλοφοριακή αγωγή * Πρόγραμμα σπουδών

ΜΑΥΡΙΚΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Θ., « Η ποιότητα του αέρα στα σχολικά κτίρια», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.53-59.
* Σχολείο * Κτίριο * Σχολικό περιβάλλον * Περιβάλλον * Αέρας

ΜΙΣΑΗΛΙΔΗ ΠΛΟΥΣΙΑ, «Διαταραχές ελλειμματικής προσοχής / υπερκινητικότητας: κοινωνικότητα και θεωρία του νου», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τχ.13 (2000), σσ.105-119.

* Παιδί * Προσοχή * Μειονέκτημα * Διαταραχή συμπεριφοράς * Κοινωνικότητα * Νους, Θεωρία του

- Τα παιδιά με διαταραχές ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας αντιμετωπίζουν προβλήματα στις κοινωνικές σχέσεις. Ένα ερώτημα είναι αν τα προβλήματα αυτά συνδέονται με ελλείμματα ή ανωμαλίες στην επεξεργασία ερεθισμάτων κοινωνικού περιεχομένου. Σε ένα άλλο σύνδρομο, τον αυτισμό, έχει τα τελευταία χρόνια επικρατήσει η άποψη ότι η κοινωνική απομόνωση και οι δυσκολίες στις κοινωνικές σχέσεις που χαρακτηρίζουν αυτά τα άτομα, είναι αποτέλεσμα ανωμαλιών στην ανάπτυξη του συστήματος αναπαράστασης νοητικών καταστάσεων, το οποίο είναι γνωστό με τον όρο θεωρία του νου. Στην εργασία αυτή προτείνεται ότι τα παιδιά με διαταραχές ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας, όμοια με τα αυτιστικά, ίσως αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ικανότητα επεξεργασίας πληροφοριών για το νου.

ΜΛΕΚΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ, ΓΚΑΝΑΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, «**Ενδοσχολική επιμόρφωση: ειδικοί στόχοι, συγκριτικά πλεονεκτήματα, προϋποθέσεις αποτελεσματικότητας**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.283-292.

* Επιμόρφωση (ενδοσχολική) * Στόχος * Αύξηση επίδοσης

ΜΟΡΙΧΟΒΙΤΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ Α., «**Η θέση της γυναίκας στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία και οικογένεια**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.219-234.

* Γυναίκα * Ελλάδα * Κοινωνία * Οικογένεια * Αποτέλεσμα έρευνας

ΜΟΥΛΑΔΟΥΔΗΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ, «**Συνεργασία και ανταγωνισμός στην εκπαιδευτική διαδικασία**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7 (2000), σσ.247-258.

* Εκπαίδευση * Μαθητής * Σχολικό περιβάλλον * Συνεργασία * Ανταγωνισμός * Επίδοση

- The article reviews literature on cooperation and competition in educational process. It describes briefly three learning modes, namely, individualized, competitive and cooperative. Also, it mentions the most widely researched cooperative teaching and learning methods. The pattern of research findings supports the utility of cooperative methods in general. They have beneficial effects on learning motivation, achievement, social and emotional development for students as well as other positive outcomes for teachers and parents. Finally, we discuss the necessity and possibility of implementing cooperative projects in both Primary and Secondary Education of Greece.

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ, «**Παιδαγωγικές προσεγγίσεις της πολυπολιτισμικότητας στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7(2000), σσ.123-134.

* Εκπαίδευση καθηγητών * Παιδαγωγικές τάσεις * Κοινωνική πολιτική * Μοντέλο * Πολυπολιτισμική κοινωνία

- Τα προβλήματα που προέκυψαν από την πολυπολιτισμικότητα και την αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων μειονοτικών ομάδων μέσα στην ίδια χώρα, δεν είχαν μια ενιαία και οικουμενική αντιμετώπιση. Αντίθετα, τόσο σε επίπεδο εκπαιδευτικής, όσο και ευρύτερα κοινωνικής πολιτικής, υπήρξαν αρκετές προσεγγίσεις οι οποίες μπορούν να συνοψισθούν σε πέντε κύρια μοντέλα: το αφομοιωτικό, το μοντέλο ενσωμάτωσης, το πολυπολιτισμικό, το αντιρατσιστικό και το διαπολιτισμικό μοντέλο. Με την εργασία μας αυτή επιχειρούμε μια καταρχήν παρουσίαση των μοντέλων αυτών και στη συνέχεια τη σύνθεσή τους, μέσα στο πλαίσιο της κατάρτισης των εκπαιδευτικών σε θέματα πολυπολιτισμικότητας και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στο σχολείο.

ΝΤΙΝΑΣ ΚΩΣΤΑΣ, «**Η διδασκαλία της μητρικής γλώσσας: δύο διαφορετικές θεωρήσεις**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7(2000), σσ.83-106.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Διδασκαλία γλώσσας * Μητρική γλώσσα

ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΣΠΥΡΟΣ, «**Bilinguale Schulprojekte in Griechenland**», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τχ.13 (2000), σσ.121-131.

* Δίγλωσση διδασκαλία (εκπαίδευση) * Παιδί αλλοδαπού * Παιδί μετανάστη * Ενσωμάτωση
* Εκπαιδευτική πολιτική

- Με τη σύντομη αυτή ανάλυση θέλουμε να δώσουμε μια εικόνα του δίγλωσσου συστήματος αγωγής των απόδημων Ελλήνων μαθητών σχετικά με τα 'Σχολεία Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης' (πρώην Σχολεία αποδήμων Ελληνοπαίδων). Τα Σχολεία Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης είχαν αρχικά ως κύριο σκοπό την προετοιμασία των μαθητών για την ενσωμάτωσή τους στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα και όχι απλώς τη δίγλωσση εκπαίδευση. Το πρόγραμμα μαθημάτων των σχολείων αυτών διαμορφώθηκε αρχικά με βάση τις δυσκολίες των μαθητών πάνω στο θέμα της γλώσσας, στην πράξη όμως κατέληξαν τα σχολεία αυτά σε κανονικά σχολεία, όπου ο μεγαλύτερος αριθμός των μαθητών εξαντλούσε εκεί την υποχρεωτική του φοίτηση. Προτάθηκε στη συνέχεια να μη δέχονται μόνο μαθητές από αγγλόφωνες και γερμανόφωνες χώρες, όπως συνέβαινε μέχρι τώρα, αλλά και από άλλες χώρες, στα πλαίσια του πολυπολιτισμικού χαρακτήρα της χώρας. (Περικοπή περίληψης)

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΟΣ G.; GALANIS, GEORGIOS N., «**Das Image der Psychologie in Griechenland: Ergebnisse einer explorativen empirischen Untersuchung**», *Επιστημονική Επιτηρηίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τχ.13 (2000), σσ.133-148.

* Ψυχολογία * Ψυχανάλυση * Διαχωρισμός * Κοινή γνώμη * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η Ψυχολογία στην Ελλάδα απέκτησε αυτονομία ως επιστήμη και επάγγελμα πριν από λίγα χρόνια. Μπορεί κανείς κατά συνέπεια να υποθέσει ότι στο ευρύ κοινό κυριαρχούν ακόμη εσφαλμένες απόψεις για το επάγγελμα του ψυχολόγου και την Ψυχολογία. Αυτή η υπόθεση ήταν η αφορμή για τη διερεύνηση των αντίστοιχων στάσεων. Με ένα ερωτηματολόγιο που συντάχτηκε γι' αυτό το σκοπό, εξετάστηκαν 3.106 άτομα σε όλη την Ελλάδα με επίκεντρο τις απόψεις τους για τη σχέση της Ψυχολογίας προς άλλες επιστήμες και τις ψευδοεπιστήμες. Τα πορίσματα της έρευνας δείχνουν την αναγκαιότητα γνωστοποίησης της Ψυχολογίας στην κοινωνία ως μιας διαφορετικής από την ψυχανάλυση περιοχής, η οποία και συνιστά μια αυτόνομη επιστήμη.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ-ΦΑΡΜΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, «**Οι 'ειδικές' εκπαιδευτικές χρήσεις του ηλεκτρονικού υπολογιστή**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.145-153.

* Μάθηση * Τεχνική διδασκαλίας * Ηλεκτρονικός υπολογιστής * Παιδιά με ειδικές ανάγκες

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΧΑΡΙΣ-ΟΛΓΑ, «**Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων στην εκπαιδευτική έρευνα**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7 (2000), σσ.143-155.

* Ποιοτική ανάλυση * Επεξεργασία δεδομένων * Εκπαίδευση

- The present paper aims to discuss in detail the process of analysis in qualitative educational research. First of all, it is of interest to outline the nature of qualitative data; second, we focus upon the cyclical alternation between data collection and data analysis; third we explore ways of processing data during analysis, by looking at memoing, data reduction, data display, conclusion drawing and verification. Finally, we identify five basic analytic principles, and conclude with the issue of generalisation in qualitative educational research.

ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «**Η ευρωπαϊκή διάσταση της ελληνικής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7(2000), σσ.9-15.

* Ευρωπαϊκή Ένωση * Εκπαιδευτική πολιτική * Διδακτικό βιβλίο * Ιστορία * Γεωγραφία

ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ, ΡΑΔΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ, «**Εισαγωγή της σύγχρονης τέχνης στο νηπιαγωγείο. Εκπαιδευτικό πρόγραμμα στην πινακοθήκη της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7 (2001), σσ.173-197.

* Προσχολική αγωγή * Τέχνη * Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών * Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε μουσεία * Ζωγραφική

ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ, «**Η βασική εκπαίδευση γέφυρα προς τη δια βίου μάθηση**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.105-111.

* Βασική εκπαίδευση * Διαβίου εκπαίδευση * Ενδιαφέρον * Δεξιότητα

- Many of the characteristics of our educational system hinder rather than facilitate students to become lifelong learners. Within this context, this article describes the traits and skills of lifelong learners and presents ways of encouraging students to get such traits and skills. Educational authorities, teachers and parents could achieve this aim if they could make best use of the findings and recommendations emerging from the research on lifelong learning.

ΡΑΡΡΑΣ, CHRISTOS, «**Spiel und Arbeit. Ein Beitrag zur sozial-anthropologischen Funktion des Spiels und seine Abgrenzung von dem Begriff der Arbeit**», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τχ.13 (2000), σσ.149-164.

* Παιγνίδι * Εργασία * Ανάλυση εννοιών * Αντίθεση * Ανθρωπολογία, Κοινωνική

- Στην παρούσα μελέτη αναλύεται η διαφοροποίηση των εννοιών του παιγνιδιού και της εργασίας. Σε διάφορες αναλύσεις έχει υποστηριχθεί η άποψη ότι ο κόσμος του παιγνιδιού δεν γίνεται κατανοητός, εάν συγχρόνως δεν ληφθεί υπόψη και ο κόσμος της εργασίας. Κάθε άποψη έχει το δικό της σκεπτικό. Επικρατέστερη είναι η θέση που αντιπροσωπεύει ο A. Ruessel ότι το παιγνίδι ως αποτέλεσμα του βουλητικού μέρους της ψυχής είναι μια δραστηριότητα με διασκεδαστική λειτουργία, εφόσον βεβαίως δεν συνδέεται με κερδοσκοπισμό. Έτσι, η εργασία είναι κάτι το διαφορετικό, επειδή το άτομο είναι αναγκασμένο να εργαστεί, ανεξαρτήτως από το εάν και κατά πόσο έχει όρεξη και διάθεση για εργασία, κάτι που για το παιγνίδι είναι προϋπόθεση. (Περικοπή περίληψης)

ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ, «**Ιστορία και λογοτεχνία**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.97-104.

* Ιστορία * Λογοτεχνία * Διδακτική πρακτική * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «**Η σχέση μεταξύ ηθικής και θρησκευτικής ανάπτυξης σύμφωνα με τους Kohlberg και Fowler**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.204-218.

* Ηθική * Θρησκεία * Θεωρία * Jean Piaget * Kohlberg * Fowler

RUHLOFF, JOERG, «**Wissenschaftliche Paedagogik in Deutschland seit den 1960en Jahren: Eine Skizze**», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τχ.13 (2000), σσ.165-182.

* Γερμανία * Επιστήμες της Αγωγής * Ανάπτυξη * Θεωρία * Εφαρμοσμένη έρευνα

- Το άρθρο σκιαγραφεί το σημερινό θεσμοθετημένο πλαίσιο έρευνας, της διδασκαλίας και των σπουδών της Επιστήμης της Αγωγής στη Γερμανία. Στη συνέχεια, αποτυπώνονται οι βασικές αρχές και οι αδυναμίες της εξέλιξης της επιστήμης της αγωγής στο γερμανόφωνο κόσμο στην πορεία της για μια κοινωνική επιστήμη. Στο τέλος, γίνεται μια αναφορά στον προβληματισμό ο οποίος προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ μιας επιστημονικής-αναλυτικής επεξεργασίας παιδαγωγικών θεμάτων, επιστημονικά κατοχυρωμένων προτάσεων και μιας παιδαγωγικής πράξης στη μοντέρνα κουλτούρα.

ΣΙΝΙΓΑΛΙΑΣ ΠΑΥΛΟΣ-ΙΩΑΝΝΗΣ, «**Θεωρίες μάθησης για την αγωγή υγείας και η εφαρμογή τους στην ισορροπημένη διατροφή**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.3-20.

* Θεωρία μάθησης * Διατροφή * Ψυχολογία * Κοινωνική συμπεριφορά * ΣΕΠΠΕ

ΣΚΟΥΡΑ ΛΑΜΠΡΙΝΗ, «**Το ιεροδιδασκαλείο της Αποκαλύψεως (1900-1906): η προσπάθεια για αναβίωση της ιστορικής Πατριάδος Σχολής**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7 (2000), σσ.217-234.

* Πατριάδα Σχολή * Ιεροδιδασκαλείο της Αποκαλύψεως * Εκπαιδευτική πολιτική

ΣΟΥΛΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, «**Η παιδαγωγική του Μακαρένκο: πρόταση και για την ειδική παιδαγωγική;**», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τχ.13 (2000), σσ.183-209.

* Μακαρένκο * Σοσιαλισμός και νεολαία * Αποκλίνουσα συμπεριφορά * Εργασία * Διαλεκτικός υλισμός * Ειδική Αγωγή

- Ποιος ήταν ο Μακαρένκο; Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα είναι δυνατό κάθε φορά να είναι διαφορετική, ανάλογα με την οπτική σκοπιά που εξετάζεται το θέμα. Θα μπορούσε, για παράδειγμα, να αποτυπώνει τη βαθύτερη γνώση του τρόπου λειτουργίας της Σοβιετικής Παιδαγωγικής και -όσον αφορά τον παιδαγωγό Μακαρένκο- τη μακρά επιστημονική του πορεία και αγωνιώδη αναζήτηση και έρευνα αναφορικά με τη ζωή και την εργασία στα πλαίσια μιας 'επαναστατικής' παιδαγωγικής. Σε αυτό το άρθρο επιχειρούμε να παρουσιάσουμε τις βασικές θέσεις της εκπαιδευτικής μεθόδου του Μακαρένκο και επιπλέον να αναζητήσουμε τις δυνατότητες εφαρμογής των απόψεών του στη θεωρία και πράξη της Ειδικής Παιδαγωγικής στην Ελλάδα. (Περικοπή περίληψης)

ΤΑΡΑΤΟΡΗ-ΤΣΑΛΚΑΤΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ, «**Εξουσιαστικές σχέσεις εκπαιδευτικών και εκπαιδευμένων στη σχολική τάξη**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7 (2000), σσ.65-71.

* Σχέση καθηγητή - μαθητή * Σχολική ζωή * Σχολικό περιβάλλον * Αντιαυταρχική εκπαίδευση

ΤΕΡΕΖΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ Α., ΠΑΛΑΙΟΥ ΒΙΡΓΙΝΙΑ, «**Η παιδαγωγική σχέση ως δίοδος προς ανάδυση της αλήθειας κατά τον νεοπλατωνικό Πρόκλο (412-485)**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.87-96.

* Πλάτων * Πρόκλος * Παιδαγωγική

ΤΣΙΟΥΜΗΣ ΚΩΣΤΗΣ, «**Η προσχολική εκπαίδευση στη μουσουλμανική μειονότητα και η διαπολιτισμική προσέγγιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7(2000), σσ.107-121.

* Προσχολική αγωγή * Μουσουλμάνος * Σχολικό περιβάλλον * Εκπαίδευση

ΧΑΝΙΩΤΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ Ι., «**Σχολικό παράρτημα τσιγγανοπαίδων Ηρακλείου: λειτουργία - προβλήματα - προοπτική**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.8 (2001), σσ.133-144.

* Τσιγγάνοι * Ηράκλειο Κρήτης * Σχολική προσαρμογή * Κοινωνία * Γλώσσα

ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΙΔΗΣ ΣΩΦΡΟΝΗΣ, «**Η ελληνική γλώσσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση**», *Μακεδόν - Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, τχ.7(2000), σσ.3-8.

* Ευρωπαϊκή Ένωση * Γλωσσική συμπεριφορά * Πολιτική * Ελλάδα

III. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

AGELIDOU, EVAGELIA; BALAFOUTAS, GEORGE; GIALAMAS, VASSILIOS, «**Interpreting how third grade junior high school students represent water**», *International Journal of Environmental Education and Information*, vol. 20(1) (2001), pp. 19-36.

- Reports on how third grade junior high school students represent water and its interactions with nature and contemporary science. The study was planned and implemented within the framework of environmental education and involved the participation of 171 students attending public schools in Athens and Thessaloniki, Greece.

BEACH, ELISABETH-FRANCIS; BURNHAM, DENIS; KITAMURA, CHRISTINE, «**Bilingualism and the relationship between perception and production: Greek - English bilinguals and Thai bilabial stops**», *International Journal of Bilingualism*, vol. 5(2) (2001), pp. 221-235.

- Investigates the effect of bilingualism (Greek/Australian English) on speakers' ability to perceive unfamiliar speech contrasts (in this case Thai) and whether speakers' speech productions bear any relationship to their speech perception. Results suggest that bilinguals who exaggerate the voicing differences between sounds when speaking, best perceive these differences when listening.

BOURAS, CHRISTOS, [et al.], «**Efficient web-based open and distance learning services**», *Telematics and Informatics*, vol. 17(3) (2000), pp. 213-237.

- Presents data management issues faced during the design and development of an open distance learning (ODL) system for the University of Patras, Greece. Outlines the architecture, design, and services of a network-based information system that supports

ODL activities. The Web-based open and distance learning information system offers synchronous distance learning and management of information system services to support the educational procedure.

BOUZAKIS, SIPHIS; KOUSTOURAKIS, GERASIMOS «**The comparative argument in the case of the Greek educational reform in 1997-1998**», *Comparative Education*, vol. 38(2) (2002), pp. 155-169.

BRYANT, REBECCA, «**An aesthetics of self: Moral remaking and cypriot education**», *Comparative Studies in Society and History*, vol. 43(3) (2001), pp. 583-614.

- The education of Cyprus during the 20th century that worked to disseminate, perhaps even create, divisive ethnic Greek and Turkish nationalism, stands as an example of quasi-Aristotelian rationality in which education creates cultural self-identity. Education offered by irredentist nationalists was reported by the British occupiers to have created intercommunal conflict that gave rise to a 1974 Greek coup d'état, a Turkish military intervention and the division of the island. Nationalism, once limited to educated elites, mobilized the island's youth to rebellion. Many Cypriots now wish to return to a time when village life was free of nationalism. Nationalist education embodied the Foucauldian 'aesthetics of self', which linked the achieving of ends to individuals who strove to fulfill ethnical responsibilities and achieve desired virtues. Education made its recipients 'better' members of their ethnic group. Rather than the propaganda perceived by the British, education in Cyprus was seen as creating better individuals, Christians or Muslims.

DIMITROVA, E.; ANGELOU, ANGEL G., «**A textbook of phonetic accommodation for Greek students**», *Contrastive Linguistics*, vol. 25(1) (2000), p. 154.

DORAN, ROBERT, «**The high cost of a good education**», *Hellenism in the Land of Israel*, (2001), pp. 94-115.

GEORGIADOU-KABOURIDIS, BARBARA, «**Conceptualising the factors that influence mathematics teaching of a group of newly qualified teachers in Greece**», *Proceedings of the British Society for Research into Learning Mathematics day Conference*, (2001), pp. 37-42.

KAKAVOULIS, ALEXANDROS, «**Aggressive and prosocial behavior in young Greek children**», *International Journal of Early Years Education*, vol. 6(3) (1998), pp. 343-351.

- Aggression, the behavior that is intended to cause harm to persons or property, not socially justified, a problem of modern society and education, has been a research focus of developmental psychologists and educators in the last few decades and has been extensively studied, because of its consequences in our life. This aspect of emotional expression in young children seems to take different forms in different cultures. At the opposite end of the spectrum from the antisocial behavior is the prosocial behavior, the aspect of moral contact that includes socially desirable behavior (such as sharing, helping and cooperating). Prosocial behavior or altruism has also attracted recently the interest of the researchers as it seems to be a human characteristic of high value that emerges from a very early stage of child development.

In this paper we present the results of an empirical study in which we try to show the ways that the young Greek children of preschool age express aggressiveness and altruism. (Summary abridged)

KAKAVOULIS, ALEXANDROS K., «**Early childhood altruism: How parents see prosocial behavior in their young children**», *Early Child Development and Care*, vol. 140 (1998), pp. 115-126.

- Young children in their everyday interaction with peers or adults display spontaneously their interest and live in a great variety of ways and actions. Some of these altruistic behaviors have already been described, although there is much more that parents see in their children's altruistic behavior. In addition altruistic behavior includes emotions as well as actions (Eisenberg, 1986, p. 2). In this research we have aimed to investigate, as far as possible, the great variety of ways that children 0-8 years of age use in order to express their altruism. (Summary abridged)

KAKAVOULIS, ALEXANDROS, «**Early childhood sexual development and sex education: A survey of attitudes of nursery school teachers**», *European Early Childhood Education Research Journal*, vol. 6(2) (1998), pp. 55-70.

- This paper describes a research study which aimed to investigate preschool teachers' attitudes and beliefs on certain matters of sexual development and sex education in early years. Results and discussion focus mainly on the importance of sexual development and sex education in early years, the factors that influence sexual development, the extent to which families and preschool establishments can provide the appropriate sex education, the age at which support for sexual development should be started, the aims of sex education and the characteristics of persons who can provide adequate sex education. (Summary abridged)

KALLERY, MARIA, «**Early - years educators' attitudes to science and pseudo-science: The case of astronomy and astrology**», *European Journal of Teacher Education*, vol. 24(3) (2001), pp. 329-342.

KARAPETSAS, A.; ANDREOU, G., «**Visual field asymmetries for rhyme and semantic tasks in fluent and non fluent bilinguals**», *Brain and Language*, vol. 78(1) (2001), pp. 53-61.

- A tachistoscopic study investigated hemispheric specialization among fluent and nonfluent bilingual for rhyme and semantic tasks in both their languages. Fluent bilinguals gave faster responses and made fewer errors in their responses to the words presented in the RVF(LH) while the opposite happened for nonfluent, which indicates greater RH participation in the first stages of a second language. Fluent bilinguals performed better not only in the second but also in their native language, suggesting superior language skills on the part of bilinguals. A LVF(RH) superiority was obtained for semantic tasks, indicating RH participation in semantic judgements. Another finding was a high ratio of first-born children among fluent bilinguals, potentially explained in terms of parental attitudes towards first-versus later born children.

KAROUSOU-FOKAS, REGINA; GARMAN, MICHAEL, «**A psycholinguistic interpretation of codeswitching: Evidence from fluent Greek - English bilingual adults**», *International Journal of Bilingualism*, vol. 5(1) (2001), pp. 39-69.

- Presents a methodology for the systematic observation of codeswitching distribution, based on a range of defined units of discourse organization including the turn and different types of unit boundaries. Draws from a study of bilingual performance involving Greek-English conversation data.

KAZAMIAS, ANDREAS M.; CROSSLEY, MICHAEL; JARVIS, PETER, (Eds.), «**Re-inventing the historical in comparative education: Reflections on a protean episteme by a contemporary player in comparative education for the twenty first century: An international response**», *Comparative Education*, vol. 37(4) (2001), pp. 439-449.

KOKOSALAKIS, NIKOS, «**Lifelong learning in Greek Universities: Policies, practices and prospects in lifelong learning in European Universities. Institutional responses**», *European Journal of Education*, vol. 36(3) (2001), pp. 329-339.

LAMBROPOULOU, V., «**Gender inequality at the University of Athens**», *International Journal of Sociology and Social Policy*, vol. 21(1/2) (2001), pp. 39-43.

- Contribution to a special issue based on presentations given at the Second Conference on Gender Equality in Higher Education, held at the University of Zurich in September 2000. Although more women are admitted to Greek universities than men and generally achieve higher grades, very few women get promoted to the highest academic ranks. Furthermore, a woman's academic career depends rather on her social connections than on her qualifications. Analyzes the situation of women at the University of Athens against the backdrop of the traditional philosophical debate concerning the gender issue. (Original abstract amended)

LEBLANC, ALBERT, [et al.], «**Effect of age, country and gender on music listening preferences**», *Bulletin of the Council for Research in Music Education*, vol. 141 (1999), pp. 72-76

- Examines the music listening preferences of 2.042 students from Greece, South Korea and the United States using a survey that listed selections from art music, traditional jazz, and rock music. Finds that age, gender, and country all exerted influence, but the variables did not perform the same way in each country.

LIVADITIS, M., [et al.], «**Parental loss and problem behaviour in Greek adolescents: Students and teacher perspectives**», *International Review of Psychiatry*, vol. 14(1) (2002), pp. 60-65.

- The aim of this study was to examine the hypothesis that social attitudes may result in teachers overestimating behavioural problems of adolescents from separated families. A total of 833 secondary school students in the Greek region of Thrace were classified in three groups according to their family situation (intact, parental separation, parental death). The ones belonging to separated families were estimated to be more inhibited-neurotic and immature. On the contrary, the orphan students were judged favorably concerning anti-social behaviour. Prejudice against divorce and separation as a possible explanation for this discrepancy and its impact on students is discussed. (Summary abridged)

LOHR, WINRICH, «**The theft of the Greeks: Christian self definition in the age of the schools**», *Revue d' Histoire Ecclésiastique*, vol. 95(3) (2000), pp. 403-426.

MAKRI-BOTSARI, E., «**How students determine the importance of self-perception domains and how this relates to self-esteem**», *Evaluation and Research in Education*, vol. 15(1) (2001), pp. 1-16.

- Tested the selectivity hypothesis that individuals assign the greatest importance to domains in their lives in which their self-perceptions are most positive. Results for 1.003 Greek high school students show that for eight domains, except for physical appearance, there was a significant and positive effect of self-perception on the domain's importance.

MAKRI-BOTSARI, EVI; POLYCHRONI, FOTINI; MEGARI, EVI, «**Personality characteristics of Greek mothers of children with special needs who are involved in special needs support centres**», *Mediterranean Journal of Educational Studies*, vol. 6(2) (2001), pp. 113-140.

MCENTEE-ATALIANIS, LISA J.; POULOULAS, STAVROS, «**Issues of identity and power in a Greek - Cypriot community**», *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, vol. 22(1) (2001), pp. 19-38.

- Discusses an investigation of reported attitudes on language use in Cyprus. Identifies boundaries of social division and provides reasons for the coexistence of multiple linguistic codes. Accounts for the use of national and international codes (Greek-Cypriot dialect, Standard Modern Greek, English), their market value, and their location within the strata of the community.

MCKINNEY, CAROLYN; SWANN, JOAN, «**Developing a sociolinguistic voice? Students and linguistic descriptivism**», *Journal of Sociolinguistics*, vol. 5(4) (2001), pp. 576-590.

- Tuition diaries kept by tutor co-researchers and study diaries completed by students (N=11 and 54 respectively) in an Open U (UK) distance-taught undergraduate course titled 'The English Language: Past, Present and Future' are examined to investigate responses to the descriptivist, relativistic and variationist values underlying a sociolinguistic approach to varieties of English presented in one section of the course. Both tutors and students represent three national contexts, the UK, Greece, and Singapore. Focus is on student responses that reflected a change in perception of language from a lay prescriptivist view to a sociolinguistic descriptivist perspective; whereas approximately 76% of students in the UK and Greece mentioned such a change of viewpoint, only 42% of Singaporean students did so. This result correlates with ambivalence toward descriptivism expressed by tutors from Singapore, who stressed a need for students to master a standard variety of English.

OKALIDOU, ARETI; KAMPANAROS, MARIA, «**Teacher perceptions of communication impairment at screening stage in preschool children living in Patras, Greece**», *International Journal of Language and Communication Disorders*, vol. 36(4) (2001), pp. 489-502.

- The general aim was to obtain piloting data for a series of experiments about the prevalence of communication impairment in preschool children in Greece. At this screening stage of the overall project, teacher perceptions of communication impairment in 57 kindergartens servicing 1113 children were examined via a questionnaire distributed in the urban region of Patras. The specific research goals were (1) to screen the specific categories of communication impairment such as articulation/phonology, receptive language, expressive language and pragmatics, hearing, stuttering and voice, as they

appear in the mainstreamed kindergarten population and (2) to offer comparative information on sex differences in communication impairment(s). The information was gathered by administration of a Greek-adapted version of the Communication Checklist for Pre-school Teachers which was administered three times to obtain validity and reliability measures. (Summary abridged)

PAPADEMETRE, LEO; ROUTOULAS, STEPHEN, «**Social, political, educational, linguistic and cultural (dis-) incentives for languages education in Australia**», *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, vol. 22(2) (2001), pp. 134-151.

- Examines the extent to which the shifting ideological discourse on multiculturalism in Australia affects the personal attitudes and perspectives of bilingual and bicultural Australian born and educated parents of Hellenic background with regard to the education of their children.

PAPADOPOULOS, T. C., «**Phonological and cognitive correlates of word-reading acquisition under two different instructional approaches in Greek**», *European Journal of Psychology of Education*, vol. 16(4) (2001), pp. 549-568.

- Examined whether phonological and cognitive tasks correlate with beginning reading acquisition in Hellenic populations under 2 different instructional approaches: a whole language approach as used in Cyprus vs the syllable-splitting approach, as used in Greece. Planning, attention, simultaneous, and successive processing tasks together with 3-phonological coding tasks (Oddity task, Phoneme Elision, and Sound Isolation) were administered to 50 Greek and 50 Cypriot Grade 1 students. Word Attack and Word Identification were also administered to measure early reading competency. The main findings of the study were as follows: (1) significant group differences were revealed in word-decoding accuracy but not in real word reading accuracy, an expected finding in a system characterized by high grapheme-phoneme consistency; (2) successive processing and phonological coding consisted of the fundamental abilities that differentiated the Greek from the Cypriot first-graders; and (3) the Greek group exhibited a higher linguistic ability than the Cypriot group. This was facilitated by the use of the distal cognitive processes to reading, that is, successive and simultaneous processing.

PAPAPAVLOU, ANDREAS; PAVLOU, PAVLOS, «**The interplay of language use and language maintenance and the cultural identity of Greek Cypriots in the UK**», *International Journal of Applied Linguistics*, vol. 11(1) (2001), pp. 92-113.

- Investigates linguistic and sociolinguistic issues concerning the Greek Cypriot community living in the United Kingdom. Questionnaires were completed by Cypriot students among Greek classes in London, eliciting information about their family and ethnic background, language abilities, domains of use for each language, reasons for studying Greek, perceived differences from Cypriots living in Cyprus, and reasons for wanting to return to the homeland.

PAPAZOGLU, ALEXANDRA; SEMERTZAKI, EVA, «**Changes and developments in Greek libraries**», *Electronic Library*, vol. 19(3) (2001), pp. 158-167.

- Greek libraries have experienced a tremendous evolution toward modernization during the last few years. The lack of tradition in libraries and the existence of an educational

system based on the single textbook did not favor until recently the development of libraries in Greece. However, the European community action aimed at enabling European libraries to play an important role in the information market, and the Community Framework, through which libraries could be funded at the national level, allowed for a dynamic set of actions for Greek libraries. All types of libraries, academic, public and school are moving ahead -500 school libraries were established in secondary schools alone. In the academic libraries, the horizontal action can be proud of the creation of a consortium called HEAL LINK that shares journal subscriptions and will also operate a Union Catalogue of bibliographic records. Library-related organizations such as the National Documentation Center and the National Book Center, offer additional support in this movement of progress. This paper describes these initiatives and others.

PAVLOU, PAVLOS; CHRISTODOULOU, NIKI, «**Bidialectalism in Cyprus and its impact on the teaching of Greek as a foreign language**», *International Journal of Applied Linguistics*, vol. 11(1) (2001), pp. 75-91.

- Examines the problems that emerge in the teaching of Standard Modern Greek as a foreign language in Cyprus due to the fact that the linguistic code taught in the classroom does not correspond exactly to the linguistic code that is used in Cypriot speech community. Focuses on how teachers of Greek as a foreign language perceive the effects of bidialectalism on their students and on their own teaching.

PETARD, JEAN-PIERRE; KALAMBALIKIS, NIKOS; DELOUVEE, SYLVAIN, «**Les histoires de la psychologie sociale dans ses manuels**», *Cahiers Internationaux de Psychologie Sociale*, vol. 3-4(51-52) (2001), pp. 59-80.

- Explores how the history of social psychology is told in introductory reference textbooks for beginning students. After describing the corpus of French-language textbooks (N=25) published 1946-2000 on social psychology, it is noted that the histories expose the archeology, etymology, and/or instrumentalization of ideas. An analysis of the most frequently mentioned authors in the history sections follows, as well as an identification of different rhetorical forms used for the historical narration (i.e. 'major dates', watershed occurrences, and tracing ideas to Greek antiquity).

PETROGIANNIS, KONSTANTINOS; BARDOS, ACHILLES; RANDOU, ELENA, «**Performance of Greek and American students on the matrix of analogies test: A measure of nonverbal ability**», *School Psychology International*, vol. 20(2) (1999), pp. 233-238.

- Investigates performance of children (N=731) on the Matrix Analogies Test-Short Form (MAT-SF) as a measure of nonverbal intelligence. Analysis revealed that performance of Greek children was similar to an American sample. Finding suggest that MAT-SF can be used as a screening measure of nonverbal intelligence with Greek children using US norms until Greek norms become available.

SERAIDARI, KATERINA, «**Rituels scolaires en Grèce: de l'histoire nationale aux pratiques religieuses locales**», *Terrain*, vol. 37 (2001), pp. 139-152.

SEXTOU, PERSEPHONE, «**Drama and theatre in education in Greece: Past achievements, present demands and future possibilities**», *Research in Drama Education*, vol. 7(1) (2002), pp. 93-101.

SIDERIDIS, GEORGIOS D.; PADELIADU, SUSANA, «**The motivational determinants of students at risk of having reading difficulties**», *Remedial and Special Education*, vol. 22(5) (2001), pp. 268-279.

- The purpose of this study was to compare the motivational determinants of low and high readers within the framework of planned behavior theory in order to explain academic achievement in language and mathematics. Teachers' evaluation in language and mathematics at the end of an academic year comprised the dependent variable. Motivational determinants were examined using the constructs that comprised the theory of planned behavior and goal importance. Participants were 258 elementary school students -46 low and 212 high reader- drawn from 30 elementary schools in northern Greece. Results indicated that the two groups differed significantly, with low students exhibiting significantly lower perceptions of goal importance, intention to achieve, belief strength, outcome evaluation, and normative beliefs, and eventually performing lower in language and mathematics at the end of an academic year than the high readers. (Summary abridged)

SPANOS, GEORGE, «**Language and literature in the teaching of Greek as mother tongue**», *Language, Culture and Curriculum*, vol. 14(1) (2001), pp. 1-8.

- Examines the pedagogical, psychological and linguistic principles that were taken into consideration in designing the new Greek syllabus, based on modern language. One problem that arose in the implementation of the change is examined, namely the continuing predominance of literature in the textbooks.

STAMOU, A. G., «**The representation of non-protesters in a student and teacher protest: A critical discourse of news reporting in a Greek newspaper**», *Discourse and Society*, vol. 12(5) (2000), pp. 653-680.

- This article examines a rather neglected aspect of the protest script, the news representation of drivers, pedestrians, parents of protesters and other actors - defined here as 'non-protesters'- in a student and teacher protest that took place in Greece. The significance of non-protesters is that they may have a considerable impact on people who read about the protest and therefore the readers' reception of that particular protest. In conclusion, the stigmatization of protesters is likely to be more effective when actors who may significantly influence readers are also involved in the process. (Summary abridged)

TAFA, EUFIMIA; CHLOUVERAKIS, GREGORY, «**Kindergarten teachers' perceptions of intervention strategies for young children with mild learning and behavior problems**», *International Journal of Early Childhood*, vol. 32(2) (2000), pp. 45-58.

- Examined the effect of Greek kindergarten teachers' experience on their perceptions of the acceptability and frequency of use of intervention strategies with children having mild learning and behavior problems. Found that specialist's consultation, positive intervention, and negative intervention influenced both acceptability and usage of these classroom strategies in Greece.

THEODORE, LEA, [et al.], «**School psychology in Greece: A system of change**», *School Psychology International*, vol. 23(2) (2002), pp. 148-154.

- This article reviews the origin and growth of school psychology in Greece, including socio-cultural barriers inhibiting its development and events facilitating its progress in the twentieth century and into the new millennium. The need for school psychologists has been fueled by the increasing demand to provide support of children with special educational, social and emotional needs for which teachers have traditionally viewed themselves solely responsible. Finally, the influence of American school psychology on the development of Greek school psychology is discussed relative to the possible outcomes.

TIBERGHIEU, ANDREE; VEILLARD, LAURENT; LE MARECHAL, JEAN-FRANCOIS, «**An analysis of labwork tasks used in science teaching at upper secondary school and university levels in several European countries**», *Science Education*, vol. 85(5) (2001), pp. 433-508.

- A study investigated laboratory work assignments employed in science instruction at upper secondary schools and university levels in seven European countries. Participating countries were England, Denmark, Germany, France, Italy, Greece and Spain. Results related to similarities and differences between assignments with regard to intended learning outcome, design features, and details of the task's context. With regard to intended learning outcome, results revealed a striking similarity in learning objectives across participating countries regardless of science discipline or educational level. Other results of the study are discussed.

TSELIOS, NIKOLAOS K.; AVOURIS, NIKOLAOS M.; DIMITRACOPOULOU, ANGELIQUE, «**Evaluation of distance-learning environments: Impact of usability on student performance**», *International Journal of Educational Telecommunications*, vol. 7(4) (2001), pp. 355-378.

TSOUROUFLI, MARIA, «**Gender and teacher's classroom practice in a secondary school in Greece**», *Gender and Education*, vol. 14(2) (2002), pp. 135-147.

UNGERLEIDER, JOHN, «**Bicommunal youth camps for peace in Cyprus**», *Peace Review*, vol. 13(4) (2001), pp. 583-589.

- Despite fierce ethnic divisions between Greek and Turkish Cypriots, youth dialogue camps have proven effective in fostering cooperation, understanding and commitment to a peaceful future. The article addresses the development, content, and post-camp results of these youth camps and advocates their greater employment in ethnically and religiously polarized communities.

VARLOCOSTA, SPYRIDOULA; DULLAART, JOANNA, «**The acquisition of pronominal reference by Greek-Dutch bilingual children: Evidence of early grammar differentiation and autonomous development in bilingual first language acquisition**», *Proceedings of the Annual Boston University Conference on Language Development*, vol. 25(2) (2000), pp. 780-791.

- Evidence that bilingual first language acquisitions involves two autonomous grammatical systems and therefore resembles the language development two monolinguals is drawn from a truth value judgement task testing knowledge of pronominal reference in bilingual children (N=10, aged 3:3 - 7:6) acquiring Greek and Dutch. Test condition are weak and strong pronoun contexts in Dutch and critic and strong pronoun contexts in Greek., all four of which violated binding principle B and

are paired with control conditions conforming to principle B. Results show adult-like accuracy of responses in both test conditions and both control conditions in Greek, contrasting with responses in 45%-70% range for the same conditions in Dutch. (Summary abridged)

ZBAINOS, DEMETRIS; HALLAM, SUSAN, «Grading in the Greek primary school: Toward a model of the factors that affect it», *Curriculum*, vol. 22(2) (2001), pp. 52-62.

IV. ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ

ALEXIADOU, NAFSIKA, «Markets and further education», (1999), Επιβλέπων: Geoff, Hayward, The University of Oxford, Department of Educational Studies, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Δημόσιος Τομέας * Ερευνητές * Πολιτική φιλοσοφία * Συνεχιζόμενη παιδεία

ΑΛΠΕΝΤΖΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛ Σ., «Ο παιδευτικός ρόλος των μοναστηριών», (1999), Επιβλέπων: Αντώνιος Δανασσής-Αφεντάκης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Τομέας Παιδαγωγικής, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Μοναχός * Παιδεία * Εκπαίδευση

ΑΡΓΥΡΑΚΟΥΛΗ-ΤΣΟΥΜΑ ΕΥΘΥΜΙΑ, «Αυτοεκτίμηση οικογενειών παιδιών με ειδικές ανάγκες», (2000), Επιβλέπουσα: Μαρία Ζαφειροπούλου, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Αυτοεκτίμηση * Νοητικά μειονεκτών * Οικογένεια * Εκπαίδευση

ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ ΑΙΜΙΛΙΑ, «Η μέση εκπαίδευση των Ελληνίδων κατά την περίοδο 1900-1950», (1999), Επιβλέπων: Αντώνιος Δανασσής-Αφεντάκης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Τομέας Παιδαγωγικής, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Εκπαίδευση * Γυναίκα * Νομοσχέδια * Σχολείο * Ιδεολογία

ΒΛΟΝΤΑΚΗ-ΠΛΑΤΣΑΚΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ, «Μορφή της οικογένειας, αναλυτική ικανότητα και σχολική επίδοση των εφήβων: μια διαπολιτισμική μελέτη», (1999), Επιβλέπων: Δημήτριος Γεωργιάδης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Οικογένεια * Εξάρτηση * Εφηβεία * Αξίες * Νοημοσύνη

ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΒΡ., «Διδασκαλία γυμνασιακής χημείας με μεθόδους που βασίζονται σε ψυχολογικές θεωρίες και στο μακροσκοπικό, το συμβολικό και το μικροσκοπικό επίπεδο της χημείας», (1998), Επιβλέπων: Δημήτριος Κατάκης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Θετικών Επιστημών, Τμήμα Χημείας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Διδακτικές μεθοδολογίες * Χημεία * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Γνωστική Ψυχολογία
* Νοητική ανάπτυξη

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ Ι., «Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και οι αντιλήψεις τους για την οργάνωση και διοίκηση του σχολείου», (2002), Επιβλέπων: Παναγιώτης Μαυρογιώργος, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Τομέας Παιδαγωγικής, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Εκπαιδευτικοί * Νεοελληνικός διαφωτισμός * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Οργάνωση σχολείου * Διοίκηση σχολείου

ΔΑΣΚΟΛΙΑ ΜΑΡΙΑ-ΚΑΛΟΜΟΙΡΑ, «Οι επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών στην περιβαλλοντική εκπαίδευση», (2000), Επιβλέπων: Αντώνιος Δανασσης-Αφεντάκης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Τομέας Παιδαγωγικής, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Περιβαλλοντική εκπαίδευση * Επιμόρφωση * Εκπαιδευτικοί * Έρευνα

ΔΙΓΓΕΛΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, «Ανάπτυξη θετικών στάσεων σε θέματα υγείας και άθλησης μέσα σε ένα πρόγραμμα φυσικής αγωγής στο Γυμνάσιο», (2000), Επιβλέπων: Κωνσταντίνος Λαπαρίδης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Φυσική Αγωγή * Υγεία * Άσκηση * Γυμνάσιο

ΖΑΓΚΟΥ ΣΜΑΡΑΓΔΑ Λ., «Η εφαρμογή της διερευνητικής μεθόδου στο μάθημα της Ιστορίας: συμβολή στη διδακτική του μαθήματος», (1999), Επιβλέπων: Αντώνιος Δανασσης-Αφεντάκης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Τομέας Παιδαγωγικής, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Ιστορία * Διδασκαλία * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Στοχαστική μέθοδος σκέψης

ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΒΙΚΤΩΡΙΑ Σ., «Πρώιμη ανίχνευση τάσεων προς εμφάνιση συμπτωμάτων δυσλεξικής συμπεριφοράς κατά την προσχολική ηλικία», (2001), Επιβλέπων: Λάμπρος Σταύρου, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Δυσλεξία * Μνήμη * Προσχολική ηλικία * Μαθησιακές δυσκολίες

ΖΕΪΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «Η φιλοσοφία της πολιτικής αγωγής στην ελληνική εκπαίδευση (1929-1989)», (1999), Επιβλέπων: Χρήστος Γιανναράς, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Κοινωνικοποίηση * Πολιτική αγωγή * Φιλοσοφία * Εκπαίδευση * Ιστορία της Εκπαίδευσης

ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, «Το μάθημα της Ιστορίας στην ελληνική εκπαίδευση: ιστορικές, παιδαγωγικές και διδακτικές διαστάσεις», (2002), Επιβλέπων: Απόστολος Παπαϊωάννου, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Ιστορία * Εκπαίδευση * Μαθητής

ΚΑΓΚΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, «**Le bonheur dans la poésie lamartinienne**», (1988), Επιβλέπων: Guy Sagnes, Université de Toulouse - Le Mirail, (Πηγή: Βιβλιοθήκη Π.Ι.)

* Λαμαρτίνος * Ευτυχία * Αγάπη * Θρησκεία * Τέχνη * Πολιτική

- Η διατριβή διαπραγματεύεται διαθεματικές προσεγγίσεις της έννοιας 'ευτυχία' στο πλαίσιο της λογοτεχνίας, της θρησκείας, της αγάπης, της πολιτικής, της τέχνης.

ΚΑΖΟΥΛΛΗ-ΚΟΥΡΤΗ ΒΑΣΙΛΕΙΑ, «**Διάλογος: διγλωσσία και διδασκαλία δεύτερης γλώσσας στο διαδίκτυο**», (2001), Επιβλέπουσα: Ελένη Σκούρτου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Ανθρώπινες σχέσεις * Διάλογος * Γλώσσα * Διαδίκτυο * Διδασκαλία

ΚΑΛΔΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ, «**Projects about the European Union in the primary classroom environment: Cross-cultural and educational case studies**», (1999), Επιβλέπων: Gordon Bell, University of Sussex, Department of Education, Βάση Δεδομένων Ε.Κ.Τ.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Διαπολιτισμική εκπαίδευση

ΚΑΜΠΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ Ι., «**Η σημασία του παιχνιδιού στη εκμάθηση γραφοκινητικών δεξιοτήτων στην προσχολική ηλικία**», (1998), Επιβλέπων: Κωνσταντίνος Μάντης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Παιχνίδι * Προσχολική ηλικία * Ψυχοκινητική ανάπτυξη * Γραφοκινητικές ικανότητες

ΚΑΝΔΗΛΑ ΙΟΥΛΙΑ, «**Η Αβερώφειος Γεωργική Σχολή Λάρισας: συμβολή στην ιστορία της γεωργικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα**», (2001), Επιβλέπων: Χαράλαμπος Χαρίτος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Γεωργικό σχολείο * Επαγγελματική εκπαίδευση * Λάρισα * Εκπαιδευτική πολιτική

ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Π., «**Οι ανθρώπινες σχέσεις στο σχολείο, παρέμβαση των κοινωνικών αναπαραστάσεων στις διομαδικές μαθητικές σχέσεις: μια κοινωνιοψυχολογική προσέγγιση των αναπαραστάσεων και σχέσεων μεταξύ Ελλήνων και Ελληνοτσιγγάνων στη μαθητική κοινότητα Δενδροποτάμου Θεσσαλονίκης**», (1998), Επιβλέπων: Στάμος Παπαστάμου, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Ψυχολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Διομαδικές σχέσεις * Τσιγγάνος * Διαπολιτισμική εκπαίδευση * Κοινωνία

ΚΑΡΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Κ., «**Η εξέλιξη του δικτύου της λαϊκής επιμόρφωσης κατά την περίοδο 1989-1999**», (2002), Επιβλέπων: Γ. Βεργίδης, Πανεπιστήμιο Πατρών, Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Σπουδών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Διαβίου εκπαίδευση * Εκπαιδευτική πολιτική * Εκπαιδευτική αξιολόγηση

ΚΑΡΑΝΤΖΙΝΗΣ ΘΩΜΑΣ, «**Η εξέλιξη των μαθηματικών εννοιών στα παιδιά ηλικίας 4-7 ετών: η περίπτωση της αξονικής συμμετρίας**», (2002), Επιβλέπων: Δημήτριος Ζάχαρης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Μαθηματικά * Παιδί * Προσχολική ηλικία * Χρόνος * Χώρος * Συμμετρία

KONDELLAS, BILL, «The educational philosophy of Michael Anagnostopoulos, 1837-1906», (2001), p. 132, Adviser: Steven Miller, Loyola University of Chicago, DAI-A 62/05, P. 1756, ISBN: 0-493-25834-5

ΚΟΥΓΓΙΟΥΜΤΖΑΚΗ ΦΩΤΕΙΝΗ, «Η επιστήμη της κοινωνιολογίας στην ελληνική δευτεροβάθμια εκπαίδευση: η αναπαλαίωση της κοινωνιολογικής γνώσης μέσω του αναλυτικού προγράμματος και του εκπαιδευτικού», (2001), Επιβλέπουσα: Αγλαΐα Καλαματιανού, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.
* Κοινωνιολογία * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Εκπαιδευτικός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΚΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ, «Κοινωνική διασπρωμάτωση και σωματική επίδοση στα ελληνικά δημοτικά σχολεία: διαφοροποίηση της επίδοσης ανάλογα με την κοινωνική κατάσταση και τη γεωγραφική κατανομή», (2001), Επιβλέπων: Θεόδωρος Αυγερινός, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.
* Κοινωνία * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Σωματική επίδοση

ΜΑΜΑΣΟΥΛΑ ΜΑΡΙΑ ΑΛ., «Παιδεία και γλώσσα στον Άγιο Κοσμά τον Αιωλό», (2001), Επιβλέπων: Χρήστος Τζούλης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.
* Παιδεία * Νεοελληνικός διαφωτισμός * Τουρκοκρατία * Πατερική θεολογία * Κοσμάς ο Αιωλός

ΜΑΝΘΟΥ ΧΡΥΣΑΥΓΗ, «Η εκμάθηση της πρώτης ανάγνωσης και γραφής σε ενήλικους, οργανικά και λειτουργικά αναλφάβητους», (1999), Επιβλέπων: Αθανάσιος Γκκοτοβός, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.
* Ανάγνωση * Γραφή * Ενήλικοι * Οργανικός αναλφαβητισμός * Λειτουργικός αναλφαβητισμός * Φρέϊρε

ΜΑΤΗ-ΖΗΣΗ ΕΛΕΝΗ, «Η σχεδιαστική επίδοση των μαθητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες: διερεύνηση της σχέσης της σχεδιαστικής με την αναγνωστική ικανότητα», (2000), Επιβλέπουσα: Μαρία Ζαφειροπούλου, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.
* Ανάγνωση * Παιδί * Σχέδιο * Μαθησιακές δυσκολίες

ΜΑΥΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Κοινωνικό προφίλ των σπουδαστών ΤΕΙ: προέλευση, κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά, προσδοκίες, στάσεις, απόψεις: η περίπτωση του ΤΕΙ Αθήνας», (1998), Επιβλέπων: Ιωάννης Παρασκευόπουλος, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Τομέας Ψυχολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.
* Τριτοβάθμια εκπαίδευση * Τεχνολογική εκπαίδευση * Κοινωνικές τάξεις * Οικονομία * Επάγγελμα

ΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, «Η θέση των μαθηματικών στη μέση γενική εκπαίδευση το 6^ο μισό του 20ου αιώνα», (2001), Επιβλέπων: Αντώνιος Δανασσης-Αφεντάκης, Εθνικό

και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Τομέας Παιδαγωγικής, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Ψυχολογία * Κοινωνικό περιβάλλον * Οικονομία * Εκπαιδευτική πολιτική * Μαθηματικά

ΜΠΕΛΛΑ ΖΩΗ Κ., «**Συγκριτική διδασκαλία λογοτεχνικών κειμένων στο Γυμνάσιο και το Λύκειο υπό το πρίσμα της ευρωπαϊκής διάστασης στην εκπαίδευση: θεωρία και πράξη**», (1999), Επιβλέπων: Ιωάννης Μαρκαντώνης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Τομέας Παιδαγωγικής, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Φιλολογία * Λογοτεχνία * Διδακτική * Ευρώπη * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

ΜΠΕΡΕΡΗΣ ΠΕΤΡΟΣ, «**Μορφές διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και κοινωνικής ενσωμάτωσης παιδιών μεταναστών στην Ελλάδα**», (1999), Επιβλέπων: Αντώνιος Ρήγας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Διαπολιτισμική αγωγή * Σχολικό περιβάλλον * Μετανάστες

ΝΕΖΗ ΜΑΡΙΑ Γ., «**Η εφηβική ηλικία στα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας: στάσεις και λειτουργίες των μυθιστορηματικών προσώπων**», (1998), Επιβλέπων: Γεώργιος Κρουσταλάκης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Έφηβος * Σχολικά εγχειρίδια * Δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπ. * Λογοτεχνία

ΝΤΙΝΑΣ, KONSTANTINOS, «**Teachers' perspectives on intervention strategies for pupils with self-injurious behavior**», (2000), Επιβλέπων: Sugden, D., University of Wales, Swansea, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Συμπεριφορά * Μαθητής * Δάσκαλος

ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΑΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ, «**Η κινητικότητα ξένων φοιτητών προς την Ελλάδα: 1975-1995**», (2001), Επιβλέπουσα: Λουκία Μουσούρου, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Παγκοσμιοποίηση * Εκπαιδευτική πολιτική * Ξένος φοιτητής * Ομογενείς

ΠΑΡΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΥΙΟΤΑ, «**The relationship between acculturation and racial identity attitudes in Greek immigrants**», (2001), p. 102, Adviser: Patricia Raskin, Columbia University, DAI-B 62/10, P. 4842, ISBN: 0-493-40695-6.

ΠΑΠΑΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ., «**Η ροή του μαθητικού πληθυσμού από την πρωτοβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση: στατιστική ανάλυση της ανισοκατανομής των εκπαιδευτικών ευκαιριών για συνέχιση των σπουδών κατά περιφέρειες**», (2000), Επιβλέπων: Ηλίας Σιδηρόπουλος, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Οικογένεια * Περιβάλλον * Φύλο * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Τριτοβάθμια εκπαίδευση

ΠΑΥΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ, «**Η εξέλιξη των γυμναστικών και των αθλητικών ιδεών στα ελληνιστικά και αυτοκρατορικά χρόνια**», (2000), Επιβλέπων: Δημήτριος Σοφριανός, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Εκπαίδευση * Φυσική Αγωγή * Αρχαία Ελλάδα

ΡΟΥΛΟΥ, MARIA, «**Teachers' perceptions, emotional responses and coping strategies with students with emotional and behavioural difficulties: A study of elementary teachers in Greece**», (1999), Επιβλέπων: David Galloway, University of London, Institute of Education, Department of Psychology and Special Needs, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Δάσκαλος * Ειδική Αγωγή * Αυτοαποτελεσματικότητα

ΣΕΡΑΦΕΙΜ-ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, «**Η εκπαιδευτική πραγματικότητα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση του Ν. Έβρου, μέσα από τον ρόλο και το έργο του δασκάλου**», Επιβλέπων: Ευάγγελος Ανδίκος, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Εκπαίδευση * Δάσκαλος * Μουσουλμάνος * Διαπολιτισμική εκπαίδευση * Έβρος

ΣΙΑΣΑΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΙΟΣ, «**Ανάπτυξη ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού περιβάλλοντος προσανατολισμένου στον εκπαιδευτικό και ολοκληρωμένης μεθοδολογίας διασφάλισης ποιότητας εκπαιδευτικού λογισμικού**», (2001), Επιβλέπων: Εμμανουήλ Σαμουηλίδης, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Τομέας Ηλεκτρικών Βιομηχανικών Διατάξεων και Συστημάτων Αποφάσεων, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Εκπαιδευτικό λογισμικό * Εκπαίδευση * Νέες Τεχνολογίες

ΣΚΑΜΝΕΛΟΥ ΒΟΥΛΑ, «**Η ελληνική δημοτική εκπαίδευση στην Ήπειρο της ύστερης Τουρκοκρατίας (1861-1913): θεωρία και πράξη**», (2001), Επιβλέπων: Απόστολος Παπαϊωάννου, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Ήπειρος * Ιστορία της Εκπαίδευσης * Τουρκοκρατία

ΤΖΙΒΑΡΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ, «**Σχολεία και δάσκαλος στη βενετοκρατούμενη Κέρκυρα (16ος -18ος αι.): συμβολή στην ιστορία της εκπαίδευσης**», (2000), Επιβλέπων: Γεώργιος Παπάζογλου, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Σχολεία * Δάσκαλος * Κέρκυρα * Ιστορία της Εκπαίδευσης

ΤΣΙΝΑΚΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ Α., «**Τεχνητή νοημοσύνη και διαδίκτυο: εκπαιδευτικό περιβάλλον ιστού για ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση με ενσωμάτωση μαθηματικών μοντέλων και συλλογισμών ανάλογων περιπτώσεων**», (2002), Επιβλέπων: Κωνσταντίνος Μαργαρίτης, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Διαδίκτυο * Εκπαίδευση * Μαθητής * Μοντέλο

ΤΣΟΒΙΛΗ ΘΕΟΔΩΡΑ Δ., «**Το άγχος σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες**», (2001), Επιβλέπουσα: Βασιλική Παπαδιώτη, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ.

* Άγχος * Δυσλεξία * Ανάγνωση * Μαθητές * Γονείς * Δάσκαλος

ΦΩΤΙΑΔΟΥ ΘΗΡΕΣΙΑ, «**Η διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας ως γλώσσας ειδικότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση**», (2001), Επιβλέπουσα: Πηνελόπη Καλλιαμπέτσου, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, (Πηγή: Βιβλιοθήκη Π.Ι.).

* Ξένη γλώσσα * Διδασκαλία * Εκμάθηση * Μεθοδολογία * Ορολογία * Διαπολιτισμικότητα

- Κύριος στόχος της διατριβής είναι να ερευνήσει και να αναλύσει στοιχεία που αφορούν τη διδασκαλία/εκμάθηση της γαλλικής γλώσσας ως γλώσσας ειδικότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα. Διερευνώνται οι μέθοδοι διδασκαλίας, η χρησιμότητά τους στους διδασκόμενους, και γενικότερα οι συνθήκες μέσα στις οποίες εξελίσσεται αυτή η διαδικασία. Γίνονται αναφορές στις μεθοδολογικές προσεγγίσεις για τη συγκεκριμένη διδασκαλία, στη διδασκαλία της ορολογίας, στο ρόλο του διδάσκοντος, στις γλωσσικές ανάγκες των διδασκόμενων, καθώς και στη διαπολιτισμική και ευρωπαϊκή διάσταση του μαθήματος. (Περικοπή περίληψης)

V. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΓΑΛΑΝΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, (Επιστ. υπεύθυνη), «**Αναζητώντας τις σχέσεις ανάμεσα στη διαδικασία αποχωρισμού - εξατομίκευσης στο 'φανταστικό ακροατήριο' και τον 'προσωπικό μύθο' των εφήβων: μια διαπολιτισμική σύγκριση**», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Τομέας Ειδικής Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Ειδικός λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας, Γραμματεία Επιτροπής Ερευνών, 2000-2001

- Στόχος της έρευνας, η οποία πραγματοποιείται σε συνεργασία με την Καθηγήτρια L.R. Vartanian του Πανεπιστημίου της Indiana, είναι η εμπειρική εξέταση της σχέσης δυο χαρακτηριστικών πεποιθήσεων της εφηβείας, του 'φανταστικού ακροατηρίου' και του 'προσωπικού μύθου' διαδικασία αποχωρισμού από τους γονείς και εξατομίκευσης, σε Έλληνες και σε Αμερικανούς εφήβους και μετεφήβους (12-22 ετών). Ελέγχεται ένα πρόσφατο εναλλακτικό θεωρητικό μοντέλο για την ερμηνεία του φανταστικού ακροατηρίου και του προσωπικού μύθου. Αν η προέλευση του μελετώμενου φαινομένου δεν είναι τόσο γνωστική και άρα σε μεγάλο βαθμό οικουμενική, όσο διαπροσωπική-κοινωνική, τότε από τις συγκρίσεις ανάμεσα σε δύο πολιτισμικά πλαίσια με διαπιστωμένες διαφορές ως προς τις αξίες (π.χ. συλλογικό έναντι ατομιστικό πνεύμα) - συγκρίσεις που έχουν επιχειρηθεί σε ελάχιστες μέχρι τώρα έρευνες- αναμένεται να αναδειχθούν ενδιαφέροντα ευρήματα. (Περικοπή περίληψης)

ΜΑΛΑΦΑΝΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ., (Επιστ. υπεύθυνος) «**Η έννοια της λογοτεχνικότητας στα έργα των εκπροσώπων του Νεοελληνικού Διαφωτισμού (1730-1830)**», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Τομέας Επιστημών της Αγωγής, 1999-2000

- Μολονότι η περίοδος του Νεοελληνικού Διαφωτισμού (1730-1830) κυριαρχείται από έργα φιλοσοφικού, ιδεολογικού, γνωστικού, χρηστικού, εκπαιδευτικού και διδακτικού ενδιαφέροντος και ανάλογου περιεχομένου, δεν απουσιάζουν εντελώς από αυτά κείμενα στα οποία διαφαίνονται οι λογοτεχνικές τους διαστάσεις και η συγκινησιακή χρήση της γλώσσας, που ξεπερνάει την απλή νοηματική κωδικοποίηση. Η έρευνα έχει σκοπό να

αναδείξει τα λογοτεχνικά και δραματολογικά έργα και τους συγγραφείς της εποχής του Νεοελληνικού Διαφωτισμού (1730-1830), να δώσει χαρακτηριστικά αποσπάσματα από τα έργα αυτά, να επισημάνει τη μεγάλη εθνική, ηθική, αλλά και μορφωτική και συγκινησιακή επίδραση που άσκησαν στο αναγνωστικό κοινό, στους θεατές τους, και να προσδιορίσει ακριβέστερα τη συγκρότηση λογοτεχνίας του Διαφωτισμού, καθώς και την ανανέωση της νεοελληνικής δραματουργίας. (Περικοπή περίληψης)

VI. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ

* * *

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Βιβλιογραφικές πηγές

α. Περιοδικά*

Άθληση και Κοινωνία

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, ΤΕΦΑΑ, Κομοτηνή 69100,
τηλ.: 2531039683, fax: 2531039659

Αναγέννηση, τχ.378/2001, 379, 381/2002

Κοραή 5, Άργος 21200, τηλ.: 2751062774, 2751029994

Ανοιχτό Σχολείο, τχ.80, 81/2001

Ολύμπου 17, Χαλάνδρι 15234, τηλ.: 2106852643

Αντιπετράδια της Εκπαίδευσης, τχ.60-61/2002

Αριστοτέλους και Αβέρωφ 23, Αθήνα 10433, τηλ.: 2108227992,
fax: 2108211919

Αρχαιολογία και Τέχνες, τχ.79, 80, 81/2001

Πλατεία Καρύτση 10, Αθήνα 10237, τηλ.: 2103253246,
fax: 2103219957

Aspects, τχ.66, 67/2001, 68/2002

Σαρανταπόρου και Γρυπάρη 1, Καλλιθέα 17673, τηλ.: 2109580927,
fax: 2106139060

Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών (Το)

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Αργοναυτών και Φιλελλήνων, Βόλος 38221,
τηλ.: 2421074883-4-5

Bridges, τχ.7/2001, 8/2002

Φιλίππου 33, Κομοτηνή 69100, fax: 2531072093

Γέφυρες, τχ.1/2001

Μαυρομικήλη 60, Αθήνα 10680, τηλ.: 2103632647, fax: 2103626500

Γλώσσα, τχ.53/2001

Σόλωνος 77, Αθήνα 10679, τηλ.: 2103636007

Δείκτες Εκπαίδευσης, τχ.3/2001, 4/2002

Αράπη 1α, Ιωάννινα, τηλ.: 2651049318, fax.: 2651047312

Δημόσιος Τομέας, τχ.177, 178, 179, 180/2001, 181, 182, 183, 184, 185, 186/2002

Χαλκοκονδύλη 35, Αθήνα 10432, τηλ.: 2105242177, 2105226641,
fax: 2105232409

* Τα τεύχη που αναγράφονται στον κατάλογο των περιοδικών είναι αυτά που κυκλοφόρησαν κατά το χρονικό διάστημα που καλύπτει το *Δελτίο 20* και από τα οποία αποδελτιώθηκαν τα άρθρα που έχουν σχέση με τη θεματική που καλύπτει το *Δελτίο Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας*. Δεν αναφέρεται αριθμός τεύχους στα περιοδικά που δεν κυκλοφόρησαν κατά το χρονικό αυτό διάστημα ή έφτασαν στο Π.Ι. καθυστερημένα και θα περιληφθούν στο επόμενο *Δελτίο*.

- Διαβάζω**, τχ.420, 421, 422, 423, 424/2001
Α. Μεταξά 26, Αθήνα 10681, τηλ.: 2103301313, fax: 2103301315
- Διαδρομές**, τχ.3, 4/2001
Εμ. Μπενάκη 67, Αθήνα 10681, τηλ.: 2103301213
- Διοικητική Ενημέρωση**, τχ.21/2001, 22/2002
Χαλκοκουνδύλη 35, Αθήνα 10432, τηλ.: 2105226641, fax: 2105232409
- Εικαστική Παιδεία**, τχ.17/2001
Παπαναστασίου 49, Αθήνα 10445, τηλ.: 2108321783
- Εκπαιδευτικά (Τα)**, τχ.61-62/2001
Τ.Θ. 67801, Ταχ. Γραφείο Γέρακα Αττικής 15344, τηλ.: 2107640787, 2108622177
- Εκπαιδευτική Κοινότητα**, τχ.59, 60/2001
Μπισκίνη 1, Ζωγράφου 15772, τηλ.: 2103811355, fax: 2107718362
- Εκπαιδευτική Ρότα**
Μαβίλη 11, Πατήσια 11141, τηλ.: 2108840741, fax: 2102584974
- Εκπαιδευτικοί Προβληματισμοί**, τχ.9/2001
18ο χλμ. Θεσσαλονίκης-Περαίας, Τ.Θ. 17057, Θεσσαλονίκη 54210,
τηλ.- fax: 2392072222
- Ελληνικά**, τχ.2/2001
Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, Εθνικής Αμύνης 4, Θεσσαλονίκη 54621,
τηλ.: 2310270393, fax: 2310271501
- Ελληνική Διεθνής Γλώσσα**, τχ.2(46), 3(47)/2001
Ο.Δ.Ε.Γ. Αθηνών, Φαραντίτων 31, Αθήνα 11527, τηλ.: 2107718077,
fax: 2107470463
- Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης**, τχ.17, 18/2001
Ομήρου 19, Αθήνα 10672, τηλ.-fax: 2103614298
- Ελληνοχριστιανική Αγωγή**, τχ.482, 483, 484, 485, 486/2001
Καρύτση 14, Αθήνα 10561, τηλ.: 2103227100
- Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων**, τχ.5/2001
Μεσογείων 396, Αγ.Παρασκευή 15341, τηλ. και fax 2106014202, 2106016367
- Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων**, τχ.25, 26/2002
Χαλκοκουνδύλη 35, Αθήνα 10432, τηλ.: 2105242177, fax: 2105232409
- Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών**, τχ.104-105, 106/2001
Μεσογείων 14-18, Αθήνα 11527, τηλ.: 2107489131, fax: 2107488435
- Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού**, τχ.58-59/2001
Κ.Φλώρη 3, Άνω Κυψέλη 11363, τηλ.: 2108828095
- Επιθεώρηση Φυσικής**
Τσίλλερ 15-17, Αθήνα 11144, τηλ.: 2102010487
- Επιστήμες Αγωγής** (πρώην «Σχολείο και Ζωή»), τχ.2-3/2001
Πανεπιστήμιο Κρήτης, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.,
Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου, Ρέθυμνο 74100, τηλ: 2831077635,
fax: 2831077636
- Επτάκυκλος**
Θεοδώρου Γεωμέτρου 3-5, Ν. Κόσμος 11743, τηλ.: 2109246294

Ερευνητική Διάσταση της Διδακτικής των Μαθηματικών

Προξ. Κορομηλά 51, Θεσσαλονίκη 54622, τηλ.-fax: 2310285377

Ευκλείδης Α', τχ.42/2001

Πανεπιστημίου 34, Αθήνα 10679, τηλ.: 2103617784, 2103616532,
fax: 2103641025

Ευκλείδης Β', τχ.41, 42/2001

Πανεπιστημίου 34, Αθήνα 10679, τηλ.: 2103617784, 2103616532,
fax: 2103641025

Ευκλείδης Γ'

Πανεπιστημίου 34, Αθήνα 10679, τηλ.: 2103617784, 2103616532,
fax: 2103641025

Θαλλώ

8ης Δεκεμβρίου 4, Χανιά 73131, τηλ.: 2821059049, fax: 2821044788

Θέματα Ειδικής Αγωγής, τχ.14, 15/2001, 16/2002

Χριστοπούλου 30, Κερατσίνι 18757, τηλ.: 2104625832, 2105313858

Θέματα Παιδείας, τχ.7/2001, 8/2001-2002, 9/2002

Τροίας 36, Αθήνα 11251, τηλ.: 2108213430, fax: 2108812460

Θέσεις, τχ.77/2001, 78/2002

Εμμ. Μπενάκη 59, Αθήνα 10681, τηλ.: 2103302033, fax: 2103836658

Κοινωνία, τχ.3, 4/2001, 1/2002

Χαλκοκονδύλη 37, Αθήνα 10432, τηλ.: 2105224180, fax: 2105224420

Κοινωνική Εργασία, τχ.63, 64/2001, 65/2002

Τοσίτσα 19, Αθήνα 10683, τηλ.: 2108834818, fax: 2108827071

Λέσχη των Εκπαιδευτικών (Η)

Βαλτετσίου 14, Αθήνα 10680, τηλ.: 2103638362, fax: 2103628950

Μαθηματική Επιθεώρηση

Πανεπιστημίου 34, Αθήνα 10679, τηλ.: 2103617784, 2103616532,
fax: 2103641025

Μέντορας, τχ.4/2001, 5/2002

Μεσογειών 396, Αγ. Παρασκευή 15341, τηλ., fax: 2106016371

Νέα Εστία, τχ.1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740 /2001

Ευριπίδου 84, Αθήνα 10553, τηλ.: 2103213030, fax: 2103214610

Νέα Παιδεία, τχ.98, 99, 100/2001

Σόλωνος 77, Αθήνα 10679, τηλ.: 2103636007

Παιδαγωγική Επιθεώρηση

Κων. Μελενίκου 5 και 9, Θεσσαλονίκη 54635, τηλ.: 2310208540, 2310210360, fax:
2310254541

Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου, τχ.40, 41, 42/2001

Γρ. Ρουσέλλη 4, Μυτιλήνη 81100, τηλ.: 2251025694, 2251042456

Παιδαγωγικός Λόγος, τχ.1, 2/2001

Σόλωνος 103, Αθήνα 10678, τηλ.: 2103800127, fax: 2103836941

Περισκόπιο της Επιστήμης, τχ.255, 256/2001, 257, 258/2002

Θεμιστοκλέους 49, Αθήνα 10683, τηλ.-fax: 2103821985

- Πολίτης (Ο)**, τχ.93, 94, 95/2001, 96, 97, 98/2002
Ζωναρά 10, Αθήνα 11472, τηλ.: 2106470079, fax: 2106470696
- Σύγχρονα Θέματα**, τχ.78-79/2001
Βαλαωρίτου 12, Αθήνα 10671, τηλ.: 2103628501
- Σύγχρονη Εκπαίδευση**, τχ.117, 118, 119, 120-121/2001, 122/2002
Τ.Θ. 25085, Αθήνα 10026, τηλ.: 2108823762, 2108224635, fax: 2108827825
- Σύγχρονο Νηπιαγωγείο**, τχ.21, 22, 23, 24, 25/2001
Ζαΐμη 38, Αθήνα 10683, τηλ.: 2108254632, fax: 2108223029
- Σύναξη**, τχ.79, 80/2001, 81/2002
Θερμοπυλών 39, Βριλήσσια 15235, τηλ.: 2108049396
- Σχολείο και το Σπίτι (Το)**, τχ.8(437), 9(438)/2001, 1(439), 2(440), 3(441)/2002
Αριάδνης 9, Αθήνα 11364, τηλ.: 2108663472, fax: 2108656993
- Σχολείο του Μέλλοντος (Το)**
Βαλτινών 24, Αθήνα 11473, τηλ.: 2106466201, fax: 2106466798
- Τεχνικά**, τχ.171, 174, 175, 176, 177, 178/2001
Νοταρά 15, Αθήνα 10683, τηλ.: 2108229870, 2103836432, fax: 2103813244
- Το Δικό μας Βήμα**, τχ.17/2001, 18, 19/2002
Α-Γ ΕΛΜΕ Ανατολικής Αττικής, Α' Λύκειο Αγ. Παρασκευής, Νεαπόλεως 5,
fax: 2106014582
- Themes in Education / Θέματα στην Εκπαίδευση**, τχ.2-3, 4/2001
Παναγή Κυριακού 17, Αθήνα 11521, τηλ.: 2106450048, 2106452825,
fax: 2106449924
- Τσιγγάνικος Λόγος**, τχ.7, 8/2001
Κέρκης 49, Πετρούπολη 13231, τηλ.-fax: 2105023353
- Φιλολογική**, τχ.76, 77/2001, 78/2002
Πολυτεχνείου 6, Αθήνα 10433, τηλ.: 2105243434, fax: 2105228231
- Φιλολόγος**, τχ.106/2001, 107/2002
Προξ. Κορομηλά 51, Θεσσαλονίκη 54622, τηλ.-fax: 2310226603
- Φιλοσοφία και Παιδεία**
Περικλέους 20, Ν. Χαλκηδόνα 14343, τηλ.: 2102510020
- Φυσική Αγωγή, Αθλητισμός, Υγεία**, τχ.10-11/2001
Λεβήνου 65, Ηράκλειο 71304, τηλ.: 2810253845
- Φυσικός Κόσμος**, τχ.5/2001, 6, 7/2002
Τσίλλερ 15-17, Αθήνα 11141, τηλ.: 2102010487
- Χημικά Χρονικά**, τχ.9, 10, 11, 12/2001, 1, 2/2002
Κάνιγγος 27, Αθήνα 10682, τηλ.: 2103821524, fax: 2103833597
- Ψυχολογία**, τχ.3, 4/2001
Ακαδημίας 88, Αθήνα 10678, τηλ.: 2103302415, fax: 2103836658

β. Επιστημονικές Επετηρίδες

- Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τχ.13 (2000)
- Μακεδονόν, Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ., τχ.7 (2000), 8 (2001)

γ. Βάσεις Δεδομένων

Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (Ε.Κ.Τ.)

International ERIC

Wilson Education Abstracts Full-Text

Linguistics and Language Behavior Abstracts

Exceptional Child Education Resources

Applied Social Sciences Index and Abstracts

Arts and Humanities Citation Index

IAC Business ARTS

PSYCINFO

Social Sciences Citation Index

Sociological Abstracts

SOLIS

FORIS

Dascal

Swetsnet

ABI/INFORM

Atla Religion

Database

Pais-Public Affairs International

Dissertation Abstracts

CORDIS RTD-Projects

CORDIS RTD-Results

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ 19 ΤΟΥ Δ.Ε.Α.

Εκ παραδρομής, στις Βιβλιογραφικές Πηγές, περιλήφθηκαν τα τεύχη 80, 81/2001 του περιοδικού *Ανοιχτό Σχολείο*, ενώ δεν είχαν αποδελτιωθεί. Επαναλαμβάνονται στο παρόν τεύχος του Δ.Ε.Α., όπου και αποδελτιώνονται. Το ίδιο συνέβη και με το τεύχος 2(46)/2001 του περιοδικού *Ελληνική Διεθνής Γλώσσα*. Επίσης, δεν περιλήφθηκε το άρθρο του Κώστα Μίσσιου “Συμβολή στη Λεσβιακή Βιβλιογραφία”, το οποίο είχε αποδελτιωθεί από το τεύχος 38 του περιοδικού *Παιδαγωγικό Βήμα Αιγαίου*, γι’ αυτό εμφανίζεται στο παρόν τεύχος του Δ.Ε.Α.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

Ενημερωτικό Υλικό

- CD-ROM «Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών υποχρεωτικής εκπαίδευσης», Ενέργεια 2.1.1, Γ' Κ.Π.Σ., Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ, Αθήνα, 2002.
- «Αναφορά στο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών υποχρεωτικής εκπαίδευσης», Ενέργεια 2.1.1, Γ' Κ.Π.Σ., Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.
- «Πολυθεματικό Βιβλίο Δημοτικού Σχολείου για την Ευέλικτη Ζώνη 'Βλέπω το Σημερινό Κόσμο'».
- «Πολυθεματικό Βιβλίο Δημοτικού Σχολείου για την Ευέλικτη Ζώνη 'Βλέπω το Σημερινό Κόσμο: Διαθεματικές – Δημιουργικές Δραστηριότητες'».
- «Διαθεματικό Εκπαιδευτικό Υλικό για την Ευέλικτη Ζώνη. Α' - Β' τάξεις Δημοτικού Σχολείου (Αισθητική Αγωγή – Ενδυμασία – Διδασκαλία της Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας – Λαϊκός Πολιτισμός)».
- «Διαθεματικό Εκπαιδευτικό Υλικό για την Ευέλικτη Ζώνη. Γ' - Δ' τάξεις του Δημοτικού Σχολείου – Τεύχος Α' (Λαϊκός Πολιτισμός – Αφύπνιση στη Διαφορετικότητα των Γλωσσών και των Πολιτισμών)».
- «Διαθεματικό Εκπαιδευτικό Υλικό για την Ευέλικτη Ζώνη. Γ' - Δ' τάξεις του Δημοτικού Σχολείου – Τεύχος Β' (Τοπική Ιστορία – Φυσική Αγωγή / Αγωγή Υγείας)».
- «Διαθεματικό Εκπαιδευτικό Υλικό για την Ευέλικτη Ζώνη. Ε' - ΣΤ' τάξεις του Δημοτικού Σχολείου – Τεύχος Α' (Περιβαλλοντική Εκπαίδευση – Τεχνολογία)».
- «Διαθεματικό Εκπαιδευτικό Υλικό για την Ευέλικτη Ζώνη. Ε' - ΣΤ' τάξεις του Δημοτικού Σχολείου – Τεύχος Β' (Φυσικές Επιστήμες)».
- «Πολυθεματικό Βιβλίο Γυμνασίου για την Ευέλικτη Ζώνη Καινοτόμων Δράσεων 'Ανιχνεύοντας το Σήμερα, Προετοιμάζουμε το Αύριο'».
- «Πολυθεματικό Βιβλίο Γυμνασίου για την Ευέλικτη Ζώνη Καινοτόμων Δράσεων 'Ανιχνεύοντας το Σήμερα, Προετοιμάζουμε το Αύριο' – Βιβλίο για τον Καθηγητή».
- «Διαθεματικό Εκπαιδευτικό Υλικό για την Ευέλικτη Ζώνη Καινοτόμων Δράσεων Γυμνάσιο – Τόμος Α' (Γλωσσικά Μαθήματα – Τοπική Ιστορία)».
- «Διαθεματικό Εκπαιδευτικό Υλικό για την Ευέλικτη Ζώνη Καινοτόμων Δράσεων Γυμνάσιο

- Τόμος Β' (Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Εκφάνσεις της Τέχνης: Θέατρο, Λαϊκός Πολιτισμός, Βυζαντινός Πολιτισμός)».
- «Διαθεματικό Εκπαιδευτικό Υλικό για την Ευέλικτη Ζώνη Καινοτόμων Δράσεων Γυμνάσιο – Τόμος Γ' (Περιβαλλοντική Εκπαίδευση)».
 - «Διαθεματικό Εκπαιδευτικό Υλικό για την Ευέλικτη Ζώνη Καινοτόμων Δράσεων Γυμνάσιο – Τόμος Δ' (Φυσικές Επιστήμες)».
 - «Οδηγός για την εφαρμογή της Ευέλικτης Ζώνης – Βιβλίο για το Δάσκαλο».
 - «Οδηγός για την εφαρμογή της Ευέλικτης Ζώνης – Βιβλίο για τον Καθηγητή».
 - «Εποπτικό Εκπαιδευτικό Υλικό για την Ευέλικτη Ζώνη. Επιλογή από το Διαθεματικό Υποστηρικτικό Υλικό για το Δημοτικό Σχολείο και το Γυμνάσιο (Διαφάνειες, Ηχητικά Αρχεία, Λογισμικό, Ταινίες Βίντεο)», Αθήνα, 2001, ISBN SET: 960-407-146-7.